

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
DEVELOPMENT OF AN ADMINISTRATION MODEL
FOR PHYSICAL EDUCATION COURSES IN GENERAL EDUCATION
AT UBONRATCHATHANI UNIVERSITY

เชาวนนท์ ทะนอก

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF AN ADMINISTRATION MODEL
FOR PHYSICAL EDUCATION COURSES IN GENERAL EDUCATION
AT UBONRATCHATHANI UNIVERSITY

A Dissertation Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for DOCTOR OF EDUCATION (Health Education & Physical Education)

Faculty of Physical Education Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดิศึกษาศึกษาทั่วไป

ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ของ

เชาวนนท์ ทะนอก

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก	..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.ธงชาติ พุ้เจริญ)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไวพจน์ จันทร์เสมอ)
..... ที่ปรึกษาร่วม	..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อนันต์ มลารัตน์)	(รองศาสตราจารย์ ดร.ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ)
..... ที่ปรึกษาร่วม	..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์)	(อาจารย์ ดร.สาธิติน ประจันบาน)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ผู้วิจัย	เชาวนนท์ ทะนอก
ปริญญา	การศึกษาศาสตรบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ธงชาติ พู่เจริญ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดำเนินการวิจัยทั้งหมด 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางแก้ไข ปัญหาของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 7 คน อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 12 คน และนักศึกษา 386 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การจัดสนทนากลุ่ม และการใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ย (M) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ระยะที่ 2 เป็นการสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 1 โดยนำข้อมูลจากระยะที่ 1 มาสังเคราะห์ (Synthesis) เพื่อสร้างรูปแบบ จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ด้วยค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) และตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบโดยผู้บริหาร 7 คน อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 12 คน ด้วยค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เพื่อยืนยันคุณภาพรูปแบบตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) การบริหารจัดการวิชาพลศึกษาด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือด้านหลักสูตรและด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (PNIb = 0.28) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ (PNIb = 0.24) และ ด้านหลักสูตร (PNIb = 0.16) ตามลำดับ โดยรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ควรมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหาร หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน งบประมาณ สถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) และด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพการบริหารงาน ซึ่งผลการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีพบว่ากลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ารูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกรายการ

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, วิชาพลศึกษา, หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

Title	DEVELOPMENT OF AN ADMINISTRATION MODEL FOR PHYSICAL EDUCATION COURSES IN GENERAL EDUCATION AT UBONRATCHATHANI UNIVERSITY
Author	CHAOWANAN TANOK
Degree	DOCTOR OF EDUCATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Thongchat Phucharoen , Ed.D.

The purpose of this research was to develop an administration model for physical education courses in general education at Ubonratchathani University, which was divided into two stages. The objectives of the first stage was to study the situation, problems, needs and suitable solutions for an administration model for physical education courses in general education at Ubonratchathani University. The sample group was consisted of five experts, seven executives from Ubonratchathani University, twelve lecturers and staff and three hundred and eight-six students. The methods of content analysis and Analytic Induction was applied to analyze the data, as well as mean, standard deviation after that PNI Modified was used. The objective of the second stage was to create, develop, assess and confirm the administration model. The researcher used the data in stage one and synthesized it to make the model. Then, five experts examined the model by using median, interquartile range. Furthermore, seven executives and twelve lecturer and staff members used mean and standard deviation to confirm the criteria. The results revealed that the main problem of administration for physical education was curriculum and the most necessary factor was place and facilities (PNib= 0.28) learning management (PNib = 0.24), and curriculum (PNib = 0.16), respectively. Moreover, the administration model for physical education courses in general education at Ubonratchathani University was composed of three aspects: input including administration structure, curriculum, lecturers, budget, places and facilities; processes including of planning, operation, assessment, and improvement; and output including the qualities of students, and performance efficiency. The assessment and quality assurance of the administration model for physical education courses in general education at Ubonratchathani University was accurate. Every aspect showed that the sample group agreed with the accuracy, suitability, usefulness, possibility and responsibility at a high level.

Keyword : Administration model, Physical education courses, General Education

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.ธงชาติ พุเจอร์ญ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับงาน ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนทำให้งานวิจัยมี คุณภาพมากขึ้น อีกทั้งการให้กำลังใจในการทำวิจัย และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไวพจน์ จันทรเสม ประธานกรรมการสอบ ปริญญาานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ และ อาจารย์ ดร.สาธิต ประจันบาน กรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบคุณมิตรภาพจากพี่น้องๆปริญญาเอก คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณ อาจารย์จ๊กเรศ อธิฐรัตน์ อาจารย์ ดร.วิดิพงษ์ สุขดี อาจารย์ ดร.วสิน โกมุท รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ ศิลป์รุ่งธรรม และอาจารย์ ดร.ไพญดา สังข์ทอง ที่ให้คำแนะนำการทำคู่มือ และผู้มีพระคุณที่เกี่ยวข้องทุก ท่านที่มีได้เอ่ยนาม ที่ให้คำปรึกษาในการศึกษาของผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว คุณพ่อ ด.ต.เฉลิม ทะนอก คุณแม่จรรยาพร ทะนอก ที่ดูแล และให้กำเนิด ขอคุณภรรยา และลูกทั้งสองคนที่เคียงข้างและให้กำลังใจกันมาโดยตลอด ขอคุณ ครอบครัว ญาติ พี่ น้อง ทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแด่ บพภารี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีโอกาสทาง การศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

เชาวนันท์ ทะนอก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามในการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
1. แนวคิดเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	14
2. วิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.....	26
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	34
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	39
5. ทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการวิจัย.....	76
6. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น.....	98

7. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานของการประเมิน.....	102
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	105
8.1 งานวิจัยในประเทศ.....	105
8.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	114
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	123
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของ การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ..	127
ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชา พลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	134
การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล	140
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	141
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	141
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	142
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	143
ผลสรุปการสังเคราะห์รูปแบบ (Model) การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.....	257
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	265
ความมุ่งหมายของการวิจัย	265
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	265
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	266
สรุปผลการวิจัย	268
อภิปรายผล	272
ข้อเสนอแนะ	279
บรรณานุกรม	281

ภาคผนวก.....	291
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	292
ภาคผนวก ข เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	297
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1	298
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2	314
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	366
ภาคผนวก ง ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย.....	390
ประวัติผู้เขียน.....	393

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปในทัศนะของอาจารย์โดยส่วนรวม	19
ตาราง 2 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	125
ตาราง 3 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพ รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาริชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.	126
ตาราง 4 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	144
ตาราง 5 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านโครงสร้างการบริหาร โดยการ สัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.....	145
ตาราง 6 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านบุคลากร โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	146
ตาราง 7 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	147
ตาราง 8 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการ สัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.....	148
ตาราง 9 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	149

ตาราง 10 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการประเมินผล โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.....	150
ตาราง 11 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร	151
ตาราง 12 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านโครงสร้างการบริหาร	152
ตาราง 13 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านบุคลากร	153
ตาราง 14 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านงบประมาณ	154
ตาราง 15 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนการสอน	155
ตาราง 16 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้.....	156
ตาราง 17 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการประเมินผล	157
ตาราง 18 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านหลักสูตร	158

ตาราง 19 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านโครงสร้างการบริหาร.....	159
ตาราง 20 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านบุคลากร	160
ตาราง 21 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ	161
ตาราง 22 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการเรียนการสอน	162
ตาราง 23 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้.....	163
ตาราง 24 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านการประเมินผล.....	164
ตาราง 25 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็น (n = 386)	165
ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร (n = 386).....	166
ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 386).....	169
ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ด้านการจัดการเรียนการสอน (n = 386).....	170

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 386).....	172
ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการประเมินผล (n = 386).....	173
ตาราง 31 ดัชนีความต้องการจำเป็นสภาพการดำเนินการปัจจุบันกับสภาพการดำเนินการที่คาดหวังและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยรวมทุกด้าน (n = 386).....	174
ตาราง 32 กระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านหลักสูตร.....	183
ตาราง 33 กระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านอาจารย์ผู้สอน.....	188
ตาราง 34 กระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านงบประมาณ.....	190
ตาราง 35 กระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้.....	193
ตาราง 36 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญมาแจกแจงค่าความถี่และค่าร้อยละตามตัวแปรนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง.....	200
ตาราง 37 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (n = 5).....	201
ตาราง 38 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร (n = 5).....	203
ตาราง 39 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร (n = 5).....	204

ตาราง 40 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 5)	206
ตาราง 41 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ (n = 5)	207
ตาราง 42 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 5)	208
ตาราง 43 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร (n = 5)	210
ตาราง 44 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 5)	214
ตาราง 45 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ (n = 5)	216
ตาราง 46 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 5)	220
ตาราง 47 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน (n = 5)	224

ตาราง 48 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) องค์ย่อยประกอบที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน (n = 5) 225

ตาราง 49 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงค่าความถี่และค่าร้อยละตามตัวแปรนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง..... 227

ตาราง 50 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (n = 19) 228

ตาราง 51 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร (n = 19)..... 231

ตาราง 52 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร (n = 19) 232

ตาราง 53 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 19) 234

ตาราง 54 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ (n = 19) 235

ตาราง 55 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ใน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 19).....	237
ตาราง 56 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร (n = 19).....	238
ตาราง 57 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 19).....	243
ตาราง 58 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ (n = 19).....	245
ตาราง 59 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 19).....	249
ตาราง 60 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน (n = 19).....	253
ตาราง 61 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน (n = 19).....	254
ตาราง 62 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.....	367
ตาราง 63 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในภาพรวม.....	370

ตาราง 64 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input).....	371
ตาราง 65 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา ทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process).....	373
ตาราง 66 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของ รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output)	379
ตาราง 67 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และ ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในภาพรวม.....	380
ตาราง 68 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และ ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	381
ตาราง 69 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และ ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process).....	383
ตาราง 70 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และ ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output)	389

สารบัญรูปร่างภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย	12
ภาพประกอบ 2 แนวคิดในการกำหนดจุดมุ่งหมายวิชาศึกษาทั่วไป	20
ภาพประกอบ 3 แบบจำลองการจัดการทรัพยากรมนุษย์	52
ภาพประกอบ 4 ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human resource management system).	54
ภาพประกอบ 5 องค์ประกอบของงบประมาณ.....	58
ภาพประกอบ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งเป้าหมายการดำเนินการทางงบประมาณ และการ ประเมินผลตามทัศนะของ Poston.....	64
ภาพประกอบ 7 กระบวนการบริหารงานพัสดุหรือวงจรการบริหารพัสดุ	68
ภาพประกอบ 8 องค์ประกอบของกระบวนการบริหารจัดการแบบ POSDCoRB	79
ภาพประกอบ 9 กระบวนการบริหารจัดการ (Management Process) ตามหลัก POLC.....	87
ภาพประกอบ 10 องค์ประกอบของวิธีระบบ	93
ภาพประกอบ 11 รูปแบบองค์ประกอบของวิธีระบบและการวิเคราะห์ระบบ	94
ภาพประกอบ 12 วงจรเดมมิ่ง (PCDA)	97
ภาพประกอบ 13 ขั้นตอนในการดำเนินการการวิจัย	124
ภาพประกอบ 14 โครงสร้างการบริหารสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป	175
ภาพประกอบ 15 ภาพโครงสร้างการบริหารกลุ่มวิชา.....	177
ภาพประกอบ 16 ภาพโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และรายวิชาพลศึกษาในหมวด วิชาศึกษาทั่วไป.....	178
ภาพประกอบ 17 รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี	199
ภาพประกอบ 18 แผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ..	257

ภาพประกอบ 19 แผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ
 วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านกระบวนการ (Process)
 258

ภาพประกอบ 20 แผนภาพย่อย(Sub- Model) ของกระบวนการบริหารจัดการ ตามวงจรคุณภาพ
 (PDCA) ด้านหลักสูตร 259

ภาพประกอบ 21 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการบริหารจัดการ ตามวงจรคุณภาพ
 (PDCA) ด้านอาจารย์ผู้สอน 260

ภาพประกอบ 22 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการบริหารจัดการ ตามวงจรคุณภาพ
 (PDCA) ด้านงบประมาณ 261

ภาพประกอบ 23 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการบริหารจัดการ ตามวงจรคุณภาพ
 (PDCA) ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้..... 262

ภาพประกอบ 24 แผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ
 วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านผลผลิต (Output)..... 263

ภาพประกอบ 25 แผนภาพแสดงภาพรวม (Overall- Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ
 รายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 264

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงหลายสาขาวิชา หรือหลายกลุ่มสาขาวิชา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การศึกษา ให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาทุกชั้น และมีภารกิจหลักประกอบด้วย ภารกิจด้านการสอน การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (เดิมคือทบวงมหาวิทยาลัย) โดยสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 19 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 62 แห่ง มหาวิทยาลัย/สถาบันเอกชน 55 แห่ง และวิทยาลัยเอกชน 20 แห่ง รวมรวมทั้งสิ้น 156 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2559)

ในการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษานั้น พบว่าโครงสร้างหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี โดยทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาจะประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยนักศึกษาจะต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต (คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)ซึ่งในประเด็นของการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยนั้น ได้เริ่มดำเนินการมาเกือบ 4 ทศวรรษ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2517 โดยทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีประกาศ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2517 กำหนดให้หลักสูตรในระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรต้องมีองค์ประกอบของ “วิชาพื้นฐานทั่วไป” อย่างน้อย 30 หน่วยกิต แต่จากการดำเนินงานตามประกาศดังกล่าว พบว่า ขอบเขต จุดมุ่งหมาย และลักษณะรายวิชาของกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไปยังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอ ดังนั้น ทบวงมหาวิทยาลัย (องค์กรในขณะนั้น) จึงได้ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีใหม่และกำหนด ให้ใช้คำว่า “วิชาศึกษาทั่วไป” แทน “วิชาพื้นฐานทั่วไป” ใน พ.ศ. 2532 และได้ให้นิยามของวิชาศึกษาทั่วไปว่า หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจในธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2550)

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีมีการปรับเปลี่ยนหลายครั้ง ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2525 พ.ศ. 2532 พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2558 ตามลำดับ ซึ่งการปรับเกณฑ์เมื่อ ปี พ.ศ. 2532 ถือเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของหลักสูตร มีการให้ความหมายในเชิงวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรไว้อย่างชัดเจนสืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน จนถึง พ.ศ. 2542 ได้มีการตัดคำว่า “การเป็นคน ที่ด้วยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ” ออกไป (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2550) จนมาถึง พ.ศ. 2558 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และให้ นิยาม โครงสร้างและองค์ประกอบของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คือ หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มี คุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะ จำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระ ของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ใน สัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วย กิตติมศักดิ์ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจโครงสร้างและการบริหารจัดการวิชาพลศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐเบื้องต้น พบว่ามีการจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ 1) วิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 2) วิชา พลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไปรวมกับวิชาอื่น เช่น สุขศึกษา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และ 3) วิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกเสรี ด้านโครงสร้างพบว่า ผู้รับผิดชอบ การสอนวิชาพลศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่เป็นอาจารย์สาขาวิชาพลศึกษาหรือสาขา ที่เกี่ยวข้อง อยู่ภายใต้ภาควิชา คณะ หรือสำนักวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งในแต่ละสถาบันมีบริบท และการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีรูปแบบแตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก ในปีการศึกษา 2531 ดำเนินการเรียนการสอนมากกว่า 29 ปี ปัจจุบันเปิดทำการเรียนการ สอนทั้งสิ้น 10 คณะ กับอีก 1 วิทยาลัย มีนักศึกษาประมาณ 12,000 คน ซึ่งนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจำเป็นต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ตาม โครงสร้างของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป โดยจำแนกเป็น 1) กลุ่มภาษาไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

2) กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6-9 หน่วยกิต และ 3) กลุ่ม มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 7-10 หน่วยกิต โดยวิชาพลศึกษาวิชาหนึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งนักศึกษาทุกคนที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำเป็นต้องลงเรียนวิชาพลศึกษามีฉะนั้นจะไม่สำเร็จหลักสูตร (หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป, 2555) โดยวิชาพลศึกษาจะครอบคลุมถึงการศึกษาการเคลื่อนไหวของมนุษย์ โดยใช้กิจกรรมที่ เลือกสรรแล้วเป็นสื่อเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม และเมื่อพิจารณาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ 2555 พบว่า วิชา พลศึกษามีส่วนในการพัฒนาบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน คือ 1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวางในศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของชีวิต และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงาน คณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552)

ปัจจุบันกลุ่มวิชาพลศึกษาสังกัดอยู่สาขามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มีอาจารย์ ประจำกลุ่มวิชาพลศึกษา จำนวน 5 คน โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ 1 คน รับผิดชอบในการสอน ประมาณ 7 - 8 หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษา คือ ประมาณ 14 - 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (1 หน่วยกิตปฏิบัติ เท่ากับการสอนจริง 2 ชั่วโมง) ซึ่งกลุ่มวิชาพลศึกษาไม่มีหลักสูตรเฉพาะของ ตนจึงรับผิดชอบเฉพาะการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยแบ่งเป็น 2 รหัสวิชา คือ 1. รหัสวิชา 1439100 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ แบ่งออกเป็น 5 รายวิชา ได้แก่ 1) วิชาโยคะ 2) วิชาการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย 3) วิชาแอโรบิกด้านซ์ 4) วิชาวิ่งเพื่อ สุขภาพ และ 5) วิชาการฝึกด้วยน้ำหนัก และ 2. รหัสวิชา 1439101 กีฬาเพื่อสุขภาพ แบ่งออกเป็น 11 รายวิชา ได้แก่ 1) วิชาบาสเกตบอล 2) วิชาวอลเลย์บอล 3) วิชาฟุตบอล 4) วิชาเซปักตะกร้อ 5) วิชาดาดบาสเกต 6) วิชามวยไทย 7) วิชามวยสากล 8) วิชาว่ายน้ำ 9) วิชาลีลาศ 10) วิชาแบดมินตัน และ 11) วิชาเทเบิลเทนนิส (สำนักพัฒนาการศึกษา, 2555)

ทั้งนี้บางหลักสูตรที่มีการปรับปรุงเล่มหลักสูตรตามรอบได้เริ่มปรับใช้หลักสูตรหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของทางมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ตามโครงสร้างวิชาพลศึกษาจัดเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และการจัดการ หมวด ก. กลุ่มชีวิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม มีการจัดการเรียนการ สอน 1 รหัสรายวิชา คือ 1439100 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ แบ่งออกเป็น 16 รายวิชา หากหลักสูตรใดกำหนดให้นักศึกษาเรียนรายวิชาพลศึกษา จำนวน 1 หน่วยกิต จะต้องกำหนด

ไว้ใน มคอ 2 ของหลักสูตร และอีก 1 รายวิชาจัดอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป หมวด ค. กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คือ วิชา 1439104 การดูแลสมรรถภาพทางกาย (3 หน่วย กิต) ซึ่งหลักสูตรที่เรียนรายวิชาพลศึกษาต้องเรียนวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 31 หน่วยกิต ทั้งนี้ทางมหาวิทยาลัยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2558 โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธาน รองคณบดีฝ่ายวิชาการจากคณะต่าง ๆ และตัวแทนอาจารย์ผู้สอนเป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาการศึกษาเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ให้ข้อ เสนอแนะ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ผู้สอนกลุ่มวิชาพลศึกษาไม่ถูกแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการชุดดังกล่าวข้างต้น

การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณะที่มีการเปิดรายวิชาใน หมวดศึกษาทั่วไปจะดำเนินการเปิด – ปิดรายวิชา จัดตารางสอน กำหนดจำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษาเอง เห็นได้ชัดว่าการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีโครงสร้างและรูปแบบที่ไม่ชัดเจน และมีปัญหาในการทำงาน หลายด้าน ยกตัวอย่างเช่น ด้านการวางแผนและด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกลุ่มวิชา พลศึกษามีส่วนร่วมในระดับคณะหรือระดับมหาวิทยาลัยไม่ครบถ้วนทุกกระบวนการ และทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นด้าน การวางแผน การจัดการรายวิชา และการสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่ง ส่งผลต่ออาจารย์กลุ่มวิชาพลศึกษา นักศึกษา และการจัดการรายวิชา ส่วนด้านโครงสร้าง และ ด้านงบประมาณปัจจุบันอาจารย์กลุ่มวิชาพลศึกษาสังกัดอยู่สาขามนุษยศาสตร์ คณะ ศิลปศาสตร์ และไม่มีหลักสูตรเป็นของตนเอง ซึ่งทุกครั้งที่มีการปรับหลักสูตรภายในคณะ กลุ่ม วิชาพลศึกษาก็จะถูกย้ายไปประจำหลักสูตรที่สังกัดภายในคณะศิลปศาสตร์ ทำให้กลุ่มวิชา พลศึกษาไม่มีสังกัดที่แน่นอน ซึ่งมีผลต่อการประเมินเกณฑ์ภาระงานขั้นต่ำที่มหาวิทยาลัยกำหนด ขึ้น และทำให้ไม่มีความชัดเจนในการบริหารงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนหรือจัด กิจกรรมในกลุ่มวิชาพลศึกษา อีกทั้งยังอาจส่งผลกระทบต่อประเมินการต่อสัญญาจ้างในอนาคตอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ชัดว่าการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไปมีรูปแบบที่ไม่ชัดเจน และส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษาตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา และขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังนั้นในฐานะที่ ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เพื่อเป็นแนวทางในการการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และสถาบันอุดมศึกษา ที่มีบริบท และการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่ใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

คำถามในการวิจัย

1. สภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่เหมาะสมควรมีองค์ประกอบ และกระบวนการดำเนินงานเป็นอย่างไร
3. รูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายทั่วไปเพื่อ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยกำหนดความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งส่งผลให้เกิดระบบ กลไกและกระบวนการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ชัดเจนขึ้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่และบุคลากรมีแนวทางในการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตลอดจนสามารถเป็นแบบอย่างให้กับมหาวิทยาลัยอื่นที่มีบริบท

คล้ายคลึงกันนำไปใช้หรือขยายผลเพื่อให้เกิดการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่มีคุณภาพในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบบเท่าเทียมตามลำดับ (Sequential - Equal Status Design) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นตัวนำ และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นตัวตาม โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกตามความมุ่งหมายของการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข
ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 3 แหล่ง คือ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการจัดการเรียนการสอนรายวิชา
พลศึกษา แนวคิดในการจัดการรายวิชาศึกษาทั่วไป หลักและทฤษฎีทางการบริหาร

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่ง
ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา
จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน
การสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตาม
เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด ดังนี้

2.1 มีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา
ทั่วไป ในสถาบันอุดมศึกษา

2.2 มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องกับบริหารจัดการวิชา
พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในสถาบันอุดมศึกษาตามบทบาทที่กำหนดในข้อ 2.1 ไม่น้อย
กว่า 5 ปี

3. กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา
ทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำแนกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ

3.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)
ตามตำแหน่งทางการบริหาร ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
จำนวน 1 คน และรองคณบดีฝ่ายวิชาการของคณะต่างๆ จำนวน 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น
7 คน

3.2 กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่ด้านกีฬา จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษา จำนวน 2 คน และนักวิชาการศึกษา จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด ดังนี้

3.2.1 มีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้งที่เป็นบทบาททางตรงคือ เป็นอาจารย์ผู้สอน และบทบาททางอ้อม เป็นบุคลากรสายสนับสนุนมีหน้าที่สนับสนุนกระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เช่น เจ้าหน้าที่ด้านกีฬา เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

3.2.2 มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องกับบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามบทบาทที่กำหนดในข้อ 3.2.1 ไม่น้อยกว่า 3 ปี

3. กลุ่มนักศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี แบบเต็มเวลา จำนวน 386 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ซึ่งกำหนดชั้นตามคณะและชั้นปี

ขอบเขตด้านตัวแปร ในส่วนของตัวแปรที่ศึกษาในระยะนี้ ประกอบด้วย

1. สภาพการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. ความต้องการจำเป็นของบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
4. แนวทางในการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 3 แหล่ง คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามตำแหน่งทางการบริหาร ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ 1 คน และรองคณบดีฝ่ายวิชาการของคณะต่างๆ จำนวน 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7 คน โดยผู้บริหารกลุ่มนี้เป็นบุคคลเดียวกันกับแหล่งข้อมูลในระยะที่ 1 ข้อ 3.1

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนี้เป็นบุคคลเดียวกันกับแหล่งข้อมูลในระยะที่ 1 ข้อ 2.2 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด

3. กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา 3 คน เจ้าหน้าที่ด้านกีฬา 3 คน เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 คน เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษา 2 คน และนักวิชาการศึกษา 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คน โดยอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกลุ่มนี้เป็นบุคคลเดียวกันกับแหล่งข้อมูลในระยะที่ 1 ข้อ 3.2 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยพิจารณาใน 5 ด้าน ประยุกต์ตามกรอบมิติการประเมินของสมาคมมาตรฐานการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association : AEA) คือ

- 2.1 มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard)
- 2.2 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard)
- 2.3 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard)
- 2.4 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard)
- 2.5 มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability Standard)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การพัฒนาารูปแบบ** หมายถึง กระบวนการดำเนินการก่อสร้างแบบแผนหรือลักษณะของการจัดการเพื่อนำไปใช้พัฒนาตามวัตถุประสงค์ให้เกิดคุณลักษณะตามที่คาดหวัง โดยในการวิจัยครั้งนี้ มีกระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การสร้างรูปแบบ การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ

2. **วิชาพลศึกษา** หมายถึง วิชาที่จัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 1 หน่วยกิต คือ วิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต คือ วิชาการดูแลสมรรถภาพทางกาย ซึ่งอาจารย์กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา

3. **หมวดวิชาศึกษาทั่วไป** หมายถึง กลุ่มของรายวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

4. **การบริหารจัดการ** หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล

5. **รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี** หมายถึง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เป็นโครงสร้าง แบบแผนหรือลักษณะของการบริหารจัดการรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในส่วนของวิชาพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

5.1 **ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)** หมายถึง โครงสร้าง และทรัพยากรเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านโครงสร้างการบริหาร
- 2) ด้านหลักสูตร
- 3) ด้านอาจารย์ผู้สอน
- 4) ด้านงบประมาณ และ
- 5) ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

5.2 ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (P : Plan) การดำเนินการ (D : Do) การตรวจสอบ (C : Check) และการปรับปรุงแก้ไข (A : Act)

5.3 ด้านผลผลิต (Output) ผลที่เกิดจากการนำเอาปัจจัยนำเข้ามาดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพ การบริหารงาน

6. สภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หมายถึง ลักษณะหรือสภาพที่ปรากฏ ขึ้นในสถานการณ์จริง อุปสรรคหรือสิ่งขัดขวางความสะดวกรวดต่างๆ ที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะ หรือ ข้อคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการดำเนินงาน ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่ควรมีหรือกำหนดไว้ของ กระบวนการหรือขั้นตอนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ซึ่งสะท้อนจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ บริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

7. ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา ทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หมายถึง ผลสะท้อนความคิดเห็นที่ระบุหรือบ่งชี้ถึงสิ่งที่มี ความจำเป็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ซึ่งเกิดกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ ควรจะเป็น มีการจัดลำดับความสำคัญดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ดัชนีความต้องการจำเป็น จากความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

8. การประเมินคุณภาพรูปแบบ หมายถึง กระบวนการดำเนินการเพื่อเปรียบเทียบและ ตัดสินใจในเชิงคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ใน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยพิจารณามาตรฐาน 5 ด้าน ดังนี้

8.1 มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) หมายถึง การที่รูปแบบ การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ มีเนื้อหาการประเมินครอบคลุม สามารถสะท้อนผลการประเมินรูปแบบ ได้อย่างถูกต้อง นำเชื่อถือ นำไปใช้ประเมินเพื่อบอกระดับคุณภาพได้อย่างถูกต้อง และสามารถ สะท้อนคุณภาพของรูปแบบได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ผ่านกระบวนการที่น่าเชื่อถือ สามารถอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลได้ อย่างแท้จริง

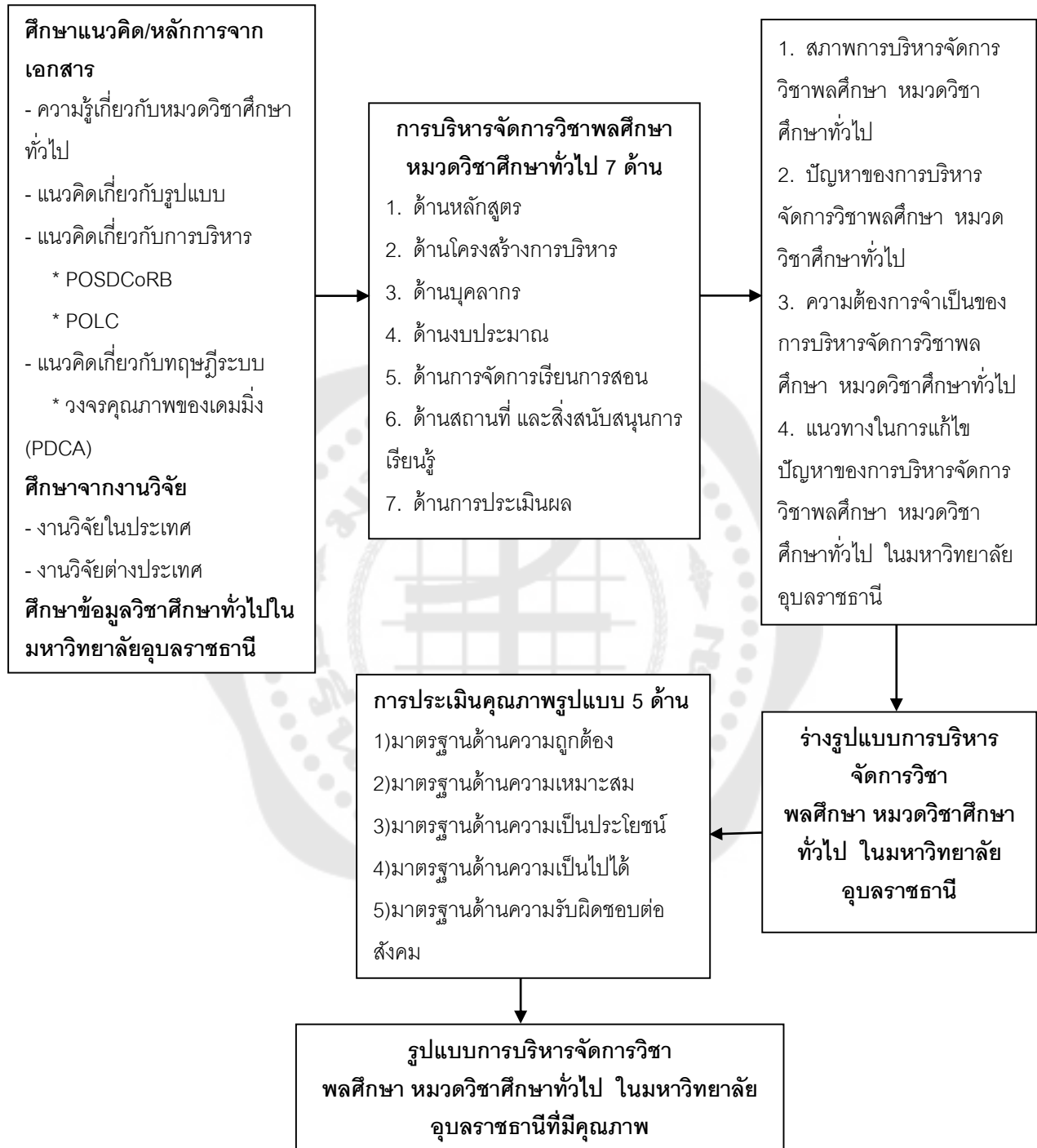
8.2 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) หมายถึง การที่รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสม การประเมินเป็นไปตามจริยธรรมทางด้านการประเมิน มีการเปิดเผยข้อมูลรูปแบบการบริหารวิชาพลศึกษาอย่างตรงไปตรงมา และการประเมินไม่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

8.3 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) หมายถึง การที่รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการในการนำไปใช้ของผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างครอบคลุม ทันเวลา และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้จริง เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

8.4 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) หมายถึง การที่รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง มีความคุ้มค่า สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกระบวนการดำเนินงาน และเกิดการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

8.5 มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability Standards) หมายถึง การที่รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีดำเนินงานโดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ หาความสัมพันธ์ของรูปแบบการบริหารวิชาพลศึกษา มุ่งเน้นการปรับปรุงสำหรับกระบวนการประเมินผล โดยสะท้อนจากกระบวนการที่มีเอกสารสนับสนุนที่เพียงพอ และเกิดการยอมรับในผลการประเมินของหน่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1.กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
2. วิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
  - 4.1 แนวคิดพื้นฐานของหลักการบริหารการศึกษา
  - 4.2 แนวคิดการบริหารวิชาการ
  - 4.3 แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์
  - 4.4 แนวคิดการบริหารงบประมาณ
  - 4.5 แนวคิดการบริหารพัสดุ
  - 4.6 แนวคิดการบริหารงานอาคารสถานที่
5. แนวคิดและทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการวิจัย
  - 5.1 ความหมายและวิวัฒนาการของทฤษฎี
  - 5.2 กระบวนการบริหารตามแบบ POSDCoRB
  - 5.3 หลักการ POLC
  - 5.4 ทฤษฎีระบบ (System Theory)
  - 5.5 วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)
6. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)
7. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการประเมิน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.1 ความหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526) กล่าวว่าไว้ว่าหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในประเทศไทยที่กำหนดให้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรอุดมศึกษาในปัจจุบันนี้เป็นรูปแบบการจัดหลักสูตรอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา

หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสหรัฐอเมริกามีผู้ให้ความหมายหรือนิยามไว้หลากหลายและกว้างขวางมาก แล้วแต่มุมมองจะเป็นการศึกษาหรือให้คำนิยามในลักษณะใด (Levine, 1979) ดังนี้

คณะกรรมการมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard committee, 1945) ได้วิเคราะห์และพัฒนารายงานเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปที่มีชื่อและอิทธิพลเรื่อง “การศึกษาทั่วไปในสังคมเสรี” (General education in a free society) ได้ให้ความหมายประเด็นการศึกษาทั่วไปและการศึกษาเฉพาะไว้ว่า “เป็นการศึกษาส่วนที่ทำให้ผู้ได้รับการศึกษาเป็นผู้มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองดี”

แดเนียล เบลล์ (Daniel Bell, 1970) ผู้เขียนหนังสือ The reforming of general education ได้ให้ความหมายเช่นเดียวกับนักวิชาการการศึกษาทั่วไปที่ว่า วิชาการศึกษาทั่วไปคือการพัฒนาผู้เรียนในส่วนที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ มีสติปัญญาความรู้กว้างขวาง มีคุณธรรม ควบคู่กับวิชาเฉพาะที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนในวิชาชีพ โดยเบลล์ได้ให้ความหมายวิชาศึกษาทั่วไปหมายถึงวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและเนื้อหาที่เชื่อมโยงกันหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกัน

การศึกษาของประเทศไทยได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วไปมาตลอด มีผู้ให้ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไปไว้ต่างๆ ดังนี้

วิจิตร ศรีสอ้าน (2518) ได้ให้ความหมายวิชาการศึกษาทั่วไปว่า เป็นการศึกษาที่จำเป็นสำหรับทุกคน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นพลเมืองที่ดี เป็นผู้มีความรู้และมีคุณธรรม ซึ่งเน้นเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

พระธรรมปิฎก (2538) ได้ให้ความหมายไว้สั้นๆ ว่าเป้าหมายแท้จริงของวิชาการศึกษาทั่วไปคือ “การสร้างบัณฑิตเหนือสร้างคนให้เป็นบัณฑิตและวิชาเฉพาะ วิชาชีพทั้งหลายก็เป็นเครื่องมือให้บัณฑิต ทำให้เขาสามารถใช้เครื่องมือได้ แต่คนใช้เครื่องมือนั้นจะต้องเป็นคนดีจะนำเครื่องมือไปใช้ในทางสร้างสรรค์”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2550) ให้คำจำกัดความของรายวิชาศึกษาทั่วไปอย่างชัดเจนว่า วิชาศึกษาทั่วไปมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การสร้างบัณฑิต ส่วนวิชาชีพเป็นเหมือนการสร้างเครื่องมือให้บัณฑิตวิชาศึกษาทั่วไปมีหน้าที่ ทำคนให้เป็นบัณฑิตหรือสร้างบัณฑิต มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาคนเพื่อให้บุคคลแต่ละคนเป็นคนที่สมบูรณ์ มีชีวิตที่ดั่งงาม ประณีต ประเสริฐ สัมกับความเป็นมนุษย์ หรืออาจจะเรียกว่าเป็นคนเต็มคน มีชีวิตที่มีอิสรภาพและมีความสุข การศึกษามีหน้าที่พัฒนาคนในสองด้าน กล่าวคือ 1) การพัฒนาตัวมนุษย์ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีชีวิตที่ดั่งงาม มีความสุข มีอิสรภาพ และ 2) การพัฒนาคนในฐานะที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ คือเป็นทุนที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ถ้าวิเคราะห์แนวคิดเบื้องต้นนี้อย่างถี่ถ้วนแล้วกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษา รายวิชาศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งท่านถึงกับกล่าวว่า “จะสอนวิชาเฉพาะวิชาชีพให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ แต่จะสอนวิชาพื้นฐาน ต้องใช้นักปราชญ์”

นอกจากนี้ คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการแห่งประเทศไทย ได้กำหนดค่านิยมและแนวทางการจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมเป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

โดยสรุปแล้ววิชาการศึกษาทั่วไป มีคำที่ใช้กับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปอยู่ 3 คำ (ไพฑูริย์ สินลาร์ตัน, 2550) คือ วิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาการศึกษาทั่วไป (General education) อีกคำคือ วิชาพื้นฐานทั่วไป (Foundation education) ซึ่งเป็นนิเวศพื้นฐานของชีวิต เป็นหลักวิธีการดำเนินชีวิต และอีกคำคือวิชาการศึกษาเสรี (Liberal education) หรือศิลปศาสตร์ศึกษา (Liberal Arts) มีความหมายที่เฉพาะเจาะจงกว่า โดยเน้นสร้างคนให้มีจิตใจเสรี พ้นจากความเป็นทาส

1.2 จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปในปัจจุบัน

ในปัจจุบันจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปอาจกล่าวได้ว่ามีอยู่ 14 ประเด็นหลักด้วยกัน ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยก็จะหยิบยกมาใช้แล้ว แต่ละแนวของแต่ละสถาบัน ซึ่งมีรายละเอียดที่จะพิจารณาแยกเป็น 4 เรื่องใหญ่ คือ เรื่องความรู้กว้าง ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน วัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม และทักษะ

1.2.1 จุดมุ่งหมายในเชิงความรู้กว้าง

1) ได้รับความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนในวิชาอื่นๆ ต่อไป จุดมุ่งหมายข้อนี้เน้นมากในการจัดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไม่ใช่จุดมุ่งหมายที่ควรจะเป็นที่เดียว และสถาบันยังมีการเน้นอยู่ เช่น มหาวิทยาลัย ขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2) มีความรอบรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ จุดมุ่งหมายข้อนี้สนองวัตถุประสงค์ทางกว้างเพื่อแก้ไขปัญหาการยึดในวิชาชีพของตนเอง มีมหาวิทยาลัยหลายแห่งเน้นจุดมุ่งหมายนี้อยู่ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3) ได้เรียนรู้วิธีการศึกษาหาความรู้สาขาวิชาอื่นๆ จุดมุ่งหมายข้อนี้เน้นที่กระบวนการแสวงหาความรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าในสาขาวิชาอื่นๆ นั้นได้แสวงหาความรู้กันอย่างไร จะทำให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์กว้างในแต่ละสาขาได้ชัดเจน มีมหาวิทยาลัยที่กล่าวถึงในประเด็นนี้ชัดเจน เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสารคาม และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในขณะที่มหาวิทยาลัยราชภัฏจุดมุ่งหมายยังไม่ค่อยชัดเจนเท่าที่ควร

1.2.2 จุดมุ่งหมายในเชิงความเข้าใจ

1) มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น จุดมุ่งหมายข้อนี้เป็นจุดมุ่งหมายหลักของวิชาศึกษาทั่วไป เพราะเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการไม่ยึดติดกับสาขาวิชาเฉพาะของตนเอง รวมถึงการใช้ชีวิตที่ต้องมีมุมมองที่กว้างขึ้น มีมหาวิทยาลัยที่พูดถึงจุดมุ่งหมายกล่าวถึงในประเด็นนี้ได้อย่างชัดเจน ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยรังสิต และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2) ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมโลก/นานาชาติ ความสนใจในสังคมโลกและปัญหานานาชาติถือได้ว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของคนยุคใหม่ เพราะโลกเชื่อมโยงเป็นโลกใบเดียวกันมากขึ้น บัณฑิตจึงควรสนใจรับรู้ในเรื่องของโลกและนานาชาติ มหาวิทยาลัยที่จุดมุ่งหมายกล่าวถึงในประเด็นนี้ ดังตัวอย่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3) เข้าใจเรื่องราวและปัญหาของสังคมไทย เป็นจุดมุ่งหมายที่ได้รับ ความสำคัญอย่างมากมาโดยตรง และเป็นจุดมุ่งหมายที่มีความสำคัญมีมหาวิทยาลัยที่กล่าวถึง ในประเด็นนี้ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในขณะที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยราชภัฏ จุดมุ่งหมายยังไม่ค่อย ชัดเจนเท่าที่ควร

4) รู้จัก/เข้าใจทั้งตนเองและผู้อื่น จุดมุ่งหมายข้อนี้เป็นการมองวิชาศึกษา ทั่วไปใช้ประโยชน์กับประจำวัน โดยมองว่าวิชาศึกษาทั่วไปที่ใช้ประโยชน์กับชีวิตประจำวันได้อย่างไร โดยเฉพาะเป็นประเด็นของการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นมีมหาวิทยาลัยที่จุดมุ่งหมาย กล่าวถึงในประเด็น ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยรังสิต ในขณะที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุดมุ่งหมายยังไม่ค่อยชัดเจนเท่าที่ควร

1.2.3 จุดมุ่งหมายในเชิงประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

การได้รับความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ การพัฒนา รายวิชาที่เน้นการใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันได้มากที่สุด แต่ที่นี้ได้เน้นที่การนำเนื้อหาแต่ ละสาขาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากกว่าการเน้นทฤษฎีหรือหลักการ มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่กล่าวถึงในประเด็นนี้ ดังตัวอย่าง มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่จุดมุ่งหมาย มีชัดเจน

1.2.4 จุดมุ่งหมายในเชิงวัฒนธรรม/คุณธรรม จริยธรรม

1) มีความรู้และตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ในข้อนี้ได้กำหนด เกณฑ์มาตรฐาน ได้บ่งถึงเรื่องของศิลปและวัฒนธรรมไว้ชัดเจน และเป็นจุดมุ่งหมายที่มีแต่ในทาง ปฏิบัติอาจยังไม่มีภาพที่ชัดเจนนัก มหาวิทยาลัยที่จุดมุ่งหมายกล่าวถึงในประเด็นนี้ไว้อย่างชัดเจน เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัย มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยรังสิต

2) ได้รับการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม ถือเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของ วิชาศึกษาทั่วไปที่จะต้องเน้นควบคู่ไปกับวิชาชีพ คือ การปลูกคุณธรรม จริยธรรม ความดี ความ กามให้กับผู้เรียน เพื่อหวังให้เขาเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้ชีวิตในสังคม มหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่กล่าวถึงในประเด็นนี้ไว้เกือบทุกแห่ง เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัย รังสิต

1.2.5 จุดมุ่งหมายในเชิงทักษะ

1) รู้จักวิเคราะห์หิววิจารณ์ จุดมุ่งหมายข้อนี้เน้นอย่างมากในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา เป็นมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สแตนฟอร์ด หรือเบิร์กลีย์ ขณะที่ในสังคมไทยยังไม่มีมากนัก มหาวิทยาลัยที่จุดมุ่งหมายกล่าวถึงในประเด็นนี้ บางมหาวิทยาลัยคือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2) มีความสามารถในการปรับตัวและตัดสินใจแก้ปัญหา ถือเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบัณฑิตในยุคใหม่ที่จะต้องรู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหา และแก้ปัญหาโดยใช้สติปัญญาอย่างดีพอมากกว่า การใช้ความรู้สึกหรืออารมณ์มีมหาวิทยาลัยไม่มากนักที่เน้น ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

3) มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ จุดมุ่งหมายข้อนี้ถือเป็นเรื่องหลักของทักษะทางวิชาศึกษาทั่วไป (Advanced Learning Skill) ที่บัณฑิตทุกคนควรมีและควรจะต้องส่งเสริมให้มากขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยโดยส่วนใหญ่จะกล่าวถึงไว้ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ

4) มีทักษะและความสามารถในการสื่อสาร ความสำคัญในการสื่อสาร รวมถึงการสื่อสารทั่วไป การพูดการเขียนที่สะท้อนความคิดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งของผู้เรียน ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็น ที่จุดมุ่งหมายกล่าวถึงในประเด็นนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุรนารี มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยรังสิต

แม้จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปจะได้รับการเน้น และได้รับการเสนอแนะไว้ในเอกสารหรือรายงานการประชุมต่างๆ มากมายและมีคุณค่าก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติแล้ว จุดมุ่งหมายดังกล่าวจะนำไปปฏิบัติจริงเพียงใด หรือเมื่อปฏิบัติแล้วจะเปลี่ยนแปลงไปเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศึกษาทั่วไปแต่ละคน แต่ละวิชาเป็นหลัก ดังนั้นการที่จะเข้าใจจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจนและกว้างขวางพอควร ต้องพิจารณาความเห็นของอาจารย์ผู้สอนประกอบด้วย

1.2.6 จุดมุ่งหมายในทัศนะของผู้สอน

ความเห็นเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนที่จะเสนอต่อนี้ เป็นผลการศึกษาความเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย 9 แห่งใน พ.ศ. 2526 คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ มหาวิทยาลัยศิลปากร และการศึกษาในปัจจุบัน พ.ศ. 2549 ที่ได้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์, 2549) ดังตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปในทัศนะของอาจารย์โดยส่วนรวม

ตาราง 1 จุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปในทัศนะของอาจารย์โดยส่วนรวม

จุดมุ่งหมายของวิชา ศึกษาทั่วไป	การวิจัย พ.ศ. 2526		การวิจัย พ.ศ. 2549	
	M	S	M	S
1. เป็นพื้นฐานสำหรับวิชาอื่น	3.71	1.10	4.16	.984
2. ให้อำนาจในการตัดสินใจของสาขาวิชานั้น	3.85	0.88	3.87	.951
3. ให้อำนาจในการศึกษาในสาขาวิชานั้น	3.49	0.89	4.07	.845
4. ให้นิสิตนักศึกษาที่มีสติปัญญากว้างขวางขึ้น	4.09	0.82	4.54	.638
5. รู้เข้าใจสังคมโลกนานาชาติ	-	-	4.15	.881
6. ให้อำนาจในการเรื่องราวและปัญหาของสังคมอื่น	3.42	10.8	3.91	1.509
7. เข้าใจตนเองและผู้อื่น	-	-	4.18	.091
8. เห็นความสำคัญของวิชาสาขาอื่น	3.20	0.87	-	-
9. ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน	3.55	1.01	4.54	.699
10. ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม	-	-	3.86	1.044
11. ได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	-	-	4.23	.914
12. รู้จักคิดวิเคราะห์วิชาการ	-	-	4.44	.751
13. ปรับตัวตัดสินใจแก้ปัญหา	-	-	4.35	.787
14. มีความใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ	-	-	4.46	.721
15. มีความสามารถในการสื่อสาร	-	-	4.21	.862
รวมเฉลี่ย	3.62	0.27	4.21	.513

ที่มา: ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526),

จากตาราง 1 พบว่าในพ.ศ. 2526 ได้สอบถามอาจารย์ผู้สอนจำนวน 306 คน จาก 9 มหาวิทยาลัยดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ชัดว่า อาจารย์ผู้สอนเน้นที่จุดมุ่งหมายในการให้นิสิตนักศึกษา มีความคิดและสติ ปัญญาที่กว้างขวางขึ้นเป็นประการสำคัญ ซึ่งค่อนข้างจะสอดคล้องกับ

จุดมุ่งหมายที่เป็นหลักการตามปรากฏในเอกสารต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้น ส่วนจุดมุ่งหมายที่สำคัญรองลงมาที่ให้ผู้รู้หลักการที่สำคัญของวิชานั้นๆ ก็เป็นจุดมุ่งหมายในลักษณะที่ให้ผู้เรียนยังมีความรู้กว้างอยู่ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ส่วนหนึ่งก็ยังเห็นว่า การเป็นพื้นฐานสำหรับวิชาอื่นก็ยังเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญอยู่ เพราะค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 3 ($M = 3.71$) และที่น่าสังเกตก็คืออาจารย์ที่ให้ความสำคัญกับจุดประสงค์ในข้อที่ให้เข้าใจถึงเรื่องราวและปัญหาของสังคมดีขึ้นนั้นอยู่ในลำดับที่ค่อนข้างต่ำ และโดยเฉพาะให้เห็นความสำคัญของสาขาวิชาอื่นนั้นอยู่ในระดับต่ำสุด

การศึกษาทั้งสองครั้งสะท้อนจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ดีว่า เน้นการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดกว้างขวางซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่ดี แต่การเน้นปัญหาเรื่องของสังคมสิ่งแวดล้อมมีไม่มากนัก ทั้งในอดีตและปัจจุบันซึ่งควรต้องเน้นมากขึ้นแต่ปรากฏชัดในปัจจุบัน คือ การเน้นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สะท้อนการคิดเฉพาะตัวของนิสิตนักศึกษามากขึ้น

1.2.7 แนวคิดในการกำหนดจุดมุ่งหมายวิชาศึกษาทั่วไป

แนวคิดในการกำหนดจุดมุ่งหมาย สามารถพิจารณาได้ 2 มิติ คือ ด้านบุคคล สังคม และด้านวิชาการกับการประยุกต์ เมื่อรวมกันแล้วจะแบ่งเป็น 4 มิติ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แนวคิดในการกำหนดจุดมุ่งหมายวิชาศึกษาทั่วไป

ในการกำหนดจุดมุ่งหมายจะพิจารณาว่า ปรัชญาแนวคิดที่จะใช้จะใช้แนวไหน แนวทางที่ 1 ดูในส่วนตัวบุคคลหรือสังคม ถ้าต้องการให้นิสิตนักศึกษาเรียนรู้เพื่อมองตัวเอง ก็ให้เรียนวิชาความเป็นอยู่อันดีในครอบครัว สุขภาพ อนามัย สุขศึกษา สุขภาพชุมชน สุขภาพตัวเอง หรือจะให้เน้นสังคมก็เรียนอย่างเช่น วิชามนุษย์กับสังคม เศรษฐกิจกับสังคม กฎหมายกับสังคม ซึ่งในต่างประเทศก็มองสองทาง ทางสังคมก็ค่อนข้างไปทาง Social Oriented ถ้ามองในทางตัวบุคคล ก็อีกรูปแบบหนึ่ง รูปแบบของ Functional Oriented คือ เพื่อประโยชน์ของตนเอง ส่วนแนวทางที่ 2 จะมองเน้นในด้านความคิด Intellectual สติปัญญา หรือเน้นในแง่ของการประยุกต์ Application เมื่อรวม 2 แนวเข้าด้วยกันแล้ว ซึ่งจะพบว่าในส่วนของวิชาศึกษาทั่วไปมีแนวคิดหลักๆ ในการกำหนดจุดมุ่งหมายเป็น 4 แนว คือ

แนวคิดแรก เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดและสติปัญญา โดยพัฒนาที่ตัวเองเป็นหลักใหญ่ ตัวอย่างคือวิชาจะสอนให้มีความคิดอ่านกว้างขวาง เช่น ปรัชญา ตรรกวิทยา ศิลปนิยม สังคตินิยม เป็นต้น เป็นวิชาซึ่งพัฒนา ความคิด สติปัญญา แต่เป็นความคิดสติปัญญาที่ไม่เกี่ยวกับสังคมมากนัก เป็นการพัฒนาตัวเองในเชิงสติปัญญา

แนวคิดที่สอง การเน้นในเชิงสังคม หมายความว่า ให้ผู้เรียนเป็นคนมีความคิดความอ่าน และใช้ความคิดความอ่านเพื่อที่จะเน้นไปทางสังคมค่อนข้างมาก เช่น แนวโน้มของบางมหาวิทยาลัยที่ให้นิสิตเรียนและมีกิจกรรมทางสังคมค่อนข้างมากตามไปด้วย และบางวิชาในบางสถาบัน

แนวคิดที่สาม การเน้นในแง่ของตัวบุคคล แต่ไม่เน้นความคิดมาก ในส่วนนี้ไม่ต้องเรียนปรัชญา ไม่ต้องเรียนวิชากิจกรรมเข้าจังหวะ อย่างที่บางมหาวิทยาลัยมีวิชาแคมป์ปิ้ง จะมีนิสิตมาเรียนจำนวนมากโดยเฉพาะนิสิตชายบางคณะ เหมือนกับมหาวิทยาลัยบางแห่งมีวิชาปลูกหญ้า มีวิธีทำสวน

แนวคิดที่สี่ แนวนี้คือแนวที่สนใจในแง่ของสังคม แต่ไม่เป็นในเชิงปรัชญา ลึกซึ้ง เป็นแง่ในการประยุกต์วิชาที่เรียนไปทำกับชุมชน เช่น กำหนดในกิจกรรมออกค่าย วิชาสุขภาพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้ศึกษาลึกซึ้งในทางปัญญาที่เดียว หากแต่เรียนเอาไปใช้แก้ปัญหาสังคม ช่วยแก้ปัญหา

การพัฒนาหลักสูตรจะพัฒนานิสิตนักศึกษาไปแนวไหน หรือใช้ทุกแนว คือ ปัญหาที่นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องคิดต่อไปว่า อันไหนดีกว่าอันไหนจะใช้แนวหนึ่งดีกว่าแนวสอง ซึ่งไม่สามารถตัดสินใจได้ชัดเจนทีเดียว ต้องอาศัยการอภิปรายถกเถียงในสถาบันเป็นหลัก

1.2.8 จุดเน้นในจุดมุ่งหมายของสถาบัน

ในการพัฒนาจุดมุ่งหมายของแต่ละสถาบันจะมีจุดเน้นที่แตกต่างกันไป โดยทั่วไปจะมีประเด็นต่างๆ หลากหลาย เพื่อให้เข้าใจ ภาพรวมของจุดมุ่งหมายได้ชัดเจน ได้ยกตัวอย่างจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปของบางสถาบันมาเป็นตัวอย่าง สถาบันหลักที่นำมาเป็นตัวอย่างประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยสุนารี มหาวิทยาลัยอื่นๆ ในบางประเด็น (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2549)

1. มีความรู้ที่กว้างขึ้น จุดประสงค์ข้อนี้มีเน้นมากชัดเจนด้วยมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เน้นให้บัณฑิตมีความรู้กว้างขึ้น มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีความรอบรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมโลก/นานาชาติ พบว่าจุดประสงค์ข้อนี้มหาวิทยาลัยยังไม่ได้เน้นมากนักมีอยู่บ้างที่เน้นให้บัณฑิตมีความเข้าใจตนเอง ผู้อื่น สังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ไขปัญหาชีวิต มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีเหตุผล เช่น ประกอบด้วย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จุดประสงค์ข้อนี้ พบว่ามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ จากเอกสารไม่ได้มุ่งเน้นให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากนัก มีที่เน้นคือ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นต้น

4. มีความรู้และตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ข้อนี้จากเอกสารพบว่า มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เน้นให้บัณฑิตเห็นคุณค่าของศิลปและวัฒนธรรมไทย ในบางมหาวิทยาลัยรวมของนานาชาติ เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่ต่างไปจากตนเอง เพื่อที่จะสามารถสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตของชุมชนที่ต่างไปจากตน ก่อให้เกิดทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

5. มีคุณธรรมและจริยธรรม จุดมุ่งหมายข้อนี้พบว่า มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เน้นมากในการปลูกฝังให้บัณฑิตมีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย

และจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นต้น

6. มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ จุดมุ่งหมายข้อนี้ไม่พบมากนัก มีเพียงบางมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่เน้นให้บัณฑิตมีทักษะในความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

7. มีความสามารถในการปรับตัวและการตัดสินใจแก้ปัญหา มีเพียงบางมหาวิทยาลัยเท่านั้น เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่บ่งไว้ชัดเจน

8. มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ จุดมุ่งหมายข้อนี้เน้นมากและมีเน้นเกือบทุกมหาวิทยาลัยที่นำเป็นตัวอย่าง โดยมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เน้นให้บัณฑิตมีทักษะในการใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ บางมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่ได้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

9. มีทักษะและความสามารถในการสื่อสาร จุดประสงค์ข้อนี้ยังไม่มีการเน้นมากนัก โดยมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เน้นให้บัณฑิตมีทักษะในการสื่อสารเพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้ การถ่ายทอดความรู้ และร่วมงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 รูปแบบการจัดการหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2550) ได้กล่าวว่ารูปแบบของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่จัดสอนร่วมกันในมหาวิทยาลัยไทยนั้น เมื่อพิจารณาแล้วสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบใหญ่ ดังนี้

1. แบบบังคับร่วม (Core Curriculum) เป็นหลักสูตรที่จัดวิชาให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนเหมือนกันทั้งมหาวิทยาลัย โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ต้องการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ แนวคิด ค่านิยม และทักษะที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน วิธีการจัดหลักสูตรแบบบังคับร่วมนี้มหาวิทยาลัยจะจัดวิชาหลักจำนวนหนึ่งไว้ให้นิสิตทุกคนทั้งมหาวิทยาลัยเรียน อาจจะเป็นวิชาเดียวให้เรียนกันทั้งมหาวิทยาลัยหรือวิชาที่ใกล้เคียงกันให้นิสิตเลือกได้ ลักษณะรายวิชามักจะเป็นรายวิชาในเชิงของสหวิทยาการหรือบูรณาการ และมีลักษณะกว้างมากกว่า ไม่เจาะจงเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือวิชาใดวิชาหนึ่งจึงมักจะดำเนินการโดยกลุ่มคนหรือร่วมกันคิดจากหลายสาขาวิชามากกว่าอยู่ในความรับผิดชอบของสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งหรือคณะใดคณะหนึ่ง ปัจจุบันมหาวิทยาลัยที่มีการจัดแบบบังคับร่วมชัดเจน คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. แบบบังคับกระจายหรือบังคับเลือก (Distribution Requirements) เป็นหลักสูตรบังคับที่ทุกคนจะต้องเรียน แต่ทุกคนเลือกเรียนวิชาต่างๆ กระจายกันออกไปได้แล้วแต่ว่าหลักสูตรไหน คณะใดสนใจจะให้เรียนวิชาบังคับแบบใดบ้าง แนวคิดของการบังคับกระจายนี้เน้น

ที่ความแตกต่างของบุคคลหรือของศาสตร์ เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสและคุ้นเคยกับสาขาวิชาที่อยู่นอกจากวิชาเอกของตนเอง หลักสูตรแบบบังคับกระจายนี้ยังแบ่ง ออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

2.1 บังคับบางวิชาเลือกบางวิชา เป็นการกำหนดหมวดวิชาบังคับไว้แล้วให้ ผู้เรียนเรียนวิชาบังคับในหมวดวิชาที่กำหนดไว้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียน รายวิชาตามความสนใจจากหมวดวิชาที่กำหนดไว้ มหาวิทยาลัยไทยส่วนใหญ่จัดเป็นแนวนี้ เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2.2 บังคับรายวิชาไว้ เป็นการกำหนดรายวิชาบังคับไว้ ผู้เรียนจะต้องเรียน รายวิชาเหล่านี้ให้ครบจึงจะจบหลักสูตร รายวิชาที่จัดนั้นมักจะเลือกจากคณะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ 3 สาขาวิชา คือ สาขาสังคมศาสตร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์

2.3 บังคับหน่วยกิตเลือกรายวิชาเอง รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่บังคับกระจาย เต็มรูป คือ หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นหมวดใหญ่ๆ ซึ่งโดยทั่วไปก็จะครอบคลุม 2 – 3 หมวดหลักๆ คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และหรือภาษาและจะกำหนด รายวิชาในแต่ละหมวดไว้ให้จำนวนหนึ่ง หรือบางทีก็ไม่กำหนดเลย แต่ให้ผู้เรียนเลือกเรียนเองจาก คณะวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดหน่วยกิตบังคับไว้ในแต่ละหมวดวิชา มหาวิทยาลัย ที่ใช้แนวคิดนี้ อย่างเต็มที่ จะให้นิสิตเลือกอย่างมีอิสระ ยกตัวอย่างเช่น หลักสูตรในปัจจุบันของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่จัดโดยสำนักงานจัดการศึกษาทั่วไป 18 หน่วยกิต แยกเป็นกลุ่มวิชาของกลุ่ม วิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และกลุ่ม วิชาสหศาสตร์ โดยมหาวิทยาลัยจะกำหนดเพียงว่า กลุ่มวิชาต่างๆ ให้นิสิตนักศึกษาเลือกเรียน อย่างน้อย 3 หน่วยกิตจากกลุ่มวิชาทั้งหมด

1.4 รูปแบบการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ (2549) ได้กล่าวว่าการจัดการศึกษาสำหรับสถาบันการศึกษา ทุกแห่งจำเป็นต้องมีการบริหารหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรมีการใช้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความ ชัดเจน ทันสมัย มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมาก สำหรับการบริหารหลักสูตร วิชาศึกษาทั่วไปจะแตกต่างไปจากการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ เนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพส่วนใหญ่ จะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะวิชาหรือคณะกรรมการระดับคณะ คณะใดคณะหนึ่ง โดยเฉพาะการบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปมีลักษณะพิเศษและมีรูปแบบที่หลากหลายกว่า หลักสูตรวิชาชีพ ซึ่งประมวลแล้วพบว่ามี 3 ลักษณะ คือ

1. การบริหารโดยภาควิชา หรือคณะวิชา รูปแบบของการจัดการและดูแลโดยภาควิชานี้ ภาควิชาที่เป็นเจ้าของวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหา เลือกผู้สอน จัดเวลาสอน และดำเนินการสอนในวิชาศึกษาทั่วไปวิชาใดวิชาหนึ่งตามนโยบายและข้อกำหนดของภาควิชา ซึ่งในบางกรณีอาจจัดเป็นรูปแบบของคณะกรรมการในระดับภาควิชาหรือระดับคณะ เพื่อดูแลวิชาศึกษาทั่วไปโดยตรง เพื่อให้การจัดการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมีลักษณะผสมผสานแนวคิดของหลายคน

2. การบริหารโดยคณะกรรมการ การบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการในประเทศไทย โดยทั่วไปจะมีรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน และมีกรรมการอีกจำนวนหนึ่งทำหน้าที่ดูแล และควบคุมการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยมีฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยรับผิดชอบในด้านธุรการต่างๆ และขอความร่วมมือด้านอาจารย์ผู้สอนจากคณะต่างๆ ลักษณะและงานของกรรมกรนั้นอาจจะมีได้ 2 รูปแบบ คือ 1) คณะกรรมการทำหน้าที่ประสานระหว่างภาควิชา และคณะที่เกี่ยวข้องซึ่งรูปแบบนี้เหมาะกับการจัดหลักสูตรในเชิงบังคับกระจายและอยู่ในความรับผิดชอบของภาควิชา 2) คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และการดำเนินการในเชิงนโยบาย รวมทั้งตัดสินใจเชิงปฏิบัติ เช่น การคัดเลือกวิชา การตัดสินใจดำเนินงาน และคัดเลือกผู้สอนด้วยแต่ตัวบุคคลและอุปกรณ์การเงินยังอยู่กับคณะวิชาและภาควิชาต่างๆ แบบนี้เหมาะกับการจัดหลักสูตรในเชิงของสหวิทยาการมากกว่าภาควิชาเพราะประสานและดำเนินการร่วมกันระหว่างสาขาวิชาได้มากกว่า

3. การบริหารโดยหน่วยงานอิสระ แนวคิดในการบริหารการศึกษาทั่วไปในรูปแบบของสถาบันอิสระนี้ เริ่มในประเทศไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2514 เมื่อมีการวางแผนพัฒนาการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระยะที่ 3 (พ.ศ. 2515-2517) ได้มีข้อเสนอให้มีการจัดตั้ง "สถาบันวิชาศึกษาทั่วไป" ขึ้นเพื่อให้บริการการสอนความรู้พื้นฐานทั่วไปกับคณะต่างๆ การบริหารในลักษณะของหน่วยงานอิสระ จะสนองการจัดหลักสูตรในรูปแบบของแบบบังคับร่วม หรือแบบสหวิทยาการได้อย่างเต็มที่ สามารถกำหนดเป้าหมาย และนโยบายของวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างเหมาะสม มีบุคลากรเฉพาะของตนเอง มีงบประมาณ สถานที่และการบริการต่างๆ ของตนเองทำให้การจัดการวิชาศึกษาทั่วไปดำเนินไปได้ตามอุดมคติได้มากกว่าบริหารในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันที่มีการดำเนินการจัดตั้งสถาบันกันหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยศรีปทุม

2. วิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.1 ประวัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2531 ภายใต้ชื่อ "วิทยาลัยอุบลราชธานี" สังกัดมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเปิดทำการสอนในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ต่อมาในปีพุทธศักราช 2533 รัฐบาลสมัย พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้มีมติยกฐานะวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็น "มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี" ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐลำดับที่ 19 สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2533 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2533 ด้วยความมุ่งหมายให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการจัดการศึกษาเน้นหนักทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองต่อความต้องการพัฒนา กำลังคนของประเทศ ซึ่งกำลังมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประเทศ กึ่งอุตสาหกรรม และเพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษา ให้แก่ประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งให้มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงการประกอบวิชาชีพของตนเองเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2531 ภายใต้ชื่อ "วิทยาลัยอุบลราชธานี" โดยเปิดทำการสอน ในสาขาเกษตรศาสตร์ และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ มีนักศึกษารุ่นแรกจำนวน 67 คน ซึ่งฝากเรียนไว้ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นต่อมาในปีการศึกษา 2533 วิทยาลัยอุบลราชธานีได้ยกฐานะมาเป็น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2533 ได้ย้ายสถานที่จัดการศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นมาประจำ ณ สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยบริเวณกิโลเมตรที่ 10 - 11 ถนนวารินเดชอุดม ตำบลเมืองศรีไค อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี บนเนื้อที่ประมาณ 5,228 ไร่ และเริ่มจัดการเรียนการสอนให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ของคณะเกษตรศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งได้ถือเอาวันที่ 30 กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยแล้วในปี พ.ศ. 2534 คณาจารย์และนักศึกษาทั้งหมด ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มาประจำ ณ สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย โดยสมบูรณ โดยสภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้แต่งตั้งให้ รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิตต์ ยอดเศรณี ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเป็นคนแรก ในส่วนของอาคารก่อสร้าง เริ่มต้นด้วยงบประมาณเพียง 16 ล้าน ในปี 2531 อาคารหลังแรก ที่ก่อสร้างคือ อาคารอเนกประสงค์

2.2 หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ภาษาอังกฤษ : General Education Program

2. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร : ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

3. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

3.1 เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

3.2 เวลาที่เริ่มใช้หลักสูตรนี้: สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรที่เปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2559

3.3 คณะกรรมการพิจารณากลับกรองหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย พิจารณาหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559

3.4 สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2559 และครั้งที่ 8/2559 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2559

4. สถานที่จัดการเรียนการสอน

จัดการเรียนการสอนในที่ตั้งหลัก มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และนอกที่ตั้งที่จังหวัดมุกดาหาร

5. ความสำคัญ ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5.1 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้รอบ รู้กว้าง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม พร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทยและสังคมโลก

“วิชาศึกษาทั่วไป มีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่างๆ จนเกิดความซาบซึ้งและสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชาชั้นสูงอีก และไม่ควรรนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะมาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป”

5.2 ปรัชญาของหลักสูตร

มุ่งผลิตบัณฑิตมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้รอบ รู้กว้างเข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรมและธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม มีความรู้รอบ ทันสมัย คิดได้ ทำเป็น แก้ไขปัญหาได้

5.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เมื่อเรียนหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยแล้ว นักศึกษาจะมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง รับผิดชอบอดทน อดกลั้น ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ไม่มีอคติ ตระหนักและสำนึกในความเป็นไทย โดยเฉพาะมีความสุภาพ และรู้จักกาลเทศะ
- 2) มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์กว้างไกล เห็นคุณค่าของมนุษย์ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งของไทยและประชาคมนานาชาติ
- 3) มีทักษะการแสวงหาและการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการคิด และแก้ไขปัญหา และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- 4) มีจิตอาสา สำนึกดีต่อสังคมและสาธารณะ เสียสละเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมและเข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามัคคีและมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 5) มีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร คิดคำนวณและวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้ ใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างรู้เท่าทัน

5.4 คุณสมบัติที่พึงประสงค์ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

- 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย รู้จักกาลเทศะ
- 2) ด้านความรู้ เรียนรู้ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- 3) ด้านทักษะทางปัญญา มีทักษะการคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์เชิงเหตุผล ประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาได้ สร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมได้

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ มีทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน มีทัศนคติเชิงบวก พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตสำนึกรักท้องถิ่นและสังคม

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รู้เท่าทันและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตและสังคมการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน มีมนุษยสัมพันธ์ และมีทักษะการสื่อสารดี ใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี

6) ทักษะเฉพาะของแต่ละวิชาชีพ

6. หลักสูตร

6.1 โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1) จำนวนหน่วยกิต	รวมไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2) โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป			
2.1 กลุ่มภาษา	รวม	15	หน่วยกิต
ก. กลุ่มภาษาไทย		3	หน่วยกิต
ข. กลุ่มภาษาต่างประเทศ		12	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	รวม	6	หน่วยกิต
ก. กลุ่มทักษะชีวิต ความคิด และสุนทรียภาพ		3	หน่วยกิต
ข. กลุ่มพลเมือง โลก และการอยู่ร่วมกัน		3	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และการจัดการ	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
ก. กลุ่มสุขภาพ ชีวิต สิ่งแวดล้อม	ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
ข. กลุ่มเทคโนโลยีและการจัดการ		3	หน่วยกิต
2.4 กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	รวม	3	หน่วยกิต

ให้หลักสูตรหลักพิจารณารายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ไม่ใช่รายวิชาในศาสตร์/สาขาหลัก เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เรียน จำนวน 3 หน่วยกิต

6.2 รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
1. กลุ่มภาษา	รวม	15	หน่วยกิต
ก. กลุ่มภาษาไทย	จำนวน	3	หน่วยกิต
1411 101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (Thai Language for Communication) 3 (3-0-6)			

ข. กลุ่มภาษาต่างประเทศ	รวม	12	หน่วยกิต
<u>สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีทั่วไป</u>	จำนวน	12	หน่วยกิต
กรณีที่ 1 คณะ/หลักสูตรเลือกภาษาอังกฤษ	จำนวน	12	หน่วยกิต
1.1 ภาษาอังกฤษบังคับ	จำนวน	6	หน่วยกิต
1421 102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 (Foundation English I)			3 (3-0-6)
1421 103 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (Foundation English II)			3 (3-0-6)
1.2 ภาษาอังกฤษเลือก	จำนวน	6	หน่วยกิต
กลุ่มภาษาอังกฤษวิชาการ (Academic Group)	จำนวน	3	หน่วยกิต
1421 222 ภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology)			3 (3-0-6)
1421 223 ภาษาอังกฤษสำหรับสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (English for Health Science)			3 (3-0-6)
1421 224 ภาษาอังกฤษสำหรับสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (English for Humanities and Social Sciences)			3 (3-0-6)
กลุ่มภาษาอังกฤษเลือก (Non-Academic Group)	จำนวน	3	หน่วยกิต
1421 216 ภาษาอังกฤษเพื่อการเดินทาง (English for Travel)			3(3-0-6)
1421 217 ภาษาอังกฤษจากสื่อ (English through Media)			3(3-0-6)
1421 218 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ (English for Career Preparation)			3(3-0-6)
กรณีที่ 2 คณะ/หลักสูตรเลือกภาษาต่างประเทศอื่น	จำนวน	12	หน่วยกิต
หากคณะ/หลักสูตรเลือกภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อให้สามารถสื่อสารภาษานั้น ได้ให้ เลือกเรียนภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งจำนวน 12 หน่วยกิต			
ภาษาลาว			
1412 101 ภาษาลาว 1 (Lao I)			3(2-2-5)
1412 102 ภาษาลาว 2 (Lao II)			3(2-2-5)
1412 201 ภาษาลาว 3 (Lao III)			3(2-2-5)
1412 202 ภาษาลาว 4 (Lao IV)			3(2-2-5)
ภาษาเวียดนาม			
1413 101 ภาษาเวียดนาม 1 (Vietnamese I)			3(2-2-5)

1413 102 ภาษาเวียดนาม 2 (Vietnamese II)	3(2-2-5)
1413 201 ภาษาเวียดนาม 3 (Vietnamese III)	3(2-2-5)
1413 202 ภาษาเวียดนาม 4 (Vietnamese IV)	3(2-2-5)
ภาษาเขมร	
1414 101 ภาษาเขมร 1 (Khmer I)	3(2-2-5)
1414 102 ภาษาเขมร 2 (Khmer II)	3(2-2-5)
1414 201 ภาษาเขมร 3 (Khmer III)	3(2-2-5)
1414 202 ภาษาเขมร 4 (Khmer IV)	3(2-2-5)
ภาษาญี่ปุ่น	
1416 101 ภาษาญี่ปุ่น 1 (Japanese I)	3(2-2-5)
1416 102 ภาษาญี่ปุ่น 2 (Japanese II)	3(2-2-5)
1416 201 ภาษาญี่ปุ่น 3 (Japanese III)	3(2-2-5)
1416 202 ภาษาญี่ปุ่น 4 (Japanese IV)	3(2-2-5)

สำหรับนักศึกษาต่างชาติหรือหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือหลักสูตรที่คณะที่
ต้องการความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษระดับสูง รวม 12 หน่วยกิต
ให้เลือกภาษาอังกฤษกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนี้

1421 100 ภาษาอังกฤษและการสื่อสาร 1 (English and Communication I)	6(3-6-9)
1421 101 ภาษาอังกฤษและการสื่อสาร 2 (English and Communication II)	6(3-6-9)
หรือ	
1421 108 ภาษาอังกฤษอย่างเข้มข้น (Intensive English)	6(3-6-9)
1421 109 ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (English for Academic Purposes)	6(3-6-9)

2. กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ รวม 6 หน่วยกิต

ก. กลุ่มทักษะชีวิต ความคิด และสุนทรียภาพ บังคับเลือก 3 หน่วยกิต
ให้นักศึกษาเลือกเรียนจำนวน 1 รายวิชาจำนวน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

1406 111 ความสุขในชีวิต (Happiness in Life)	3(3-0-6)
1431 101 มนุษย์กับสุนทรียภาพ (Man and Aesthetics)	3(3-0-6)
1431 102 ปรัชญากับชีวิตและสังคม (Philosophy in Life and Society)	3(3-0-6)
1431 110 มนุษย์กับการใช้เหตุผล (Man and Reasoning)	3(3-0-6)
1435 100 ดนตรีกับชีวิต (Music and Life)	3(3-0-6)

1438	100	ศิลปะเพื่อการพัฒนาอารมณ์ (Arts for Emotional Refinement)	3(3-0-6)
1447	200	มนุษย์กับการสื่อสาร (Man and Communication)	3(3-0-6)
		ข. กลุ่มพลเมือง โลก และการอยู่ร่วมกัน บังคับเลือก	3 หน่วยกิต
ให้นักศึกษาเลือกเรียนจำนวน 1 รายวิชาจำนวน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้			
1432	103	วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Culture)	3(3-0-6)
1441	100	มนุษย์กับสังคม (Man and Society)	3(3-0-6)
1443	200	กฎหมายกับสังคม (Law and Society)	3(3-0-6)
2001	104	ศิลปะและวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง (Arts and Culture Mekong Basin)	3(3-0-6)
2100	101	กฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวันสำหรับพลเมือง (Important Laws in Daily Life for a Civilian)	3(3-0-6)
2300	111	สันติวิธีในสังคม (Peace in Society)	3(3-0-6)
2300	112	การบริหารรัฐกิจกับสังคมไทย (Public Administration and Thai Society)	3(3-0-6)
2300	113	ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอาเซียน (Thai-ASEAN Relation)	3(3-0-6)
2300	114	พลเมืองศึกษา (Civil Education)	3(3-0-6)

3. กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และการจัดการไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ก. กลุ่มสุขภาพ ชีวิต สิ่งแวดล้อม บังคับเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต จาก

รายวิชาต่อไปนี้

1013	001	การดูแลสุขภาพและทักษะชีวิต (Health Care and Life Skills)	3(3-0-6)
1100	109	วิทยาศาสตร์กายภาพกับชีวิต (Physical Science and Life)	3(3-0-6)
1100	147	สิ่งแวดล้อมกับชีวิต (Environment and Life)	3(3-0-6)
1439	100	การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ * (Exercise for Health)	1(0-2-1)

* ทั้งนี้ หากหลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเรียนรายวิชาพลศึกษา จำนวน 1 หน่วยกิต ให้หลักสูตรกำหนดไว้ใน มคอ 2 ในหลักสูตรด้วย

ข. กลุ่มเทคโนโลยีและการจัดการ บังคับเลือก 3 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนจำนวน 1 รายวิชาจำนวน 3 หน่วยกิต จากรายวิชา

ต่อไปนี้

1011 001 เทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Information Technology and its Applications in Daily Life)	3(3-0-6)
1700 104 การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship)	3(3-0-6)
1703 110 ทักษะชีวิตทางการเงิน (Financial Life Skills)	3(3-0-6)
1708 200 เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)	3(3-0-6)

4. กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป รวม 3 หน่วยกิต

ก. ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกรายวิชาภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศจากกลุ่มภาษา ข. กลุ่มภาษาต่างประเทศ

ข. กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์

1432 100 มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization)	3(3-0-6)
1432 101 วัฒนธรรมไทย (Thai Culture)	3(3-0-6)
1432 102 วัฒนธรรมอีสาน (Isan Culture)	3(3-0-6)
1441 103 นวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation)	3(3-0-6)
1441 104 ประชากรศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Demography in Daily Life)	3(3-0-6)
1442 100 วัฒนธรรมร่วมสมัย (Contemporary Culture)	3(3-0-6)
1445 100 พลวัตสังคมไทย (Dynamics of Thai Society)	3(3-0-6)
1446 101 ศิลปะการดำเนินชีวิต (Arts of Living)	3(3-0-6)
1447 103 การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy)	3(3-0-6)
1447 104 โลกภาพยนตร์ (Movie World)	3(3-0-6)
1449 100 มนุษย์กับการท่องเที่ยว (Man and Tourism)	3(3-0-6)
1449 101 การจัดการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน (Tourism Management in ASEAN Region)	3(3-0-6)
1507 100 สังคมกับสุขภาพ (Society and Health)	3(3-0-6)

ค. กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

1100 108 กลและของเล่นวิทยาศาสตร์ (Science Magic and Toys)	3(3-0-6)
1100 114 คณิตศาสตร์เพื่อความมั่นคงของชีวิต (Mathematics for Stability in Life)	3(3-0-6)
1100 115 คณิตศาสตร์เพื่อการพัฒนาทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Mathematics for Skill Development in the 21 st century)	3(3-0-6)

1100 128	การจัดการเครื่องใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน (Household Electrical Appliance in Daily Life)	3(3-0-6)
1100 133	รังสีในชีวิตประจำวัน (Radiation in Daily Life)	3(3-0-6)
1100 134	พลังงานและชีวิต (Energy and Life)	3(3-0-6)
1100 135	ดาราศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Astronomy in Daily Life)	3(3-0-6)
1100 141	วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Science in Daily Life)	3(3-0-6)
1100 146	ความหลากหลายทางชีวภาพกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Biodiversity and Climate Change)	3(3-0-6)
1100 148	ชีวิตกับจุลินทรีย์ (Life and Microorganisms)	3(3-0-6)
1100 151	พลังของการคิด (Power of Thinking)	3(3-0-6)
1439 104	การดูแลสมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness Maintenance)	3(2-2-1)
1502 100	การดูแลสุขภาพตามวัย (Age - appropriate Health Care)	3(3-0-6)
1503 100	ยาในชีวิตประจำวัน (Drugs in Daily Life)	3(3-0-6)
1503 102	สมุนไพรเพื่อสุขภาพและความงาม (Herbs for Health and Beauty)	3(3-0-6)
1903 101	ทักษะชีวิตและสุขภาพวัยรุ่น (Life Skills and Adolescent Health)	3(3-0-6)
1903 102	พฤติกรรมทางเพศและความปลอดภัยทางเพศ (Sexual Behavior and Safe Sex)	3(3-0-6)
ง. กลุ่มเทคโนโลยีและการจัดการ		
1100 116	ความปลอดภัยในการใช้ชีวิตยุคดิจิทัล (Life Safety in Digital Age)	3(3-0-6)
1700 100	การจัดการธุรกิจสมัยใหม่ (Modern Business Management)	3(3-0-6)
1701 102	การจัดการชีวิต (Life Management)	3(3-0-6)
1704 120	การจัดการธุรกิจเพื่อสังคมในบริบทนานาชาติ (Social Enterprise Management in International Context)	3(3-0-6)

3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

การพัฒนาบุคลากรเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีแนวทางหรือเครื่องมือที่จะช่วยให้เห็นเหตุการณ์ และแสดงความสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผลเชิงระบบ ดังนั้น รูปแบบเป็นสิ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ หรือการควบคุม การอ้างอิง หรือแปลความหมายของความสัมพันธ์ต่างๆ ซึ่งรูปแบบมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ความหมายของรูปแบบ

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2544) ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบ (model) หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นวิธีการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และจินตนาการของบุคคลที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏ โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ

สอดคล้องกับความหมายที่ ทิศนา แหมมณี (2559) กล่าวว่า รูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผังไดอะแกรมหรือ แผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

นอกจากนี้ ความหมายของรูปแบบ หากแยกประเภทตามลักษณะที่ปรากฏ สามารถจัดประเภทของรูปแบบออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (Keeves, 1988)

1. Analog Models หมายถึง แบบหุ่นจำลองเชิงเทียบเคียง โดยวิธีการจำลองจากของจริง หรือคล้ายกับของจริง อาจมีขนาดแตกต่างจากขนาดจริงไปบ้าง เช่น หุ่นจำลองรถยนต์ หุ่นจำลองเครื่องบิน ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเชิงกายภาพ จุดอ่อนที่พบคือ ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบภายในแบบจำลองได้อย่างชัดเจน

2. Semantic Models หมายถึง รูปแบบที่ใช้ภาษาในการอธิบาย หรือเรียกว่า รูปแบบเชิงข้อความ โดยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบเกี่ยวกับเจตคติ รูปแบบเกี่ยวกับผลการเรียนแบบต่างๆ จุดอ่อนของรูปแบบนี้คือ ขาดความชัดเจน ยกแก่การทดสอบโครงสร้างของรูปแบบ

3. Schematic Models หมายถึง รูปแบบที่ใช้แผนภูมิ (diagram) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อกัน เช่น การเขียนรูปแบบโครงสร้างขององค์กรการบริหารงาน เป็นต้น

4. Mathematic Models หมายถึง รูปแบบที่แสดงออกในรูปของสูตร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ จึงมักเรียกรูปแบบนี้ว่า รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ โดยเริ่มมีการนำมาใช้ใน ช่วง ค.ศ. 1960 ในสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ต่อมาได้ขยายผลไปทางด้านการศึกษาทาง

การศึกษา และสาขาวิชาอื่นๆ เพราะสามารถทดสอบสมมติฐานได้ และนำไปสู่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นๆ ได้

5. Causal Models หมายถึง รูปแบบเชิงสาเหตุ เป็นรูปแบบที่อยู่ในระดับขั้นสูงโดยมีตัวแปรแต่ละตัว แสดงความสำคัญเชิงสาเหตุกับตัวแปรอื่นๆ ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

5.1 Recursive Models หมายถึง รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุหรือตัวแปรอื่นที่มีเส้นโยง ที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทางเดียว หรือไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

5.2 Non - Recursive Models หมายถึง รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุแบบเส้นคู่ระหว่างตัวแปร โดยทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรหนึ่ง อาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของตัวแปรอื่นๆ ภายในรูปแบบนั้น คือ ทั้งความสัมพันธ์ไปและย้อนกลับได้

จากความหมายของรูปแบบตามนี้นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นสามารถสรุปได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของจริง รูปแบบที่เป็นแบบอย่าง หรือแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกอย่าง แต่มีขนาดเล็กลง หรือใหญ่ขึ้นกว่าปกติ

2. รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์ หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

3. รูปแบบ หมายถึง ลักษณะที่พึงปรารถนา ซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติ หรือเกิดขึ้นได้ยากในโลกของความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิ่งที่เราอยากได้ กับความสามารถที่จะหาสิ่งที่ต้องการนั้น แตกต่างกันมาก เช่น เมืองในอุดมคติ

4. รูปแบบ หมายถึง ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำ (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) แล้ว สามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติได้ด้วย

3.2 องค์ประกอบของรูปแบบ มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

Brown (1980) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) กล่าวว่างค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย

- 1) สภาพแวดล้อม (Environment)
- 2) เทคโนโลยี (Technology)
- 3) โครงสร้าง (Structure)
- 4) กระบวนการจัดการ (Management Process)
- 5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

สมบุญ ศรีสรรหิรัญ (2547) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) คุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีที่ต้องพัฒนา
- 2) หลักการและแนวคิดกำกับรูปแบบ และวัตถุประสงค์ทั่วไปของรูปแบบ
- 3) กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน เนื้อหาการพัฒนา วิธีการและกิจกรรมการพัฒนา วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และผลที่ต้องการ

4) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้เงื่อนไขความสำเร็จ และตัวบ่งชี้ความสำเร็จของรูปแบบ

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 9 ด้าน ได้แก่

- 1) ปรัชญาและหลักการของการศึกษาต่อเนื่อง
- 2) กลุ่มเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
- 3) จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
- 4) โครงสร้างระบบบริหารของการศึกษาต่อเนื่อง
- 5) หลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาต่อเนื่อง
- 6) วิธีการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
- 7) สื่อการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาต่อเนื่อง
- 8) การติดตามและประเมินผลของการศึกษาต่อเนื่อง
- 9) การเทียบระดับและเทียบโอนผลการเรียน

อัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต พบว่า รูปแบบมีองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่

- 1) ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา
- 2) หลักสูตร
- 3) การจัดการเรียนรู้
- 4) การประเมินผลการเรียนรู้
- 5) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์และการเทียบระดับการศึกษา
- 6) การบริหารและการจัดการศึกษา
- 7) กลุ่มเป้าหมายและ
- 8) การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และชุมชน

สรุปได้ว่าการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้นๆ เป็นหลัก

3.3 การตรวจสอบรูปแบบ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบ เพื่อทดสอบ หรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ อาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน, 2541)

1. การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง และเหตุผลระหว่างตัวแปร

2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้สามารถประมาณข้ามกาลเวลา (Across time) กลุ่มตัวอย่าง (Samples) หรือสถานที่ได้ (Sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากร โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ข้อ คือ

1) การสร้างรูปแบบใหม่ และ 2) การปรับปรุง หรือพัฒนารูปแบบเดิม

ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ คุณลักษณะของรูปแบบที่ดีเป็นรูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ ดังนี้ (Keeves, 1988)

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม (Associative Relationship)
2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้ โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่กำลังศึกษาดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

4.1 แนวคิดพื้นฐานของหลักการบริหารการศึกษา

การบริหารในฐานะที่เป็นศาสตร์ (Science) ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎี หลักการและเหตุผลจำเป็นต้องกระทำอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการ การบริหารมีความหมายและความสำคัญตามทัศนะต่าง ๆ เช่น Campbell (1976) ได้กล่าวถึงการบริหาร หมายถึง ขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินงานที่ผู้บริหารต้องทำหน้าที่ดำเนินการให้ผู้ปฏิบัติได้ดำเนินงานจนเสร็จสิ้นได้ผลงานตามที่ต้องการ Simon (1961) ได้กล่าวถึง การบริหารว่าเป็นศิลป์ในการปฏิบัติงานให้กิจกรรมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่ต้องการ

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมของการบริหารทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม ผู้เขียนจะได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมุมมองในการ บริหารสถานศึกษายิ่งขึ้นต่อไป คำจำกัดความคำว่า “การบริหาร” (Administration) ใช้ในความหมายกว้างๆ เช่น การบริหารราชการ อีกคำหนึ่ง คือ “การจัดการ” (Management) ใช้แทนกันได้กับคำว่า การบริหาร ส่วนมากหมายถึง การจัดการทางธุรกิจมากกว่า โดยมีหลายท่านได้ระบุดังนี้ ปีเตอร์ ดักเกอร์ (Peter F. Drucker, 1995, อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2542) กล่าวว่า ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น และศาสตราจารย์เฮอริเบิร์ต เอ. ไชมอน (Herbert A. Simon, 1961, อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2542) กล่าวว่า กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

หวน พันธุพันธ์ (2548) ได้ให้ความหมายของการบริหาร โดยดูจากคำว่า “การบริหารการศึกษา” (Educational Administration)” ซึ่งประกอบด้วยคำสำคัญ 2 คำ คือคำว่า “การบริหาร” (Administration)” และ “การศึกษา (Education)” ดังนั้นจะขอแยกความหมายของคำทั้งสองนี้ก่อนความหมายของคำว่า “การบริหาร” มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ทั้งคล้ายๆ กันและแตกต่างกัน ขอยกตัวอย่างใน 6 ความหมาย ดังนี้

- 1) การบริหาร คือ ศิลปะของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่น
- 2) การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
- 3) การบริหาร คือ การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงาน เพื่อจุดประสงค์อย่างเดียวกัน
- 4) การบริหาร คือ กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการ ให้บรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน
- 5) การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์นำทรัพยากรการบริหาร (Administrative resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (Process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหาร คือ ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ หมายความว่าผู้บริหารไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ แต่ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดหมายขององค์การ หรือตรงตามจุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

จากความหมายของ”การบริหาร”ทั้ง 6 ความหมายนี้ พอสรุปได้ว่า การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

นอกจากนี้ สมศักดิ์ คงเพียง (2555) ยังได้ระบุความหมายการบริหารว่า หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายๆ อย่างที่บุคคลร่วมกัน กำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

ส่วนคำว่า “การบริหารการศึกษา” หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกัน ดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่าง

เหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ (ภาวิดา ธาราศรี สุทธิ, 2542)

คำว่า “สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์ การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์การเรียน วิทยาลัย วิทยาลัย ชุมชน สถาบันหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่หรือมี วัตถุประสงค์ใน การจัดการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและตาม ประกาศกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

4.2 แนวคิดการบริหารวิชาการ

4.2.1 ความหมาย

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการ บริหาร งานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมาย สูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

วุฒิวัฒน์ อินทสุวรรณ (2547) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับ การ ปรับปรุงพัฒนาการสอนผู้เรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

มณีรัตน์ ภิญญภาพสกุล (2549) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ว่า กระบวนการดำเนินงานปรับปรุง พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการร่วมมือของบุคลากร ในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียนโดย มีการประสานงานของทุกคนในโรงเรียนร่วมกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมงานวิชาการ ของโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ส่วนในการบริหารโรงเรียนผู้บริหารจะต้องใช้เวลา ส่วนใหญ่ในการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความรู้ ทักษะคุณลักษณะที่พึงประสงค์และภาวะสุขภาพตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง การเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอน ตลอดถึงการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมาย ของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการในดำเนินงาน ของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การ

ฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของในด้านผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่สถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางได้กำหนดไว้

4.2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตนาดีและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม
2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของวิทยาลัย เมื่อวิทยาลัยมีงานวิชาการมากปริมาณงานด้านอื่น ๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย
3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่วิทยาลัย ไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของวิทยาลัย วิทยาลัยจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้นอยู่กับปริมาณงานของวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ
4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของวิทยาลัย การพิจารณาคุณภาพของ วิทยาลัยต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของวิทยาลัย โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของ

ระบบงานวิชาการ อันได้แก่ วิธีการสอนของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครู ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น

5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการ กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของวิทยาลัยอยู่เสมอ

ทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่างานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิตศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงจะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของวิทยาลัยเป็นหน้าที่หลักของวิทยาลัย ถือเป็นหัวใจของการบริหารวิทยาลัย วิทยาลัยจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของวิทยาลัย ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป

4.2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เทคนิควิธีการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยหลักการและกระบวนการการบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งมีนักวิชาการบริหารการศึกษามากท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533) ได้เสนอประเด็นสำคัญที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ไว้ดังนี้

1. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้วยความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่เปรียบเสมือนหัวใจของการบริหารสถานศึกษาเป็นงานที่ต้องมีส่วนสัมพันธ์กับงานของสถานศึกษาทั้งระบบโดยมีหลักสูตรแกนกลางชี้้นำการทำงานในทุกฝ่ายของสถานศึกษา

2. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาในยุคการปฏิรูป การศึกษาที่มีความเจริญก้าวหน้ามีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เชิงบริหารเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าเป็น หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกคนที่ต้องร่วมกันทำงานเป็นทีม

3. เปลี่ยนภาพลักษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจากผู้ที่คอยสั่งการเพียงอย่างเดียว เป็นผู้คนที่ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และเชิญชวนผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานเต็ม ความสามารถด้วยความศรัทธาในงานที่ทำ

ทুমศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิต และกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนา ในงานวิชาการ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการ วิชาการโดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจาก การร่วม คิดร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3 – E's) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กัน คือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) กล่าวว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนจึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งซึ่งเรียกว่าธรรมาภิบาลมาบูรณาการให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ การบริหารงานวิชาการก็ต้อ งมีหลักธรรมาภิบาล คือ

1. หลักความคุ้มค่า คือการให้ผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุน นั่นคือผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร ไม่ลาออกกลางคัน ไม่เรียนเกินเวลาและซ้ำกว่ากำหนด

2. หลักนิติธรรม หมายถึง ความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับทุกคนต้องปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จรุณี แก้วเอี่ยม (2557) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการในการบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษาจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดหลักในการทำงานโดยเฉพาะหลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญ ๆ 3 ประการ ดังนี้

หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารงานเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือ ผลผลิตและกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วมเสนอแนะปรับปรุงและพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งลักษณะ

ของงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายอาจดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการ วิชาการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วม ต้องเริ่มจาก การร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผลเพราะในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารไม่สามารถทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากร นั่นคือ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในการร่วมคิด วางแผนการทำงาน ร่วมปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายร่วมกันหลักการ 3 องค์ประกอบ (3 -E's) ดังกล่าวข้างต้น

หลักการความเป็นวิชาการ (Academic) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุม เนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้อัน หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและการวิจัย เป็นต้น หลักการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญ ก่อให้เกิดลักษณะความเป็นวิชาการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ เพราะด้านการบริหารการศึกษามีหลักและกระบวนการในการดำเนินการ จึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับหลักการของศาสตร์ในสาขาวิชา

4.2.4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ

6. การบริหารการค้นคว้าอิสระ และพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปยัง คณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงจึงมีการออกกฎกระทรวงเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 กล่าวถึงขอบข่ายด้านวิชาการไว้ 17 ด้าน (มูนา จารง, 2560) ดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ
หลักสูตรท้องถิ่น

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. ด้านการนิเทศการศึกษา
10. ด้านการแนะแนว
11. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. ด้านการจัดทาระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

4.3 แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ปัจจัยทางการบริหาร 4 ประการ ได้แก่ มนุษย์ เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ มนุษย์นับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและสำคัญยิ่ง เพราะมนุษย์มีสติปัญญาที่สามารถใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่ เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร และกระบวนการจัดการในการทำงานให้ได้ผล งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ มนุษย์ยังมีความคิดสร้างสรรค์และสามารถคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ซึ่งปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้ ดังนั้น การบริหารคนจำนวนมากที่มีความหลากหลายด้านวิชาชีพ ด้านทักษะและความสามารถ ให้สามารถให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีคุณภาพและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4.3.1 ความหมาย

คำว่า “การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (human resource management)” แต่เดิมเคยใช้คำว่า “การบริหารงานบุคคล (personnel management)” ซึ่งเป็นความหมายที่แคบกว่า โดยมองการบริหารบุคคลเป็นแบบศูนย์รวมอำนาจทั้งองค์การ ที่เกี่ยวกับกิจกรรม โปรแกรมและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการรับคนเข้าทำงาน การดูแลรักษาคนทำงาน และการให้คนงานออกจากงาน รวมทั้งการเก็บประวัติของคนงาน ลักษณะของศูนย์รวมงานส่วนใหญ่ของการบริหารงานบุคคลจึงเป็นงานบริการและงานธุรการ ต่อมาคำว่า “การจัดการทรัพยากรมนุษย์” ได้รับความนิยมแพร่หลายมากขึ้น เนื่องจากมีการให้ความสำคัญว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ไม่สามารถใช้เครื่องมือเครื่องจักรใด ๆ มาทดแทนได้ มนุษย์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่นำองค์การให้ไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากมนุษย์มีสมอง มีความรู้สึกนึกคิด และมีจิตวิญญาณ การจัดการทรัพยากรมนุษย์จึงมีความแตกต่างจากทรัพยากรอื่น ๆ เพราะผู้บริหารต้องทำความเข้าใจถึงความต้องการของคนงาน การให้เกียรติ และการปฏิบัติต่อกันเยี่ยงมนุษย์ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรม ความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตของคนงานด้วย โดยเป้าหมายการจัดการจะเน้นที่การสร้างคุณค่าเพิ่มขึ้น โดยการใช้ศักยภาพของมนุษย์ที่จะทำให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ดังนั้น การจัดการทรัพยากรมนุษย์จึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรม โปรแกรมและนโยบายที่กว้างขวางมากขึ้นกว่าคำว่า “การบริหารงานบุคคล” ซึ่งเป็นคำเดิมที่เคยใช้

พยอม วงศ์สารศรี (2542) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) เป็นการวางแผน การจัดองค์การ การอำนาจการ การควบคุม การจัดหา การพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน การธำรงรักษา และการพ้นจากการปฏิบัติงาน แต่เมื่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การบริหารงานบุคคล ต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามด้วยทำให้องค์กรต้องให้ความสำคัญกับคนว่าเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้องค์กรดำเนินงานไปด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิภาพจึงเกิดการขยายและพัฒนาแนวความคิดทางด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2546) ได้ให้ความหมายของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับกรงานบุคคลากร และหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์กรร่วมกันใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการสรรหา การคัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เข้าปฏิบัติงานในองค์กร พร้อมทั้งดำเนินการธำรงรักษาและพัฒนาให้บุคลากรขององค์กรมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสม ตลอดจนเสริมสร้างหลักประกันให้แก่สมาชิกที่ต้องพ้นจากการทำงานร่วมงานกับองค์กรให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

หวน พิณรุฬพันธ์ (2549) ได้กล่าวว่า การบริหารงานทรัพยากรบุคคลเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคคลในองค์กร นับตั้งแต่การสรรหามาศึกษาปฏิบัติ การบรรจุและแต่งตั้ง การพัฒนาบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงานไปจนถึงการพิจารณาให้บุคคลพ้นจากงานเพื่อให้ปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพความสามารถทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติด้วยการฝึกอบรม รวมถึงการธำรงรักษาบุคคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุขด้วยการจัดให้มีสวัสดิการที่ดี ให้ค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่เหมาะสม จนกระทั่งพ้นจากการปฏิบัติงานด้วยการลาออกหรือเกษียณอายุ

Robert Clark (1992) อธิบายว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นการจัดการความสัมพันธ์ของคนงานและผู้บริหาร โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งจากความหมายดังกล่าวมีประเด็นที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้ความสำคัญกับการจัดการความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เป็นการจัดการบุคคล

2) การจัดการทรัพยากรมนุษย์มุ่งเน้นที่เป้าประสงค์ขององค์กร ดังนั้น เมื่อวัตถุประสงค์ขององค์กรเปลี่ยนแปลงไป การจัดการความสัมพันธ์ดังกล่าวก็จะเปลี่ยนด้วย

3) วัตถุประสงค์หลักของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ความมุ่งที่องค์กร ส่วนสมาชิกขององค์กรแต่ละคนจะเป็นวัตถุประสงค์รอง

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นการจัดการความสัมพันธ์ในการจ้างงาน เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรมนุษย์ในการทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ โดยจะเกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ตั้งแต่การได้คนมาทำงานจนถึงคนนั้นออกจากงานไป ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะเวลาที่สำคัญ คือ ระยะเวลาได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ (acquisition phase) ระยะเวลาการรักษาทรัพยากรมนุษย์ที่ทำงานในองค์กร (retention phase) และระยะเวลาให้พ้นจากงาน (termination or separation phase) ซึ่งการจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในทุกระดับ เนื่องจากต้องเกี่ยวข้องกับการจัดการให้ได้คนดีมาทำงาน สามารถจัดวางคนให้เหมาะสมกับงาน มีการพัฒนา สนับสนุนและควบคุมให้คนทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ดูแลเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของคนงาน ตลอดจนเตรียมการในรายที่จะเกษียณหรือต้องเลิกจ้าง

4.3.2 ความสำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์

การบริหารองค์กร มนุษย์นับเป็นทรัพยากรสำคัญที่จำเป็นและต้องใช้ทรัพยากรมนุษย์จำนวนมากในหลากหลายหน้าที่ เพราะทรัพยากรมนุษย์จะเป็นผู้สร้างสรรค์งานบริการและเป็นผู้ให้บริการด้านสุขภาพ ที่เน้นคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งการที่จะได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ การพัฒนาและการรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้ทำงานให้กับองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนการออกจากองค์กรไปด้วยดีนั้น ล้วนต้องอาศัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ดังนั้น การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญกับการบริหารองค์กร ดังต่อไปนี้คือ

1. ทำให้มีบุคลากรทำงานที่เพียงพอและต่อเนื่อง เนื่องจากการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีจะต้องมีการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการทำนายความต้องการทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต ซึ่งต้องสัมพันธ์กับทิศทางและแผนงานขององค์กร ตลอดจนกิจกรรมขององค์กรที่คาดว่าจะมีในอนาคต นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงตลาดแรงงานของทรัพยากรมนุษย์เพื่อที่จะคาดการณ์ได้ว่าองค์กรมีความต้องการทรัพยากรมนุษย์ประเภทใด จำนวนเท่าใด เมื่อใดทำให้สามารถวางแผนการรับคนเข้าทำงาน การฝึกอบรมและพัฒนา และการหาทรัพยากรอื่นมาทดแทนถ้าจำเป็น ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีบุคลากรทำงานอย่างเพียงพอตามความจำเป็น และมีบุคลากรที่ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการขยายหรือหดตัวของธุรกิจขององค์กร ส่งผลให้องค์กรสามารถดำเนินงานไปได้ตามทิศทางและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2. ทำให้ได้คนดีและมีความสามารถเข้ามาทำงานในองค์กร การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีจะนำมาสู่กระบวนการสรรหา คัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งบุคคลที่เป็นคนดีและมีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร

3. ทำให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นับเป็นบทบาทหนึ่งของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการฝึกอบรมและพัฒนาจะเกี่ยวข้องกับคนที่ทำงานในองค์กร ทั้งคนที่รับเข้ามาทำงานใหม่และคนที่ทำงานอยู่เดิม เพื่อเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์เหล่านี้ให้ทำงานได้ ทำงานเป็น ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำงานได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหารองค์กร

4. ทำให้มีการบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่บุคลากรอย่างเหมาะสม การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีจะทำให้เกิดการพิจารณาเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นการดึงดูดและรักษาคนให้คงอยู่กับองค์กร มีขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับองค์กร

5. ทำให้เกิดการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของบุคลากร ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะมีการวางกฎระเบียบด้านวินัยของบุคลากรหรือคนทำงานให้เป็นไปตามสภาพลักษณะงานและวัตถุประสงค์ขององค์กร

6. ทำให้เกิดการประเมินผลงานของบุคลากรที่เหมาะสมและสนับสนุนคนทำงานดี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีการกำหนดกระบวนการประเมินผลงานของบุคลากรที่ดีและเป็นธรรม จะส่งผลให้มีการให้รางวัล การเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานดี และการลงโทษผู้ที่ปฏิบัติงานไม่ดีและก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร อันเป็นการสร้างแรงจูงใจบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนทำงานด้วยกันและคนทำงานกับผู้บริหาร เนื่องจากการจัดการทรัพยากรมนุษย์จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนทำงานด้วยกัน และระหว่างคนทำงานกับผู้บริหารหรือแรงงานสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และเป็นการลดความขัดแย้งและกรณีพิพาทต่าง ๆ ที่จะส่งผลลบต่อองค์กร

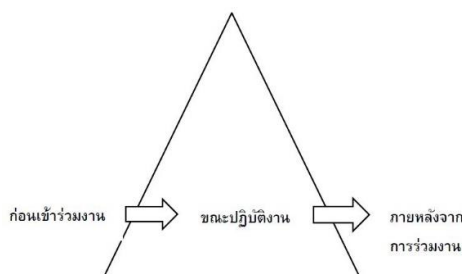
4.3.3 กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ (2545) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์จะต้องมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและองค์กรใน 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. **ก่อนเข้าร่วมงาน** หน่วยงานด้านทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรจะต้องทำการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สรรหา และจูงใจบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเหมาะสมกับงานที่ต้องการ ให้เกิดความสนใจที่จะเข้ามาร่วมงานกับองค์กร ซึ่งการเข้าถึงเป้าหมายที่องค์กรต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการสรรหาบุคลากร นอกจากนั้นการที่องค์กรสามารถดึงดูดบุคคลให้สนใจเข้าร่วมงานแล้ว งานทรัพยากรมนุษย์ยังต้องมีหน้าที่คัดเลือกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความเหมาะสมที่สุดให้เข้าทำงานกับองค์กร เนื่องจากบุคลากรที่มีคุณภาพจะช่วยส่งเสริมให้องค์กรสามารถก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง

2. **ขณะปฏิบัติงาน** นอกจากการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าร่วมงานกับองค์กรแล้ว งานทรัพยากรมนุษย์ยังมีหน้าที่ธำรงรักษาให้สมาชิกขององค์กรมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีและมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการให้ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเหมาะสมจัดการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดสรรสวัสดิการ และเสริมสร้างสุขอนามัยในการปฏิบัติงานตลอดจนช่วยกำหนดแนวทางความก้าวหน้าในอาชีพของบุคคล เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมในการทำงานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลทำให้สามารถทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจในการทำงานให้องค์กรได้อย่างเต็มที่

3. **ภายหลังจากการร่วมงาน** การจัดการทรัพยากรมนุษย์จะต้องคำนึงถึงบุคลากรที่ทำงานกับองค์กรจนครบอายุเกษียณ หรือบุคลากรที่มีความจำเป็นที่มีความจำเป็นที่ต้องออกจากงานด้วยเหตุผลบางประการ ยกเว้นการกระทำผิดวินัยอย่างแรง โดยการจัดเตรียมความพร้อมให้บุคลากรสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อาทิ การให้บำเหน็จบำนาญ พูล์สำรองเลี้ยงชีพ เงินทดแทน หรือผลตอบแทนในรูปแบบอื่น

ภาพประกอบ 3 แบบจำลองการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ที่มา: ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ (2545)

R. Wayne Mondy, Robert M. Noe, Shane R. Premeaux, and Mondy (1999) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) หมายถึง การปฏิบัติ และนโยบายในการใช้ทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร หรือเป็น กิจกรรมการออกแบบเพื่อสร้างความร่วมมือกับทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร กิจกรรมทรัพยากร มนุษย์มี ดังนี้

1. การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Planning) เป็น กระบวนการสำรวจความต้องการทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้ได้จำนวนพนักงานที่มีทักษะที่ต้องการ และสามารถจัดหาได้เมื่อจำเป็นต้องใช้ ซึ่งในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์จะต้องมีการออกแบบ งาน และวิเคราะห์งานก่อน

การออกแบบงาน (Job Design) เป็นกระบวนการกำหนดโครงสร้างงาน และการออกแบบกิจกรรมการทำงานเฉพาะอย่างของแต่ละบุคคล หรือกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กร (Byars และ Rue, 1997)

การวิเคราะห์งาน (Job Analysis) เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และแยกแยะข้อมูลเกี่ยวกับงาน (Ivancevich, 1998) เป็นกระบวนการที่มีระบบในการ กำหนดทักษะ หน้าที่ และความรู้ที่ต้องการสำหรับงานใดงานหนึ่งขององค์กร (R. Wayne Mondy และคนอื่น ๆ, 1999)

2. การสรรหาบุคลากร (Recruitment) เป็นกลุ่มกิจกรรมขององค์กรซึ่งใช้เพื่อ จูงใจให้ผู้สมัครที่มีความสามารถ และมีทัศนคติที่องค์กรต้องการมาสมัครในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ (Ivancevich, 1998)

3. การคัดเลือก (Selection) เป็นกระบวนการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุด สำหรับองค์กร และเหมาะสมกับตำแหน่งที่ต้องการโดยคัดเลือกจากกลุ่มผู้สมัคร (R. Wayne Mondy และคนอื่น ๆ, 1999)

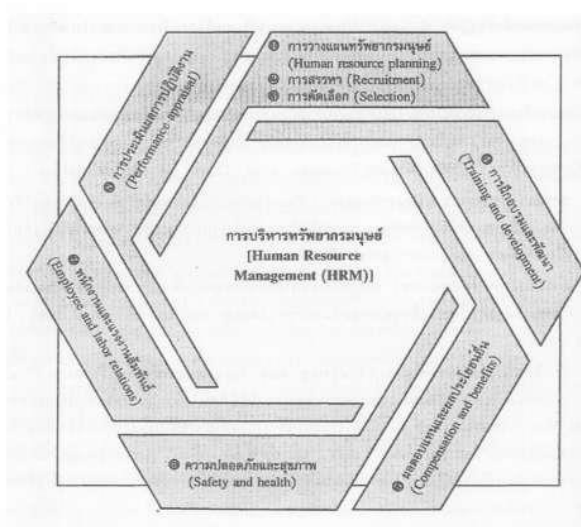
4. การฝึกอบรมและการพัฒนา (Training and Development) การฝึกอบรม (Training) เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมพนักงานให้มีทิศทางซึ่งสามารถ บรรลุเป้าหมายองค์กร (Byars & Rue, 1997) หรือเป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนรู้เกิดความรู้และ ทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในปัจจุบัน (R. Wayne Mondy et.al., 1999) ส่วนการพัฒนา (Development) เป็นการจัดการความรู้ การทำให้พนักงานมีความรู้ มีการพัฒนาในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปใช้ในปัจุบัน หรืออนาคต

5. ผลตอบแทนและผลประโยชน์อื่น (Compensation and Benefits) ผลตอบแทน (Compensation) เป็นรางวัลทั้งหมดที่พนักงานได้รับในการแลกเปลี่ยนกับงาน (Ivancevich, 1998) ประกอบด้วยค่าจ้าง เงินเดือน โบนัส สิ่งจูงใจ และผลประโยชน์อื่นๆ ส่วนผลประโยชน์ (Benefits) เป็นรางวัลหรือส่วนเพิ่มที่พนักงานได้รับ ซึ่งเป็นผลจากการจ้างงานและตำแหน่งภายในองค์กร (Byars & Rue, 1997) เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ การท่องเที่ยว ค่ารักษาพยาบาล การแบ่งกำไร แผนการศึกษา การให้ส่วนลดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของบริษัท เป็นต้น

6. ความปลอดภัยและสุขภาพ (Safety and Health) ความปลอดภัย (Safety) เป็นความคุ้มครองพนักงานจากอุบัติเหตุในการทำงาน (R. Wayne Mondy et al., 1999) สุขภาพ (Health) เป็นสภาพทางด้านร่างกาย และจิตใจ (Ivancevich, 1998)

7. พนักงานและแรงงานสัมพันธ์ พนักงาน (Employee) เป็นสิ่งแวดล้อมภายในที่ผู้บริหารต้องคำนึงอย่างยิ่ง เพราะงานจะสัมฤทธิ์ผลได้ก็มาจากพนักงานลูกจ้างนั่นเอง แรงงานสัมพันธ์ (Labor relations) (Ivancevich, 1998)

8. การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance appraisal) เป็นกระบวนการประเมินพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน โดยการวัดและเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น การบันทึกผลลัพธ์ และการติดต่อสื่อสารกลับไปยังพนักงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมระหว่างผู้บริหารโดยตรงและพนักงาน

ภาพประกอบ 4 ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human resource management system)

ที่มา: R. Wayne Mondy et al. (1999)

4.3.4 กระบวนการในการวางแผนทรัพยากรมนุษย์

การวางแผนได้รับการยอมรับว่าเป็นหน้าที่สำคัญอันดับแรกของผู้จัดการต้องปฏิบัติในการบริหารงาน เนื่องจากว่าการวางแผนจะช่วยให้บุคลากรเห็นภาพความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องกระทำจนกระทั่งบรรลุเป้าหมาย ทำให้เขาสามารถที่จะปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการตามที่ตั้งไว้ ดังที่มีผู้กล่าวว่า แผนการที่ดีเปรียบเสมือนแผนที่ที่บ่งบอกรายละเอียด โดยในแผนที่ฉบับนี้จะมีข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการกำหนดเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์สำคัญประกอบการเดินทาง เพื่อให้บุคลากรสามารถเดินทางถึงจุดหมายได้อย่างสะดวก ปลอดภัย มีอุปสรรคน้อยที่สุด เนื่องจากผู้วางแผนได้มีการเตรียมการต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นเอาไว้ล่วงหน้า หรือกรณีมีปรากฏการณ์ที่ไม่ได้คาดฝันเกิดขึ้น องค์กรก็สามารถที่จะปรับแผนการให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการที่ไม่ได้มีการเตรียมการอะไรล่วงหน้า ปกติผู้วางแผนจะต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และตัดสินใจ เพื่อที่จะตอบคำถามต่อไปนี้ (จรัญรัฐ บุญวัฒนาภรณ์, 2556)

1. จะทำอะไร (What to do?) การวางแผนเป็นการวางแผนแนวทางปฏิบัติสำหรับอนาคต ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่วางแผนจะต้องทำการกำหนดเป้าหมายว่าต้องการที่จะทำอะไร โดยพิจารณาว่าเป้าหมายนั้นมีความสอดคล้องกับภารกิจตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่ เนื่องจากแผนงานจะต้องสนับสนุนต่อการบรรลุความต้องการสูงสุดขององค์กร

2. จะทำอย่างไร (How to do?) นอกจากการกำหนดจะทำอะไรแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่วางแผนจะต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติว่าต้องการจะทำอะไรและทำอย่างไร เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรขององค์กรเป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการที่สุด

3. จะให้ใครทำ (Who will do?) การเลือกสรรบุคลากรนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะการใช้บุคลากรที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน จะทำให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นตามแผนที่กำหนดโดยผู้วางแผนต้องตัดสินใจเลือกบุคคลที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่เหมาะสมกับงาน เพื่อมาปฏิบัติงานให้ดำเนินไปตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จะทำเมื่อไร (When to do?) เนื่องจากระยะเวลาจะเป็นตัวกำหนดและควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามที่ ต้องการ ดังนั้นนอกจากการกำหนดเป้าหมายว่าต้องการที่จะทำอะไร พร้อมทั้งทำการตัดสินใจเลือกแนวทางและบุคลากรที่จะปฏิบัติตามแล้ว ผู้วางแผนจะต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานรวมว่าต้องเสร็จสิ้นเมื่อใด และกิจกรรมใดสมควรจะ

กระทำเมื่อใด โดยมีระยะเวลาเท่าใด พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่แต่ละกิจกรรมสมควรจะเสร็จสิ้นลง

4.4 แนวคิดการบริหารงบประมาณ

4.4.1 ความหมาย

งบประมาณเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนองค์กร ให้สามารถพัฒนาสู่ความสำเร็จได้โดยเร็ว งบประมาณเกี่ยวข้องกับจำนวนเงินที่กำหนดไว้เป็นรายรับและรายจ่าย ซึ่งในภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า “budget” หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า งบประมาณ หมายถึง แผนงานทางการเงินของรัฐบาลที่แสดงเป็นเอกสาร โดยการประมาณการด้านรายรับและรายจ่าย ในรูปของจำนวนเงินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่ง (เชิดชัย มีคำ, 2535)

City of Roseville (2012) ได้ให้ความหมายการบริหารงบประมาณ หมายถึง การวางแผน การจัดระเบียบ กำหนดทิศทาง และประสานกิจกรรมของแต่ละหมวดกิจกรรมในหน่วยงาน การจัดทำงบประมาณทั้งปี และช่วงกลางปี การสื่อสาร และการรายงานการฝึกอบรม และสิ้นปีการประสานงานการสื่อสาร และการอบรมให้ความรู้ และรายงานเมื่อสิ้นปี ประสานงานกิจกรรมของฝ่ายต่าง ๆ และการจัดหาที่มงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือการบริการของฝ่ายบริหาร

Poston Jr (2011) ได้ให้ความหมายการบริหารงบประมาณ หมายถึง แผนการสำหรับการใช้ทรัพยากรที่มีให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และให้ได้ผลิตภัณฑ์มากที่สุด โดยผลผลิตอาจเป็นผลลัพธ์ คุณค่าการบริการ และประโยชน์จากการดำเนินการ ซึ่งจะประกอบด้วย 1) จำแนกปัจจัยจากแหล่งทรัพยากรทั้งหมด 2) การประเมินสถานะภาพองค์กรหรือการประเมินความต้องการจำเป็น 3) การวางแผนค่าใช้จ่ายในอนาคตและการจัดสรรทรัพยากรในแนวทางที่จะผลิตความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของวัตถุประสงค์ขององค์กร 4) การสื่อสารแผนการจัดสรรให้มีความเหมาะสมกับบริบททางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจในบริบทของโรงเรียน 5) จัดให้มีการดำเนินงานอย่างราบรื่น สำหรับความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมถึงการใช้การควบคุมทางการเงินและการบริหารจัดการเสียง 6) การประเมินผลการจัดทำแผนและการจัดสรรทำให้เกิดความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีคุณค่า และมีการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็นเพื่อให้การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ตามระยะเวลา

พพรธรณ อินทรประเสริฐ (2550) ได้กล่าวถึงการบริหารงบประมาณในหน่วยงานว่า เป็นการวางแผนการใช้งบประมาณและสินทรัพย์ โดยการบริหารจัดการและวางแผนรวมทั้งการระดมทรัพยากร การรายงานผลการใช้งบประมาณ เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามกิจกรรม แผนงาน โครงการที่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและยังประโยชน์สูงสุดต่อการบรรลุภารกิจ

จากนิยามความหมายที่กล่าวมาสามารถสรุปความหมายของงบประมาณได้ว่า หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงินแสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนนี้ย่อประกอบด้วยการทำงาน 3 ขั้นตอน คือ (1) การจัดเตรียม (2) การอนุมัติและ (3) การบริหาร

4.4.2 ความสำคัญของงบประมาณ

งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารหน่วยงานสามารถนำเอางบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้า (ณรงค์ สัจพันธุ์โรจน์, 2538) ความสำคัญและประโยชน์ของงบประมาณ มีดังนี้

1) ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารหน่วยงาน ตามแผนงานและกำลังเงินที่มีอยู่ โดยให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้ เพื่อป้องกันการรั่วไหลและการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นของหน่วยงานลดลง

2) ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานจัดงบประมาณการใช้จ่ายอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จะสามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่หน่วยงาน และสังคมโดยหน่วยงานต้องพยายามใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลไปสู่โครงการที่จำเป็นเป็นโครงการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าของหน่วยงาน

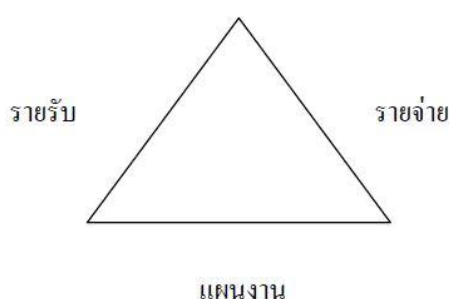
3) เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้น ๆ ด้วย เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด

4) เป็นเครื่องมือกระจายทรัพยากร และเงินงบประมาณที่เป็นธรรมชาติของงบประมาณสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณที่เป็นธรรมไปสู่จุดที่มีความจำเป็นและทั่วถึงที่จะทำให้องค์กรนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) เป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์งานและผลงานของหน่วยงาน เนื่องจากงบประมาณเป็นที่รวมทั้งหมดของแผนงานและงานที่จะดำเนินการในแต่ละปีพร้อมทั้งผลที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นหน่วยงานสามารถใช้งบประมาณหรือเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงงานต่าง ๆ ที่ทำเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

4.4.3 องค์ประกอบของงบประมาณ

งบประมาณมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ ซึ่งแสดงเป็นรูปสามเหลี่ยมสามเหลี่ยมนี้แสดงให้เห็นองค์ประกอบสำคัญของงบประมาณ 3 องค์ประกอบ คือ แผนงานรายรับ รายจ่าย โดยให้แผนงานเป็นฐานของสามเหลี่ยมทั้งนี้เพราะถ้าไม่มีความชัดเจนในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของการศึกษา ก็จะไม่มีความรู้พื้นฐานที่ใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนค่าใช้จ่ายที่จะดำเนินงาน รายจ่ายและรายรับแทนด้านข้างสองข้างของสามเหลี่ยม แสดงให้เห็นว่ารายจ่ายจะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับรายรับ งบประมาณจึงจะสมดุล (พรจันท์ พรศักดิ์กุล, 2550)

ภาพประกอบ 5 องค์ประกอบของงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณค่อนข้างยุ่งยาก เพราะต้องทำให้องค์ประกอบสามด้านมีความสมดุลกัน องค์ประกอบทั้งสามด้านนั้นประกอบด้วย 1) แผนงานทางการศึกษา 2) ค่าใช้จ่ายทั้งหมด และ 3) รายได้ทั้งหมด หากถามว่าองค์ประกอบใดที่เป็นตัวขับเคลื่อนในการจัดทำงบประมาณ บางคนอาจจะบอกว่า แผนงานทางการศึกษาสำคัญที่สุด แต่บางคนบอกว่าค่าใช้จ่ายทั้งหมด หรือรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่จริง ๆ แล้ว ตัวขับเคลื่อนกระบวนการงบประมาณคือทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ ต้องมีความสมดุลกับในแผนงบประมาณ นอกจากนี้มีองค์ประกอบหลายอย่าง มีผลกระทบต่อการตัดสินใจด้านงบประมาณ เช่น จำนวนนักเรียน จำนวนและระดับการศึกษาของบุคคล ความต้องการด้านอาคาร และสิ่งก่อสร้าง ค่าพาหนะของนักเรียน โครงการการศึกษาพิเศษและสุขภาพ งบประมาณจะต้องนำองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มารวมไว้ในแผนที่มีการเชื่อมโยงกัน จะต้องมีการตัดสินใจเลือก ระหว่างความต้องการทางการศึกษากับงบประมาณที่มีอยู่ (พรจันท์ พรศักดิ์กุล, 2550) องค์ประกอบที่มีผลต่อรายได้ ได้แก่ จำนวนผู้เสียภาษี การประเมินมูลค่าทรัพย์สิน และความสามารถในการเก็บภาษีอื่น ๆ การกำหนดอัตราภาษีทรัพย์สินในปัจจุบัน และอนาคต มูลค่าของการลงทุนบุดหนุนจากมลรัฐและรัฐบาลกลาง องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจด้านงบประมาณทางด้านค่าใช้จ่าย ได้แก่ ที่ตั้ง

ทางภูมิศาสตร์ และขนาดทางภูมิศาสตร์ จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนและแนวโน้มนักเรียนที่จะเข้าเรียนในอนาคต (ไม่ว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง) บุคลากร ขอบเขตของการให้บริการ และระดับการศึกษา นโยบายเกี่ยวกับขนาดของชั้นเรียนอายุขององค์การ ประสิทธิภาพของพลังงานและความต้องการสถานที่ โครงการเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ทรรับส่งนักเรียน โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี กิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมอื่น ๆ ที่ต้องการ

สามเหลี่ยมข้างต้นได้แสดงความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิยามของคำว่างบประมาณดังนี้ 1) งบประมาณคือการอธิบายแผนงานที่เป็นความต้องการด้านการศึกษาศึกษา 2) งบประมาณ คือ การคิดคำนวณรายจ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานตามแผนงาน 3) งบประมาณ คือการคำนวณรายได้ที่ต่อมามาเพื่อให้เพียงพอถึงรายจ่าย ดังนั้น การนิยามงบประมาณจะมี 3 ด้าน แม้ว่าในแง่ของนักบัญชีจะดูเพียงรายได้และรายจ่าย แต่การดูทั้งสามด้านเป็นการแสดงถึงปรัชญาด้านงบประมาณที่กำหนดไว้ว่า แผนงานจะต้องเป็นตัวขับเคลื่อนรายได้และรายจ่ายโดยแผนงานทางการศึกษาจะเป็นฐานของสามเหลี่ยมงบประมาณ แม้ว่า ปัญหาทางการเงินเป็นสาเหตุให้ด้านรายได้และด้านแผนงานต้องกลับข้างกัน โดยแผนงานจะถูกกำหนดโดยงบประมาณที่มีอยู่ แต่ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ ผู้บริหาร และครู และผู้มีส่วนได้เสียทั้งหลายต้องไม่ลืมที่จะต้องยึดจุดมุ่งหมายที่ว่า งบประมาณควรจัดทำขึ้นบนฐานของความต้องการของแผนงาน จากภาพองค์ประกอบของงบประมาณ แสดงให้เห็นว่า การจัดทำงบประมาณขั้นแรกจะเริ่มที่การจัดทำแผนงานที่มีคุณภาพ และได้รับการสนับสนุนจากแผนรายรับและรายจ่าย ซึ่งจะช่วยให้วิสัยทัศน์ที่กำหนดเกิดขึ้นจริงได้ (พรจันท์ พรศักดิ์กุล, 2550)

แผนงานทางการศึกษาจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการงบประมาณงบประมาณของสถานศึกษา คือ แผนทางการศึกษาที่แปลเป็นเงินงบประมาณของสถานศึกษาสามารถแสดงถึง ความคิดรวบยอดเป็นรูปสามเหลี่ยมที่มีด้านข้างเท่ากัน ซึ่งหมายถึงมีแผนงานทางการศึกษาเป็นฐาน ค่าใช้จ่ายและรายรับเป็นด้านข้างอีก 2 ด้าน ถ้าด้านหนึ่งสั้นอีกด้านหนึ่งก็ต้องสั้นด้วย เมื่อ 3 ด้านนี้บรรจบพบกันได้นั้นก็คือ เอกสารงบประมาณ (พรจันท์ พรศักดิ์กุล, 2550)

4.4.4 ลักษณะของงบประมาณที่ดี

ไพรัช ตระการศิรินนท์ (2544) กล่าวว่างบประมาณที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ควรจะต้องมีลักษณะดังนี้

1) เป็นศูนย์รวมของเงินงบประมาณทั้งหมด ปกติการใช้จ่ายเงินงบประมาณควรจะใช้จ่ายและพิจารณาจากศูนย์ หรือแหล่งรวมเดียวกันทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อจะได้มีการพิจารณา

เปรียบเทียบการใช้จ่ายในแต่ละรายการ หรือทุกโครงการว่ารายการใดมีความสำคัญจำเป็นมาก น้อยกว่ากัน หากรายการใดมีความสำคัญและจำเป็นมากก็ควรได้รับการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายมาก ทั้งนี้เพื่อความยุติธรรมในการจัดสรรเงินงบประมาณทุกโครงการ ควรมีสติเท่า ๆ กัน ในการเสนอเข้ารับการพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณพร้อมกัน เพื่อจะได้มีการประสานงาน และโครงการเข้าด้วยกัน ป้องกันมิให้มีการทำงานหรือโครงการซ้ำซ้อน อันจะเป็นการสิ้นเปลือง งบประมาณ ดังนั้นจึงไม่ควรแยกการพิจารณางบประมาณไว้ในหลาย ๆ จุด หรือหลายครั้ง ซึ่งจะ ก่อให้เกิดการพิจารณาที่ต่างกันและไม่ยุติธรรม

แต่อย่างไรก็ตาม ในบางโอกาสก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องแยกตั้งเงินไว้ ต่างหากเป็นงบบพิเศษ นอกเหนือจากงบประมาณ เช่น งบกลาง งบราชการลับ ซึ่งถ้ามีจำนวนไม่ มากเกินไปก็มักจะไม่เป็นภัยทั้งยังช่วยให้เกิดความสะดวกบางอย่างด้วย แต่ถ้าการตั้งงบบพิเศษมี มากเกินไปจะเกิดผลเสียต่อการบริหารงบประมาณ เพราะจะทำให้เกิดการทุจริต คือ มีโอกาสแยก เงินมาใช้จ่ายได้ง่ายขึ้นและยังทำให้การบริหารงบประมาณเป็นไปแบบไม่มีแผนและเป้าหมายที่ ชัดเจน

2) มีลักษณะของการพัฒนาเป็นหลัก งบประมาณที่ดีควรจะดำเนินการ จัดสรรโดยยึดหลักการพัฒนาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าเป็นหลัก ทั้งนี้เนื่องจากมีงบประมาณ จำกัด จึงควรมีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามหลักการพัฒนาที่ดีว่าด้านไหนควรมาก่อนหลัง ตามสถานการณ์และความจำเป็น

3) การกำหนดเงินต้องสอดคล้องกับปัจจัยในการทำงาน การจัดงบประมาณ ในแผนงานต้องมีความเหมาะสมให้งานนั้น ๆ สามารถจัดทำกิจกรรมได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การกำหนดเป้าหมายหรือผลที่จะได้รับต้องสอดคล้องกับงบประมาณและความ เป็นไปได้

4) มีลักษณะที่สามารถตรวจสอบได้ หรือเป็นเครื่องมือที่จะใช้ตรวจสอบการ บริหารงานของหน่วยงานได้ การจัดงบประมาณในแผนงานต่างควรมีรายละเอียดของกิจกรรม ต่าง ๆ อย่างพอเพียงและเกิดผลเป็นรูปธรรม

5) มีระยะเวลาดำเนินงานที่เหมาะสม ตามปกติงบประมาณที่ดีควรมี ระยะเวลาเหมาะสมตามสถานการณ์ ไม่สั้นไม่ยาวเกินไป โดยทั่วไปจะใช้ระยะเวลา ประมาณ 1 ปี การเริ่มต้นใช้งบประมาณจะเริ่มในเดือนใด ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน เช่น งบประมาณแผ่นดิน เริ่มเดือนตุลาคม ถึงเดือนกันยายน ของปีต่อไป งบประมาณเงินรายได้ของ สถานศึกษาใช้ตามปีการศึกษา เป็นต้น

6) มีลักษณะช่วยให้เกิดการประหยัด ในการทำงานงบประมาณ ควรพยายามให้การใช้จ่ายเงินตามโครงการต่าง ๆ ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย โดยพยายามไม่ให้มีการใช้จ่ายเกินความจำเป็นฟุ่มเฟือย หรือเป็นการใช้จ่ายที่สูญเปล่า ไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่า

7) มีลักษณะชัดเจน งบประมาณที่ดีควรมีความชัดเจน เข้าใจง่ายเน้นถึงความสำคัญแต่ละโครงการได้ดี ไม่คลุมเครือ ง่ายต่อการพิจารณาวิเคราะห์ และเป็นประโยชน์ต่อผู้นำไปปฏิบัติด้วย

8) มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ งบประมาณที่ดีจะต้องเป็นงบประมาณที่มีความถูกต้องทั้งในรายละเอียดทั้งในด้านตัวเลขและรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ หากงบประมาณมีข้อบกพร่องในด้านความถูกต้อง ซึ่งอาจจะเกิดจากความผิดพลาดหรือความไม่รอบคอบก็ตามอาจเกิดผลเสียหายขึ้นได้ และต่อไปงบประมาณอาจไม่ได้รับความเชื่อถือ

9) จะต้องเปิดเผยได้ งบประมาณที่ดีจะต้องมีลักษณะที่สามารถจะเปิดเผยแก่สาธารณะหรือผู้เกี่ยวข้องทราบได้ ไม่ถือเป็นเรื่องลับ เพราะการเปิดเผยเป็นการแสดงถึงความบริสุทธิ์และโปร่งใสในการบริหารหน่วยงาน

10) มีความยืดหยุ่น งบประมาณที่ดีควรจะยืดหยุ่นได้ตามความจำเป็น หากจัดวางงบประมาณไว้อย่างเคร่งครัดจนขยับไม่ได้ อาจจะก่อให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน เพราะลักษณะของการทำงานงบประมาณเป็นการวางแผนการทำงานในอนาคต ซึ่งอาจมีปัจจุบันขึ้นมากระทบทำให้การบริหารงบประมาณผิดพลาด และอย่างไรก็ตาม ถ้ามีความยืดหยุ่นมากก็อาจเกิดปัญหาการใช้งบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ

11) มีความเชื่อถือได้ในแง่ความบริสุทธิ์ งบประมาณที่ดีต้องสามารถตรวจสอบได้เพื่อป้องกันการทุจริต ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเชื่อถือได้ ประหยัดและตรงตามวัตถุประสงค์

4.4.5 ขอบข่ายภารกิจและการดำเนินการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของงบประมาณ

1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา

1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา

1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของงบประมาณ

2. การจัดสรรงบประมาณ

ดำเนินงาน

- 2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
- 2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ
- 2.3 การโอนเงินงบประมาณ
3. การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
  - 3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
  - 3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน
4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
  - 4.1 การจัดการทรัพยากร
  - 4.2 การระดมทรัพยากร
  - 4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์
  - 4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
  - 4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
  - 5.1 การเบิกเงินจากคลัง
  - 5.2 การรับเงิน
  - 5.3 การเก็บรักษาเงิน
  - 5.4 การจ่ายเงิน
  - 5.5 การนำส่งเงิน
  - 5.6 การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี
6. การบริหารบัญชี
  - 6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน
  - 6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
  - 6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนและรายงาน
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
  - 7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา
  - 7.2 การจัดหาพัสดุ
  - 7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง
  - 7.4 การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

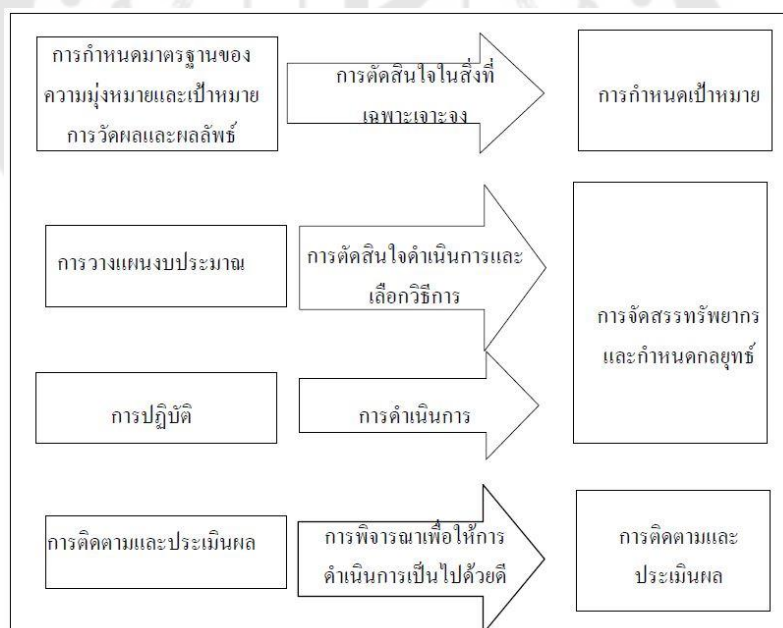
สุทธิชัย อิงคยะกุล (2546) ได้ใช้กรอบข่ายการบริหารงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ (2548) ไปวิจัยเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณในเขตพื้นที่การศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาการวิเคราะห์ระบบการบริหารงบประมาณ พบว่า (1) การจัดตั้งงบประมาณ มีระบบการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ คือ การวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงาน การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดตั้งงบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดลำดับความสำคัญของภารกิจ การพัฒนาบุคลากรในการกำหนดตัวบ่งชี้ กำหนดผลผลิต การคิดต้นทุนผลผลิต และการติดตามการอนุมัติกรอบและงบประมาณ (2) การจัดสรรงบประมาณ มีระบบการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ คือ การกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ การรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงาน การวิเคราะห์ข้อมูลตามความต้องการจำเป็น การจัดสรรงบประมาณ การประมวลผลการจัดสรรงบประมาณ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดสรรงบประมาณ การติดตามการจัดสรรงบประมาณหรือการโอนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการประเมินผลการจัดสรรงบประมาณ (3) การบริหารการเงินและบัญชี มีระบบการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ คือ การวิเคราะห์โครงสร้างทางบัญชี การประมวลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการเงินและบัญชี การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้งบประมาณประจำปี การพัฒนาบุคลากรด้านการเงิน การคลัง การจัดระบบการบริหารการเงินและบัญชี การจัดทำเอกสารหลักฐานการควบคุมและการเบิกจ่าย การติดตามการบริหารการเงินและบัญชีและการจัดทำรายงานการบริหารการเงินและบัญชี (4) การจัดซื้อ จัดจ้างและการพัสดุ มีระบบการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ คือ การจัดหาและประชาสัมพันธ์แหล่งพัสดุที่มีคุณภาพ การจัดซื้อ จัดจ้างและจ้างเหมา จัดทำทะเบียนพัสดุการติดตามกระบวนการสั่งซื้อหรือ สั่งจ้าง การรายงานการพัสดุประจำปี (5) การตรวจสอบ ติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ มีระบบการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ คือ การพัฒนาบุคลากรงานการเงินและบัญชี การวิเคราะห์สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณ การติดตามงบประมาณ การตรวจสอบภายใน และการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ (6) การระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา มีระบบการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ คือ การวางแผนการจัดหาทุนการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา การจัดหาทุนการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา การดำเนินการตรวจรับทุนการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา การบริหารจัดการหาทุนการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา การส่งเสริมและประสานงานการใช้ทรัพยากรร่วม การตรวจสอบประเมินค่าใช้จ่าย และการรายงานผลการดำเนินการระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา (ถาวร คุณนิรัตน์, 2556)

4.4.6 กระบวนการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา

กระบวนการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนสำคัญในการทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันดำเนินการตามลำดับของกระบวนการบริหารงบประมาณ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดถือตามทฤษฎีของ Poston Jr (2011) มาเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณ โดยกระบวนการของ Poston ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานของความมุ่งหมายและเป้าหมาย การวัดผลและผลลัพธ์ (purposes and goals standards and measures objectives and outcomes)
2. การวางแผนงบประมาณ (planning budgeting)
3. การปฏิบัติ (implementation)
4. การติดตาม และประเมินผล (monitoring and evaluation)

โดย Poston Jr (2011) ได้เสนอความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งเป้าหมาย (goal setting) การดำเนินการทางงบประมาณ (budgeting) และการประเมินผล (evaluation) แสดงดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งเป้าหมายการดำเนินการทางงบประมาณ และการประเมินผลตามทฤษฎีของ Poston

ที่มา: ถาวร คูณิรัตน์ (2556)

4.5 แนวคิดการบริหารพัสดุ

4.5.1 ความหมาย

ปิยธิดา ตริเดช (2536) กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์เป็นทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญที่ผู้บริหารจะต้องดูแลให้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัด โดยจะต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานได้อย่างเพียงพอ และทันต่อความต้องการ แต่ขณะเดียวกันจะต้องจัดหาเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ (1) กำหนดความต้องการ หมายถึง การประมาณความต้องการ ปริมาณแต่ละรายการซึ่งควรจะใกล้เคียงกับที่จะใช้และจำเป็นมากที่สุด (2) การจัดหาและแจกจ่าย โดยการจัดหา หมายถึง วิธีการที่จะให้ได้มาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุโดยการซื้อ การจ้าง การผลิต การแลกเปลี่ยน การโอน การเช่า การยืม การคืนและการรับบริจาคที่ใช้งานได้ยาวนานที่สุด และการแจกจ่าย หมายถึง การควบคุมโดยใช้ระบบบัญชี การเก็บรักษาและการดำเนินการให้พัสดุถึงผู้เบิกอย่างมีประสิทธิภาพ (3) การบำรุงรักษาและการจำหน่าย โดยการบำรุงรักษา หมายถึง การป้องกันหรือการแก้ไขเพื่อให้

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2541) ได้กล่าวถึง การจัดการด้านเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ว่า ต้องสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถช่วยให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ และได้รับผลประโยชน์ที่สุด ทั้งนี้การจัดการด้านเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ยังหมายความรวมถึง การเสาะแสวงหา การคิดค้น การออกแบบ การควบคุมการใช้งาน การบำรุงรักษาและเปลี่ยนชิ้นส่วนประกอบ การซ่อมแซมสิ่งที่บกพร่องชำรุดเสียหาย และการถอดถอนจากประจำการหรือรื้อถอน เพื่อจัดหาทดแทนภายในกำหนดเวลาที่สมควรได้

วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์ (2541) ได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานพัสดุไว้ว่า เป็นการนำเอาวิทยาการหรือศิลปะในการบริหารมาใช้ในการจัดพัสดุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในคลังและใช้อยู่ในกิจการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดจากการจัดหา เก็บรักษา และการขนย้ายพัสดุ

สุภาพร ยอดธรรมมา (2547) ได้ให้ความหมายการบริหารพัสดุ หมายถึง การดูแล จัด การเกี่ยวกับพัสดุต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในคลังและพัสดุที่ใช้อยู่ในกิจการนั้นให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด กล่าว คือ ให้มีสภาพคล่องตัวและลดค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการจัดหา เก็บรักษาและเคลื่อนย้ายพัสดุนั้น เพื่อนำไปใช้หรือขายให้กับผู้ต้องการ

เปรมชัย สโรบล (2550) กล่าวว่า เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์คือ ปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินการเป็นไป

ตามแผน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหากขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ การดำเนินงานจะไม่สามารถดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหารพัสดุ หมายถึง กระบวนการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิ่งของด้วยวิธีการจัดหาพัสดุเพื่อสนับสนุนและสนองความต้องการในการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ดำเนินไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมีประสิทธิผล และประหยัด กิจกรรมดังกล่าวครอบคลุมถึงสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางนับตั้งแต่ การวางแผน การกำหนดความต้องการ การจัดหา การควบคุมการบำรุงรักษา และการจำหน่าย รวมทั้งต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่งที่หน่วยงานราชการได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

4.5.2 กระบวนการบริหารงานพัสดุ

การบริหารงานพัสดุหมายถึงการดำเนินการตามกระบวนการบริหารงานพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2541 ซึ่งได้แก่ การวางแผนพัสดุ การกำหนดความต้องการพัสดุ การจัดหาพัสดุ การควบคุมพัสดุ การเบิกจ่ายพัสดุ การเก็บรักษาพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ (เสริมสุข ชลวานิช, 2530)

1. การวางแผนพัสดุ ได้แก่ ความต้องการขั้นต้น ความต้องการทดแทน ความต้องการสำรอง ความต้องการชดเชยเวลาในการจัดหา ความต้องการพิเศษ
2. การกำหนดความต้องการพัสดุให้คำนึงถึงกำหนดความต้องการให้พอดี เป็นความต้องการแท้จริงพัสดุที่ได้มาต้องทันเวลาใช้
3. การจัดหาพัสดุกระบวนการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุที่ต้องการกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการจัดซื้อ (Purchasing) การกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับพัสดุก่อนจัดซื้อ

3.1 คุณสมบัติที่ถูกต้อง

3.2 จำนวนที่ถูกต้อง

3.3 ราคาที่ถูกต้อง

3.4 เวลาที่ถูกต้อง

3.5 แหล่งผู้ขายที่ถูกต้อง

3.6 สถานที่จัดส่ง (คลังพัสดุผู้ซื้อ)

ขั้นตอนการจัดซื้อมีหลายขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดความต้องการให้แน่นอน
2. กำหนดรายละเอียดให้ชัดเจน
3. การเดินเรื่องเพื่อขอจัดซื้อ

4. การเจรจากับแหล่งขาย
5. การวิเคราะห์การประมูลหรือข้อเสนอของผู้ขาย
6. การติดตามเรื่อง
7. การตรวจสอบหลักฐาน
8. การตรวจสินค้าและรวบรวมเอกสาร

4. การควบคุมพัสดุหมายถึงการดูแลความเคลื่อนไหวและการใช้พัสดุได้แก่ การลงบัญชีคุมพัสดุการตรวจสอบพัสดุประจำปี

5. การเบิกจ่ายพัสดุนั้นตอนที่จะต้องจัดระบบควบคุมพัสดุก่อนที่จะจ่ายไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาขอเบิกใช้ การเบิกพัสดุเป็นหน้าที่ของหน่วยผู้เบิกที่จะเบิกไปใช้ในหน่วยงานของตนเองซึ่งจะใช้วิธีการเบิกอย่างไรให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็นบางครั้งหน่วยงานอาจต้องส่งคืนพัสดุเพราะเบิกเกินความต้องการหรือยืมไปใช้ชั่วคราว

6. การเก็บรักษาพัสดุการกระทำใด ๆ ที่มุ่งหมายที่จะรักษาให้ครุภัณฑ์ต่าง ๆ อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้หรือที่ชำรุดกลับคืนสู่สภาพที่ใช้งานได้

ประเภทของการบำรุงรักษา

6.1 บำรุงรักษาแบบป้องกันการเสียหาย การทำความสะอาดการตรวจสอบสภาพการปรับแต่ง /หล่อลื่นด้วยน้ำมันการใช้คู่มือการใช้

6.2 บำรุงรักษาแบบซ่อมแก้ไข การแก้ไข การซ่อมใหญ่ การดัดแปลง การยุบรวม

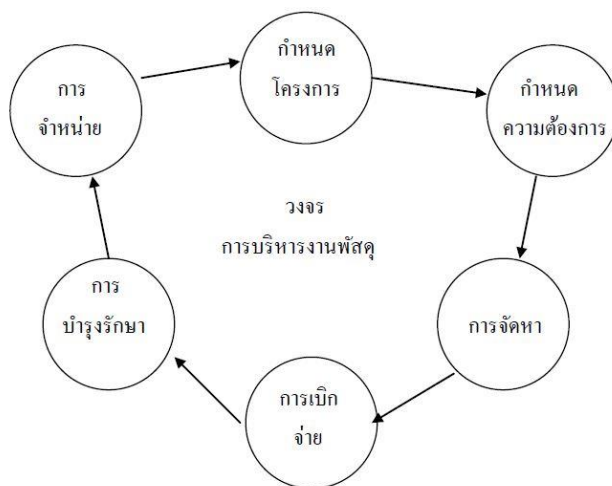
7. การจำหน่ายพัสดุการตัดยอดพัสดุออกจากบัญชีและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน การโอน การแปรสภาพ หรือทำลายการจำหน่ายเป็นสัญญาและการลงบัญชีจำหน่ายออกจากทะเบียนคุมประเภทของพัสดุเพื่อการจำหน่าย

7.1 พัสดูลิ้นเปลืองหมายถึงพัสดุที่นำเอาไปใช้งานแล้วคือยอมหมดสิ้นไม่คงรูปไม่คงสภาพ/ ไม่มีคุณค่าใช้งานเหมือนเดิม

7.2 พัสดุดาวร ได้แก่ พัสดุดาวรกำหนดอายุและพัสดุดาวรไม่กำหนดอายุ

7.3 ชิ้นส่วนซ่อมหมายถึงองค์ประกอบส่วนประกอบและชิ้นส่วนที่มีไว้เพื่อการซ่อมบำรุง

กระบวนการบริหารงานพัสดุทั้ง 6 ขั้นตอน มีความสัมพันธ์กันและจะต้องปฏิบัติ ต่อเนื่องกันไปเป็นวงจร เรียกว่า วงจรการบริหารพัสดุ ดังแสดงในภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 กระบวนการบริหารงานพัสดุหรือวงจรการบริหารพัสดุ

ที่มา: เสริมสุข ชลวานิช (2530)

จากภาพวงจรการบริหารงานพัสดุดังกล่าว จะพบว่าหน้าที่ต่าง ๆ ในวงจรนี้ แต่ละหน้าที่ ย่อมมีความสำคัญในตัวของมันเองจะขาดหน้าที่หนึ่งหน้าที่ใดไม่ได้ แต่หน้าที่ที่จะต้องทำงานสอดคล้องเกี่ยวโยงกันเป็นลูกโซ่และประสานกันให้สอดคล้องเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กัน ถ้าหน้าที่หนึ่งบกพร่องก็จะมีผลกระทบกระเทือนต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในส่วนอื่น ๆ ได้ (อรวรรณ สุวรรณเพ็ง, 2556)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนถึงฉบับที่ 6 กำหนดกระบวนการบริหารงานพัสดุไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดหาพัสดุ
2. การเบิกจ่ายพัสดุ
3. การเก็บรักษาพัสดุ
4. การควบคุมพัสดุ
5. การจำหน่ายพัสดุ

กล่าวได้ว่า กระบวนการบริหารพัสดุโดยทั่วไปจะมีขั้นตอนการบริหารที่คล้ายคลึงกันจะแตกต่างกันบ้างก็เพียงรายละเอียดปลีกย่อยเล็กน้อยเท่านั้น แต่ทุกรูปแบบก็มีวัตถุประสงค์ในการบริหารงานพัสดุตรงกัน คือ ต้องการบริหารพัสดุให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การพัสดุเป็นปัจจัย

ส่งเสริมการบริหารงานขององค์กร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรให้มากที่สุด เช่นเดียวกัน การบริหารพัสดุจึงเป็นกิจกรรมที่องค์กรจะต้องปฏิบัติต่อพัสดุ เพื่อให้พัสดุเอื้อต่อการบริหารงานขององค์กรให้มากที่สุด สรุปแล้วกระบวนการบริหารพัสดุมี 2 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

1. ขั้นที่จะให้ได้มาซึ่งพัสดุ ประกอบด้วย การวางแผนจัดทำโครงการ การกำหนดความต้องการและการจัดหาพัสดุ
2. ขั้นการจัดการพัสดุ ประกอบด้วย การเบิกจ่ายพัสดุที่ได้จัดหามาแล้ว การบำรุงรักษาพัสดุให้มีสภาพใช้งานได้ยาวนานและคุ้มค่าและการจำหน่ายพัสดุออกจากบัญชี เมื่อเห็นว่าพัสดุนั้นใช้การต่อไปไม่ได้แล้ว

4.6 แนวคิดการบริหารงานอาคารสถานที่

4.6.1 ความหมาย

กิติมา ปรีดีติลิก (2532) ได้กล่าวว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การรู้จักจัดหารู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษาการให้บริการแก่ชุมชนและการรู้จักส่งเสริมทานุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดีและสนองความต้องการได้อย่างเพียงพออาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเรามุ่งให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้ว ก็จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ถูกหลักวิชา เอื้อต่อกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด และประหยัดที่สุดด้วย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ คือการที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่เท่าที่มีอยู่ จัดการดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และการดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่จะได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุก ๆ ฝ่ายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

บุญช่วย จินดาประพันธ์ (2536) ได้ให้ความหมายการบริหารงานอาคารสถานที่ว่า หมายถึง การดูแล การควบคุม การประสานงาน การใช้อาคารให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ดังนั้นการที่ผู้บริหารจะจัดการเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด บรรลุเป้าหมายที่ต้องการจึงต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดแบ่งหน้าที่ให้ถูกต้อง ดังนั้นในการจัดแบ่งหน้าที่ที่คอยควบคุมดูแลรักษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้อาคารเรียนได้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า จะต้องมีการแบ่งสายงานบริหารให้มีผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการบริหารงาน การจัดแบ่งหน้าที่ให้บุคลากรต้องให้รับบทบาทหน้าที่ของตนเองด้วยเพื่อที่จะได้ปฏิบัติได้เหมาะสม

สิน พัลตัญญูทอง (2544) ให้ความหมายการบริหารงานอาคารสถานที่ว่าการบริหารสถานศึกษาดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

4.6.2 ความสำคัญของการบริหารงานอาคารสถานที่

1. เป็นการบริหารงานที่ให้ความสำคัญแก่การดำเนินงานหลักของโรงเรียน คือ งานวิชาการ
2. เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ
3. เป็นการบริหารงานเพื่อเตรียมพร้อมที่จะรองรับความคิดและความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เช่น การเพิ่มหรือลดของจำนวนนักเรียนหรือความเปลี่ยนแปลงของชุมชน
4. เป็นการบริหารงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความพร้อม และพอใจการประกอบกิจกรรมนักเรียน
5. เป็นการบริหารงานที่มีส่วนเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่

นอกจากความสำคัญโดยสรุปทั้ง 5 ประการ ความสำคัญของการบริหารงานอาคารสถานที่ได้จากการศึกษาประโยชน์ของอาคารสถานที่ดังต่อไปนี้

1. เป็นที่ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรง
2. เป็นที่เกิดวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. เป็นสื่อการเรียนที่ดีอย่างหนึ่ง
4. เป็นที่ประกอบกิจกรรมนอกห้องเรียนของนักเรียน และกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการเรียนการสอน

5. เป็นที่ประกอบกิจกรรมดำเนินงานบริหารโรงเรียนทุกงาน

4.6.3 หลักการการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

หลักการของงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของนักวิชาการและการจัดการองค์กรต่าง ๆ ได้มีผู้ให้หลักการอย่างหลากหลายและมีประโยชน์ต่อการศึกษา (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538) ได้กำหนดบทบัญญัติ 10 ประการ เพื่อให้โรงเรียนได้มีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2550 ในบทบัญญัติที่เป็นหลักการและเป็นแนวทางในการพัฒนาอาคารสถานที่ก็คือ บรรยากาศและ

สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนหรือของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติ โดยนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเพื่อพ่อแม่ มีความรักสามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ แหล่งน้ำ บ่อน้ำ ไร่นา ไร่สวน ไร่ผลภวะ เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีแผนผังเต็มรูปแบบ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนสนามกีฬาครบครัน โดยให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

กิติมา ปรีดีดิลก (2532) ได้รวบรวมหลักการในการบริหารงานทั่วไป ที่ประสบผลสำเร็จ และสามารถนำมาใช้ในการบริหารการศึกษา ซึ่งรวมหมายถึง การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมพอสรุปได้ 15 ประการดังนี้

1. ต้องกำหนดนโยบายไว้ชัดเจนแน่นอนเพื่อผู้ปฏิบัติงานจะได้เข้าใจนโยบายของหน่วยงานและปฏิบัติงานตามนโยบายนั้นอย่างถูกต้อง

2. มีศูนย์กลางอำนาจ โดยจัดบุคคลให้รับผิดชอบในการทำงานนั้น ๆ โดยตรง

3. ระบุหน้าที่การทำงานอย่างกระจ่างชัด กำหนดหน้าที่ความสำคัญในการปฏิบัติงานพร้อมทั้งระบุการแบ่งปันทรัพยากรในการบริหารงานให้เหมาะสมกับลักษณะของหน่วยงานและประสานงานกันด้วย

4. จัดให้มีระบบการทำงานที่เหมาะสม

5. มีการอำนาจการที่ดี

6. จัดให้หน่วยงานสนองต่อภาวะเปลี่ยนแปลงเสมอ

7. จัดหาบุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับงาน

8. ความรับผิดชอบต้องมีสิทธิและอำนาจควบคู่ไปด้วย

9. การออกคำสั่งควรทำตามลำดับชั้นสายการบังคับบัญชา

10. ควรมีการวางแผนการทำงานทุกขั้นตอน

11. ควรคำนึงถึงหลักประสานงานเพื่อให้งานรุดไปข้างหน้าและเกิดความ

คล่องตัว

12. ต้องสร้างงานและติดตามงาน

13. มีการพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม

14. คำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

เช่น ขวัญกำลังใจ การสื่อความหมาย ความขัดแย้ง และความพึงพอใจในการทำงาน เป็นต้น

15. วางตนให้เหมาะสมมีลักษณะการเป็นผู้นำอย่างแท้จริง

หลักการอย่างกว้าง ๆ ในการบริหารหน่วยงานที่ได้กล่าวมาจะมีประสิทธิภาพ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่จะใช้วิธีการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีขั้นตอนในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมนอกจากนี้ผู้บริหารยังจำเป็นต้องมีศิลปะในการดำเนินงานดังต่อไปนี้คือ มีศิลปะในการสั่งงาน มีศิลปะในการติชม มีศิลปะในการวางตน มีศิลปะในการแสดงความคิดเห็น มีศิลปะในการรักษาสัมพันธภาพกับหมู่คณะ มีศิลปะในการส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชา และมีศิลปะในการปรับปรุงตนเองเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหลักการสำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องใช้ในการบริหารงานให้บรรลุผล กล่าวคือ

1. ต้องมีการระบุหรือกำหนดความมุ่งหมายที่แน่นอนลงไป มีการแจ้งแนวปฏิบัติให้เป็นที่เข้าใจโดยทั่วกัน
  2. ควรแบ่งงานในหน่วยงานออกเป็นหมวดหมู่ เป็นฝ่าย หรือเป็นงานเฉพาะอย่าง และมอบหมายหน้าที่ให้รับผิดชอบเฉพาะเรื่องไป
  3. กำหนดให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ แบ่งงานเป็นขั้นตอนและสัมพันธ์กันทั้งระบบ
  4. ในการบริหารงานโรงเรียนหรือสถานศึกษาอาจจัดฝ่ายธุรการเป็นที่อำนวยความสะดวก เป็นแหล่งกลางที่ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องจะมาใช้บริการได้
  5. สถานศึกษาหรือโรงเรียนควรจะได้เตรียมการไว้เพื่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ
  6. มีการจัดทำโปรแกรมการศึกษา โครงการศึกษา โครงการสอน หรือแผนการสอน
  7. การจัดการเรียนการสอนควรใช้ผู้ที่มีความสามารถเฉพาะ
  8. มีการวางแผนการศึกษา หรือแผนการทำงานเป็นระยะ ๆ ไป
  9. ควรมีการติดตามงานโดยสังเกตการณ์ทำงาน หรือสังเกตการณ์สอน จัดให้มีการนิเทศขึ้นเมื่อเห็นว่าจำเป็น
  10. จัดทำหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการพิจารณาความดีความชอบ
- ทวีสิทธิ์ สิทธิกร (2544) ได้สรุปหลักการขั้นพื้นฐานในการบริหารงานอาคารสถานที่ ไว้คือ การบริหารอาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบ และห้องพิเศษ บริเวณโรงเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งพอจำแนกได้พอสังเขปดังนี้

1. อาคารเรียนควรเป็นอาคารถาวร ใช้ได้ทุกฤดูกาล ถูกสุขลักษณะ จำนวนของอาคารเรียนควรเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อาคารเรียนทุกหลังรวมทั้งอาคารประกอบ เช่น ห้องประชุม โรงอาหาร โรงพลศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยสามารถดัดแปลงการใช้งานได้หลายอย่างการจัดบรรยากาศและการตกแต่งเหมาะสม ทนทานต่อการใช้งาน รวมทั้งควรมีเครื่องใช้ไม่สอยให้อำนวยความสะดวก ทั้งนี้อาคารเรียนจะต้องอำนวยความสะดวกให้ได้ ใช้วัสดุทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดจะต้องสามารถรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและกิจกรรมอื่น ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ อาคารเรียนมีประสิทธิภาพ และมีความทันสมัยด้านการใช้สอยที่ตอบสนองความก้าวหน้าทางนวัตกรรมการศึกษา การวางแผนอาคารเรียนยึดหลักประหยัดและหลักการทางเศรษฐกิจ คือ สามารถประยุกต์ให้นักเรียนได้รับความสะดวกสบายทางกายภาพ นักเรียนและครูมีความสุขและเกิดความภาคภูมิใจในการใช้ชีวิตอยู่ภายในอาคาร ซึ่งควรออกแบบให้เสริมสร้างความรู้สึที่ดี รวมทั้งการแบ่งส่วนต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ใช้สอย เช่น แบ่งเป็นส่วนพื้นที่ของงานบริหารหรือส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น

2. ห้องเรียนควรอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ เป็นสัดส่วนเรียบร้อย มีอุปกรณ์ครุภัณฑ์ประจำห้องครบครันและอยู่ในสภาพดี สุขลักษณะประจำห้องเป็นสำคัญ ควรปราศจากเสียง ฝุ่น กลิ่น คิว้นและมลภาวะอื่น ๆ แสงสว่างพอเหมาะ ขนาดห้องเรียนควรมีความเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและเหมาะสมกับระดับการศึกษา ได้แก่ ห้องเรียนของโรงเรียนอนุบาล ห้องเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา และห้องเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. อาคารประกอบและห้องพิเศษ โรงเรียนควรมีห้องพิเศษ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องหัตถศึกษา ห้องศิลปะและดนตรี ห้องประชุม ห้องอุปกรณ์การสอนและห้องอนามัย ในส่วนของอาคารประกอบที่จำเป็น เช่น ส้วม โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติงาน วิชาการเรียน ห้องครัว เป็นต้น ซึ่งห้องต่าง ๆ ดังกล่าวต้องมีอุปกรณ์จำเป็นตามหลักสูตรให้ครบครันด้วย

4. บริเวณโรงเรียนควรคำนึงถึงสภาพความปลอดภัยของนักเรียน มีรั้วล้อมรอบ ไม่มีน้ำขังตกแตงบริเวณให้สวยงามร่มรื่น เหมาะในการจัดกิจกรรมและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักเรียนควรมีต้นไม้ให้ความร่มรื่น เพื่อให้เด็กได้อาศัยร่มเงาในยามแดดร้อนได้ ควรมีเครื่องเล่นที่มีลักษณะมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย ไว้ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและจิตใจแก่นักเรียน

5. สภาพแวดล้อมในโรงเรียนควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ทางด้านร่างกาย จิตใจและความถูกต้องด้านการจัดการศึกษา เพราะสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากในการเรียนการสอนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

4.6.4 กระบวนการในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน

การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จะมีประสิทธิภาพได้โดยการดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 4 ของกระบวนการบริหาร คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การวางแผน การดำเนินการตามแผน และการประเมินผล เช่นเดียวกับการบริหารงานอื่น ๆ ทุกงาน กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน มีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน (ลาวัลย์ วงศ์แก้ว, 2556) ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติให้ เป็นไปตามขั้นตอนแรกของกระบวนการบริหาร โดยรวบรวมข้อมูลด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมจากระบบข้อมูลของโรงเรียนและหาข้อสภาพปัญหาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้เป็นปัจจุบันและ แน่นนอน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญยิ่งในการวางแผนบริหารโรงเรียน สภาพปัจจุบัน หมายถึง กำลัง เป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนั้น ปัญหา หมายถึง ผลที่ปรากฏซึ่งไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง หรือต้องการให้เป็นส่วนความต้องการ หมายถึง ระดับความคาดหวังหรือจุดสุดท้ายของงานที่ แสดงระดับของผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ ข้อมูลที่แสดงถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ของโรงเรียนสามารถพิจารณาได้จากเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

1.1 ระดับคุณภาพการศึกษาทั้งโดยส่วนรวมของโรงเรียนและเฉพาะ ระดับชั้น

1.2 สภาพปัจจัยและกระบวนการในการจัดการ ตลอดจนปัญหาในด้าน ต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ด้านบุคลากร นักเรียน อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณและปัญหา ในส่วนต่าง ๆ

1.3 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

1.4 อัตราการเข้าชั้น

1.5 อัตราการมาเรียนของนักเรียน

1.6 ปัญหาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

1.7 ระดับคุณภาพของครูประจำการ

1.8 สิ่งสนับสนุนบริการทางการศึกษา

2. การวางแผน

การวางแผน หมายถึง การคิดหรือกำหนดทางเลือกในการดำเนินการหรือ แก้ปัญหาไว้ล่วงหน้าเพื่อสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างประหยัดและได้ประโยชน์สูงสุด

การวางแผนเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการบริหารโรงเรียน ซึ่งต่อจากขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ แผนของโรงเรียนเป็นแผนระยะสั้น 1 ปีการศึกษา และจะจัดทำให้รูปแผนปฏิบัติการอย่างไรก็ตามการดำเนินการจัดแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้ได้แผนที่ดีมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรดำเนินการไปตามกระบวนการวางแผน ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การเตรียมการในขั้นตอนนี้จะมีการเตรียมการในเรื่อง 2 เรื่อง คือ การเตรียมการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการเตรียมการด้านบุคลากรการวางแผน

2.2 การวางแผน ขั้นนี้ดำเนินการให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายรายละเอียดของแผนงานหรือโครงการ

2.3 การเสนอแผนงานเพื่อขอความเห็นชอบ ในขั้นนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำแผนซึ่งจัดทำเรียบร้อยแล้วเสนอต่อคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายให้ความเห็นชอบ

3. การดำเนินการตามแผน

ผู้บริหารโรงเรียนต้องกำกับติดตาม และควบคุมดูแลให้การดำเนินงานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ การดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน จะดำเนินไปโดยราบรื่นและมีประสิทธิภาพพอสมควร หากผู้บริหารยึดแนวทางในการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

3.1 การทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผลไว้อย่างชัดเจนในแต่ละโครงการ

3.2 ทำตารางกำหนดการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและบันทึกผล

3.3 มีการตรวจตราดูแลอย่างสม่ำเสมอ

3.4 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ แล้วรายงานผลซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเล่าเรียนอีกด้วย

สรุปได้ว่า การวางแผนจึงเป็นกิจกรรมที่มนุษย์คิดขึ้นเพื่อกำหนดอนาคตของหน่วยงานในด้านปัจจัยกระบวนการต่าง ๆ โดยมีหลักเกณฑ์การวางแผนจึงมีลักษณะที่เป็นพลวัต (Dynamic) ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ จึงได้มีการกำหนดแผนงานเพราะแผนงานที่กำหนดขึ้นแล้วนี้ ลักษณะสถิต (Static) เป็นความมุ่งหมายและคาดคะเนในอนาคตที่เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

4. ประเมินผล

การประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามแผนการดำเนินงานได้ด้วยดีเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางการ ปรับปรุงแก้ไขในระหว่างการทำงาน และเป็นข้อมูลสำหรับ

การพิจารณาวางแผนดำเนินงานในปีถัดไป การประเมินผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมต้องทำเป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงาน โดยใช้เทคนิคและวิธีการสำคัญ ๆ เช่น

4.1 ปลูกฝังให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้สึกรู้ว่าตนเองมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของซึ่งต้องรับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

4.2 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ในส่วนที่สามารถกระทำได้ ซึ่งจะช่วยปลูกฝังนิสัยการทำงาน และเกิดการภาคภูมิใจในโรงเรียนของตนเองด้วย

4.3 ปลูกฝังให้ชุมชนตระหนักว่าโรงเรียนเป็นสมบัติของชุมชน และให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ในขั้นนี้ผู้บริหารต้องให้บุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตามขอบข่ายงานอาคารสถานที่ทั้ง 5 ประการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

5. ทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการวิจัย

5.1 ความหมายและวิวัฒนาการของทฤษฎี

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ที่มีการทดสอบและการสังเกต จนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็น เซต (Set) ของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกันเป็นข้อสรุปอย่างกว้างที่พรรณนาและอธิบายพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์การทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อยๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผล และสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏทั่วไปและชี้แนะการวิจัย (ภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ, 2542)

ทฤษฎี คือ มวลแนวความคิดต่างๆ ที่นำมาสร้างเป็นหลักการอย่างมีเหตุผลได้มาจากการศึกษาค้นคว้าทดลองและวิจัยบนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นจริง ทฤษฎีและหลักการบริหารจัดการ การบริหารและการจัดการมักจะเป็นคำที่ใช้เรียกแทนกันได้ แต่ในความเป็นจริง การบริหารจะเน้นในเรื่องของการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยมักจะใช้กับการบริหารในหน่วยงานของรัฐ ส่วนการจัดการจะใช้ในงานที่เกี่ยวกับภาคเอกชน (ภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ, 2542)

โดยวิวัฒนาการของทฤษฎีการบริหาร สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มคลาสสิก (Classical Organizational Thought) ผู้ที่คิดค้นทฤษฎีนี้ คือ เทเลอร์ (Taylor, 2002) ซึ่งได้รับการยกย่องว่า เป็นบิดาของทฤษฎีบริหารกลุ่มคลาสสิก โดยมีความเชื่อว่า เขาสามารถวางหลักเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติงานมีความ สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง เครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพได้ต่อมา ลินดัล เออร์วิค (Lyndall Urwick) และ ลูเธอร์ กุลลิก (Luther Gulick) ได้ทำการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารจะประกอบด้วยหลักที่นิยมเรียกกันว่า POSDCoRB

2. กลุ่มมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Approach) ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงจุดอ่อนของกลุ่มทฤษฎีคลาสสิก โดยได้มีการทดลองที่ Hawthorne Plant ซึ่งกำหนดสมมติฐานว่า “มีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพและปริมาณของแสงสว่างกับประสิทธิภาพของงาน” จากผลการทดลอง 3 ครั้ง พบว่า ผลผลิตของคนงานไม่มีความสัมพันธ์กับสภาพของแสงสว่างและมีตัวแปรหลายตัวที่ไม่สามารถควบคุมได้ระหว่างการทดลอง ต่อมาได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบผลการทดลองที่ Hawthorne Plant โดยตั้งสมมติฐานว่า สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของการทำงานมีความ สัมพันธ์กับผลผลิตที่ได้รับ ผลการทดลองพบว่า พฤติกรรมการทำงานของพนักงาน ไม่ได้เกิดจากมาตรฐานงานที่องค์การกำหนด พนักงานรวมตัวกันเป็นโครงสร้างสังคมกลุ่มย่อย อันประกอบด้วย ปทัสถาน (Norms) ค่านิยม (Value) และ จิตใจ (Sentiments) ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานของพนักงาน

3. กลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นโดยการผสมผสานระหว่างสอง ทฤษฎีแรก ผสมกับหลักการทางด้านจิตวิทยา สังคมวิทยา การเมืองและเศรษฐศาสตร์ เป็นกลุ่มทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมทางสังคมหรือพฤติกรรมของกลุ่มย่อยที่เหมาะสมกับโครงสร้างการบริหารงานรูปแบบ ซึ่งอาจต้องใช้ศาสตร์การบริหารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา หรือ อื่น ๆ ศาสตร์เหล่านี้ จัดได้ว่า เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกลุ่มย่อย ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานและประสิทธิภาพประสิทธิผลของงานในองค์การ

4. กลุ่มทฤษฎีระบบ (A System View) ทฤษฎีการบริหารในปัจจุบันได้พยายามให้ความสำคัญกับระบบ กล่าวคือ มีปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน กลุ่มทฤษฎีระบบแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

4.1 ระบบปิด (ระบบเหตุผล) มีความเชื่อว่าองค์การเป็นเครื่องมือที่ออกแบบมา เพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ แนวคิดนี้มีการตัดสินใจแก้ปัญหาตามเหตุผลบนฐานของกฎเกณฑ์ระเบียบที่ตั้งไว้ เน้นความสนใจเฉพาะภายในระบบขององค์กร

4.2 ระบบเปิด เชื่อว่าองค์การมีศักยภาพที่จะได้รับข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงส่วนต่างๆ ของระบบคือ ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิตโดยองค์การที่อยู่รอดคือ องค์การที่ปรับตัวได้สมดุลกับสิ่งแวดล้อม และเป็นองค์การเปิด เน้นความสนใจระบบทั้งในและนอกองค์การ

5.2 ทฤษฎี: กระบวนการบริหาร POSDCoRB

จินตนา พรสัมฤทธิ์โชค (2555) กล่าวว่ากระบวนการบริหาร ซึ่งกูลิค และ เออร์วิกค์ ได้รวบรวมแนวคิดทางด้านการบริหารต่างๆ ไว้ในหนังสือชื่อ “Paper on the Science of Administration” โดยเสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร หรือ “POSDCoRB” (อ่านว่า พอสต์คอริบ) กระบวนการบริหารจัดการ ภาระหน้าที่ที่สำคัญของนักบริหาร 7 ประการ ดังภาพกระบวนการบริหารจัดการ มีดังนี้

1. Planning: การวางแผน เป็นการวางแผนโครงการกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. Organizing: การจัดองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้างขององค์การ โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับงาน เช่น การแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง หรือแผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพงาน หรือจัดตามลักษณะเฉพาะของงาน (Specialization)

3. Staffing การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรมาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัด แบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้

4. Directing: การอำนวยการ เป็นภารกิจในการใช้ศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) การจูงใจ (Motivation) และการตัดสินใจใจ (Decision making) เป็นต้น

5. Coordinating: การประสานงาน เป็นการประสานให้ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และราบรื่น

6. Reporting: การรายงาน เป็นกระบวนการและเทคนิคของการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาตามชั้นได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานโดยที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) ในองค์การอยู่ด้วย

7. Budgeting: การงบประมาณ เป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการวางแผนการทำบัญชีการควบคุมเกี่ยวกับการเงินและการคลัง

ภาพประกอบ 8 องค์ประกอบของกระบวนการบริหารจัดการแบบ POSDCoRB

ข้อดีและเสียของ POSDCoRB

ข้อดี

1. องค์กรมีโอการประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย มีสายบังคับบัญชาเดียว
2. สมาชิกองค์กรมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของค์กร และ แบ่งสายงานชัดเจน ไม่สับสน
3. ในหน่วยงานเดียวกัน มีความเข้มแข็ง เพราะเลือกสายอาชีพเดียวกันมาร่วมกันทำงาน
4. ใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ถูกที่ถูกต้องงาน
5. การประสานงานระหว่างหน่วยงานมีความสะดวก
6. จัดเตรียมงบประมาณสนับสนุนแต่ละส่วนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสีย

1. เมื่อมีสายงานบังคับบัญชาที่ชัดเจน บางหน่วยงานอาจเลี่ยงปฏิบัติงานจนกว่าผู้บริการจะสั่งการลงมาโดยตรง
2. อุปกรณ์หรือเครื่องมือบางชนิดที่อยู่นอกเหนือหน่วยงานตนเอง อาจต้องรอจนกว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบมาเป็นเมื่อการดำเนินงานให้
3. ทุกคนล้วนอยากอยู่ในหน่วยงานบริหารหลัก ทำงานใกล้ชิดผู้บริหาร อาจเกิดความขัดแย้ง

การนำไปใช้ประโยชน์ ยึดตามหลักสกาลาร์ หรือสายการบังคับบัญชา ดังนี้

1. หลักเอกภาพในการบังคับบัญชา
2. หลักช่วงการบังคับบัญชา
3. หลักการเน้นที่จุดสำคัญ
4. หลักการจัดแบ่งแผนกงาน
5. หลักการเกี่ยวกับหน่วยงานหลักและหน่วยอำนวยการ
6. หลักการเกี่ยวกับศูนย์กำไร

นอกจากนี้ POSDCoRB ยังถูกนำมาใช้ในการบริหารการศึกษาอย่างกว้างขวาง ประกอบด้วย ประกอบด้วยวิธีการจัดการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. Planning: การวางแผน เป็นเทคนิคกระบวนการบริหารที่สำคัญจำเป็นต้องทำเป็นขั้นตอน ด้วยความประณีต ระมัดระวัง มีความหมายสำคัญ ดังนี้

1. การวางแผนเป็นการใช้สามัญสำนึกอย่างมีเหตุผล
2. การวางแผนเป็นการมองปัญหาที่มีอยู่และพยายามหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้น
3. การวางแผนเป็นการหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงานใดๆ ภายในเวลาที่กำหนด
4. การวางแผนเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. การวางแผนเป็นความพยายามต่อเนื่องในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย
6. การวางแผนเป็นการใช้ความรู้ความสามารถวินิจฉัยเหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคต

กิจกรรมการวางแผน 6 กิจกรรม คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. การกำหนดทางเลือก
3. การกำหนดวิธีการบริหารทรัพยากร
4. การกำหนดวิธีการดำเนินงาน
5. การกำหนดวิธีการควบคุม
6. การกำหนดวิธีการประเมินผล

ขั้นตอนในการวางแผน

1. ขั้นเตรียมการ เป็นการเตรียมข้อมูล บุคลากร ทรัพยากร วัตถุประสงค์ เป้าหมายในการดำเนินการ รวมทั้งสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
2. ขั้นวิเคราะห์สรุป วิเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ
3. ขั้นดำเนินการวางแผน กำหนดว่าจะทำอะไร อย่างไร ใครทำบ้าง ที่ไหน และเมื่อไหร่ (What, How, Who, Where and When)
4. ขั้นประเมินผล เป็นการสรุปผลการวางแผน เช่น บอกเวลาที่ได้รับ ทั้งทางตรง และทางอ้อม ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น สุดท้ายนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ

2. Organizing: การจัดองค์กร

การจัดองค์กรเป็นภารกิจของหน่วยงาน องค์กรที่จะร่วมกันจัดรูปงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นมีเป้าหมายที่แน่นอน มีการจัดการที่เป็นรูปแบบ ทุกคนในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจกลไก การดำเนินงานภายใต้ระบบขององค์กรอย่างชัดเจน เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) การจัดองค์กรจำเป็นต้องกำหนดเส้นทางเดินของงาน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้ายของการทำงาน อำนาจในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย ความสำเร็จขององค์กรนั้น เอกภาพในการบังคับบัญชามีความสำคัญ หน่วยงานต้องจัดให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ส่วนต่อการปฏิบัติและรายงานการวิเคราะห์ประเมินผล สิ่งสำคัญในการสร้างความเป็นเอกภาพในการบังคับบัญชา อยู่ที่ความชัดเจนในการวินิจฉัยสั่งการ การรับรู้ในความรับผิดชอบร่วมกันของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ การรับรู้เป้าหมาย วัตถุประสงค์สูงสุดของงาน โดยหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่ผ่านการวิเคราะห์ วางแผนมาเป็นอย่างดีแล้ว

องค์ประกอบในการจัดองค์กร

1. ภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. ขอบข่าย ความรับผิดชอบของงานในองค์กร

3. สายการบังคับบัญชา การเลื่อนไหลของสายงาน
4. จำนวนบุคลากร หรือผู้รับผิดชอบในแต่ละงาน แต่ละหน้าที่
5. การประเมินผลและการควบคุมงาน

ลักษณะองค์กรที่มีความสำคัญในปัจจุบัน 2 ส่วน คือ

1. การจัดองค์กรในภาคราชการ (Bureaucratic Section) ภาคราชการให้ความสำคัญกับโครงสร้างการบริหาร การจัดลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา ลำดับชั้นการตัดสินใจเป็นรูปเจตีย์ คือ ผู้บริหารสูงสุดอยู่ยอดแหลมของเจตีย์ แล้วมีผู้มีอำนาจตามภารกิจรองลงมาตามลำดับจนถึงหน่วยปฏิบัติ การดำเนินงาน เน้นที่ความสำเร็จของงานเป็นประเด็นหลัก

2. การบริหารงานธุรกิจเอกชน (Privatic Section) ภาคธุรกิจเอกชนจะไม่ซับซ้อนเหมือนภาคราชการ องค์กรจะมีปลายแหลมที่ยอด แต่ฐานจะแยกเร็วกว่าของภาคราชการ เอกชนจะเน้นที่ภาคบริการ ความพอใจของลูกค้า มากกว่าความสำเร็จของงาน ดังนั้นการจัดองค์กรจึงมีลักษณะเหมือนหมวดนักรบไทยโบราณ ผู้จัดการ หรือเจ้าของกิจการอยู่บนยอด และมีผู้ปฏิบัติหรือรองผู้จัดการอยู่ในชั้นรองลงมาไม่มากนัก ส่วนผู้ปฏิบัตินี้จะมีตั้งแต่รองผู้จัดการลงไป

3. Staffing: การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล (Staffing หรือ Personal Administration หรือ Personal Management) หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในการทำงานในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้บุคคลมาปฏิบัติงานตามที่ต้องการ และให้บุคคลได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีกระบวนการสำคัญ ดังนี้

1. การกำหนดนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อเป็นกรอบในการบริหารนโยบายจะเริ่มตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายในแผนพัฒนาระดับกระทรวง มติคณะรัฐมนตรี ส่วนภาคธุรกิจเอกชน เน้นที่นโยบายและระเบียบที่จำเป็นแก่การดำเนินงาน

2. การวางแผนกำลังคน (Man Power Planning) เป็นกระบวนการวางแผนว่าหน่วยงานมีกำลังคนกี่คน แต่ละคนปฏิบัติหน้าที่อย่างไร ความรู้ความสามารถด้านใดบ้าง เพื่อความเหมาะสมกับงาน ซึ่งเริ่มตั้งแต่แผนความต้องการ แผนการให้ได้มาของกำลังคน และแผนการใช้กำลังคน

3. การจัดบุคคลและการสรรหาบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง (Placement and Recruitment)

- การสรรหาบุคคล (Recruitment) เป็นกระบวนการที่จะประชาสัมพันธ์หน่วยงานเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมสำหรับองค์กร ให้มาสมัครเพื่อคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่สุดเข้าร่วมปฏิบัติงานในองค์กร

- การจัดบุคคล (Placement) หมายถึง การจัดบุคคลที่ผ่านการคัดเลือก ให้ดำรงตำแหน่งที่หน่วยงานวางแผนไว้แล้ว เพื่อให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่เกิดประโยชน์ต่อองค์กรสูงสุด

4. การพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development) เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในองค์กร การพัฒนาบุคลากรสามารถพัฒนาด้วยตัวเอง หรือ ให้องค์กรอื่นช่วยพัฒนาได้ ทั้งนี้ ยึดความรู้ความสามารถที่บุคลากรได้รับ เป็นประโยชน์ต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงแก่องค์กร

5. การให้เงินเดือนและค่าตอบแทน (Salary or Compensation) เป็นภารกิจสำคัญที่ผู้บริหาร เจ้าของกิจการ ต้องจ่ายให้ข้าราชการ หรือลูกจ้าง เพื่อเป็นค่าจ้างชดเชยการทำงาน ถือเป็นรางวัลสำหรับการทำงาน การให้ค่าตอบแทน เงินเดือน โดยยึดถือระบบคุณธรรม ดังต่อไปนี้

- หลักความสามารถ (Competence) ยึดผลงานตามความสามารถ เหมาะกับเงินค่าตอบแทน

- หลักความเสมอภาค (Equality) ให้โอกาสคนเสมอกันไม่เลือกชั้นวรรณะ

- หลักความมั่นคง (Security) ถือว่าการเข้าทำงานในองค์กรเป็นอาชีพหนึ่ง การกำหนดค่าตอบแทนเงินเดือน ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต การเข้าออกจากงาน มีกฎหมาย กฎเกณฑ์รองรับที่ชัดเจน เป็นธรรม

- ความเป็นกลางทางการเมือง (Political neutrality) คือ การทำงานไม่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือการเปลี่ยนรัฐบาล

- หลักสำคัญในการให้เงินเดือน (Payment) คือ งานมาก งานยาก รับผิดชอบสูง ให้เงินเดือนสูง งานน้อย งานไม่ยาก รับผิดชอบน้อย เงินเดือนน้อย

6. งานทะเบียนประวัติหรือข้อมูลบุคลากร เป็นงานธุรการของบุคคล ข้อมูลการเข้ามาทำงานของบุคลากร ตั้งแต่ข้อมูลส่วนตัว การศึกษา การทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาศึกษาอบรม เงินเดือน งานข้อมูลทะเบียนประวัติมีความสำคัญมาก คนที่ออก

จากงานเพื่อไปทำงานหน้าที่ตำแหน่งใหม่หากได้รับคำรับรองหรือหลักฐานการผ่านงานเดิมมาด้วย
มัดได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ มีความชำนาญต่างๆ ตามที่หน่วยงานต้องการ

7. งานประเมินผลการปฏิบัติงานหรือการพิจารณาความดีความชอบ การ
ประเมินความดีความชอบของบุคคลเป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ธรรมชาติ
ของคนเมื่อทำงานไปย่อมเกิดความเฉื่อย เมื่อได้รับการประเมินผลเป็นระยะ และได้ขวัญกำลังใจ
ย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. งานวินัย และการดำเนินงานทางวินัย เป็นกิจกรรมสำคัญในการ
ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลไม่ให้ทำความผิด แบบแผน ธรรมเนียมปฏิบัติขององค์กร เป็นภารกิจ
สำคัญของผู้บริหารในการสอดส่องดูแลและควบคุมประพฤติ การรักษาวินัยของบุคลากรในองค์กร ให้
ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ ถ้ามีบุคคลละเมิดต้องดำเนินการตาม
แบบแผนตามสมควร

9. สวัสดิการ ประโยชน์เกื้อกูล และสิทธิประโยชน์

10. การให้ออกจากราชการ และการรับบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
พนักงานองค์กรเอกชน มีข้อตกลง ข้อกำหนด อายุในการทำงาน เป็นข้อกำหนดข้อตกลงก่อนการ
ทำงาน หรือการจ้างงาน การออกจากงาน เป็นบทสุดท้ายของการบริหารงานบุคคล การออกจาก
งานมี 2 กรณีที่สำคัญ

- ออกตามประสงค์พนักงาน เช่น ลาออก

- ออกเพราะความต้องการของหน่วยงาน เช่น เกษียณอายุ ยุบเลิก

ตำแหน่ง ทำผิด องค์กรต้องให้ออกตามข้อตกลง

4. Directing: การอำนวยการ

การอำนวยการหมายถึง การส่งเสริม ช่วยเหลือ ปรีกษา แนะนำ สั่ง
การ ประสานกิจกรรม การติดต่อ การมอบหมายภารกิจต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กร
บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือ แผนที่วางไว้ กิจกรรมอำนวยการที่สำคัญ จำแนกได้ดังนี้

1. การประสานงาน: Coordinating

2. การตัดสินใจและสั่งการ: Decision Making

3. การสั่งงาน: Order

4. การติดตามดูแลกำกับและให้คำปรึกษา: Supervising & Guiding

5. การสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจ: Moral and Motivating

6. การใช้ภาวะผู้นำ: Leadership

- 7. การสร้างมนุษยสัมพันธ์: Human Relation
- 8. การจัดระบบสื่อสารและการสร้างเครือข่าย: Network and Communicating
- 9. การมอบหมายงานและการมอบอำนาจหน้าที่: Take Oder and Delegating
- 10. การส่งเสริมกิจกรรม: Supporting

5. Coordinating: การประสานงาน

การประสานงานหมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติรู้ถึงวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายงานมีการร้อยรัดต่อเนื่องกันจนเสร็จสิ้นภารกิจของหน่วยงานที่ได้ร่วมกันวางไว้ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. การประสานงานเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหาร หมายถึง เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตั้งแต่การวางแผน เรียกประสานแผน เพื่อให้คนวางรูปแบบการทำงานตามความรู้ความสามารถ เรียกว่า ประสานคนและประสานความเข้าใจทางความคิดเรียกประสานงานความคิด เรียกการประสานทั้งหมดว่า การประสานงาน
2. การประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร หรือผู้จัดการ
3. การประสานงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสวงหาความร่วมมือ
4. การประสานงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร
5. การประสานงานจะเป็นกิจกรรมที่อยู่ในทุกขั้นตอนของการทำงาน
6. การประสานงานเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการสื่อสารสัมพันธ์

วัตถุประสงค์ของการประสานงาน

1. ลดความขัดแย้งระหว่างผู้ปฏิบัติกับองค์กร
2. ช่วยให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
3. เกิดประสิทธิภาพ ประหยัดแรงงาน เวลา และวัสดุอุปกรณ์

วิธีการประสานงานที่สำคัญ

1. การจัดทำแผนผัง กำหนดหน้าที่การงานของหน่วยงาน แผนภูมิ ป้ายทะเบียน
2. จัดทำคำสั่ง กำหนดหน้าที่ชัดเจน
3. ตั้งคณะกรรมการ ตามแผนงาน

4. ทำแผนปฏิบัติงาน และแผนควบคุมการปฏิบัติงาน
5. การกำหนดส่งงาน
6. การระบุนการจัดสรรงบประมาณ การจัดกิจกรรม การควบคุมกิจกรรม
7. การจัดประชุม สัมมนา การกระจายข่าว

หลักการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมในการทำหน้าที่ประสานงาน

1. เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องภารกิจองค์กรเป็นอย่างดี
2. เป็นผู้มีความรู้ดี มีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้ใหญ่
3. เป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง
4. เป็นผู้มีความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์
5. เป็นผู้มีความคิดปะในการพูดโน้มน้าวใจคน

6. Reporting: การรายงานผลงาน

การรายงานผลงาน หมายถึง การที่ผู้มีหน้าที่เสนอผลของงาน หรือกิจกรรม ให้บริหาร หรือผู้ร่วมงานได้ทราบ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 2 ลักษณะ

1. รายงานขณะปฏิบัติงาน เป็นการรายงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน การรายงานอาจรายงานด้วยวาจา หรือลายลักษณ์อักษร ปัจจุบันมีการรายงานสู่สาธารณชน เช่น ทางสื่อมวลชน เพื่อสร้างความเข้าใจ ความพอใจแก่ประชาชน

2. การรายงานเมื่อสิ้นสุดแผนงาน เป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานทั้งหมด สรุปเป็นรายงานผลการดำเนินงาน

สิ่งที่จำเป็นต้องเน้นพิเศษในการรายงาน

1. รายงานเป็นกระบวนการ INPUT PROCESS OUTPUT
2. รายงานการใช้ทรัพยากร มีการใช้ทรัพยากรอะไรไปบ้าง มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร
3. รายงานเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น
4. รายงานเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้น Feedback เป็นการรายงานใน

ภาพรวม

7. Budgeting: การงบประมาณ

การงบประมาณมองที่การจัดหา จัดทำและบริหารงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร งบประมาณ (Budget) หรือต้นทุน (Cost) คือ เงินหรือทรัพย์สินที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร หมายถึง ทุนในการดำเนินงาน แบ่งลักษณะงบประมาณได้ 2 ภาค ส่วน คือ

1. งบประมาณภาครัฐราชการ (Bureaucratic Budgeting) จัดสรร จัดทำ โดยกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ไปตามความจำเป็น โดยจัดสรรตามแผนงานโครงการ

2. งบประมาณของภาคเอกชน (Private budgeting) เป็นทุนที่บริษัท ห้างร้าน ได้มาจากการระดมทุน เช่น หุ้น เงินกู้จากแหล่งธุรกิจ หรืออาจมาจากทุนส่วนตัวการบริหาร จัดสรรมาจากคณะกรรมการ (Board) ตามแผนงานที่คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายหรือกลยุทธ์ไว้ความสำคัญของงบประมาณ

งบประมาณ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร การดำเนินงานต้องอาศัยเงิน งบประมาณส่วนราชการ ไม่สามารถผลิตได้เอง เช่น เงินเดือน การก่อสร้าง รถยนต์พาหนะต่างๆ จำเป็นต้องจัดหาด้วยเงินงบประมาณทั้งสิ้น

5.3 หลักการ POLC

ซีริววรรณ เสรีรัตน์ (2546) ได้ให้ความหมายกระบวนการบริหารจัดการ (Management Process) หมายถึง กระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ซึ่งกระบวนการบริหารจัดการนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวเนื่องกันได้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ สอดคล้องและต่อเนื่องดังแสดงให้เห็นดังภาพทั้งนี้หน้าที่ของการบริหารประกอบด้วย กิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการหรืออาจแบ่งในลักษณะที่เป็นขั้นตอนดังนี้

ภาพประกอบ 9 กระบวนการบริหารจัดการ (Management Process) ตามหลัก POLC

จากภาพประกอบ 9 สามารถอธิบายรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบและกระบวนการได้ดังนี้

1) การวางแผน (Planning : P) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การวางแผนเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเหตุการณ์ปัจจุบันและอนาคตซึ่งทำได้โดยการให้บรรลุป้าหมายผลลัพธ์ที่ต้องการ การวางแผนจึงต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์ที่ประสิทธิภาพ แม้ว่าพื้นฐานของการจัดการโดยทั่วไปเป็นงานของผู้บริหาร การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จและการประเมินกลยุทธ์ เพราะว่า การจัดการองค์กร การจูงใจ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และกิจกรรมควบคุม ขึ้นกับการวางแผน กระบวนการวางแผนจะต้องประกอบด้วยผู้บริหารและพนักงานภายในองค์กร

การวางแผนจะช่วยให้องค์กรกำหนดข้อดีจากโอกาสภายนอกและทำให้เกิดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอกต่ำสุด โดยต้องมองเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผน ประกอบด้วย การพัฒนาภารกิจ (Mission) การคาดคะเนเหตุการณ์ปัจจุบัน เหตุการณ์อนาคต และแนวโน้ม การกำหนดวัตถุประสงค์ และการเลือกกลยุทธ์ที่ใช้

การวางแผนจะช่วยให้ธุรกิจปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงของตลาดและสามารถกำหนดเป้าหมายได้ การบริหารเชิงกลยุทธ์นั้นต้องการให้องค์กรติดตามในลักษณะเชิงรุก (Proactive) มากกว่าที่จะเป็นเชิงรับ (Reactive) องค์กรที่ประสบความสำเร็จจะต้องควบคุมอนาคตขององค์กรมากกว่าที่จะรอรับผลจากอิทธิพลสภาพแวดล้อมภายนอกและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การตัดสินใจ (Decision Making) ถือเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน การปรับตัวเป็นสิ่งจำเป็นเพราะว่ามีการเปลี่ยนแปลงของตลาด เศรษฐกิจ และคู่แข่งทั่วโลก จุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่ดีของธุรกิจคือการวางแผนที่เหมาะสม เห็นผลได้จริง ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และทรงประสิทธิภาพ

2) การจัดการองค์กร (Organizing : O) จุดมุ่งหมายของการจัดการองค์กร คือ การใช้ความพยายามทุกกรณีโดยการกำหนดงานและความสำคัญของอำนาจหน้าที่ การจัดการองค์กร หมายถึง การพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการทำและผู้ที่จะทำรายงาน มีตัวอย่างในประวัติศาสตร์ของธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดี สามารถประสบความสำเร็จในการแข่งขันและสามารถเอาชนะคู่แข่งได้ ธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดีสามารถจูงใจผู้บริหารและพนักงานให้มองเห็นความสำคัญของความสำเร็จขององค์กร การกำหนดลักษณะเฉพาะของงาน (Work Specialization) โดยการแบ่งงานประกอบด้วยงานที่กำหนดออกมาเป็นแผนก การจัดแผนก และ

การมอบอำนาจหน้าที่ (Delegating Authority) การแยกงานออกเป็นงานย่อยตามการพัฒนา รายละเอียดของงาน (Job Description) และคุณสมบัติของงาน (Job Specification) เครื่องมือเหล่านี้มีความชัดเจนสำหรับผู้บริหารและพนักงาน ซึ่งต้องการทราบลักษณะของงาน การกำหนดแผนในโครงสร้างขององค์กร (Organization Structure) ขนาดของการควบคุม (Span of Control) และสายการบังคับบัญชา (Chain of Command) การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ต้องการการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้าง เพราะตำแหน่งใหม่ๆ ที่สร้างขึ้นหรือลดลงหรือรวมกัน โครงสร้างองค์กรจะต้องระบุถึงวิธีการใช้ทรัพยากรและวิธีการซึ่งวัตถุประสงค์มีการกำหนดขึ้นในธุรกิจ การสนับสนุนทรัพยากรและกำหนดวัตถุประสงค์ตามสภาพทางภูมิศาสตร์จะแตกต่างจากโครงสร้างด้านผลิตภัณฑ์หรือลูกค้า รูปแบบทั่วไปของการจัดแผนกคือ ตามหน้าที่ (Functional) ตามฝ่าย (Divisional) ตามหน่วยธุรกิจเชิงกลยุทธ์ (Strategic business unit) และด้านเมทริกซ์ (Matrix)

3) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing : L) เป็นการใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานและนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้ หรือเป็นกระบวนการจัดการให้สมาชิกในองค์กรทำงานร่วมกันได้ด้วยวิธีการต่างๆ เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อนและเข้าใจได้ยาก การนำหรือการสั่งการจึงต้องใช้ความสามารถหลายเรื่องควบคู่กันไป อาทิ ภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การจูงใจ การติดต่อสื่อสารในองค์กร และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น หน้าที่ในการนำหรือสั่งการนี้ มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าหน้าที่อื่น เพราะผู้บริหารต้องแสดงบทบาทของผู้สั่งการอย่างมีคุณภาพ ถ้าไม่เช่นนั้น แผนงานที่วางไว้ตลอดจนทรัพยากรที่จัดเตรียมไว้อาจไม่เกิดประสิทธิผล ถ้าผู้บริหารดำเนินกิจกรรมด้านการสั่งการไม่ดีพอ ดังนั้น การสั่งการจึงเป็นเรื่องของความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ และความสามารถที่จะชักจูงให้พนักงานร่วมกันปฏิบัติงานไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามต้องการ

4) การควบคุม (Controlling : C) การใช้ทรัพยากรต่างๆ ขององค์กร ถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ของพนักงาน เพื่อรักษาให้องค์กรดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ในเวลาที่กำหนดไว้ องค์กรหรือธุรกิจที่ประสบความล้มเหลวอาจเกิดจากการขาดการควบคุม หรือมีการควบคุมที่ไร้ประสิทธิภาพ และหลายแห่งเกิดจากความไม่ใส่ใจในเรื่องของการควบคุม ละเลยเพิกเฉย หรือในทางกลับกันคือมีการควบคุมมากจนเกิดความผิดพลาดขององค์กรเอง การควบคุมจึงเป็นหน้าที่หลักทางการบริหารที่มีความสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการทางการบริหาร การควบคุมเป็นการตรวจตราและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายและดำเนินการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่า จะบรรลุผลลัพธ์ตามต้องการ นอกจากนี้การ

ควบคุมยังเป็นกระบวนการรวบรวมและแสดงถึงข้อมูลย้อนกลับเรื่องของผลการดำเนินงานในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอีกด้วย (John R. Schermerhorn, op. cit) อาจกล่าวถึงบทบาทสำคัญของควบคุมได้ว่า อยู่ที่คำ 4 คำ ได้แก่ มาตรฐาน (Standard) การวัดผล (Measurement) การเปรียบเทียบ (Comparison) และการปฏิบัติ (Take Action) โดยการควบคุมจะครอบคลุมดูแล 4 ส่วนใหญ่ๆ ของการบริหาร (Robbins, 1997) กล่าวคือ พฤติกรรมบุคคลในองค์กร การเงิน การปฏิบัติการ และ ข้อมูลข่าวสาร

5.4 ทฤษฎีระบบ (System Theory)

ทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีที่มีคุณค่าในการตรวจสอบหาข้อบกพร่องของกระบวนการบริหารทั้งปวง รวมทั้งการบริหารการศึกษา การเอาแนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในการบริหารก็ด้วยเหตุผลที่ว่าในปัจจุบันองค์กรมีการขยายตัวซับซ้อนมากขึ้น จึงเป็นการยากที่พิจารณาถึงพฤติกรรมขององค์กรได้หมดทุกแง่ทุกมุม นักทฤษฎีบริหารสมัยใหม่จึงหันมาสนใจการศึกษาพฤติกรรมขององค์กร เพราะคนเป็นส่วนหนึ่งของระบบองค์กร องค์กรเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมความหมายของระบบในเชิงบริหาร หมายถึง องค์กรประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และมีส่วนกระทบต่อยังปัจจัยระหว่างกันในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร องค์กรประกอบ พื้นฐานของทฤษฎีระบบ ได้แก่

- 1) ปัจจัยการนำเข้า (Input)
- 2) กระบวนการ (Process)
- 3) ผลผลิต (Output)
- 4) ผลลัพธ์ (Outcome)
- 4) ผลกระทบ (Impact)

ทฤษฎีระบบเป็นวิธีการที่ใช้หลักตรรกศาสตร์ (วิทยาศาสตร์) อย่างมีเหตุผล และมีความสัมพันธ์กันไปตามขั้นตอนช่วยให้กระบวนการทั้งหลายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องและไม่ลำเอียง (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2542)

ความเป็นมาของทฤษฎีระบบ

การที่จะศึกษาถึงองค์กรโดยเน้นเฉพาะโครงสร้างตามแนวคิดของนักวิชาการกลุ่มการบริหารวิทยาศาสตร์ หรือเน้นเฉพาะการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มบริหารเชิงมนุษย์สัมพันธ์ย่อมมีปัญหา เพราะไม่ครอบคลุมพฤติกรรมขององค์กรทั้งระบบ ทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีที่มีขอบเขตครอบคลุมพฤติกรรมทุกส่วนขององค์กร ทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมขององค์กรได้ทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร การนำเอาแนวคิดของวิธีการเชิงระบบ (System

Approach) มาใช้ในการบริหารด้วยเหตุผลที่ว่าในปัจจุบันองค์กรมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและ สลับซับซ้อนมากขึ้นจึงยากที่จะพิจารณาถึงพฤติกรรมขององค์กรโดยให้ครอบคลุมได้หมดทุกแง่มุม ทำให้นักวิชาการบริหารทฤษฎีองค์กรสมัยใหม่หันมาศึกษาพฤติกรรมขององค์กร โดยมีความ คิดเห็นว่าองค์กรเป็นระบบย่อยของระบบใหญ่จึงต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมอยู่ ตลอดเวลา (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2551) ผู้คิดค้นทฤษฎีระบบ คือ ลูดวิก วอน เบอธทาแลฟฟี (Ludwig Von Bertalanffy) ซึ่งเป็นนักชีววิทยาเขาเป็นคนแรกที่เขียนหนังสือที่ชื่อ General System Theory โดยนำเอาแนวความคิดมาจากระบบชีววิทยา ซึ่งเป็นระบบเปิดที่มีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมว่าระบบชีววิทยาที่สมบูรณ์จะช่วยให้ทั้งคน สัตว์ และพืช สามารถปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมได้ทั้งในด้านการเรียนรู้ปฏิกริยาตอบสนองและการแก้ปัญหา เขามีความเชื่อว่าเป็นเมื่อ องค์กรเป็นระบบเปิด จึงย่อมมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นระบบ มี ความเชื่อเกี่ยวพันต่อกันหลายด้าน หลายระดับ และส่วนต่าง ๆ ขององค์กรก็เป็นส่วนสำคัญเท่าๆ กับตัวขององค์กรเอง ดังนั้นทฤษฎีระบบจะรวบรวมเอาระบบย่อยทุกชนิดทั้งด้านชีวภาพ กายภาพ พฤติกรรม ความคิดเกี่ยวกับการควบคุมโครงสร้าง เป้าหมาย และกระบวนการปฏิบัติไว้ด้วยกัน

ทฤษฎีระบบ หมายถึง ระบบเป็นกลุ่มขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ ระหว่างกันและมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะที่ทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำกิจกรรม ให้ได้ผลสำเร็จตามความต้องการขององค์กรปัจจุบันคำว่า ระบบ เป็นคำกล่าวที่ใช้กันแพร่หลาย โดยทั่วไป เวลากล่าวถึงระบบเราจะต้องคำนึงถึงคำ 3 คำ คือ

1. การคิดอย่างมีระบบ (System Thinking) การคิดอย่างมีเหตุผลรอบคอบ ถึงผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นทั้งในภาพรวมและทุกๆ ส่วนขององค์ประกอบย่อยของระบบว่าต่างมี ส่วนสัมพันธ์และสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. วิธีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (System Approach) หมายถึง วิธีการ ปฏิบัติงานที่เป็นระบบโดยมีการนำเอาปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิด ผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งปัจจัย กระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะมีส่วน สัมพันธ์กันและเป็นผลซึ่งกันและกัน

3. ทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นทฤษฎีที่ระบุว่าองค์กรประกอบด้วย ส่วนประกอบที่เป็นอิสระ และเป็นวิธีการบริหารงานที่จะเพิ่มความเข้าใจ รู้จุดเด่น จุดด้อย ในองค์กรเพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาได้มากยิ่งขึ้น

หลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบ

1. ทฤษฎีระบบมีความเชื่อว่าระบบจะต้องเป็นระบบเปิดกล่าวคือ จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยได้รับอิทธิพลหรือผลกระทบตลอดเวลาจากสภาพแวดล้อม
2. มีรูปแบบของการจัดลำดับ ในลักษณะของระบบใหญ่ที่สัมพันธ์กัน
3. มีรูปแบบของปัจจัยป้อนเข้าและผลผลิต ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลของปฏิสัมพันธ์ที่มีกับสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจากปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตตามลำดับเป็นองค์ประกอบ

1) แต่ละองค์ประกอบของระบบจะต้องมีส่วนร่วมสัมพันธ์กันหรือมีผลกระทบต่อกันและกัน หมายความว่าถ้าองค์ประกอบของระบบตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนไปก็จะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนขององค์ประกอบตัวอื่นด้วย

2) ทฤษฎีระบบเชื่อในหลักการของความมีเหตุมีผลของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ได้ ทฤษฎีระบบไม่เชื่อว่าสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียว แต่ทฤษฎีระบบเชื่อว่าปัญหาทางการบริหารที่เกิดขึ้นมักจะมีสาเหตุที่มากกว่าหนึ่งสาเหตุ

3) ทฤษฎีระบบจะมองทุก ๆ อย่างในภาพรวมของทุกองค์ประกอบมากกว่าที่จะมองเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ

4) ทฤษฎีระบบคำนึงถึงผลของการปฏิบัติที่เป็น Output หรือ Product มากกว่า Process ซึ่งผลสุดท้ายของงานที่ได้รับ อาจมีมากมายหลายสิ่งซึ่งก็คือ ผลกระทบ (Outcome or Impact) ที่เกิดขึ้นมาภายหลังนั่นเอง

5) ทฤษฎีระบบจะมีกระบวนการในการปรับเปลี่ยนและป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อบอกให้รู้ว่าระบบมีการเบี่ยงเบนอย่างไร ควรจะแก้ไขที่องค์ประกอบใดของระบบ ซึ่งก็คือการวิเคราะห์ระบบ (System analysis) นั่นเอง

รูปแบบของวิธีระบบ (System Approach Model)

จากหลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบ ระบบประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ ซึ่ง ศิริพงษ์ เสาภายน (2552) ได้สรุปไว้มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ทรัพยากรทางการบริหารทุก ๆ ด้าน ได้แก่บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และแรงจูงใจ (Motivation) ที่เป็นส่วนเริ่มต้นและเป็นตัวจักรสำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กร

2. กระบวนการ (Process) คือ การนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่หลายระบบครบวงจร ตั้งแต่การบริหาร การจัดการ การนิเทศ การวัดและการประเมินผล การติดตามตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าไปสู่กระบวนการทุกกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลผลิต (Output) เป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัยมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่วางไว้

4. ผลลัพธ์ (Outcome) เป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับจากผลผลิต ซึ่งอาจส่งผลทั้งในทางบวกและทางลบ

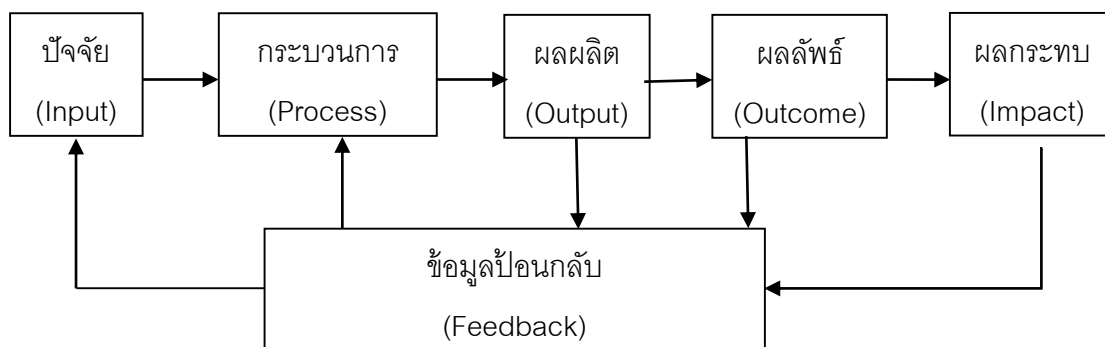
5. ผลกระทบ (Impact) เป็นผลที่เกิดต่อเนื่องจากผลลัพธ์ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่คาดไว้หรือไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นได้ และอาจส่งผลทั้งในทางบวกและทางลบ

จากองค์ประกอบทั้ง 5 สามารถเขียนรูปเป็น Model ของวิธีระบบได้ดังนี้

ภาพประกอบ 10 องค์ประกอบของวิธีระบบ

การวิเคราะห์ระบบจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า หากผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปัญหานั้นจะเกิดจากองค์ประกอบใดของระบบ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ อย่างไร ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยให้ทราบถึงประเภทของปัญหาจุดที่ต้องได้รับการพัฒนาหรือแก้ไขหรือปรับปรุงได้มากขึ้น การแก้ไข ปรับปรุงก็จะต้องกระทำอย่างเป็นระบบมิใช่แก้ไขเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น

ภาพประกอบ 11 รูปแบบองค์ประกอบของวิธีระบบและการวิเคราะห์ระบบ

การวิเคราะห์ระบบ (System analysis) เป็นส่วนหนึ่งของวิธีระบบ (System Approach) ที่มุ่งเน้นกระบวนการ (Process) มากกว่าผลผลิต (Product) โดยมุ่งวิเคราะห์ปัญหา (Identify Problem) และเป็นกระบวนการวิธีประเมินวิธีระบบ การวิเคราะห์ระบบเป็นขั้นแรกของการพัฒนาที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อให้ระบบมีระบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เพราะการพัฒนา คือ การปรับปรุง เพื่อให้สภาพปัญหาที่มีอยู่หมดไป หรือเหลือน้อยลงตามศักยภาพของทรัพยากรและข้อจำกัดที่มีอยู่ให้เกิดความสมดุลของโครงสร้างและองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ระบบ

ดังนั้น การวิเคราะห์ระบบมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลวิธีระบบเกี่ยวกับการประเมินความมีประสิทธิภาพของระบบงาน ประเมินเวลา ประเมินการใช้งบประมาณ ประเมินความถูกต้องของกระบวนการ ประเมินผลผลิตหรือผลงาน ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีระบบระบุประเด็นปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์ ระบุแหล่งทรัพยากรหรือข้อจำกัด กำหนดเกณฑ์ของความสำเร็จ กำหนดทางเลือกหลาย ๆ ทาง กำหนดรูปแบบของทางเลือก จัดลำดับทางเลือก ตัดสินใจ ทำแผนปฏิบัติการ นำแผนไปปฏิบัติ และติดตามกำกับ ประเมินผล

ประโยชน์ของการนำวิธีการเชิงระบบมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาเป็นระบบ (Educational System) และในระบบการศึกษา มักจะมีระบบย่อย (Sub-System) อื่นหลายประการ เช่น ระบบบริหาร ระบบการเรียนการสอนระบบการวางแผน ระบบการนิเทศ เป็นต้น การนำวิธีระบบมาใช้ในการแก้ไขปัญหาจะช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. ช่วยให้อัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
3. ช่วยกำหนดคุณลักษณะ รายละเอียดที่จำเป็นและที่ไม่ตรงประเด็น

4. ช่วยให้เห็นวัตถุดิบที่ประสพความสำเร็จที่สามารถวัดได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น
5. ช่วยเสนอแนะวิธีการในการพัฒนานวัตกรรมและการแก้ปัญหาที่รุนแรงทางการศึกษา
6. ก่อให้เกิดความยุติธรรมเพราะวิธีระบบเป็นวิธีการที่ปราศจากความลำเอียง
7. เป็นเครื่องมือที่ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ
8. ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจค่านิยมและนโยบายภายใต้กรอบความรับผิดชอบ

5.5 วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542) กล่าวว่า วิลเลียม เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง (William Edwards Deming) ศาสตราจารย์ทางสถิติแห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นบุคคลแรก ที่มองว่าการจัดการคุณภาพเป็นกิจกรรมขององค์กรทั้งหมด และเป็นบุคคลที่ผลักดันให้ผู้บริหาร ญี่ปุ่นยอมรับแนวคิดในการจัดการคุณภาพ โดยสหรัฐอเมริกาได้ส่งเดมมิ่งไปทำสำมะโนประชากร ที่ประเทศญี่ปุ่น ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (ค.ศ. 1947) ซึ่งตอนนั้นเดมมิ่งเริ่มประสบความสำเร็จจากการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling method) และเทคนิคการควบคุมทางสถิติ เพื่อเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกามาบ้างแล้ว และได้นำเทคนิคดังกล่าวมาเผยแพร่ที่ประเทศญี่ปุ่นด้วย ต่อมาเดมมิ่งสามารถจัดตั้งกลุ่มผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้นำในบริษัทที่สำคัญของ ญี่ปุ่นเพื่อที่กระจายความคิดเรื่องคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เดมมิ่งมีชื่อเสียงมาก เนื่องจากคนญี่ปุ่นสนใจเรื่องการควบคุมคุณภาพด้วยวิธีการทางสถิติมาก่อนหน้านี้แต่ยังขาดซึ่งทฤษฎีเดมมิ่ง ทำให้คนญี่ปุ่นเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้ นับว่าเดมมิ่งได้มีส่วนช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ต่อมาญี่ปุ่นจึงจัดตั้งรางวัล Deming prize of Deming award ขึ้น เพื่อมอบให้กับบริษัทที่มีผลงานดีเด่นในด้านคุณภาพมาตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1951 (เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2545)

PDCA หรือที่เรียกว่าวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจรชูฮาร์ต (Shewhart Cycle) คือวงจรการควบคุมคุณภาพ (Deming, 1986) ดังนี้

1. Plan (วางแผน) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อาจประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน Plan การจัดอันดับความสำคัญของ เป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนด

ระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การเขียนแผนดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะ การดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้

2. Do (ปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย การมีโครงสร้างรองรับ การดำเนินการ (เช่น คณะกรรมการหรือหน่วยงานของคณะ) มีวิธีการดำเนินการ (เช่น มีการประชุมของคณะกรรมการมีการจัดการเรียน การสอน มีการแสดงความจำนงขอรับนักศึกษาไปยังทบวงมหาวิทยาลัย) และมีผลของการดำเนินการ (เช่น รายชื่อนักศึกษาที่ได้รับในแต่ละปี)

3. Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับ การดำเนินการ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของการดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการประเมินดังกล่าวสามารถ ทำได้เอง โดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้น ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการประเมินตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการ อีกชุดมาประเมินแผน หรือไม่จำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมิน ที่ยุ่งยากซับซ้อน

4. Act (ปรับปรุงแก้ไข) หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน อาจประกอบด้วย การนำผลการ ประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควร ปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบ การดำเนินการใหม่ที่เหมาะสม สำหรับการดำเนินการ ในปีต่อไป

ประโยชน์ของ PDCA มีดังนี้

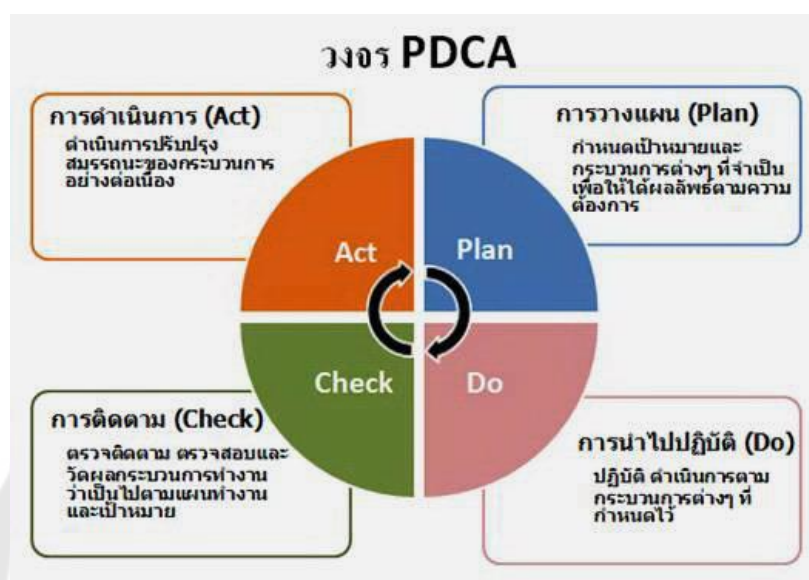
1. การวางแผนงานก่อนการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความพร้อมเมื่อได้ปฏิบัติงานจริงการวางแผนงานควรวางให้ครบ 4 ขั้นดังนี้

1) ขั้นการศึกษา คือ การวางแผนศึกษาข้อมูล วิธีการ ความต้องการของตลาดข้อมูลด้านวัตถุดิบ ด้านทรัพยากรที่มีอยู่หรือเงินทุน

2) ขั้นเตรียมงาน คือ การวางแผนการเตรียมงานด้านสถานที่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ความพร้อมของพนักงาน อุปกรณ์ เครื่องจักร วัตถุดิบ

3) ขั้นดำเนินงาน คือ การวางแผนทางการปฏิบัติงานของแต่ละส่วนแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย

4) ขั้นตอนการประเมินผล คือ การวางแผนหรือเตรียมการประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เช่น ประเมินจากยอดการจำหน่าย ประเมินจากการติชมของลูกค้า เพื่อให้ผลที่ได้จากการประเมินเกิดการเที่ยงตรง

ภาพประกอบ 12 วงจรเดมมิ่ง (PCDA)

2. การปฏิบัติตามแผนงาน ทำให้ทราบขั้นตอน วิธีการ และสามารถเตรียมงานล่วงหน้าหรือทราบอุปสรรคล่วงหน้าด้วย ดังนั้น การปฏิบัติงานก็จะเกิดความราบรื่น และเรียนรู้ ร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3. การตรวจสอบ ให้ได้ผลที่เที่ยงตรงเชื่อถือได้ ประกอบด้วย

3.1 ตรวจสอบจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

3.2 มีเครื่องมือที่เชื่อถือได้

3.3 มีเกณฑ์การตรวจสอบที่ชัดเจน

3.4 มีกำหนดเวลาการตรวจที่แน่นอน

3.5 บุคลากรที่ทำการตรวจสอบต้องได้รับการยอมรับจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อการตรวจสอบได้รับการยอมรับ การปฏิบัติงานขั้นต่อไปก็ดำเนินงานต่อไปได้

4. การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะป็นขั้นตอนใดก็ตาม เมื่อมีการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพก็เกิดขึ้น ดังนั้น วงจร PDCA จึงเรียกว่า วงจรการบริหารงานคุณภาพ

6. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

6.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

แบโรว์ (Barrow, 1990) ได้ให้ความหมาย ความต้องการจำเป็นว่าหมายถึง บางสิ่งบางอย่างที่ขาดแคลน หรืออาจจะไม่ขาดแคลนแต่จำเป็น สำหรับวัตถุประสงค์บางอย่าง

วิสกิน และอัลชูลด์ (Witkin และ Altschuld., 1995) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา

คอร์ฟแมน (Kaufman, 2000) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็น คือ ผลต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลที่ต้องการ

สุวิมล ว่องวานิช (2542) ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ว่าเป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังหรือสิ่งที่ต้องการกับสิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยความแตกต่างที่เกิดขึ้นจะบอกสภาพปัญหาที่มีอยู่

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริง

6.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) มีผู้ให้ความหมายดังนี้ คอร์ฟแมน (Kaufman, 2000) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็น กระบวนการที่เป็นทางการซึ่งกำหนดช่องว่างระหว่างผลผลิตหรือผลลัพธ์ในปัจจุบันและผลลัพธ์หรือผลผลิตที่เป็นที่ต้องการและจัดวางช่องว่างเหล่านี้ตามลำดับความสำคัญและเลือกสิ่งที่เห็นว่าคุณค่าที่สุดเพื่อแก้ปัญหา

ริเวอส์ (Reviere, 1996) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เมื่อมีการใส่ข้อมูลเข้าไปในการตัดสินใจแบ่งสรรทรัพยากร โดยมีความตั้งใจที่จะค้นหาและกำหนดสินค้าและบริการที่ชุมชนขาดแคลนเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปและมีความเห็น สอดคล้องกันในเรื่องความรับผิดชอบของสังคมที่มีการจัดหามาให้

วิสกิน และอัลชูลด์ (Witkin และ Altschuld., 1995) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็น กระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังและการตัดสินใจเกี่ยวกับ แผนการดำเนินการและการจัดการทรัพยากร

นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวานิช (2542) กล่าวสรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพในปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการจำเป็น พิจารณาตัดสินความขัดแย้ง ตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติและหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความ ต้องการจำเป็น และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็น ข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการ ดำเนินงานขององค์กร

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการ หาความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีแก้ไขปัญหาได้ตรงสภาพ หรือความต้องการที่แท้จริง

6.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

วิสกิน และอัลชูลด์ (Witkin และ Altschuld., 1995) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการ ประเมินความต้องการจำเป็นว่า เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการ บริการโครงสร้างขององค์กร และการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริการ โครงสร้างขององค์กร และการดำเนินงานขององค์กรให้ดีขึ้นหรือผลงานองค์กรประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกัน การประเมินความต้องการจำเป็นจะวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าจะจัดสรรเงิน พนักงาน อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

คมศร วงษ์รักษา (2540) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการ ประเมินความต้องการจำเป็น 4 ประการ คือ 1) เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการวางแผน ซึ่งจะส่งผลในการ จำแนกเป้าหมายการตัดสินใจถึง ขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน 2) เพื่อเป็นการตรวจ วิเคราะห์หรือการจำแนกแยกแยะปัญหาหรือหาจุดอ่อนของสิ่งที่ศึกษา อันจะทำให้การวางแผน เป็นไปอย่างเหมาะสม 3) เพื่อให้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลายๆ รูปแบบ 4) เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบันการศึกษา เช่น การประเมินผลผลิตในเรื่องของ นักศึกษา ผลการ ประเมินชนิดนี้นำไปจำแนกความพยายามทางการศึกษาของโรงเรียนว่าเกิดประสิทธิผลหรือไม่ และยังจำแนกของเขตวิชาหรือสถานที่ตั้งซึ่งสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษามีน้อย

สุวิมล ว่องวานิช (2542) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการ จำเป็น คือความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงาน ทำให้การพัฒนา กิจกรรม หรือการแก้ปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้น

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

6.4 ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2542) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็นแบ่งได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะที่ใช้ในการจัดประเภท ดังนี้

1) ระดับความต้องการจำเป็น เช่น ความจำเป็นขององค์กร (Organizational needs) ความต้องการจำเป็นของบุคลากร (Personal needs) ความจำเป็นของกลุ่ม (Group needs)

2) สาระเนื้อหาของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร (Staff development needs) ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม (Development needs) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development needs)

3) ระดับความลึกซึ้งของความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นตามการรับรู้ (felt needs) ความต้องการจำเป็นเชิงวิเคราะห์ (Analytical needs)

4) สิ่งที่ถูกประเมิน เช่น ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัย (Input needs) ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการ (Process needs) ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ (Outcome needs) ความต้องการจำเป็นด้านแก้ปัญหา (Solution needs) ตามความคิดของ Kaufman ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยและด้านกระบวนการถือเป็น “ความต้องการจำเป็นเทียม หรือ กึ่งความต้องการจำเป็น” (Quais needs) ส่วนความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ถือเป็น “ความต้องการที่แท้จริง” (Needs)

5) ช่วงเวลาที่ต้องการกำหนดความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (Present หรือ Current needs) ความต้องการจำเป็นในอนาคต (Future needs)

6) ธรรมชาติของข้อมูลที่แสดงความต้องการจำเป็น เช่น ความต้องการจำเป็นเชิงคุณลักษณะ (Qualitative needs) ความต้องการจำเป็นเชิงปริมาณ (Quantitative needs)

7) เจ้าของความต้องการจำเป็น ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ความต้องการจำเป็นด้านปฐมภูมิ (Primary needs) ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ (Service receivers) ในทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน และความต้องการจำเป็นทุติยภูมิ ซึ่งแบ่งความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ (Service providers) เช่น ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม Witkin ได้เพิ่มเติมระดับความต้องการจำเป็นระดับที่สาม (Tertiary needs) ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากรและการแก้ไขปัญหา (Resources/Solution)

สรุปได้ว่า ประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็นมีหลายประเภทด้วยกัน ตามที่นักศึกษาค้นคว้าได้เสนอไว้ ดังนั้นในการเลือกประเภทของการประเมินความต้องการจำเป็น ให้เหมาะสมมาใช้ในการประเมิน จะต้องอาศัยวัตถุประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็น นั้น เป็นตัวกำหนดในการเลือก

6.5 ขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็น

มีผู้ศึกษาและรวบรวมขั้นตอนในการประเมินความต้องการจำเป็นจากแนวคิดต่างๆ ดังนี้ วิสกินและอัลชูลด์ (Witkin และ Altschuld., 1995) ได้เสนอโมเดลการประเมินความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า “three-phase model” โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ออกเป็น 3 ระยะ ระดับที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนการประเมิน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลัก การกำหนดขอบเขต หรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล ระดับที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นการจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลัง ขั้นแรกการวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1, 2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ระดับที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้ผลการประเมิน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญห การประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ นักการศึกษาได้เสนอขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้

สรุปได้ว่า ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็นประกอบด้วยสิ่งสำคัญคือ การกำหนดจุดประสงค์ของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตของการประเมิน ความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธีการของการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับ ความต้องการจำเป็น การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น และการใช้ผลการประเมิน ความต้องการจำเป็น

6.6 สูตรการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็นโดยวิธี Modified Priority Need Index (PNI Modified) เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับรณำมาประยุกต์กับการศึกษาเพื่อประเมินความต้องการจำเป็น ดังสูตรความต้องการจำเป็นจากค่าดัชนี PNI Modified ของ นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช (2542) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น ดังสูตรนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNI Modified)} = \frac{\text{สภาพการที่คาดหวัง (I)} - \text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}{\text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}$$

7. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานของการประเมิน

การดำเนินการประเมินคุณภาพของการประเมินจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน ซึ่งประเมินต้องออกแบบการประเมินให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมว่าด้วยเรื่องมาตรฐานสำหรับการประเมิน (Joint Committee on Standards for Educational Evaluations, 1994) ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility standard) มาตรฐานด้านนี้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันว่า การประเมินจะให้สารสนเทศที่มีสารประโยชน์ (Information) ทันเวลา (Timely) และบังเกิดผล (Influential) ต่อผู้ที่คาดว่าจะนำสารสนเทศของการประเมินไปใช้ใน ภายหน้า (Intended user) มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยจำนวน 8 รายการ คือ

- U1: การระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการประเมิน
- U2: ความน่าเชื่อถือของนักประเมิน
- U3: การรวบรวมข้อมูลครอบคลุมและตอบสนององความต้องการใช้สารสนเทศของผู้เกี่ยวข้อง
- U4: การแปลความหมายและการตัดสินคุณค่ามีความชัดเจน
- U5: การรายงานผลการประเมินมีความชัดเจนทุกขั้นตอน
- U6: การเผยแพร่ผลการประเมินไปยังผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
- U7: รายงานการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับนำไปใช้ประโยชน์
- U8: การประเมินส่งผลกระทบในการกระตุ้นให้มีการดำเนินการประเมินต่อได้อย่างต่อเนื่อง

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility standard) มาตรฐานด้านนี้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันว่า การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทาง การประเมินจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ความฉลาดรอบคอบ ความมีศิลปะในการติดต่อสื่อสาร และความประหยัดเวลา และทรัพยากร มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 รายการ ดังนี้

F1: วิธีดำเนินงานการประเมินสามารถปฏิบัติได้จริง

F2: การเป็นที่ยอมรับได้ทางการเมือง

F3: ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสมมีจุดเน้นเกี่ยวข้องกับจริยธรรมทางการประเมิน เพื่อเป็นหลักประกันว่าการดำเนินกิจกรรมการประเมินซึ่งส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายและในหลายวิถีทาง จะไม่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้นได้รับความเสียหายหรืออันตราย และจะต้องตระหนักถึงเป็นส่วนตัวความมีอิสระในการรับสารสนเทศการประเมินและการได้รับปกป้องสิทธิของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาตรฐานทางด้านความเหมาะสม ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 8 รายการ ดังนี้

P1: การกำหนดข้อตกลงของการประเมินอย่างเป็นทางการ

P2: การแก้ปัญหาของความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

P3: รายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน

P4: ให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณะ

P5: การคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

P6: การเคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้อง

P7: รายงานผลการประเมินที่สมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้ง จุดเด่นและจุดด้อยของสิ่งที่ประเมิน

P8: ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy standard) มาตรฐานด้านนี้ถูกกำหนดขึ้นโดยเจตนาที่ว่าจะทำให้เกิดความแน่ใจว่าการดำเนินงานทางการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์เชื่อถือได้ นั่นคือจะต้องมีการดำเนินงานการประเมินอย่างครอบคลุม มีการรวบรวมข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของสิ่งที่ต้องการประเมิน และสารสนเทศที่ได้จากการ

ประเมินจะต้องมีความเพียงพอทางเทคนิค วิธีดำเนินงานและการตัดสินใจที่ได้กระทำลงไปจะต้องสอดคล้องสมเหตุสมผลกับข้อมูลของการประเมิน มาตรฐานด้านความถูกต้องประกอบด้วย มาตรฐานย่อย 11 รายการ ดังนี้

- A1: การระบุวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน
- A2: การวิเคราะห์บริบทของการประเมินอย่างเพียงพอ
- A3: การบรรยายจุดประสงค์และกระบวนการประเมินอย่างชัดเจน
- A4: การบรรยายแหล่งข้อมูล และการได้มาอย่างชัดเจน
- A5: การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง
- A6: การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความเชื่อมั่น
- A7: การจัดระบบควบคุม สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และรายงาน
- A8: การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
- A9: การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- A10: การลงข้อสรุปที่มีเหตุผลสนับสนุน
- A11: การรายงานมีความเป็นปรนัย

5. มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Evaluation Accountability Standards) มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการประเมินผลสนับสนุนเอกสารการประเมินที่เพียงพอและการประเมินอภิमान ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและความรับผิดชอบต่อกระบวนการประเมินผล มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 รายการ ดังนี้

- E1 การจัดทำเอกสารการประเมิน
- E2 การประเมินอภิमानภายใน
- E3 การประเมินอภิमानภายนอก

สรุปได้ว่าการประเมินเป็นการประมาณค่าหรือการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ต้องการประเมินนอกจากนี้การประเมินยังมีความสำคัญต่อการวางแผนการบริหารงาน การดำเนินการประเมินคุณภาพของการประเมินจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน ซึ่งผู้ประเมินต้องออกแบบการประเมินให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการประเมินทั้ง 5 มาตรฐาน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

สมิทธิรักษ์ จันทรักษ์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน สถาบันอุดมศึกษาไทย 2) การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นตอนที่ 1 (R1) การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 (D1) การพัฒนา รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ขั้นตอนที่ 3 (R2) การทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป และขั้นตอนที่ 4 (D2) การปรับปรุงรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญวิชาศึกษาทั่วไป และอาจารย์ประจำวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 11 คน 2) อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไปของวิทยาลัยดุสิตธานี จำนวน 2 คน และ 3) กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักศึกษารายวิชาจิตวิทยากับคุณภาพชีวิต วิทยาลัยดุสิตธานี จำนวน 98 คน เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินผลผู้เรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยายเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาแนวทางการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไทย พบว่า การสอนวิชาศึกษาทั่วไปควรมีรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ ที่มุ่งเน้นการสอนเชื่อมโยง ความรู้ของแต่ละวิชากับชีวิตประจำวัน มุ่งศึกษาการเข้าใจตัวเอง การเข้าใจผู้อื่น การเข้าใจสังคม/สิ่งแวดล้อม ความสามารถในการปรับตัว และการพัฒนาตัวเองทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ และชีวิตประจำวัน และพบปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปสำเร็จ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาศึกษาทั่วไป กิจกรรม วิธีการสอน และรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการบริหารจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี ที่วิจัยและพัฒนาขึ้น เรียกว่า “GE DTC Model” มี 7 องค์ประกอบสำคัญคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการสอน 4) วิธีการสอน 5) ขั้นตอนการสอน 6) สื่อการสอน และ 7) การประเมินผล ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี ที่พัฒนาขึ้นในชั้นเรียนกับนักศึกษา จากการทำแบบประเมินผลผู้เรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้วิชาศึกษาทั่วไปหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ณรงค์ อภัยใจ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนามี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางวิเคราะห์เนื้อหา 2) ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาจำนวน 5 แห่ง ที่มีการปฏิบัติที่ดี เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบศึกษาเอกสารและแบบสัมภาษณ์ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ 4) ยกวางรูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ 5) ตรวจสอบร่างรูปแบบจาก ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน จากการสนทนากลุ่ม และ 6) ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ กลุ่มประชากรที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและสภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล มีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เงื่อนไขความสำเร็จ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1)

หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีองค์การภายนอกให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ศิริกัญญา แก่นทอง และคณะ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาและประเมินรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 พัฒนารูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ แบ่งเป็น 3 ระยะเวลา คือ ระยะเวลาที่ 1 สร้างรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยวิเคราะห์เอกสาร ระยะเวลาที่ 2 ปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบที่สร้างขึ้นโดยการสัมภาษณ์ พรรณนาวิเคราะห์เนื้อหา ระยะเวลาที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบที่พัฒนาโดยการสอบถามผู้บริหารมหาวิทยาลัย บุคลากรสายสอนและวิจัย และบุคลากรสายสนับสนุน พรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จากการสนทนากลุ่ม พรรณนาวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มีองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง บุคลากรเข้าใจบริบทพื้นที่และสภาพแวดล้อมทางสังคม แนวทางในการสรรหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยใช้ในการบริหารจัดการเรียนการสอน 2) กระบวนการประกอบด้วยโครงสร้างการบริหาร การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ การบูรณาการสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์กร เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และ 3) ผลผลิต ประกอบด้วยนักศึกษาเป็น คนดีมีคุณธรรม มีความรู้ในสาขาที่เรียนและนำไปประยุกต์ใช้ได้ และดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งองค์ประกอบของโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ตาม ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ .97 และค่าความคลาดเคลื่อนของโมเดลเท่ากับ .02 และ 2. ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบ พบว่ารูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ที่พัฒนาขึ้น มีความถูกต้อง เหมาะสม มีประโยชน์ และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ยวลักษณ์ เส้นหวาน และคณะ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบและกลไกการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พัฒนารูปแบบและนำเสนอกลไกการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 1) การสอบถาม โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีลักษณะต่างกัน 50/50 มีความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กับผู้บริหารและอาจารย์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 369 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 109 คน อาจารย์ จำนวน 260 คน 2) การสัมภาษณ์ ผู้บริหาร จำนวน 27 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 3) การจัดประชุมจัดทำวงล้ออนาคต ผู้บริหารและอาจารย์ จำนวน 19 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 12 คน อาจารย์ จำนวน 7 คน 4) การประเมินร่างรูปแบบและกลไกฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 16 คน 5) การจัดประชุมโดยวิธีอิงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เทคนิควงล้ออนาคต แบบประเมิน ร่างรูปแบบและกลไกฯ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี Modified Priority Needs Index (PNI Modified) และสถิติทดสอบที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา 8 ยุทธศาสตร์สอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)
2. การบริหารจัดการทุกด้านของระดับการปฏิบัติปัจจุบันและการปฏิบัติที่พึงประสงค์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอันดับความสำคัญของผลการประเมินความต้องการจำเป็น อันดับแรก คือ การบริหารงานวิจัย อันดับที่สอง คือ การบริหารนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และอันดับที่สาม คือ การบริหารจัดการทรัพยากร
3. รูปแบบการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศประกอบด้วย การบริหาร 8 ด้าน ได้แก่ 1) ระบบการบริหารและโครงสร้างสถาบันการพลศึกษา 2) การบริหารจัดการทรัพยากร 3) การบริหารงานวิชาการและกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 4) การบริหารงานวิจัย 5) การบริหารนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7) การบริหารคุณภาพการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา 8) การพัฒนาการกีฬา

4. กลไกในการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศประกอบด้วย 8 วงล้อ 38 กลไก ได้แก่ วงล้อที่หนึ่ง 7 กลไก วงล้อที่สอง 3 กลไก วงล้อที่สาม 7 กลไก วงล้อที่สี่ 4 กลไก วงล้อที่ห้า 4 กลไก วงล้อที่หก 2 กลไก วงล้อที่เจ็ด 2 กลไก วงล้อที่แปด 9 กลไก

ประวิทย์ ประมาณ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับเพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ออกแบบย้อนกลับพลศึกษาตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 373 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 10 โรงเรียน มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ออกแบบย้อนกลับพลศึกษา ตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .86 และความเหมาะสมเท่ากับ 4.01 โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพและขั้นตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ออกแบบย้อนกลับพลศึกษา ตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พลศึกษาที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .98 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ .89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการเรียนรู้ออกแบบย้อนกลับพลศึกษา ตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ (1) หลักการ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนรู้ของรูปแบบตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับ โดยเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองกับหลักการเรียนรู้ออกแบบย้อนกลับตามทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (2) วัดดูประสงค์ของรูปแบบ (3) เนื้อหา (4) ขั้นตอนการเรียนการสอน และ (5) การประเมินการเรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 คือการสร้างแผนรายหน่วยตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ ประกอบด้วย (1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (2) การกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ และ (3) การวางแผนและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และระยะที่ 2 คือการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการออกแบบย้อนกลับ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนคือ (1) ขั้นการวิเคราะห์ผู้เรียน (2) ขั้นการสร้างแรงบันดาลใจ (3) ขั้นการสำรวจและค้นหา (4) ขั้นการสะท้อนและสรุปผล (5) ขั้นการฝึกหัดและปฏิบัติการ (6) ขั้นการริเริ่มหรือสร้างผลงาน และ (7) ขั้นการประเมินผล

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้พลศึกษา ตามแนวคิดกระบวนการ ออกแบบย้อนกลับ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 76.96 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนการทดลอง (= 57.00) กับหลังการทดลอง (= 78.50) พบว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระหว่างหลังการทดลอง (= 78.50) กับการติดตามผลภายหลังการทดลอง (= 77.20) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์ และคณะ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทิศทางการพัฒนา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร มหาวิทยาลัย ผู้บริหาร คณาจารย์ อดีตคณาจารย์ นิสิต ศิษย์เก่า และบุคลากรคณะพลศึกษา ตลอดจนหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องและผู้ใช้บัณฑิตคณะพลศึกษา เพื่อหารูปแบบแนวทางการพัฒนาคณะพลศึกษา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้บริหารมหาวิทยาลัย ใช้แบบสำรวจและกระบวนการเทคนิคแบบเดลฟาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยสรุปทิศทางการพัฒนาคณะพลศึกษาได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ทิศทางการพัฒนาด้านโครงสร้างของคณะพลศึกษา โครงสร้างองค์กรควรมีการบริหารที่คล่องตัว มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในแต่ละภาควิชา ทำงานบูรณาการข้ามภาควิชา และสาขาวิชา บุคลากรทำงานร่วมกันและมีสามัคคีกันในทุกภาควิชา มีลักษณะสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์และวัฒนธรรมขององค์กร

2) ทิศทางการพัฒนาคณะพลศึกษาด้านระบบบริหารงาน คือ บุคคลควรมีความรู้ความเข้าใจในสายงานอย่างชัดเจน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบและรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรอื่น ๆ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน และเปิดโอกาสให้อาจารย์ และพนักงานรุ่นใหม่ได้แสดงความคิดเห็น กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละ ตำแหน่งงาน ลงโทษและดำเนินการกับบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ บริหารงานโดยใช้ หลักธรรมาภิบาล ปลูกฝังค่านิยมร่วมกัน เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์

3) ทิศทางการพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้จัดทำ หลักสูตรต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในหลักสูตร หลักสูตรมีความทันสมัย มีการบูรณาการหลักสูตร

เฉพาะสาขาที่มีความเกี่ยวข้องกัน บัณฑิตจะต้องมีความรู้ควบคู่กับการปฏิบัติทักษะ ระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิตรงตามหลักสูตรนั้นๆ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยเฉพาะห้องเรียนและสถานที่จัดการเรียนการสอน ห้องเรียนควรมีสื่อและอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการต้องปรับปรุงให้พร้อม มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มีการจัดบริการน้ำดื่มให้เพียงพอขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิต และนิสิตสามารถใช้สนามกีฬาหรืออุปกรณ์ที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่

4) ทิศทางการพัฒนาคณะพลศึกษาด้านการบริการวิชาการและสังคม คือ การจัดโครงการเชิงรุกตามความต้องการของตลาด ควรมีการทำแผนปฏิบัติงานและมีการกำหนดหัวข้อในการบริการวิชาการในแต่ละปีให้ชัด มีการบูรณาการการบริการวิชาการร่วมกับการจัดการเรียนการสอนและภารกิจอื่น เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดโครงการออกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ มีการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ และโครงการบริการวิชาการระดับชุมชนโดยมีการบูรณาการแต่ละสาขาวิชาในคณะ

ทวิวรรณ อินดา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาในรูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 2) นำเสนอรูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 6 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือผู้รับผิดชอบงานแผนระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะวิชา จำนวน 511 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบรายการ ข้อมูลรวบรวมระหว่างเดือนเมษายนถึงมิถุนายน 2552 วิเคราะห์ด้วยสถิติ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย(mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบประเภทการวิเคราะห์เชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล(path analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1.องค์ประกอบการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) ความสามารถขององค์การ 2) การจัดการความขัดแย้ง 3) การบริหารการเปลี่ยนแปลง 4) การมอบหมายกลยุทธ์ให้ผู้รับผิดชอบ 5) การจัดแผนปฏิบัติการรายปี 6) วัฒนธรรมองค์กร 7) การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้น และ 8) การจูงใจ

2. รูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วยพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์และถูก ต้องครอบคลุม สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ และแนวคิดตามกรอบการวิจัย

อนันต์ เตียวต้อย (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบองค์ประกอบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และ 2) นำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1) ทบทวนวรรณกรรม 2) สัมภาษณ์ 3) การสร้างเครื่องมือ และ 4) การตรวจสอบรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มี 7 องค์ประกอบ คือ (1) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและพนักงาน (2) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในองค์กร (3) เทคนิคและเครื่องมือการบริหารคุณภาพ (4) ธรรมชาติของผู้บริหาร (5) การใช้องค์กรเป็นคู่แข่ง (6) การสร้างคุณภาพชีวิตบุคลากร และ (7) การบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และ 2) กระบวนการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ประกอบด้วย 8 กระบวนการ คือ (1) การริเริ่มจากผู้บริหารระดับสูง (2) การจัดโครงสร้างองค์กรและทีมงาน (3) การจัดระบบเครื่องมือคุณภาพ (4) การประกาศใช้และให้ความรู้แก่บุคลากร (5) การกำกับ ติดตาม และประเมินผล (6) การทบทวนและการดำเนินงาน (7) การให้รางวัลผู้ประสบความสำเร็จในการบริหารคุณภาพ และ (8) การเทียบเคียงกับหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบดังกล่าวได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญให้สามารถนำไปใช้ได้

ธวัช เต็มฉนวน (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจาก

เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 สํารวจสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากรตามองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยตอบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และศิษย์เก่า

ขั้นตอนที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร โดยนำสภาพปัญหาข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมาร่างเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอน แล้วนำไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากรเขตภาคกลางจำนวน 231 คน พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย

- 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร
- 2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ การสรรหาอาจารย์ การกำหนดภารกิจของอาจารย์ การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์
- 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การทำแผนการสอน การจัดทำประมวลการสอน การจัดตารางสอน การจัดอาจารย์เข้าสอน วิธีการสอน และการสอนซ่อมเสริม
- 4) ด้านนักศึกษา ได้แก่ การคัดเลือกนักศึกษา การพัฒนา นักศึกษา และคุณภาพบัณฑิต
- 5) ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล และความรับผิดชอบในการวัดและประเมินผล
- 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด อุปกรณ์การสอน และห้องพยาบาล

อัจฉรา เสาว์เฉลิม (2546, บทความย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างและพัฒนารูปแบบ 2) การทดลองใช้และปรับปรุง แล้วทำการหาประสิทธิภาพของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 90 คน ของโรงเรียนราชวินิต มัธยม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) และนำมาสุ่มแยกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 45 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองกลุ่มละ 8 คาบ คาบละ 55 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แล้วประเมินผลและทดสอบความรู้ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ความรู้ 2) เจตคติ 3) ทักษะ 4) สมรรถภาพทางกายและ 5) คุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือด้านสังคม ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นี้ ประกอบด้วยกระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นกำกับควบคุมตนเองด้วยสัญญาการเรียนการสอน 2) ขั้นเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และการอบอุ่นร่างกาย 3) ขั้นการเรียนการสอนเน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง 4) ขั้นฝึกทักษะ 5) ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ 6) ขั้นสมาธิ และ 7) ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ โดยรูปแบบที่สร้างนี้มีประสิทธิภาพมากกว่ารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ยี่ ฮวง ชี และคณะ (Shih Yi-Huang, Hsu Jen-Pin, และ Ye Yan-Hong, 2018) ได้ศึกษาวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไต้หวัน เพื่อพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม พบว่า การพัฒนามนุษย์แบบองค์รวมนั้นได้กลายเป็นความกังวลใจต่อการจัดการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยไต้หวันที่คาดหวังให้นักศึกษาได้พัฒนาธรรมชาติความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ แต่คำถามก็คือว่าจะทำอย่างไรที่จะนำเอาการศึกษาทั่วไปมาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม บทความจึงมุ่งที่จะตอบคำถามดังกล่าว จากการสรุปและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กลยุทธ์ในการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม ดังนี้ 1) ให้มุ่งเน้นที่การบูรณาการความรู้และการนำคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการประพฤติปฏิบัติของนักศึกษา 2) การพัฒนาธรรมชาติของมนุษย์ของนักศึกษา 3) การให้ความสำคัญกับชีวิตและประสบการณ์ของนักศึกษา 4) การศึกษาทั่วไปนั้นมีความสำคัญเท่าเทียมกับการศึกษาทางวิชาชีพ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะมอบแนวคิดในการช่วยพัฒนาการจัดการศึกษาทั่วไปในประเทศไต้หวันตามหลักการพัฒนามนุษย์แบบองค์รวม และเปิดโอกาสให้ได้เข้าใจหลักการของการศึกษาทั่วไป

โมฮัมหมัด มัคมัลชี และคณะ (Mohammad, Sajjadi Seyed, Noaparast Khosrow, และ Hashem, 2017) ได้ศึกษาแบบจำลองทฤษฎีมุมมองเชิงวิทยาการ : แนวทางใหม่เพื่อการจัดการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัย โดยมุ่งศึกษาและสนับสนุนแบบจำลองทฤษฎีสร้างแรงจูงใจด้วยการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัย ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษามีความต้องการภายในจิตใจที่จะพัฒนาชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์และค้นคว้าความรู้ที่หลากหลายแนวทางนี้จะสามารถช่วยให้

นักศึกษาไม่คิดว่าการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นอุปสรรคต่อการจบการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย แต่จะมองว่าการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปเป็นโอกาสที่ยิ่งใหญ่ที่ประเมินค่ามิได้ ในการพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย โดยระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้คือการวิเคราะห์การวิจัยเชิงปริมาณแนวปฏิฐานนิยม มีการวิเคราะห์งานเขียนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัยและคำถามวิจัย และใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย จากการเก็บข้อมูลวิจัย พบว่า วิชาศึกษาทั่วไปแต่ละด้านต้องใช้ทักษะและความเข้าใจ เฉพาะ และการฝึกกระบวนการคิดและการใช้เหตุผลในแต่ละศาสตร์ศึกษาทั่วไปนั้นถือเป็นมุมมองเชิงวิพากษ์ ซึ่งเมื่อหากศึกษามุมมองนี้จะสามารถศึกษาโลกจากมุมมองเฉพาะด้านและทำให้สามารถศึกษาและเข้าใจลักษณะเฉพาะของมิติต่างๆของโลกได้ ดังนั้นแล้ว การศึกษาทั่วไปได้ใช้ มุมมองเชิงวิพากษ์ของศาสตร์ที่หลากหลายเข้าด้วยกันเพื่อพัฒนาและขยายฐานความเข้าใจของเราเกี่ยวกับโลกให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ซูซานน่า (Susanna Wai Ching Lai-Yeung, 2016) ได้ศึกษาการพัฒนาปรับปรุง รายวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อแก้ไขปัญหาทางจิตเวชของนักศึกษาปริญญาตรี โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการ ความเชี่ยวชาญ และการลงมือปฏิบัติ โดยศึกษาจากผลลัพธ์ที่ศึกษา ความเป็นมา แรงผลักดันส่งเสริม และข้อพิจารณาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปรับปรุงพัฒนาและ นำเสนอเกี่ยวกับรายวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อแก้ไขปัญหาทางจิตเวชที่พบเจอในนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งมาจากสาขาวิชาที่แตกต่างกันออกไป บทความนี้กล่าวถึง ปัญหาการศึกษาที่นักศึกษาได้ประสบ รวมไปถึงนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการออกแบบรายวิชาใหม่และการใช้งานจริง แม้จะมีข้อจำกัดหลายอย่างในเรื่องของการใช้งานจริง แต่รายวิชาใหม่ได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ อย่างน่าพอใจ เห็นได้ชัดจากการเปิดให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้ มีผู้ลงทะเบียนเรียนเต็มอย่างรวดเร็วและสัดส่วนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในวิชาดังกล่าวยังเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวในการเปิดสอนครั้งที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายวิชาศึกษาทั่วไปที่ออกแบบมาแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั้น จะเป็นหนทางที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาและการจัดการกับปัญหาทางจิตเวชของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีตรงตามความต้องการ

โรบิน (Mueller, 2013) ได้ศึกษาแบบจำลองทั่วไปเกี่ยวกับค่านิยมองค์กรในการ บริหารการศึกษา พบว่า นักทฤษฎีทางด้านค่านิยมหลายคนในแวดวงการบริหารการศึกษาเห็น พ้องต้องกันว่า ความเข้าใจในเรื่องค่านิยมองค์กรนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งต่อประสิทธิภาพของ องค์กร อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในด้านดังกล่าวเหมือนจะเป็นเพียงแค่การทำการศึกษาในระดับผิว

เดินเพียงเท่านั้น จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนั้น ได้ค้นพบว่า ไม่มีค่านิยม/ความหมายที่ชัดเจนว่าค่านิยมขององค์กรคืออะไร หรือมีผลกระทบที่ตามมาหรือไม่หลังจากที่มีการบังคับใช้ค่านิยมต่างๆ ในองค์กร หนึ่งในประเด็นที่สำคัญในกำหนดค่านิยมในองค์กรที่เห็นได้ชัดในปัจจุบันคือ ไม่มีข้อตกลงที่ชัดเจนเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมเพื่อบังคับใช้ค่านิยมนั้นๆ ให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ผู้ที่มีส่วนในการกำหนดค่านิยมในองค์กรยังเข้าใจไปเองอยู่บ่อยครั้งว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เข้าใจกันโดยทั่วไป ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น แนวคิดของค่านิยมองค์กรประกอบไปด้วยข้อใดบ้าง และให้ค่านิยมว่าอย่างไรนั้น บทความนี้ได้สรุปงานวิจัยที่ศึกษาเพื่อไขข้อกระจ่างแจ้งเกี่ยวกับการทำความเข้าใจของการบังคับใช้ค่านิยมองค์กร พร้อมทั้งนำเสนอแบบจำลองทั่วไปเกี่ยวกับค่านิยมองค์กรโดยอ้างอิงผลลัพธ์จากงานวิจัยที่ได้ศึกษามาแล้ว

พอล เดวิด และเดวิด พีเบิร์น (Paul Newton, David Burgess, และ David P. Burns, 2010) ได้ศึกษาแบบจำลองต่างๆ ในการบริหารการศึกษา โดยทบทวนผลงานวิพากษ์ที่มุ่งเน้นไปในเชิงทฤษฎีของวิลโลเวอร์ โดยทบทวนวรรณกรรมคำกล่าวของวิลโลเวอร์ เมื่อ 3 ทศวรรษก่อนหน้านี้ได้กล่าวไว้ว่า “สิ่งที่คนเราพูดว่าเป็นทฤษฎีในการบริหารการศึกษานั้น โดยแท้จริงแล้วมุ่งเน้นไปในเชิงทฤษฎีเพียงเท่านั้น” ถ้าเราเห็นพ้องต้องกันกับสิ่งที่วิลโลเวอร์กล่าวมานั้นว่าเป็นเรื่องจริง แล้วความหมายที่คำกล่าวอ้างนี้พูดถึงคืออะไรในเรื่องของการบริหารการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีศึกษารวมไปถึงการประยุกต์ใช้ของมุมมองต่างๆ เหล่านี้ที่มุ่งเน้นไปในเชิงทฤษฎีการบริหารการศึกษาซึ่งกำลังได้รับการยอมรับและนำมาใช้ว่าเป็นทฤษฎี บทความนี้ได้ศึกษาเพื่อที่จะตอบคำถามนี้และพบว่า สิ่งที่วิลโลเวอร์กล่าวมานั้นว่ามุ่งเน้นไปในเชิงทฤษฎี เรียกว่าเป็นแบบจำลองในสาขาวิชาอื่น นอกจากนี้ แบบจำลองต่างๆ ที่ว่านั้นและได้จำแนกว่าเป็นสิ่งที่แตกต่างอย่างชัดเจนทางด้านกรอบความคิดจากทฤษฎี บทความนี้จึงกล่าวถึงการนำแบบจำลองเหล่านี้ไปใช้เป็น “วิถีปฏิบัติในการบริหารการศึกษา”

ซุก (Suk-Hyang Lee, 2008) ได้ศึกษาความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง: สิทธิและโอกาสในการเข้าถึงหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไป การศึกษาครั้งนี้กล่าวถึงข้อบังคับของรัฐเกี่ยวกับการบังคับใช้ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงการให้บริการและการเข้าถึงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป นั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับนักการศึกษาพิเศษระดับมัธยมศึกษามาเป็นเวลานาน แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งปฏิบัติที่เคยทำมาก่อนหน้านี้ก็ดูเหมือนจะเป็นความพยายามที่จะให้ความสำคัญในการตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้นแล้ว งานวิจัยชิ้นนี้ได้ศึกษาผลกระทบของการให้ความสำคัญในการตัดสินใจด้วยตนเองที่ถูกใช้เป็นยุทธศาสตร์การเรียนการสอน เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจด้วยตนเองและการเข้าถึงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป และ 2) ผลกระทบของการให้

ความสำคัญเกี่ยวกับการตัดสินใจด้วยตนเองที่ถูกเพิ่มเข้ามาในหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนที่บกพร่องทางด้านร่างกายในระดับมัธยมศึกษามีสิทธิ และโอกาสในการเข้าถึงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับ งานวิจัยชิ้นนี้ใช้วิธีการทดลองแบบสุ่มในกลุ่มควบคุมโดยสำรวจวิธีการเรียนการสอนในห้องเรียนในการระบุความสามารถในการเข้าถึงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปทั้งก่อนและหลังที่มีการนำแบบจำลองทางการศึกษานี้ไปใช้ ซึ่งแบบจำลองที่ว่านี้ก็คือเด็กนักเรียนสามารถกำหนดการเรียนของตัวเองได้ การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้รูปแบบการวิเคราะห์แบบพหุระดับ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าผลกระทบเชิงบวกที่สำคัญเกี่ยวกับการให้ความสำคัญในการตัดสินใจด้วยตนเองในเรื่องการเข้าถึงหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย รวมไปถึงระดับในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องอื่น ๆ นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการสนับสนุนและส่งเสริมการเข้าถึงหลักสูตรรวมทั้งความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนเองอีกด้วย

สโลน (Sloan, 2002, อ้างถึงใน สุรเสน ทั้งทอง, 2556) ได้ศึกษารูปแบบสำหรับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในวิทยาลัยชุมชนที่ยอมรับไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะกล่าวถึงความซับซ้อนของภาวะผู้นำและของสถานการณ์ภาวะผู้นำในวิทยาลัย การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงได้พิจารณาเกณฑ์ต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งได้แก่ สถานการณ์ของภาวะผู้นำและตัวแปรแทรกแซงที่ส่งผลต่อสถานการณ์ของภาวะผู้นำ รวมทั้งลักษณะของบุคลิกภาพรูปแบบภาวะผู้นำ และรูปแบบของทีมประธานและผู้นำอาวุโสอื่น ๆ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโครงสร้างทางทฤษฎีของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในวิทยาลัยชุมชนที่ได้รับเอาหรือต้องการรับเอาหลักการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถาบันสองแห่งนี้ได้รับการระบุว่า ประสบความสำเร็จตามการประเมินระดับนำเกณฑ์การศึกษา เพื่อความเป็นเลิศทางการปฏิบัติของมัลคอล์ม บอลดริจได้ใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพทางอาชีพได้นำไปใช้เพื่อกำหนดลักษณะบุคลิกภาพที่วิกฤตประเภทของทีม และรูปแบบภาวะผู้นำของประธานและสมาชิกอาวุโสของทีมและได้ใช้แบบสอบถามรายงานของสถาบันและการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อให้เข้าใจการปฏิบัติของภาวะผู้นำของซีอีโอ และเพื่อสำรวจโครงสร้างขององค์กร ผลการศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นลักษณะภาวะผู้นำและพฤติกรรมจำนวนมากที่มีความสำคัญต่อการนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องไปใช้แล้วประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องสามารถจะประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายแต่การนำไปใช้จำเป็นต้อง มีข้อผูกพันในระยะยาวมากถึง 10-15 ปีประธานควรจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นและควรจะรวมแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำและผู้ตามใช้อิทธิพลร่วมกันเข้าไว้

ด้วยทีมต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ร่วมกันและโครงสร้างของงานตามแนวนอนควรจะได้รับการพัฒนาสภาพแวดล้อมของการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ

แทรซีย์ และวิลเลียมส์ (Tracy และ William J. M., 2001) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผู้บริหารและบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความมุ่งหมายเพื่อเสนอมุมมองด้านภาวะผู้นำและการประเมินแก่นักปฏิบัติ และเพื่อศึกษาคุณภาพและกรอบของภาวะผู้นำที่หลากหลายตามที่อ้างไว้ในวรรณกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาบทบาทของการประเมินและความสัมพันธ์ของการประเมินกับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มโรงเรียนจำนวน 3 กลุ่ม ในตำบลต่างกัน 3 ตำบลในรัฐแคลิฟอร์เนียตอนใต้ โดยใช้ข้อมูลแบบสามเด้งจากการสำรวจการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ผู้บริหารระดับที่ตั้งโรงเรียนและระดับกลุ่มโรงเรียนได้รับขอร้องให้ร่วมในการสำรวจแบบอาสาสมัคร ผู้บริหารระดับกลุ่มโรงเรียนเข้าร่วมการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว และผู้บริหารระดับที่ตั้งโรงเรียนได้รับการสุ่มเลือกให้ร่วมในการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนระหว่างการมีคุณภาพของภาวะผู้นำในกระบวนการประเมินกับประสิทธิผลของกระบวนการประเมินตามที่ได้รับรู้การศึกษามุ่งเน้นจำเพาะเรื่องเนื้อหาของกระบวนการประเมิน ผู้บริหารเห็นพ้องกับคุณภาพของภาวะผู้นำ ที่อ้างในการวิจัยครั้งนี้ว่ามีความสำคัญต่อภาวะผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ข้อมูลเชิงคุณภาพเสนอแนะในระดับน้อยว่าคุณภาพของภาวะผู้นำที่อ้างว่ามีความสำคัญที่สุดนั้นมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของกลุ่มโรงเรียนที่เข้ามีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้บริหารรู้สึกว่าการประเมินได้ออกแบบเกี่ยวกับกรอบภาวะผู้นำ เช่น กรอบภาวะผู้นำที่ศูนย์ ISLLC ได้พัฒนาขึ้นนั้น ได้แก่ ทัศนคติ วัฒนธรรมและการสอน การร่วมมือกันปฏิบัติ การจัดการ บริบททางการเมืองทางสังคม และจริยธรรมเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในกระบวนการประเมินและเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้านการบริหาร ข้อมูลเชิงปริมาณก็ให้สารสนเทศเกี่ยวกับทักษะการประเมิน ที่ได้จากการประเมินผู้บริหารรู้สึกว่าการสนทนาที่กำลังดำเนินอยู่และความสัมพันธ์กับผู้นำเทศของตนที่ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดนั้นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของกระบวนการประเมิน ผู้บริหารกล่าวด้วยว่าเพื่อนสอนเพื่อนและการสะท้อนตนเองจะเป็นความคิดที่ผู้บริหารอยากจะทำการศึกษาต่อไปเพื่อรวมไว้ในข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลและผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนที่ต้องการนำกระบวนการประเมินที่มีประสิทธิภาพไปใช้ ซึ่งส่งเสริมภาวะผู้นำที่มีคุณภาพ

แม็คโกเวิร์น (McGovern, 1999) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบที่ดีที่สุดในการประเมินผลทำให้บริการอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักกีฬาชั้นนำ เพื่อตรวจสอบคุณค่าและผลกระทบทำให้บริการของศูนย์ฝึกกีฬานานาชาติแห่งชาติแคนาดา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักกีฬา ผู้ฝึกสอน และผู้จัดบริการของศูนย์ฝึก จำนวน 17 ชนิดกีฬา และ 11 การให้บริการ โดยประเมินผลทำให้บริการด้านต่างๆ คือการแพทย์ สรีรวิทยา การนวด จิตวิทยาการกีฬา โภชนาการ กายภาพบำบัด ความแข็งแรงและการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ศูนย์ทรัพยากร นักกีฬาอาชีพ และการวางแผนการเงินและการประชาสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดบริการที่ได้ผลและเป็นสิ่งที่นักกีฬาชั้นนำต้องการมากเป็นพิเศษ คืองานอาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่แต่ละคนคำนึงในการพัฒนาตนเอง นักกีฬาที่ได้รับมอบอำนาจในการวางแผนการจัดช่วงการฝึก และการพัฒนาการฝึกของโปรแกรม มีความรู้สึกในการรับผิดชอบและอุทิศตัวต่อการฝึกเป็นอย่างมาก ซึ่งพบว่าจุดเน้นหลักความต้องการของนักกีฬาแต่ละคนอยู่ที่ต้องการให้ศูนย์ฝึกกีฬามีการพัฒนาโปรแกรมการฝึก และต้องการให้ทีมบริการกีฬาพัฒนาความสามัคคี ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลที่ตามมาในศูนย์ฝึก

คิคูลิส (Kikulis, 1992) ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์ในการจัดรูปแบบองค์กรขององค์กรระดับชาติ วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เป็นการทำความเข้าใจลักษณะหรือการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์ในการจัดรูปแบบองค์กรขององค์กรกีฬาระดับชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้ จึงแบ่งการศึกษาครั้งนี้ออกเป็น 3 ส่วน ที่เป็นอิสระต่อกัน แต่ก็มีส่วนเกี่ยวข้องกันด้วย ในส่วนแรกเป็นการศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กรกีฬาสมัครเล่นในแคนาดา ซึ่งทำให้ได้ข้อสังเกตที่แสดงให้เห็นถึงการจัดเตรียม ค่านิยม และรูปแบบโครงสร้างองค์กรขององค์กรกีฬาระดับชาติ ส่วนใหญ่มีการระบุถึงรูปแบบโครงสร้าง 3 รูปแบบ คือ แบบโต๊ะอาหาร แบบห้องพัก และแบบสำนักงานบริหาร ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการชี้แนะการวิเคราะห์รูปแบบขององค์กรและรูปแบบของการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ในองค์กรกีฬาระดับชาติกลุ่มหนึ่ง ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์รูปแบบขององค์กรกีฬาระดับชาติ 36 แห่ง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโปรแกรมการวางแผนในระยะที่สี่ ระหว่างปี 1984 – 1988 จากรูปแบบโครงสร้างทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าว แต่ละรูปแบบถูกกำหนดรูปแบบสำหรับอ้างอิงถึง 3 ประการ คือ ความชำนาญ เฉพาะด้าน ความเป็นมาตรฐาน และการตัดสินใจ มีการกำหนดเค้าโครงร่างของรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินความหลากหลายของรูปแบบองค์กรและรูปแบบการเปลี่ยนแปลงใน 3 ช่วงเวลา คือปี 1984 ปี 1986 และปี 1988 องค์กรกีฬาแห่งชาติมีการเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของการเปลี่ยนแปลง 5 แบบ คือ แบบเฉื่อย แบบเข้ามารวมกัน แบบกำหนดจุดมุ่งหมายใหม่ในทิศทางที่มุ่งไปสู่รูปแบบสำนักบริหาร ส่วนที่สามเป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในด้านโครงสร้าง

การตัดสินใจสำหรับองค์กรกีฬาแห่งชาติทั้ง 396 แห่ง การวิเคราะห์การตัดสินใจพบว่าไม่มีมิติต่าง ๆ คือ การทำให้เป็นรูปแบบเส้นทาง การตัดสินใจระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ และความตั้งใจในการตัดสินใจ มีความสำคัญมากกว่าหัวข้อเรื่องของการตัดสินใจ เมื่อพยายามที่จะเข้าใจโครงสร้างของการตัดสินใจจากโครงสร้างแบบต่าง ๆ ขององค์กรกีฬาแห่งชาติ ซึ่งรูปแบบสำนักงานบริหารจะมีลักษณะของความตั้งใจในการตัดสินใจ คือ การนำโดยมืออาชีพและช่วยเหลือโดยอาสาสมัคร โครงสร้างของการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงไปตามหัวข้อของการตัดสินใจ แต่เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ แล้วก็แสดงให้เห็นว่าความตั้งใจของการตัดสินใจจากอาสาสมัครมืออาชีพไม่ได้เกิดในช่วงการเปลี่ยนแปลงใน

สแตก (Stack, 1991) ศึกษาการริเริ่มนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ในโรงเรียน Rock Prairie ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาคู่ใหม่ในเขตพื้นที่การศึกษา College Station รัฐเท็กซัส เพื่อศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติงานของโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านผู้ปกครองและด้านนักเรียน โดยศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับงบประมาณ การคัดเลือกบุคลากร ขวัญและกำลังใจของครู และการบริหารจัดการโรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ครูและผู้ปกครองมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกันโดยเฉพาะในแง่ภารกิจของโรงเรียน
- 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูสูงขึ้น ทำให้ครูมีขวัญและกำลังใจสูงขึ้น
- 3) การที่ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจมากขึ้นและการที่ความเชี่ยวชาญของครูถูกใช้ไปในทางบวกมากขึ้นทำให้ความเป็นวิชาชีพของครูสูงขึ้น และความต้องการของโรงเรียนได้รับการกล่าวถึงมากขึ้น
- 4) การที่ผู้ปกครองกลายมาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารโรงเรียนรูปแบบนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีช่องทางในการให้ความร่วมมือมากขึ้น
- 5) แม้การบริหารแบบนี้จะทำให้ครูมีความเป็นนักวิชาชีพสูงขึ้น ช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากขึ้น แต่นักเรียนก็ยังคงเป็นคนกลุ่มแรกที่ได้รับประโยชน์ กล่าวคือบรรยากาศทางบวกในโรงเรียน ความสามัคคีของครูและความรู้สึกที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ปกครองนำไปสู่การสอนที่มีประสิทธิภาพ
- 6) การมีส่วนร่วมของครูในการคัดสรรบุคลากร กระบวนการ งบประมาณ และกระบวนการปรับปรุงโรงเรียนทำให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้มาก

เบคเกอร์ (Becker, 1972) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลโปรแกรมพลศึกษาของนักเรียนชาย ในวิทยาลัยชุมชนรัฐโอเรกอน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูพลศึกษาของวิทยาลัยชุมชนจำนวน 12 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษามีวิธีการประเมินผลอยู่ในระดับดี แต่การจัดโปรแกรมทางพลศึกษา และการจัดกิจกรรมพลศึกษายังต้องปรับปรุงอีกมากอุปกรณ์มีไม่เพียงพอคุณสมบัติของผู้สอนวิชาพลศึกษา ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

ฮันแนน และฟรีแมน (Hannan, 1985) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลในซานดิเอโก แคลิฟอร์เนีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนที่ควรนำมาใช้ในโรงเรียนอนุบาลมีอะไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารในโรงเรียน 45 แห่ง เป็นเจ้าของโรงเรียน 27 แห่ง เป็นผู้บริหารที่ได้รับการว่าจ้าง ประมาณ 400 คน การสอนแต่ละวิชาใช้เวลาประมาณ 20 นาที ต่อกิจกรรม ทฤษฎีเฟร็ดเบลมอนเตสซอรี โดยมีเป้าหมายในการจัดคือ ต้องการให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างเต็มที่

เมลนิชุก (McInychuk, 1992) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรการศึกษาในชีวิตจริงของครูพลศึกษา ” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความหมายของการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาวิธีการศึกษาดำเนินการ โดยการสังเคราะห์ เอกสาร วารสาร บทความ สิ่งเกิดการสอน สนทนา สัมภาษณ์ และการวิพากษ์วิจารณ์ ด้วยเหตุผล ทั้งนี้เพื่อมุ่งที่จะอธิบายแจ่มแจ้งพฤติกรรมและกิจกรรมต่างๆ ในรายละเอียดของครูผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการในการช่วยสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ต้องการให้มีผลสะท้อนกลับต้องการให้ความมั่นใจตลอดเวลาในกระบวนการใช้หลักสูตร นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ นอกจากนั้นแล้ว การรับฟังเสียงของครูบ้างก็จะเป็นสิ่งที่ดี เพราะสิ่งที่ครูต้องการได้แก่ การยอมรับนับถือ และเสถียรภาพในการทำงานตลอดจนต้องการเวลาและการสนับสนุนจากผู้บริหาร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า เอกสารและงานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาที่ภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในข้างต้นประกอบการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนคือ การศึกษา ทบทวนสำรวจเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบตามการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นงานวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)

ระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ที่ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางในการแก้ไข ปัญหาในการบริหารจัดการวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผ่านการสัมภาษณ์แบบ กึ่งโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยนำแนวคิดและทฤษฎีการบริหาร มา กำหนดประเด็นในการศึกษา 7 ด้าน คือ (1) ด้านโครงสร้างการบริหาร (2) ด้านหลักสูตร (3) ด้าน บุคลากร (4) ด้านงบประมาณ (5) ด้านการจัดการเรียนรู้ (6) ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้ และ (7) ด้านการประเมินผล และการสำรวจความต้องการจำเป็นในกลุ่มนักศึกษา นำผลที่ ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์ข้อมูลและร่างรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวด วิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยนำทฤษฎีระบบ (System Theory) มาใช้ในการ กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ 3 ด้าน คือ ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และ ผลผลิต (output) โดยนำวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ คือ การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแนวคิดเกี่ยวกับ มาตรฐานการประเมินมาตรฐานตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ และยืนยัน รูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยผู้บริหาร อาจารย์พล ศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

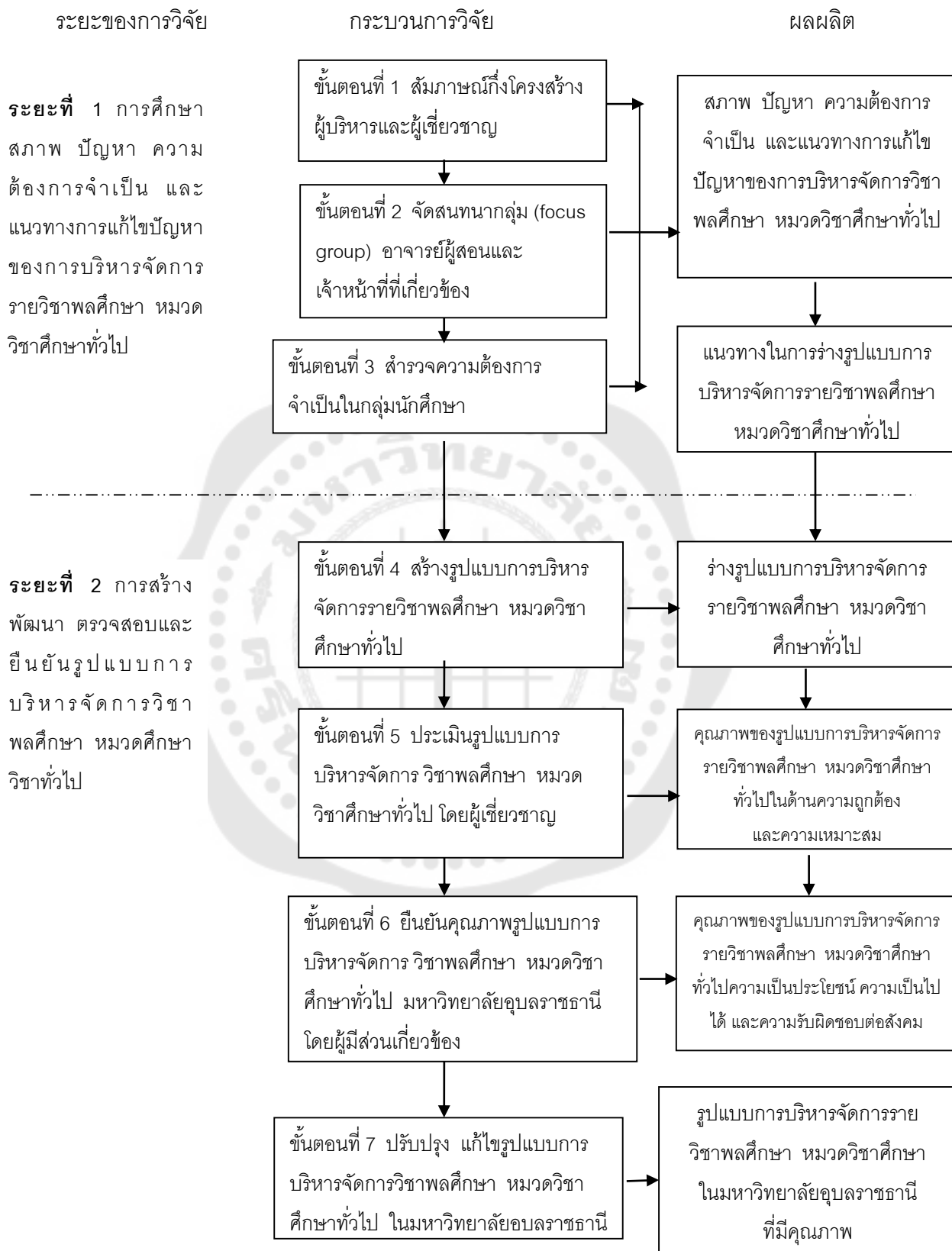
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) แบบเท่าเทียมตามลำดับ (Sequential - Equal Status Design) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นตัวนำ และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นตัวตาม ซึ่งกำหนดกระบวนการวิจัย จำแนกเป็น 2 ระยะ ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยเป็นการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามความมุ่งหมายเฉพาะข้อที่ 1 โดยเป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey research) ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method research) ซึ่งจำแนกออกเป็นขั้นตอนทั้งหมด 3 ขั้นตอน

ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประกอบด้วย ในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามความมุ่งหมายเฉพาะข้อที่ 2 และ 3 โดยเป็นการวิจัยแบบสังเคราะห์ (Synthesis research) ร่วมกับการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method research) ซึ่งจำแนกออกเป็นขั้นตอนทั้งหมด 4 ขั้นตอน

วิธีการดำเนินวิจัยครั้งนี้สามารถแสดงขั้นตอนของการวิจัย (Research flowchart) ได้ดังภาพประกอบ 13 และตาราง 2 - 3

ภาพประกอบ 13 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ตาราง 2 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป				
สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)	- กลุ่มผู้บริหาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 7 คน - กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)	สภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ขั้นตอนที่ 2 จัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง				
จัดสนทนากลุ่ม (focus group)	อาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คน	ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)	สภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ขั้นตอนที่ 3 สสำรวจความต้องการจำเป็น				
การสำรวจความต้องการจำเป็น	นักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 386 คน	แบบสอบถามความต้องการจำเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านหลักสูตร 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านการจัดการเรียนการสอน 4. ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 5. ด้านประเมินผล	สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ด้วยวิธี PNI Modified	- สภาพการดำเนินการที่คาดหวัง - สภาพการดำเนินการปัจจุบัน - ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตาราง 3 สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพ รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วิธีการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้
ขั้นตอนที่ 4 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี				
สร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	- ข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 - แนวคิด ทฤษฎีการบริหาร	ร่างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	การสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis)	ร่างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี				
ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ	- กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน	แบบประเมินคุณภาพรูปแบบ 2 ด้าน 1.ด้านความถูกต้อง 2.ด้านความเหมาะสม	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ $Md \geq 3.50$ $IQR \leq 1.50$	คุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านความถูกต้อง และความเหมาะสม
ขั้นตอนที่ 6 ยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี				
ยืนยันคุณภาพของรูปแบบ	- กลุ่มผู้บริหารจำนวน 7 คน - อาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจำนวน 12 คน	แบบประเมินคุณภาพรูปแบบ 3 ด้าน 1.ด้านความเป็นประโยชน์ 2.ด้านความเป็นไปได้ 3.ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ คือ $M \geq 3.50$ $S \leq 1.00$	คุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม
ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี				
แก้ไข ปรับปรุงรูปแบบ	ผลสรุปข้อมูลจากขั้นตอนที่ 7	-	-	รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่มีคุณภาพ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีรายละเอียดในแต่ละระยะและแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
 ในระยะนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย คือ ขั้นตอนที่ 1 – 3 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
2. กำหนดแหล่งข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามตำแหน่งทางการบริหาร ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ 1 คน และรองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะต่าง ๆ จำนวน 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7 คน

2.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน

3. การจัดทำเครื่องมือในการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3.2 กำหนดประเด็น และสร้างข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความเหมาะสม

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญา
นิพนธ์อีกครั้ง

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน
เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของแบบสัมภาษณ์ ว่าสามารถกระตุ้นให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
ตอบให้ตรงกับจุดประสงค์ของการสัมภาษณ์หรือไม่ หากว่าแบบสัมภาษณ์มีความเป็นปรนัย จึงนำ
แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรี เขาวนนท์ ทะนอก
สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา แผนกวิชาการบริหารพลศึกษาและการกีฬา
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
สังกัด.....สถานที่สัมภาษณ์.....
วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ประวัติการศึกษา.....
ประสบการณ์ทางการบริหาร.....
ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป.....
.....

ตอนที่ 2 สภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหาร
จัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

แนวประเด็นคำถาม

1. ปัจจุบันโครงสร้างการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นอย่างไร.....เหมาะสมหรือไม่...
มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือไม่ อย่างไร.....
2. การจัดการวิชาพลศึกษาเป็นอย่างไร.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

.....

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

4.1 นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร 7 คน และ
ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

4.2 สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และ
แนวทางการแก้ไขปัญหของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

4.3 สรุปรูปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ
ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic
Induction)

ขั้นตอนที่ 2 จัดการสนทนากลุ่ม (focus group) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่
ที่เกี่ยวข้อง โดยในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดแหล่งข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้มาโดยการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด โดย
กำหนดเป็น 5 กลุ่ม คือ

1.1 อาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา 3 คน

1.2 เจ้าหน้าที่ด้านกีฬา 3 คน

1.3 เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 คน

1.4 เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษา 2 คน

1.5 นักวิชาการศึกษา 2 คน

2. การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 คือประเด็นคำถามในการ
สนทนากลุ่ม ใช้สำหรับการจัดการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสร้าง
ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.2 สร้าง และนำประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความเหมาะสม

2.3 ปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้ง

2.4 นำแบบประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มว่าสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มตอบให้ตรงกับจุดประสงค์ของการสนทนากลุ่มหรือไม่ หากว่าประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม มีความเป็นปรนัย จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการจัดสนทนากลุ่ม

ตัวอย่าง แบบบันทึกและประเด็นการสนทนากลุ่ม

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรี เซาวนันท ทะนอก

สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา แขนงวิชาการบริหารพลศึกษาและการกีฬา

ชื่อผู้ดำเนินการสนทนา.....

ชื่อผู้จัดบันทึก.....ชื่อผู้ช่วยทั่วไป.....

สถานที่สนทนากลุ่ม.....วัน เดือน ปี ที่สนทนากลุ่ม.....

เริ่มการสนทนาเวลา.....น. จบการสนทนาเวลา.....น.

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

1. ชื่อ.....ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

2. ชื่อ.....ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

3. ชื่อ.....ชื่อสกุล.....ตำแหน่ง.....

แนวประเด็นในการสนทนากลุ่ม

1. ปัจจุบันมีรูปแบบการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นอย่างไร.....เหมาะสมหรือไม่.....

2. การบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีปัญหาหรือไม่.....อย่างไร.... และแนวทางการแก้ไข

ปัญหาอย่างไร.....

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ .....

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย
  - 3.1 นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการจัดการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
  - 3.2 จัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
  - 3.3 สรุปข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการจัดสนทนากลุ่มเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)

ขั้นตอนที่ 3 สํารวจต้องการจำเป็นของของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยในขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดแหล่งข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประชากรในการวิจัยคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 12,000 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามคณะและชั้นปี รวมจำนวนทั้งสิ้น 386 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

2. การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 คือแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา เพื่อการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- 2.2 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กำหนด
- 2.3 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

2.4 หากคุณภาพของแบบสอบถามความต้องการจำเป็นโดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำไปใช้ในการสำรวจความต้องการจำเป็นในนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 โดยทุกข้อผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

2.5 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ที่	รายการ	ความคาดหวัง					สภาพที่เป็นจริง				
		มากที่สุด ←		→ น้อยที่สุด			มากที่สุด ←		→ น้อยที่สุด		
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านหลักสูตร										
0.	วิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป										
00	มาตรฐานผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ครบทั้ง 5 ด้าน										
	ด้านอาจารย์ผู้สอน										
0	อาจารย์ผู้สอนพลศึกษามีความรู้ความสามารถ										
00.	อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาตรงต่อเวลา										
	ด้านการจัดการเรียนรู้										
0	วิชาพลศึกษาควรแยกรหัสวิชาตามชนิดกีฬา										
00	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน กระตุ้นความสนใจแก่นักศึกษา										

ปัญหาการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการมาก
- 3 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการน้อย
- 1 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการน้อยที่สุด

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2553) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/ความคาดหวังให้มีการดำเนินการน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดวัน และสถานที่ในการดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริง และผลการวิเคราะห์สภาพที่ควรจะเป็นในการศึกษาสภาพและปัญหา มาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยวิธีการวิเคราะห์ PNI Modified (Modified Priority Needs Index) โดยใช้สูตรของนางลักษณะ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNI Modified)} = \frac{\text{สภาพการที่คาดหวัง (I)} - \text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}{\text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}$$

จากนั้นจัดลำดับของความต้อการจำเป็น โดยพิจารณาจากค่า PNI Modified เรียงจากมากไปหาน้อย

ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ในระยะนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนย่อย คือ ขั้นตอนที่ 4 – 7 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 4 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยในขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การจัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการสรุปจากแบบสอบถามตามความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ความต้อการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทั้ง 3 ขั้นตอนมาการสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis)

2. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3. ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีขั้นต้น

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง และความเหมาะสม โดยในขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน โดยผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนี้เป็นบุคคลเดียวกับแหล่งข้อมูลในระยะที่ 1

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 5 คือ แบบประเมินคุณภาพรูปแบบ โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 2 ด้าน (ตามกรอบมติการประเมินของสมาคมมาตรฐานการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association : AEA) คือ มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard)

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 2 ด้าน (ตามกรอบมติการประเมินของสมาคมมาตรฐานการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association : AEA) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณา
5 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความถูกต้อง และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความถูกต้อง และความเหมาะสมในระดับมาก
3 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความถูกต้อง และความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความถูกต้อง และความเหมาะสม ในระดับน้อย
1 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความถูกต้อง และความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง ประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 2 ด้าน

ที่	สิ่งที่ทำการประเมิน	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
0	ด้านหลักสูตร										
00	การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของวิชาศึกษาทั่วไป										
000											

3. หากคุณภาพของแบบประเมินรูปแบบ โดยการหาค่าความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินรูปแบบ ด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบประเมินคุณภาพรูปแบบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำไปใช้ในการประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสม มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 โดยทุกข้อผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

4.1 ดำเนินการส่งแบบประเมินคุณภาพให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 2 ด้าน คือมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard)

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบประเมิน

4.3 สรุป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีทั้ง 2 ด้าน ในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้ข้อความที่มีค่ามัธยฐาน (Md) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) ไม่เกิน 1.50 มาสรุปเพื่อยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 3 ด้านต่อไป โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่ามัธยฐาน ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 6 ยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยในขั้นตอนที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูลที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามตำแหน่งทางการบริหาร ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ 1 คน และรองคณบดีฝ่ายวิชาการของคณะต่างๆ จำนวน 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7 คน โดยผู้บริหารกลุ่มนี้เป็นบุคคลเดียวกันกับแหล่งข้อมูลในระยะที่ 1

1.2 กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา 3 คน เจ้าหน้าที่ด้านกีฬา 3 คน เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 คน เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษา 2 คน และนักวิชาการศึกษา 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 12 คน โดยอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกลุ่มนี้เป็นบุคคลเดียวกันกับแหล่งข้อมูลในระยะที่ 1

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 6 คือ แบบประเมินคุณภาพรูปแบบ โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 3 ด้าน (ตามกรอบมติการประเมินของสมาคมมาตรฐานการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association : AEA) คือ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และมาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability Standard)

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 3 ด้าน (ตามกรอบมติการประเมินของสมาคมมาตรฐานการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association : AEA) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีกาให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณา
5 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ และความ รับผิดชอบต่อสังคม ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ และความ รับผิดชอบต่อสังคม ในระดับมาก
3 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ และความ รับผิดชอบต่อสังคม ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมี ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ และความ รับผิดชอบต่อสังคม ในระดับน้อย
1 คะแนน	เห็นว่าประเด็นที่ประเมินมีความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้ และความ รับผิดชอบต่อสังคม ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง ประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 3 ด้าน

ที่	สิ่งที่ทำการประเมิน	ความเป็นไปได้					ความเป็นประโยชน์					ความรับผิดชอบต่อสังคม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
0	ด้านหลักสูตร															
00	ควรมีการติดตามและประเมินผล หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง															
00																

3. หากคุณภาพของแบบประเมินรูปแบบ โดยการหาค่าความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมินรูปแบบ ด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบประเมินคุณภาพรูปแบบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำไปใช้ในการประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 โดยทุกข้อผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

4.1 ดำเนินการส่งแบบประเมินคุณภาพให้ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินคุณภาพของประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และมาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability Standard)

2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบประเมิน

2.3 สรุป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีทั้ง 2 ด้าน ในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้ข้อความที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 มาสรุปเป็นรูปแบบการการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ /ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ /ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ /ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ /ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ /ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุง และแก้ไขรูปแบบ การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พร้อมเผยแพร่

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงการยินยอมของกลุ่มตัวอย่างเป็นสิ่งสำคัญ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมสำหรับโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ โดยได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมและได้ใบอนุญาตตามหนังสือรับรองเลขที่ SWUEC/E-187/2560

กลุ่มตัวอย่างทุกคนจะได้รับทราบเงื่อนไขและสมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับงานวิจัยด้วยตัวเอง และมอบหนังสือชี้แจงแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัยเพื่อลงชื่อแสดงความยินยอมเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีกระบวนการขอความยินยอมจากอาสาสมัครและหรือผู้แทนโดยชอบธรรมดังนี้

- ชี้แจงวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่ทำการวิจัย
- ชี้แจงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ
- ชี้แจงผลประโยชน์ที่อาสาสมัครจะได้รับ

ผู้วิจัยปกป้องกลุ่มตัวอย่างตามสิทธิที่กลุ่มตัวอย่างพึงได้รับการยินยอมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ การได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอก่อนตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย การใช้ชื่อสมมติแทนชื่อจริง รวมไปถึงไม่เปิดเผยชื่อของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง ชื่อทั้งหมดจะเป็นชื่อสมมติ และผลการวิจัยจะเป็นการนำเสนอในรูปแบบข้อสรุป ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตัดสินใจเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความประสงค์ขอลงตัวจากการเป็นกลุ่มตัวอย่าง สามารถกระทำได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใดๆ กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะทำการหากกลุ่มตัวอย่างใหม่ที่มีคุณลักษณะที่ตรงตามวัตถุประสงค์ต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษารายชื่อกลุ่มผู้บริหารหลักสูตร ผู้ประเมินหลักสูตร และผู้บริหารหน่วยงานที่สามารถเป็นตัวแทนถ้าหากมีผู้เข้าร่วมการวิจัยถอนตัวออกจากการวิจัย โดยสามารถดำเนินการได้ทันที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
f	แทน	จำนวนความถี่
%	แทน	ร้อยละ
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
PNib	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
Md	แทน	ค่ามัธยฐาน
IQR	แทน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้น ดังนี้

1.1 สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)

1.2 จัดการสนทนากลุ่ม (focus group) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลได้จากการจัดสนทนากลุ่มเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)

1.3 สัมรวจความต้องการจำเป็นของของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริง และผลการวิเคราะห์สภาพที่ควรจะเป็นในการศึกษาสภาพและปัญหา มาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยวิธีการวิเคราะห์ PNI Modified (Modified Priority Needs Index) โดยใช้สูตรของนงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช ดังนี้

$$\text{ความต้องการจำเป็น (PNI Modified)} = \frac{\text{สภาพการที่คาดหวัง (I)} - \text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}{\text{สภาพการปัจจุบัน(D)}}$$

จากนั้นจัดลำดับของความต้อการจำเป็น โดยพิจารณาจากค่า PNI Modified เรียงจากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบและยืนยันคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ผู้วิจัยได้ทำตามลำดับขั้น ดังนี้

2.1 นำข้อมูลในตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) และสร้างรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลการยืนยันคุณภาพความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และ ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) กำหนด เกณฑ์ในการพิจารณา ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 มาสรุป เป็นรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหา ของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีผล การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1.1.1 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทั้ง 7 ด้าน สามารถสรุปได้ดังรายละเอียดตาราง 4 – 10

ตาราง 4 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. นักศึกษาต้องเรียนรายวิชา ในหมวดศึกษาทั่วไปมีจำนวน 30 หน่วยกิต แต่สำหรับหลักสูตรที่บังคับเรียนรายวิชาพลศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียน 31 หน่วยกิต	1. เนื่องจากรายวิชาพลศึกษา มี 1 หน่วยกิต แต่นักศึกษาต้องเรียนกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ทำให้หลักสูตรในมหาวิทยาลัย 24 หลักสูตร จาก 43 หลักสูตร มีการตัดรายวิชาพลศึกษาออกจากโครงสร้างหลักสูตร	1. วิชาพลศึกษาควรเป็นวิชาบังคับ อยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเป็นวิชาบูรณาการร่วมกับศาสตร์ทางด้านสุขภาพ ที่มีลักษณะ เนื้อหารายวิชาใกล้เคียงกัน และปรับรายวิชาเป็น 2-3 หน่วยกิต และการสอนวิชาพลศึกษาควรจัดการเรียนการสอนทั้งภาคภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
2. รายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม ซึ่งบังคับให้นักศึกษาเรียน 3 หน่วยกิต และอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป อีก 3 หน่วยกิต	2. รายวิชาพลศึกษา กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม มีรหัสวิชาเดียว และมีจำนวนหน่วยกิต 1 หน่วยกิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการหลักสูตร	2. รายวิชาพลศึกษาในกลุ่มกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม และหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ควรแยกรหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาการออกกำลังกาย เพื่อให้ นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสนใจ
3. กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีรายวิชาจากคณะเภสัชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัย แพทย์ศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา	3. วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษา ทั่วไปไม่มีความชัดเจน และไม่มี วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชา	3. รายวิชาพลศึกษา
4. รายวิชาพลศึกษาในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม คือ เป็นวิชาปฏิบัติ 1 (0-2-1) หน่วยกิต ให้นักศึกษาได้ออกกำลังกาย และผ่อนคลาย	4. มีวิชาจากคณะต่างๆ ที่มีชื่อวิชา และเนื้อหารายวิชามีความซ้ำซ้อนกัน	4. สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรกำหนด วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และ วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และของมหาวิทยาลัย
5. สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และ ไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มวิชา		4. ควรจัดโครงสร้างหลักสูตรใหม่ โดยบูรณาการ รายวิชาและเนื้อหารายวิชาที่มีความใกล้เคียงกัน อยู่ใน กลุ่มวิชาเดียวกัน
6. คณะต่าง ๆ มีการเสนอรายวิชา และเปิดสอนรายวิชาใน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นจำนวนมาก		

จากตาราง 4 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า รายวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ทำให้ให้นักศึกษาได้ออกกำลังกาย และผ่อนคลายจากการเรียน แต่จำนวนหน่วยกิตน้อยเกินไป และถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มสุขภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ซึ่งบังคับให้นักศึกษาเรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ทำให้หลักสูตรมากกว่าร้อยละ 50 ตัดรายวิชาพลศึกษาออกจากโครงสร้างหลักสูตรของตนเอง ดังนั้นจึงควรปรับเนื้อหา รายวิชาเป็นลักษณะวิชาบูรณาการกับศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน และปรับหน่วยกิต เป็น 2 – 3 หน่วยกิต อีกทั้งคณะต่าง ๆ มีการเสนอรายวิชา และเปิดสอนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งเนื้อหารายวิชามีความซ้ำซ้อนกัน จึงควรจัดโครงสร้างหลักสูตรใหม่ โดยบูรณาการ รายวิชาและเนื้อหารายวิชาที่มีความใกล้เคียงกัน อยู่ในกลุ่มวิชาเดียวกัน และกำหนดวัตถุประสงค์ ของของ กลุ่มวิชา และหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และ บริบทของ มหาวิทยาลัย

ตาราง 5 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านโครงสร้างการบริหาร โดยการ
สัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
<p>1. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีบริหารจัดการเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการศึกษาทั่วไป แต่งตั้งโดยสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพิจารณา คณะกรรมการจากตัวแทนอาจารย์คณะต่าง ๆ ที่สอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีอำนาจหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตร</p> <p>3. คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และรายวิชาพลศึกษา เป็นรายวิชาเดียว ในคณะศิลปศาสตร์ ที่อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม</p>	<p>1. การบริการจัดการในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่มีนโยบายที่ชัดเจน ขาดการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสานงาน และการบริหารจัดการ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และทำให้รองวิชาการคณะต่าง ๆ ทำงานได้ลำบากมากขึ้น</p> <p>2. อาจารย์พลศึกษาขาดความต่อเนื่องในการติดต่อ ประสานงาน จากงานวิชาการในระดับคณะ และมหาวิทยาลัย</p>	<p>1. ควรมีหน่วยงานที่กำกับ ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะ หรือมี คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปแบบเดิมก็ได้ แต่ควรมีนโยบาย การประสานงาน หรือการสั่งการที่มีความชัดเจน</p> <p>3. ควรมีตัวแทนอาจารย์พลศึกษาอยู่ใน คณะกรรมการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป ในระดับมหาวิทยาลัย</p>

จากตาราง 5 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านโครงสร้างการบริหาร จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการบริหารงานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยสำนักพัฒนาคุณภาพนักศึกษา และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ข้อเสนอแนะ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตร ซึ่งเลือกคณะกรรมการจากอาจารย์ผู้สอนในคณะต่าง ๆ ทำให้มีการบริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบ มีนโยบายที่ไม่ชัดเจน ส่งผลกระทบต่อประสานงาน และการทำงานของรองวิชาการคณะต่าง ๆ จึงควรมีหน่วยงานที่กำกับ ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ หรือมีคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปแบบเดิมก็ได้ แต่ควรมีนโยบาย การประสานงาน หรือการสั่งการที่มีความชัดเจน และควรมีตัวแทนอาจารย์พลศึกษาอยู่ในคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป ในระดับมหาวิทยาลัย

ตาราง 6 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านบุคลากร โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. อาจารย์พลศึกษา สังกัดสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และไม่มีหลักสูตรเป็นของตนเอง	1. อาจารย์พลศึกษา สังกัดคณะศิลปศาสตร์ แต่ไม่มีหลักสูตรรองรับ ทำให้ย้ายไปสังกัด สาขาวิชา หรือหลักสูตร ต่าง ๆ ภายในคณะศิลปศาสตร์ทุกครั้งที่มีการปรับโครงสร้างภายใน	1. คณะศิลปศาสตร์ควรมีกำหนดโครงสร้าง หรือ สังกัดของอาจารย์พลศึกษาที่มีความชัดเจน หรือ ผลักดันให้เกิดการสร้างหลักสูตรพลศึกษาหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง หรือย้ายสังกัดไปอยู่ใน ศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน
2. อาจารย์พลศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ รายพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งคณะศิลปศาสตร์ กำหนดภาระงานสอนต้องไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต (14 ชั่วโมง)	2. ประกาศภาระงานสอนมีการนับภาระงานสอนเป็นหน่วยกิต ไม่สอดคล้องกับ สภาพการสอนจริง	2. คณะศิลปศาสตร์ควรกำหนดขอบเขตภาระงานอาจารย์พลศึกษา ทั้งการสอน และภาระงานอื่น ๆ อย่างตามสภาพจริง
4. ปัจจุบันมีอาจารย์พลศึกษา 5 คน รับผิดชอบนักศึกษาประมาณ 1,400 คน ต่อภาคการศึกษา	4. บางปีการศึกษามีนักศึกษาจำนวนมาก อาจารย์พลศึกษาต้องสอนเกิน 7 หน่วยกิต โดยไม่สามารถเบิกสอนเกินได้	4. ควรมีการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์พลศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
5. อาจารย์พลศึกษามีการเสนอแผนพัฒนาตนเองต่อคณะศิลปศาสตร์	5. คณะศิลปศาสตร์ขาดความต่อเนื่องในการจัดทำแผนพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	5. คณะศิลปศาสตร์ควรจัดทำแผนการสนับสนุน และส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ การเขียนผลงานวิชาการ การขอตำแหน่งทางวิชาการ และการวิจัย เป็นต้น

จากตาราง 6 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านบุคลากร จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า อาจารย์พลศึกษาไม่มีสังกัดที่ชัดเจน และไม่มีหลักสูตรรองรับ คณะศิลปศาสตร์จึงควรกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจน หรือผลักดันให้เกิดการสร้างหลักสูตรพลศึกษาหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง หรือย้ายสังกัดไปอยู่ในศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขตภาระงานตามสภาพจริง และส่งเสริมให้อาจารย์พลศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ตาราง 7 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ โดยการสัมภาษณ์
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรเงินรายได้จากการลงทะเบียนของนักศึกษา โดยนักศึกษารหัส 58 ลงมา ส่วนกลางได้ร้อยละ 30 คณะได้ร้อยละ 70 ในส่วนนักศึกษา 59 ขึ้นไป โดยคณะต่าง ๆ มีเงินรายได้ 150 บาท/ 1 หน่วยกิตบรรยาย และ 300 บาท / 1 หน่วยกิตปฏิบัติ	1. มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภายในคณะ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. มหาวิทยาลัยควรคำนวณ และปรับอัตราการจัดสรรงบประมาณไปยังคณะ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการบริหารจัดการ
2. คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณค่าตอบแทนอาจารย์พลศึกษา ค่าสอนเกิน และค่าวัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	2. คณะศิลปศาสตร์ไม่มีการกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษา และงบประมาณในการจัดโครงการหรือกิจกรรมในรายวิชาที่ชัดเจน	2. คณะศิลปศาสตร์ ควรกำหนดงบประมาณ ในการจัดโครงการหรือกิจกรรมในรายวิชาที่ชัดเจน และจัดทำแผนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬา ในการเรียนการสอนพลศึกษา
3. งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณในการจัดซื้อดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาสำหรับบริการนักศึกษานอกเวลาเรียน	3. งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา มีแผนงบประมาณในการจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาสำหรับบริการนักศึกษานอกเวลาเรียนไม่ชัดเจน	3. มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา เพื่อจัดซื้อ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และอุปกรณ์กีฬา เพื่อบริการนักศึกษานอกเวลาเรียน อย่างเหมาะสม และงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา ควรจัดทำแผนงบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมบำรุงรักษา ครุภัณฑ์ และวัสดุกีฬา

จากตาราง 7 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ปัจจุบันงบประมาณที่มหาวิทยาลัยจัดสรรการจัดสรรเงินรายได้จากการลงทะเบียนของนักศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้กับคณะเจ้าของรายวิชา แบ่งเป็น หน่วยกิตบรรยาย หน่วยกิตละ 150 บาท และหน่วยกิตปฏิบัติ หน่วยกิตละ 300 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภายในคณะ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรคำนวณ และปรับอัตราการจัดสรรงบประมาณไปยังคณะ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อการบริหารจัดการ คณะศิลปศาสตร์ควรมีการกำหนดงบประมาณในการจัดโครงการหรือกิจกรรมในรายวิชาที่ชัดเจน และจัดทำแผนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษา และมหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนของนักศึกษา

ตาราง 8 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการ
สัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดช่วงเวลาในการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไม่มีการกำหนดจำนวนผู้เรียน และกลุ่มการเรียน ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1. การบริหารลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ภายใต้อาจารย์รับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในแต่ละกลุ่มวิชา รวมถึงวิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาขาดความสมดุล เช่น ภาคการศึกษาต้นมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนร้อยละ 70 ส่วนภาคการศึกษาปลายเหลือนักศึกษาลงทะเบียนเรียนร้อยละ 30	1. สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการจัดทำแผนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา จำนวนนักศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียน
2. รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณะที่รับผิดชอบรายวิชาเป็นผู้กำหนดอาจารย์ผู้สอน กลุ่มการเรียน จำนวนนักศึกษา ตารางสอน และและประสานกองบริการ การศึกษาบริหารจัดการสถานที่ในการเรียน การสอน	2. วิชาพลศึกษาเป็นรหัสเดียวแต่แยกเป็นหลายชนิดกีฬา ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียน นับพันคน ส่งผลให้เกิดปัญหาในการลงทะเบียน และการจัดสอบปลายภาค เช่น นักศึกษา ลงทะเบียนผิด เข้าห้องเรียนผิด / ห้องสอบผิด / หรือรายชื่อกว้าง และเป็นการปิดกั้นนักศึกษา ที่มีควมสนใจเรียนรายวิชาอื่นๆ ในรายพลศึกษา	2. รายวิชาพลศึกษาควรแยก รหัสรายวิชาตามประเภทของ กีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อให้ นักศึกษา เลือก ลงทะเบียนเรียนได้ตามความ สนใจ และควรปรับเวลาให้ นักศึกษาเรียนในช่วงเช้า หรือ ช่วงเย็น
3. คณะศิลปศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คือ กำหนด อาจารย์ผู้สอน กลุ่มการเรียน จำนวน นักศึกษา ตารางสอน และสถานที่ในการเรียนการสอน ซึ่งรายวิชาพลศึกษาในกลุ่ม วิชาชีวิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม มีทั้งหมด 15 วิชา แต่มีรหัสวิชาเพียงรายวิชาเดียว	กลุ่มชีวิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากไม่ สามารถลงทะเบียนเรียนรหัสวิชาเดิมซ้ำได้	

จากตาราง 8 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการจัดการเรียนการสอน จาก การสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา มี การกำหนดช่วงเวลาในการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไม่มีการกำหนดจำนวนผู้เรียน และ กลุ่มการเรียน ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทำให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาไม่สมดุลกัน ดังนั้นสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการจัดทำแผนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา จำนวนนักศึกษา และจำนวน กลุ่มการเรียน และรายวิชาพลศึกษาควรแยกรหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อให้ นักศึกษาเลือกลงทะเบียนเรียนได้ตามความสนใจ และควรปรับตารางสอนวิชา พลศึกษาเป็นช่วงเช้า หรือช่วงเย็น

ตาราง 9 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน หลายแห่งเกิดการชำรุดเสียหาย ขาดการบำรุงรักษา เช่น สนามวอลเลย์บอล สนามตะกร้อ	1. ครุภัณฑ์กีฬาบางรายการเกิดชำรุด ขาด การ ซ่อมแซม บำรุงรักษา ไม่สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้	1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสำรวจและจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์กีฬา ละสถานที่ในการเรียนการสอน และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
2. ครุภัณฑ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน รับผิดชอบโดยงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา	2. วัสดุอุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอ ต่อการเรียนการสอน และการใช้ นอกเวลาเรียน	2. ควรติดตั้งจุดบริการน้ำดื่ม บริเวณสนามกีฬาต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการบริการนอกเวลาเรียน
3. วัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์	3. นักศึกษาไม่มีน้ำดื่มในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และ การออกกำลังกายนอกเวลาเรียน	
4. สิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ไม่มีจุดให้บริการน้ำดื่มบริเวณสนามกีฬาและสถานที่ออกกำลังกายในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน		

จากตาราง 9 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน หลายแห่งเกิดการชำรุดเสียหาย ขาดการบำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์กีฬาหลายรายการไม่เพียงพอ และไม่พร้อมใช้งาน อีกทั้งไม่มีจุดบริการน้ำดื่มให้นักศึกษา ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสำรวจ และจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์กีฬา ละสถานที่ในการเรียนการสอนและการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และติดตั้งจุดบริการน้ำดื่มบริเวณสนามกีฬาต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษานอกเวลาเรียน

ตาราง 10 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการประเมินผล โดยการสัมภาษณ์
ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. คณะศิลปศาสตร์กำหนดเกณฑ์การประเมิน สัญญาจ้าง / เลื่อนขั้นเงินเดือน ของอาจารย์ภายใน คณะ โดยมีการกำหนดการเป็นอาจารย์ประจำ หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตรมาใช้ในการ ประเมิน	1. เนื่องจากอาจารย์พลศึกษาไม่มี หลักสูตรรองรับ ทำให้อาจารย์พลศึกษา อาจไม่ผ่านการประเมินภาระงานขั้นต่ำ และการต่อสัญญาจ้าง	1. คณะศิลปศาสตร์ควรมีการ กำหนดเกณฑ์การประเมินของ อาจารย์พลศึกษาตามสภาพจริง มี ความชัดเจน
2. นักศึกษามีการประเมินการเรียนการสอนวิชา พลศึกษา โดยผ่านระบบ REG ของทาง มหาวิทยาลัย	2. รายวิชาพลศึกษามีเพียงรหัสเดียว ทำ ให้การประเมินผลออกมาในภาพรวมใน รายวิชาเดียว จึงไม่สามารถจำแนกผล การเิน และข้อเสนอแนะของแต่ละ รายวิชาได้	2. ควรแยกรหัสรายวิชา หรือจัดทำ ระบบการประเมินให้สอดคล้องกับ ความเป็นจริงตามกระบวนการของ มหาวิทยาลัย
3. การประเมินรายวิชาใช้การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีการสุ่มรายวิชา เพื่อทวนสอบผลสัมฤทธิ์ปี การศึกษาละ 1 ครั้ง ตามกระบวนการของ มหาวิทยาลัย	3. บางปีการศึกษา มีหลายรายวิชาที่ไม่ ผ่านกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์	3. ทุกรายวิชาควรมีการทวนสอบ ผลสัมฤทธิ์ภายในกลุ่มวิชา และ เสนอต่อกรรมการบริหารวิชาศึกษา ทั่วไป

จากตาราง 10 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการ
รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการประเมินผล จาก
การสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า คณะศิลปศาสตร์มีการกำหนดเกณฑ์การ
ประเมินอาจารย์พลศึกษาไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อการประเมินภาระงานขั้นต่ำ และการต่อสัญญา
จ้าง ดังนั้นคณะศิลปศาสตร์ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินของอาจารย์พลศึกษาตามสภาพ
จริง มีความชัดเจน เพื่อลดช่องว่างของผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมิน การประเมินการเรียนการ
สอนของนักศึกษามีการประเมินผ่านกระบวนการของมหาวิทยาลัย ควรมีการแยกรหัสรายวิชา
หรือจัดทำระบบการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพจริง ส่วนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ควร
ดำเนินการตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย และทุกรายวิชาควรมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์
ภายในกลุ่มวิชา และเสนอต่อกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป

1.1.2 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชา
พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังตาราง 11 - 17

ตาราง 11 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านหลักสูตร

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. นักศึกษาต้องเรียนรายวิชา ในหมวดศึกษาทั่วไปมีจำนวน 30 หน่วยกิต แต่สำหรับหลักสูตรที่บังคับเรียนรายวิชาพลศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียน 31 หน่วยกิต	1. เนื่องจากรายวิชาพลศึกษา มี 1 หน่วยกิต แต่นักศึกษาต้องเรียนกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ทำให้หลักสูตรในมหาวิทยาลัย 24 หลักสูตร จาก 43 หลักสูตร มีการตัดรายวิชาพลศึกษาออกจากโครงสร้างหลักสูตร	1. วิชาพลศึกษาจำเป็นต้องพัฒนานักศึกษาควรเป็นวิชาบังคับ อยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และควรปรับหน่วยกิตให้เหมาะสม
2. รายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม ซึ่งบังคับให้นักศึกษาเรียน 3 หน่วยกิต และอยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป อีก 3 หน่วยกิต	2. รายวิชาพลศึกษา กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม มีรหัสวิชาเดียวในชื่อรายวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และมีจำนวนหน่วยกิต 1 หน่วยกิต ซึ่งส่งผลต่อการบริหารจัดการหลักสูตรในปัจจุบัน	2. รายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป และควรแยกรหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาการออกกำลังกาย โดยจำนวนรายวิชาไม่ควรมีเยอะเกินไป เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสนใจ อาจเป็นวิชาบูรณาการหรือกิจกรรม
3. รายวิชาพลศึกษาในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม คือ วิชา 1439100 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ 1 (0-2-1) หน่วยกิต แบ่งเป็น 15 รายวิชาย่อย ตามชนิดกีฬาและการออกกำลังกาย และรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป คือ วิชา 1439104 การดูแลสมรรถภาพทางกาย 3 (2-2-5) หน่วยกิต	3. วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่มีความชัดเจน และไม่มีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชา	3. ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และบริบทของมหาวิทยาลัย
4. สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มวิชา		4. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร ทุกระยะ 4 ปี เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับการปรับโครงสร้างหลักสูตรของแต่ละหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย

จากตาราง 11 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า รายวิชาพลศึกษา เป็นวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และจำเป็นต้องพัฒนานักศึกษา และส่งผลให้นักศึกษาให้มีทักษะในการออกกำลังกายอย่างถูกต้อง ปลอดภัย จึงควรควรกำหนดให้เป็นรายวิชาบังคับ และเป็นรายวิชาเลือกที่ให้นักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนได้ตามความสนใจ เป็นวิชาบูรณาการหรือกิจกรรมซึ่งรายวิชาไม่ควรมีเยอะเกินไป ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และบริบทของมหาวิทยาลัย อีกทั้งควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

ตาราง 12 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านโครงสร้างการบริหาร

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีบริหารจัดการเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. การบริการจัดการในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ขาดการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสานงาน และการบริหารจัดการ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1. ควรจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อกำกับ ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ โดยไม่ต้องมีจำนวนบุคลากรมาก และมีการกำหนดนโยบาย และโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน
2. คณะกรรมการศึกษาทั่วไป แต่งตั้งโดยสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพิจารณาคณะกรรมการจากตัวแทนอาจารย์คณะต่างๆ ที่สอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีอำนาจหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตร	2. อาจารย์พลศึกษาขาดความต่อเนื่อง ในการติดต่อ ประสานงาน จากงานวิชาการในระดับคณะ และมหาวิทยาลัย	2. ควรมีคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป ทุกกลุ่มวิชา โดยมีอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาอยู่ในคณะกรรมการระดับกลุ่มวิชา และ รอง คณบดี ฝ่ายวิชาการ เป็น คณะกรรมการวิชาศึกษาทั่วไประดับมหาวิทยาลัย
3. คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป		

จากตาราง 12 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านโครงสร้างบริหารผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหามองรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษาควรจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อกำกับ ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ โดยไม่ต้องมีจำนวนบุคลากรมาก มีการกำหนดนโยบาย และโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และควรมีแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปตั้งแต่ระดับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปลงไปสู่ระดับกลุ่มวิชา

ตาราง 13 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านบุคลากร

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. อาจารย์พลศึกษา สังกัดสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และไม่มี หลักสูตรเป็นของตนเอง	1. อาจารย์พลศึกษา สังกัดคณะ ศิลปศาสตร์ แต่ไม่มีหลักสูตร รองรับ ทำให้ย้ายไปสังกัดสาขา วิชา หรือหลักสูตรต่าง ๆ ภายใน คณะศิลปศาสตร์ทุกครั้งที่มีการ ปรับโครงสร้างภายใน	1. คณะศิลปศาสตร์ควรมีกำหนดโครงสร้าง ของ อาจารย์พลศึกษาที่มีความชัดเจน หรือสังกัดอยู่ ในศาสตร์ที่ใกล้เคียง เพื่อความเชี่ยวชาญ และ การพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา
2. อาจารย์พลศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบราย พลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่ง คณะศิลปศาสตร์ กำหนดภาระงานสอน ต้องไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต (14 ชั่วโมง)	2. ประกาศภาระงานสอนมีการนับ ภาระงานสอนเป็นหน่วยกิต ไม่ สอดคล้องกับสภาพการสอนจริง	2. คณะศิลปศาสตร์ควรกำหนดขอบเขตภาระ งานอาจารย์พลศึกษา ทั้งการสอน และภาระงาน อื่น ๆ อย่างตามสภาพจริง
3. การคัดเลือกอาจารย์พลศึกษา โดย คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการ สรรหา ซึ่งมีอาจารย์พลศึกษา และ ผู้บริหารเป็นกรรมการ	3. ไม่มีการจัดประชุม เพื่อกำหนด คุณสมบัติ เกณฑ์การคัดเลือก อาจารย์พลศึกษาที่ชัดเจน	3. ควรมีกระบวนการคัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่ โปร่งใส ยุติธรรม โดยคัดเลือกอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ และจบทางด้านพลศึกษาโดยตรง และมีการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์พลศึกษา ทุก 2 ปี
4. ปัจจุบันมีอาจารย์พลศึกษา 5 คน รับผิดชอบนักศึกษาประมาณ 1,400 คน ต่อภาคการศึกษา	4. คณะศิลปศาสตร์ขาดความ ต่อเนื่องในการจัดทำแผนพัฒนา ตนเองของอาจารย์พลศึกษา	4. คณะศิลปศาสตร์ควรจัดทำแผนการสนับสนุน และส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาในการพัฒนา ตนเองอยู่เสมอ
5. อาจารย์พลศึกษามีการเสนอแผน พัฒนาตนเองต่อคณะศิลปศาสตร์		

จากตาราง 13 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการ
รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ
เห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ควรมีกำหนดโครงสร้าง ของอาจารย์พลศึกษาที่มีความชัดเจน หรือสังกัด
อยู่ในศาสตร์ที่ใกล้เคียง เพื่อความเชี่ยวชาญ และการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา มี
กระบวนการคัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่โปร่งใส ยุติธรรม โดยคัดเลือกอาจารย์ที่มีความรู้
ความสามารถ และจบทางด้านพลศึกษาโดยตรง และมีการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์พลศึกษา
ทุก 2 ปี และคณะศิลปศาสตร์ควรจัดทำแผนการสนับสนุน ส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาในการพัฒนา
ตนเอง

ตาราง 14 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านงบประมาณ

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. มหาวิทยาลัยมีการจัดสรร เงินรายได้จากการลงทะเบียน ของนักศึกษา โดยนักศึกษ รหัส 58 ลงมา ส่วนกลางได้ ร้อยละ 30 คณะได้ร้อยละ 70 ในส่วนนักศึกษา 59 ขึ้นไป โดย คณะต่าง ๆ มีเงินรายได้ 150 บาท/ 1 หน่วยกิตบรรยาย และ 300 บาท / 1 หน่วยกิตปฏิบัติ	1. มหาวิทยาลัยมีการจัดสรร งบประมาณเงินรายได้ จากการ ลงทะเบียน ในหมวดวิชาศึกษา ทั่วไปไม่เพียงพอต่อการบริหาร จัดการของคณะ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณ ไปยังคณะ โดยคำนวณจากจำนวน นักศึกษา และปรับอัตราส่วนให้ เหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สถานที่ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา หรือการออกกำลังกาย นอกเวลาเรียน ควรกำหนดงบประมาณ และแผนงบประมาณในการจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สถานที่ร่วมกัน

จากตาราง 14 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการ
รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ
ผู้เชี่ยวชาญด้านให้ความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณไปยังคณะ โดยคำนวณจาก
จำนวนนักศึกษา และปรับอัตราส่วนให้เหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สถานที่ในการเรียนการ
สอนวิชาพลศึกษา หรือการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน ควรกำหนดงบประมาณ และแผน
งบประมาณในการจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สถานที่ร่วมกัน

ตาราง 15 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการจัดการเรียนการสอน

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
<p>1. สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดช่วงเวลาในการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไม่มีการกำหนดจำนวนผู้เรียน และกลุ่มการเรียน ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป</p> <p>2. รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณะที่รับผิดชอบรายวิชาเป็นผู้กำหนดอาจารย์ผู้สอน กลุ่มการเรียน จำนวนนักศึกษา ตารางสอน และและประสานกองบริการการศึกษาดำเนินการจัดการสถานที่ในการเรียนการสอน</p> <p>3. คณะศิลปศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คือ กำหนดอาจารย์ผู้สอน กลุ่มการเรียน จำนวนนักศึกษา ตารางสอน และสถานที่ในการเรียนการสอน ซึ่งมีทั้งหมด 15 วิชา แต่มีรหัสวิชาเพียงรายวิชาเดียว</p>	<p>1. การบริหารลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในแต่ละกลุ่มวิชา รวมถึงวิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาขาดความสมดุล เช่น ภาคการศึกษาต้นมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนร้อยละ 70 ส่วนภาคการศึกษาปลายเหลือให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนร้อยละ 30</p> <p>2. วิชาพลศึกษาเป็นรหัสเดียวแต่แยกเป็นหลายชนิดกีฬา</p>	<p>1. มหาวิทยาลัยควรสำรวจ และจัดทำแผนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา จำนวนนักศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียน</p> <p>2. รายวิชาพลศึกษาควรแยกรหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาและการออกกำลังกาย และจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นให้เด็กทำกิจกรรม และปรับวิธีการสอนเน้นให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย และออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องปลอดภัย</p>

จากตาราง 15 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรสำรวจ และจัดทำแผนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา จำนวนนักศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียน และรายวิชาพลศึกษาควรแยกรหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาและการออกกำลังกาย จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นให้เด็กทำกิจกรรม และปรับวิธีการสอนเน้นให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย และออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องปลอดภัย

ตาราง 16 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถานที่
และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน หลายแห่งเกิดการชำรุดเสียหาย ขาดการบำรุงรักษา เช่น สนามวอลเลย์บอล สนามตะกร้อ ไม่มีการประกาศหรือการจัดตารางการใช้สถานที่	1. การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่สนับสนุนการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น การเตรียมสนาม ความสะอาดของสถานที่สอน การจัดตารางการใช้สถานที่ การประสานงานในการซ่อมแซมสถานที่	1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น การจัดเตรียมสถานที่และครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนพลศึกษา หรือควรจัดตั้งสำนักงานกีฬา ที่สามารถวางแผน บริหารจัดการ การบำรุงซ่อมแซมสถานที่ การจัดซื้อ เกี่ยวกับการกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น วัสดุ อุปกรณ์การกีฬา ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน และให้บริการนอกเวลาเรียน
2. ครุภัณฑ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน รับผิดชอบโดยงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา	2. ครุภัณฑ์กีฬาบางรายการเกิดชำรุดขาดการซ่อมแซม บำรุงรักษา ไม่สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้	2. การใช้สถานที่ควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน กิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือนักศึกษา และการหารายได้ของมหาวิทยาลัย
3. วัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์	3. วัสดุอุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน	3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจสถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์กีฬาในการเรียนการสอนให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

จากตาราง 16 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้พลศึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอนพลศึกษา หรือควรจัดตั้งสำนักงานกีฬา ที่สามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับสถานที่ ครุภัณฑ์ และวัสดุ อุปกรณ์การกีฬา ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน และให้บริการนอกเวลาเรียน ส่วนการใช้สถานที่ควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน กิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือนักศึกษา และการหารายได้ของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจสถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์กีฬาในการเรียนการสอนให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ตาราง 17 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการประเมินผล

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. คณะศิลปศาสตร์กำหนดเกณฑ์การประเมินสัญญาจ้าง / เลื่อนขั้นเงินเดือนของอาจารย์ภายในคณะ โดยมีกำหนดการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตรมาใช้ในการประเมิน	1. เนื่องจากอาจารย์พลศึกษาไม่มีหลักสูตรรองรับ ทำให้อาจารย์พลศึกษาอาจไม่ผ่านการประเมินภาระงานขั้นต่ำ และการต่อสัญญาจ้าง	1. คณะศิลปศาสตร์ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินในภาพรวม ตามความเป็นจริง
2. นักศึกษามีการประเมินการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โดยผ่านระบบ REG ของทางมหาวิทยาลัย	2. รายวิชาพลศึกษามีเพียงรหัสเดียว ทำให้การประเมินผลออกมาในภาพรวมในรายวิชาเดียว จึงไม่สามารถจำแนกผลการประเมิน และข้อเสนอแนะของแต่ละรายวิชาได้	2. การประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษาควรประเมินตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย ให้สะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนจริง
3. การประเมินรายวิชาใช้การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยวิธีการสุ่มรายวิชา เพื่อทวนสอบผลสัมฤทธิ์ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย	3. บางปีการศึกษา มีหลายรายวิชาที่ไม่ผ่านกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์	3. ทุกรายวิชาควรมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามกระบวนการของทางมหาวิทยาลัย

จากตาราง 17 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านการประเมินผลผู้เชี่ยวชาญด้านพลศึกษาให้ความเห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินในภาพรวม ตามความเป็นจริง การประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษาควรประเมินตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย ให้สะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนจริง และทุกรายวิชาควรมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามกระบวนการของทางมหาวิทยาลัย

1.1.3 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการสนทนากลุ่ม (focus group) กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังตาราง
18 – 24

ตาราง 18 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านหลักสูตร

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. นักศึกษาต้องเรียนรายวิชา ในหมวดศึกษาทั่วไปมีจำนวน 30 หน่วยกิต แต่สำหรับหลักสูตรที่บังคับเรียนรายวิชาพลศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียน 31 หน่วยกิต	1. เนื่องจากรายวิชาพลศึกษา มี 1 หน่วยกิต แต่นักศึกษาต้องเรียนกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต ทำให้หลักสูตรในมหาวิทยาลัย 24 หลักสูตร จาก 43 หลักสูตร มีการตัดรายวิชาพลศึกษา	1. วิชาพลศึกษาควรเป็นวิชาบังคับอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเน้นเป็นวิชากิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกาย และปรับรายวิชาเป็น 1 หน่วยกิต เพื่อให้ศึกษานำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
3. กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีรายวิชาจากคณะเภสัชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา	2. รายวิชาพลศึกษา กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม มีรหัสวิชาเดียว	2. ควรแยกรหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาการออกกำลังกาย เพื่อให้ นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสนใจ และการบริหารจัดการที่ดีขึ้น
3. รายวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ทั้ง 5 ด้าน ควรจัดอยู่ในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม คือ วิชา 1439100 การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ 1 (0-2-1) หน่วยกิต แบ่งเป็น 15 รายวิชาย่อย ตามชนิดกีฬาและการออกกำลังกาย และรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป คือ วิชา 1439104 การดูแลสมรรถภาพทางกาย	ในชื่อรายวิชาการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และมีจำนวนหน่วยกิต 1 หน่วยกิต ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการหลักสูตรในปัจจุบัน	

ตาราง 18 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น ด้านหลักสูตร พบว่า รายวิชาพลศึกษาเป็นรายวิชาที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้จริง และสอดคล้องกับพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน จึงควรจัดอยู่ในวิชาบังคับ 1 หน่วยกิต เป็นวิชาเน้นกิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกาย และควรแยก รหัสรายวิชาตามประเภทของกีฬาการออกกำลังกาย เพื่อให้ นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสนใจ และการบริหารจัดการที่ดีขึ้น

ตาราง 19 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านโครงสร้างการบริหาร

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีบริหารจัดการเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. การบริการจัดการในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการกำกับ ดูแล ติดตาม และการประสานงานที่ดี	1. ควรจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อกำกับดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเฉพาะ
2. คณะกรรมการศึกษาทั่วไป แต่งตั้งโดยสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพิจารณาคณะกรรมการจากตัวแทนอาจารย์คณะต่าง ๆ ที่สอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีอำนาจหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตร	2. อาจารย์พลศึกษาขาดความต่อเนื่องในการติดต่อ ประสานงานจากงานวิชาการในระดับคณะ และมหาวิทยาลัย	2. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
3. คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และรายวิชาพลศึกษาเป็นรายวิชาเดียว ในคณะศิลปศาสตร์ที่อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม		3. ควรมีตัวแทนอาจารย์พลศึกษาอยู่ในคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งในระดับคณะ และมหาวิทยาลัย

ตาราง 19 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น โครงสร้างการบริหาร พบว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาทั่วไปโดยส่วนกลาง และเลือกคณะกรรมการจากอาจารย์ผู้สอนในคณะต่าง ๆ และสำนักพัฒนาคุณภาพนักศึกษาดูแลในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และปัจจุบันการบริหารจัดการในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการกำกับ ดูแล ติดตาม และการประสานงานที่ดี จึงควรจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อกำกับ ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และควรมีตัวแทนอาจารย์พลศึกษาอยู่ในคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งในระดับคณะ และมหาวิทยาลัย

ตาราง 20 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านบุคลากร

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. อาจารย์พลศึกษา สังกัดสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และไม่มี มีหลักสูตรเป็นของตนเอง	1. อาจารย์พลศึกษา สังกัดคณะศิลป ศาสตร์ แต่ไม่มีหลักสูตรรองรับ ทำให้ ย้ายไปสังกัดสาขาวิชา หรือหลักสูตร ต่าง ๆ ภายในคณะศิลปศาสตร์ทุกครั้งที่มี มีการปรับโครงสร้างภายใน	1. คณะศิลปศาสตร์ ควรจัดตั้งกลุ่มวิชา พลศึกษา สังกัดคณะศิลปศาสตร์ หรือผลักดัน ให้เกิดการสร้างหลักสูตรพลศึกษาหรือหลักสูตร ที่เกี่ยวข้อง
2. อาจารย์พลศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ รายวิชา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งคณะศิลปศาสตร์ กำหนดภาระงาน สอนต้องไม่น้อยกว่า 7 หน่วยกิต (14 ชั่วโมง)	2. ประกาศภาระงานสอนมีการนับภาระ งานสอนเป็นหน่วยกิต ไม่สอดคล้องกับ สภาพการสอนจริง	2. คณะศิลปศาสตร์ ควรกำหนดขอบเขตภาระ งานอาจารย์พลศึกษา ทั้งการสอน และภาระ งานอื่น ๆ อย่างตามสภาพจริง
3. การคัดเลือกอาจารย์พลศึกษา โดย คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการ สรรหา ซึ่งมีอาจารย์พลศึกษา และ ผู้บริหารเป็นกรรมการ	3. ไม่มีการจัดประชุม เพื่อกำหนด คุณสมบัติ เกณฑ์การคัดเลือกอาจารย์ พลศึกษาที่ชัดเจน	3. คณะกรรมการสรรหาควรมีการประชุมเพื่อ กำหนดคุณสมบัติ เกณฑ์การคัดเลือกอาจารย์ พลศึกษาอย่างเหมาะสม
4. ปัจจุบันมีอาจารย์พลศึกษา 5 คน รับผิดชอบนักศึกษาประมาณ 1,400 คน ต่อภาคการศึกษา	4. บางปีการศึกษามีนักศึกษาจำนวน มาก อาจารย์พลศึกษาต้องสอนเกิน 7 หน่วยกิต โดยไม่สามารถเบิกสอนเกินได้	4. ควรมีการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์ พลศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
5. อาจารย์พลศึกษามีการเสนอ แผนพัฒนาตนเองต่อคณะศิลปศาสตร์	5. คณะศิลปศาสตร์ขาดความต่อเนื่อง ในการจัดทำแผนพัฒนาตนเองของ อาจารย์พลศึกษา	5. คณะศิลปศาสตร์ ควรจัดทำแผนการ สนับสนุนและส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาในการ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเพิ่มพูน ความรู้ในวิชาชีพ การเขียนผลงานวิชาการ การ ขอตำแหน่งทางวิชาการ และการวิจัย เป็นต้น

ตาราง 20 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น ด้านบุคลากร พบว่า ปัจจุบันมีอาจารย์พลศึกษา 5 คน รับผิดชอบ
รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และมีสังกัดที่ไม่ชัดเจน ส่งผลต่อการบริหารจัดการ
หลายด้าน จึงควรจัดตั้งกลุ่มวิชาพลศึกษา สังกัดคณะศิลปศาสตร์ หรือผลักดันให้เกิดการสร้าง
หลักสูตรพลศึกษาหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง กำหนดขอบเขตภาระงานตามสภาพจริง มีการมีการ
ประชุมเพื่อกำหนดคุณสมบัติ เกณฑ์การคัดเลือกอาจารย์พลศึกษาอย่างเหมาะสม และจัดทำ
แผนการสนับสนุนและส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น การ
เพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ การเขียนผลงานวิชาการ การขอตำแหน่งทางวิชาการ และการวิจัย เป็น
ต้น

ตาราง 21 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบงบประมาณค่าตอบแทน อาจารย์พลศึกษา ค่าสอนเกิน และค่า วัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา	1. คณะศิลปศาสตร์ไม่มีการ กำหนดงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์กีฬาในการเรียนการ สอนพลศึกษา และงบประมาณใน การจัดโครงการหรือกิจกรรมใน รายวิชาที่ชัดเจน	1. คณะศิลปศาสตร์ควรกำหนดงบประมาณ และ งบประมาณในการจัดโครงการหรือกิจกรรมใน รายวิชาที่ชัดเจน และอาจารย์พลศึกษาจัดทำแผน งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาในการ เรียนการสอนพลศึกษา
2. งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณใน การจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬาที่ ใช้ในการเรียนการสอน และจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์กีฬาสำหรับบริการนักศึกษานอก เวลาเรียน	2. งานกีฬา สำนักงานพัฒนา นักศึกษา มีแผนงบประมาณใน การจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา ครุภัณฑ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการ สอน และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬา สำหรับบริการนักศึกษานอกเวลา	2. มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงาน กีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา เพื่อจัดซื้อ ครุภัณฑ์ที่ใช้ ในการเรียนการสอน และอุปกรณ์กีฬาการบริการ นักศึกษานอกเวลาเรียน อย่างเหมาะสม และงาน กีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา ควรจัดทำแผน งบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมบำรุงรักษา ครุภัณฑ์ และวัสดุกีฬา
3. สำนักงานบริหารกายภาพ และ สิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ งบประมาณในซ่อมแซมสถานที่ในการ เรียนการสอน และการออกกำลังกายนอก เวลาเรียน	แต่บางปีไม่ได้รับการจัดสรร งบประมาณหรือได้รับงบประมาณ ไม่เพียงพอ	3. สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม ควร จัดทำแผนงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษา สถานที่ในการเรียนการสอน และการออกกำลังกาย นอกเวลาเรียน

ตาราง 21 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น ด้านงบประมาณ พบว่า คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงาน
รับผิดชอบงบประมาณค่าตอบแทนอาจารย์พลศึกษา ค่าสอนเกิน และค่าวัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ใน
การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา แต่ไม่มีการกำหนดงบประมาณดังกล่าว คณะศิลปศาสตร์จึงควร
กำหนดงบประมาณ และอาจารย์พลศึกษาควรจัดทำแผนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์
กีฬาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และมหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงาน
กีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา เพื่อจัดซื้อ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และอุปกรณ์กีฬาการ
บริการนักศึกษานอกเวลาเรียน อย่างเหมาะสม และงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษาควรจัดทำแผน
งบประมาณในการจัดซื้อ ซ่อมแซมบำรุงรักษาครุภัณฑ์ และวัสดุกีฬา ส่วนด้านสถานที่สำนักงาน
บริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณในซ่อมแซมสถานที่ในการ
เรียนการสอน และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

ตาราง 22 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดการเรียนการสอน

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. สำนักงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษา มีการกำหนดช่วงเวลาในการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไม่มีการกำหนดจำนวนผู้เรียน และกลุ่มการเรียน ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1. การบริหารลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ภายใต้อ ความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้จำนวนนักศึกษาที่ ลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในแต่ละกลุ่มวิชา รวมถึงวิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ขาดความสมดุล เช่น ภาคการศึกษาต้นมีนักศึกษา ลงทะเบียนเรียนร้อยละ 70 ส่วนภาคการศึกษาปลาย เหลือนักศึกษาลงทะเบียนเรียนร้อยละ 30	1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการ การศึกษา และจัดทำแผนการ ลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาทุก หลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อ กำหนดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา จำนวนนักศึกษา และจำนวน กลุ่มการเรียน
2. คณะศิลปศาสตร์รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชา พลศึกษา คือ กำหนดอาจารย์ผู้สอน กลุ่มการเรียน จำนวนนักศึกษา ตารางสอน และสถานที่ในการเรียน การสอน ซึ่งรายวิชาพลศึกษาใน กลุ่มวิชาชีวิต สุขภาพ และ สิ่งแวดล้อม มีทั้งหมด 15 วิชา ซึ่งมี รหัสวิชาเพียงรายวิชาเดียว	2. วิชาพลศึกษาเป็นรหัสเดียวแต่แยกเป็นหลายชนิด กี่ฟ้า ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนนับพันคน ส่งผลให้เกิดปัญหาในการลงทะเบียนและการจัดสอบ ปลายภาค เช่น นักศึกษาลงทะเบียนผิด เข้าห้องเรียนผิด / ห้องสอบผิด / หรือรายชื่อตกหล่น และเป็นการปิดกั้น นักศึกษาที่มีความสนใจเรียนรายวิชาอื่นๆในราย พลศึกษา กลุ่มชีวิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนวิชาเดิมซ้ำได้	2. รายวิชาพลศึกษาควรแยกรหัส รายวิชาตามกิจกรรมกีฬาหรือ การออกกำลังกาย

ตาราง 22 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น การจัดการเรียนการสอน พบว่า รายวิชาพลศึกษามีทั้งหมด 15
วิชา แต่มีรหัสวิชาเพียงรายวิชาเดียว และมีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนนับพันคน ส่งผลให้
เกิดปัญหาในการลงทะเบียน และการจัดสอบ เช่น นักศึกษาลงทะเบียนผิด เข้าห้องเรียน / ห้อง
สอบผิด / หรือรายชื่อตกหล่น และการวิชาพลศึกษามีรหัสวิชาเดียวที่ถือเป็นการปิดกั้นนักศึกษาที่
มีความสนใจที่จะลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาพลศึกษาอื่น เนื่องจากไม่สามารถลงทะเบียนเรียนวิชา
เดิมซ้ำได้ ดังนั้นจึงควรแยกรหัสของรายวิชาพลศึกษาโดยจำแนกตามกิจกรรมกีฬาหรือการ
ออกกำลังกาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการการการศึกษา และจัดทำแผนการลงทะเบียนเรียน
ของนักศึกษาทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาพลศึกษา จำนวนนักศึกษา และ
จำนวนกลุ่มการเรียน

ตาราง 23 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
<p>1. สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน หลายแห่งเกิดการชำรุดเสียหาย ขาดการบำรุงรักษา</p> <p>- งานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษาเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดูแล และประสานงาน สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมในการซ่อมแซมสถานที่</p> <p>- สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบในการซ่อมแซมสถานที่</p> <p>2. ครูฝึกกีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน รับผิดชอบโดยงานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา</p> <p>3. วัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษา รับผิดชอบโดยคณะศิลปศาสตร์</p> <p>4. สิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ไม่มีจุดให้บริการน้ำดื่ม บริเวณสนามกีฬาและสถานที่ออกกำลังกายในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน</p>	<p>1. การอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ ขาดประสิทธิภาพ ไม่สนับสนุนการการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น การเตรียมสนาม ความสะอาดของสถานที่สอน การจัดการวางการใช้สถานที่ การประสานงานในการซ่อมแซมสถานที่</p> <p>2. ครูฝึกกีฬาบางรายเกิดการชำรุด ขาดการซ่อมแซม บำรุงรักษา ไม่สามารถใช้ในการเรียนการสอนได้</p> <p>3. วัสดุอุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน</p> <p>4. นักศึกษาไม่มีน้ำดื่มในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน</p>	<p>1. งานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษาควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น การจัดเตรียมสถานที่ และครูฝึกกีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษา</p> <p>2. ควรจัดตั้งสำนักงานกีฬา ที่สามารถวางแผน บริหารจัดการ การบำรุงซ่อมแซมสถานที่ การจัดซื้อ เกี่ยวกับการกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น วัสดุ อุปกรณ์การกีฬา ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน และให้บริการนอกเวลาเรียน</p> <p>3. งานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษาควรมีการสำรวจสถานที่ ครูฝึกกีฬาในการเรียนการสอนอยู่เสมอ และประสานงาน สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมในการซ่อมแซมสถานที่เมื่อเกิดการชำรุด เสียหาย และประสานงานรักษาความปลอดภัย และพนักงานรักษาความสะอาด เพื่อดูแลความสะอาด และความเรียบร้อย</p> <p>4. คณะศิลปศาสตร์ งานกีฬา สำนักพัฒนานักศึกษา ควรมีการประสานงานเกี่ยวกับการใช้สถานที่ ครูฝึกกีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาร่วมกัน</p> <p>5. คณะศิลปศาสตร์ควรสำรวจ และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาอย่างเพียงพอ</p> <p>6. ควรจัดบริการจุดน้ำดื่ม บริเวณ สนามกีฬา ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการบริการนอกเวลาเรียน</p>

ตาราง 23 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า มีหน่วยงานที่บริหารจัดการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ แต่ยังคงขาดการบริหารจัดการที่ดี ทำให้วัสดุอุปกรณ์ ครูฝึก และสถานที่ไม่พร้อมใช้งาน หน่วยงานต่าง ๆ จึงควรสำรวจ จัดทำแผนการใช้จ่ายซื้อ ซ่อมแซม บำรุงรักษาสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้พร้อมใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

ตาราง 24 สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ด้านการประเมินผล

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการแก้ไข
1. คณะศิลปศาสตร์กำหนดเกณฑ์การประเมิน สัญญาจ้าง / เลื่อนขั้นเงินเดือน ของอาจารย์ ภายในคณะ โดยมีการกำหนดการเป็นอาจารย์ ประจำหลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตรมาใช้ในการ การประเมิน	1. เนื่องจากอาจารย์พลศึกษาไม่มี หลักสูตรรองรับ ทำให้อาจารย์ พลศึกษาอาจไม่ผ่านการประเมิน ภาระงานขั้นต่ำ และการต่อ สัญญาจ้าง	1. คณะศิลปศาสตร์ควรมีปรับเกณฑ์การ ประเมินของอาจารย์พลศึกษา 2. ควรแยกหลักสูตรรายวิชา หรือจัดทำระบบ การประเมินให้สอดคล้องกับความเป็น จริงตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย
2. นักศึกษามีการประเมินการเรียนการสอนวิชา พลศึกษา โดยผ่านระบบ REG ของทาง มหาวิทยาลัย	2. รายวิชาพลศึกษามีเพียงรหัส เดียว ทำให้การประเมินผลออกมา ในภาพรวมในรายวิชาเดียว จึงไม่ สามารถจำแนกผลการประเมิน และ ข้อเสนอแนะของแต่ละรายวิชาได้	

ตาราง 24 การสนทนากลุ่ม (focus group) ของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็น การประเมินผล พบว่า การประเมินสัญญาจ้าง / เลื่อนขั้นเงินเดือน
อาจารย์ผู้สอน โดยมีการเป็นกรรมการประจำหลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตรมาเป็นเกณฑ์ แต่
เนื่องด้วยอาจารย์พลศึกษาไม่มีหลักสูตรรองรับจึงอาจทำให้อาจารย์ไม่ผ่านการประเมินเพื่อต่อ
สัญญาจ้าง ส่วนในประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษา ประเมินผ่านระบบ REG ปัญหาที่พบ
คือรายวิชาพลศึกษามีเพียงรหัสเดียว ทำให้การประเมินผลออกมาในภาพรวมในรายวิชาเดียว จึง
ไม่สามารถจำแนกผลการประเมิน และข้อเสนอแนะของแต่ละรายวิชาได้ จึงควรแยกหลักสูตรรายวิชา
หรือสร้างระบบประเมินให้สะท้อนการจัดการเรียนการสอนจริง และควรมีการปรับเกณฑ์การ
ประเมินอาจารย์พลศึกษาให้เหมาะสม

1.2 ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา
ทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจความต้องการจำเป็นในนักศึกษา มีผลการวิเคราะห์
ข้อมูลรายละเอียดดังตาราง 25 – 30

ตาราง 25 ค่าความถี่และร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจความต้องการจำเป็น
(n = 386)

รายการ	f	%
เพศ		
ชาย	111	28.76
หญิง	275	71.24
รวม	386	100.00
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	228	59.07
ชั้นปีที่ 2	50	12.95
ชั้นปีที่ 3	70	18.13
ชั้นปีที่ 4	38	9.84
รวม	386	100.00
คณะที่ศึกษา		
วิศวกรรมศาสตร์	35	9.07
บริหารศาสตร์	38	9.84
ศิลปศาสตร์	110	28.50
เภสัชศาสตร์	22	5.70
เกษตรศาสตร์	24	6.22
รัฐศาสตร์	29	7.51
นิติศาสตร์	9	2.33
วิทยาลัยแพทยศาสตร์	23	5.96
วิทยาศาสตร์	82	21.24
ศิลปประยุกต์ฯ	8	2.07
พยาบาลศาสตร์	6	1.55
รวม	386	100.00

จากตาราง 25 แสดงกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 386 คน แบ่งเป็น เพศชาย ร้อยละ 28.76 เพศหญิงร้อยละ 71.24 กลุ่มตัวอย่างศึกษาในชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 59.07 ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 12.95 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 18.13 ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 9.84 กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.07 คณะบริหารศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.84 คณะ

ศิลปศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 28.50 คณะเภสัชศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 5.70 คณะเกษตรศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 6.22 คณะรัฐศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 7.51 คณะนิติศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 2.33 วิทยาลัยแพทยศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 5.96 คณะวิทยาศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 21.24 คณะศิลปประยุกต์ฯคิดเป็นร้อยละ 2.07 คณะพยาบาลศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 1.55

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร (n = 386)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNib	ลำดับ
	M	S		M	S			
	1. วิชาพลศึกษาเป็นรายวิชาที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่เน้นการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	4.19		0.87	มาก			
2. วิชาพลศึกษาควรเป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนเรียน	4.26	0.82	มาก	3.30	1.17	ปานกลาง	0.29	1
3. วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่สร้างเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย	4.38	0.85	มาก	3.81	0.94	มาก	0.14	7
4. วิชาพลศึกษาควรอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.26	0.71	มาก	3.45	0.85	ปานกลาง	0.23	3
4.1 กลุ่มวิชาพลศึกษา	4.18	0.94	มาก	3.34	1.05	ปานกลาง	0.24	<u>1</u>
4.2 กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม	4.18	0.88	มาก	3.40	1.14	ปานกลาง	0.22	<u>3</u>
4.3 กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	4.42	0.79	มาก	3.61	1.05	มาก	0.23	<u>2</u>

ตาราง 26 (ต่อ)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNIB	ลำ ดับ
	M	S		M	S			
	5. วิชาพลศึกษามีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสม	4.26		0.55	มาก			
5.1 จำนวน 1 หน่วยกิต (ปฏิบัติ)	4.11	4.11	มาก	3.40	3.40	ปาน กลาง	0.20	<u>2</u>
5.2 จำนวน 2 หน่วยกิต (บรรยาย 1 ปฏิบัติ 1)	4.19	4.19	มาก	3.54	3.54	มาก	0.18	<u>3</u>
5.3 จำนวน 3 หน่วยกิต (บรรยาย 2 ปฏิบัติ 1)	4.49	4.49	มาก	3.40	3.40	ปาน กลาง	0.31	<u>1</u>
6. การกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้วิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ครบทั้ง 5 ด้าน	4.41	0.68	มาก	3.65	0.78	มาก	0.20	5
6.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.44	0.80	มาก	3.62	1.16	มาก	0.23	<u>2</u>
6.2 ด้านความรู้	4.31	0.87	มาก	3.96	1.04	มาก	0.08	<u>5</u>
6.3 ด้านทักษะทางปัญญา	4.36	0.86	มาก	3.56	1.13	มาก	0.22	<u>3</u>
6.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	4.47	0.90	มาก	3.90	1.04	มาก	0.14	<u>4</u>
6.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	4.48	0.82	มาก	3.21	1.15	ปาน กลาง	0.39	<u>1</u>
7. ความรู้จากการเรียนวิชาพลศึกษา สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.20	0.63	มาก	3.82	0.71	มาก	0.10	8
8. เนื้อหารายวิชาพลศึกษามีความ เหมาะสม	4.24	0.53	มาก	3.45	1.03	ปาน กลาง	0.22	4
1.8.1 เนื้อหารายวิชามีความครอบคลุมและ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และ มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนด	4.16	0.83	มาก	3.50	1.08	ปาน กลาง	0.19	<u>3</u>

ตาราง 26 (ต่อ)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNib	ลำ ดับ
	M	S		M	S			
	1.8.2 เนื้อหาความรู้ในการสอนพลศึกษา ทันสมัย และตรงกับความต้องการของ ผู้เรียน	4.47		0.74	มาก			
1.8.3 เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสมกับ ระดับความรู้ ความสามารถของนักศึกษา	4.08	0.83	มาก	3.40	1.13	ปาน กลาง	0.20	<u>2</u>
รวม	4.28	0.44	มาก	3.55	0.55	มาก	0.16	

จากตาราง 26 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันของของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.55, S=0.55$) ในขณะที่
สภาพการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้าน
หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.28, S=0.44$) โดยรายการประเมินที่มีดัชนีความต้องการ
จำเป็นสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ 1) วิชาพลศึกษาควรเป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียน
เรียน(PNib = 0.29) 2)วิชาพลศึกษามีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสม(PNib = 0.24) โดยจำนวน 3
หน่วยกิต (บรรยาย 2 ปฏิบัติ 1)มีความจำเป็นมากที่สุด และ 3) วิชาพลศึกษาควรอยู่ในหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป (PNib = 0.23) โดยอยู่ในกลุ่มวิชาพลศึกษามีความจำเป็นมากที่สุด

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 386)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNIB	ลำ ดับ
	M	S		M	S			
	1. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และทุ่มเทในรายวิชาที่สอนอย่างแท้จริง	4.31		0.90	มาก			
2. อาจารย์ผู้สอนตรงต่อเวลา และปฏิบัติ หน้าที่อย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.80	มาก	3.93	0.98	มาก	0.12	3
3. อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิค และวิธีการ ถ่ายทอดความรู้ที่ดี	4.39	0.88	มาก	3.95	0.88	มาก	0.11	4
4. การเรียนวิชาพลศึกษามีเจ้าหน้าที่เตรียม อุปกรณ์และสถานที่ในการเรียนการสอน	4.51	0.78	มากที่สุด	3.86	0.98	มาก	0.16	1
5. กรณีที่มีนักศึกษาค่อนข้างมาก มีผู้ช่วย สอนพลศึกษาในการดูแลนักศึกษาอย่าง ทั่วถึง	4.51	0.82	มากที่สุด	3.96	1.07	มาก	0.13	2
รวม	4.43	0.68	มาก	3.97	0.84	มาก	0.12	

จากตาราง 27 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก(M = 3.97, S=0.84) ในขณะที่
สภาพการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้าน
บุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.43, S=0.88) โดยรายการประเมินที่มีดัชนีความต้องการ
จำเป็นสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ 1) การเรียนวิชาพลศึกษามีเจ้าหน้าที่เตรียมอุปกรณ์และสถานที่ใน
การเรียนการสอน (PNIB = 0.16) 2) กรณีที่มีนักศึกษาค่อนข้างมาก มีผู้ช่วยสอนพลศึกษาในการ
ดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง(PNIB = 0.13) และ 3) อาจารย์ผู้สอนตรงต่อเวลา และปฏิบัติหน้าที่
อย่างสม่ำเสมอ(PNIB = 0.12)

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ด้านการจัดการเรียนการสอน (n = 386)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNib	ลำ ดับ
	M	S		M	S			
	1. การเปิดรายวิชาพลศึกษามีความหลากหลายของชนิดกีฬาหรือการออกกำลังกาย	4.25		0.99	มาก			
2. วิชาพลศึกษาควรแยกรหัสวิชาออกเป็นวิชาย่อยตามชนิดกีฬา หรือชนิดของการออกกำลังกาย	4.52	0.74	มากที่สุด	3.36	1.27	ปานกลาง	0.34	1
2.1 จำนวน 2 – 4 วิชา	4.52	0.79	มากที่สุด	3.24	1.35	ปานกลาง	0.39	1
2.2 จำนวน 5 – 7 วิชา	4.52	0.79	มากที่สุด	3.40	1.31	ปานกลาง	0.31	3
2.3 จำนวน 8 – 11 วิชา	4.51	0.78	มากที่สุด	3.41	1.33	ปานกลาง	0.32	4
2.4 มากกว่า 12 วิชา	4.53	0.78	มากที่สุด	3.39	1.34	ปานกลาง	0.33	2
3. จำนวนกลุ่มการเรียนวิชาพลศึกษาที่เปิดสอนมีความเหมาะสมเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	4.31	0.94	มาก	3.67	1.15	มาก	0.14	6
4. นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาได้ตามชนิดกีฬาหรือการออกกำลังกายที่ตนเองสนใจ	4.27	0.83	มาก	3.27	1.21	ปานกลาง	0.30	3
5. การลงทะเบียนเรียนรายวิชาพลศึกษาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรกำหนดจำนวนนักศึกษาในการลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาแต่ละภาคการศึกษาให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการแย่งลงทะเบียนเรียน	4.47	0.75	มาก	3.40	1.14	ปานกลาง	0.31	2

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง			ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน			PNib	ลำดับ		
	M		S		M		S				
	M	S	M		S	M	S				
6. จำนวนนักศึกษาต่อกลุ่มการเรียนวิชา พลศึกษามีความเหมาะสม	4.22	0.99	มาก	3.53	1.14	มาก	0.19	4			
6.1 จำนวน 30 คน	4.22	1.01	มาก	3.53	1.25	มาก	0.19	<u>3</u>			
6.2 จำนวน 40 คน	4.21	1.00	มาก	3.56	1.21	มาก	0.18	<u>4</u>			
6.3 จำนวน 50 คน	4.23	1.01	มาก	3.53	1.25	มาก	0.20	<u>2</u>			
6.4 จำนวน 60 คน	4.23	1.00	มาก	3.50	1.18	มาก	0.21	<u>1</u>			
7. วิธีการสอนพลศึกษามีความเหมาะสม	4.17	1.06	มาก	3.52	1.07	มาก	0.18	5			
7.1 วิธีการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนเน้น กระตุ้นความสนใจของนักศึกษา	4.17	1.08	มาก	3.48	1.20	มาก	0.20	<u>1</u>			
7.2 วิธีการสอนพลศึกษาเน้นการพัฒนา ทักษะและส่งเสริมให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง	4.16	1.07	มาก	3.58	1.21	มาก	0.16	<u>4</u>			
7.3 วิธีการสอนพลศึกษาเน้นการมีส่วนร่วม ของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	4.17	1.07	มาก	3.48	1.21	มาก	0.19	<u>2</u>			
7.4 วิธีการสอนพลศึกษาเน้นความ สนุกสนาน เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชา พลศึกษาและการออกกำลังกาย	4.18	1.08	มาก	3.50	1.14	มาก	0.18	<u>3</u>			
รวม	4.32	0.52	มาก	3.48	0.65	มาก	0.24				

จากตาราง 28 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.48$,
 $S=0.65$) ในขณะที่สภาพการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา
ศึกษาทั่วไป ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.32$, $S=0.52$) โดยรายการ
ประเมินที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ 1) วิชาพลศึกษาควรแยกรหัสวิชา
ออกเป็นวิชาย่อยตามชนิดกีฬา หรือชนิดของการออกกำลังกาย ($PNib = 0.34$) โดยมีจำนวน
2 – 4 วิชา 2) การลงทะเบียนเรียนรายวิชาพลศึกษาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรกำหนดจำนวน
นักศึกษาในการลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาแต่ละภาคการศึกษาให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดการแย่ง

ลงทะเบียนเรียน(PNIB = 0.31) และ 3) นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาได้ตามชนิดกีฬาหรือการออกกำลังกายที่ตนเองสนใจ(PNIB = 0.30)

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 386)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNIB	ลำดับ
	M	S		M	S			
	1. สถานที่เรียนมีความเหมาะสมกับรายวิชา พลศึกษาที่เรียน	4.29		0.69	มาก			
2. สถานที่ / อุปกรณ์ในการเรียนต่าง ๆ มี ความสะอาดปลอดภัยต่อนักศึกษาในการ ปฏิบัติกิจกรรมในรายวิชาพลศึกษา	4.28	0.91	มาก	3.58	1.2	มาก	0.19	6
3. สถานที่ในการฝึกซ้อมพลศึกษานอกเวลา เรียนมีเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวน นักศึกษา	4.27	0.85	มาก	3.19	1.3	ปาน กลาง	0.33	3
4. วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน พลศึกษาเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวน นักศึกษา	4.44	0.79	มาก	3.31	1.2	ปาน กลาง	0.34	2
5. การบริการน้ำดื่มในการเรียนการสอน พลศึกษา และการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน เหมาะสม เพียงพอต่อนักศึกษา	4.30	0.89	มาก	3.44	1.2	ปาน กลาง	0.24	4
6. สามารถใช้/ยืมอุปกรณ์กีฬาหรืออุปกรณ์ การออกกำลังกายนอกเวลาเรียนเพื่อ ฝึกซ้อมหรือเล่นกีฬาได้โดยสะดวก	4.38	0.92	มาก	3.17	1.2	ปาน กลาง	0.38	1
รวม	4.33	0.61	มาก	3.36	0.7	ปาน กลาง	0.28	

จากตาราง 29 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.36, S=0.75$) ในขณะที่สภาพการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.33, S=0.61$) โดยรายการประเมินที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรกคือ 1) สามารถใช้/ยืมอุปกรณ์กีฬาหรืออุปกรณ์การออกกำลังกายนอกเวลาเรียนเพื่อฝึกซ้อมหรือเล่นกีฬาได้โดยสะดวก ($PNib = 0.38$) 2) วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนพลศึกษาเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($PNib = 0.34$) และ 3) สถานที่ในการฝึกซ้อมพลศึกษา นอกเวลาเรียนมีเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา($PNib = 0.33$)

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการประเมินผล ($n = 386$)

รายการ	สภาพการดำเนินการที่คาดหวัง		ระดับ	สภาพการดำเนินการปัจจุบัน		ระดับ	PNI b	ลำดับ
	M	S		M	S			
	1. การประเมินผลการเรียนการสอนพลศึกษามีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า	4.23		.89	มาก			
2. การประเมินผลวิชาพลศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	4.19	.92	มาก	3.78	0.99	มาก	0.10	3
3. การประเมินผลวิชาพลศึกษาโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้	3.98	1.09	มาก	3.62	0.91	มาก	0.09	4
4. วิธีการวัดผลมีความหลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.12	1.02	มาก	3.69	0.90	มาก	0.11	2
5. ข้อสอบครอบคลุม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา	4.05	1.12	มาก	3.79	0.95	มาก	0.06	5
รวม	4.11	0.78	มาก	3.71	0.79	ปานกลาง	0.10	

จากตาราง 30 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.71, S=0.79$)
ในขณะที่ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหาร
จัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M =$
 $4.11, S=0.78$) โดยรายการประเมินที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ 1) การ
ประเมินผลการเรียนการสอนพลศึกษามีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า
($PNib = 0.15$) 2) วิธีการวัดผลมีความหลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
($PNib = 0.11$) และ 3) การประเมินผลวิชาพลศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด($PNib = 0.10$)

ตาราง 31 ดัชนีความต้องการจำเป็นสภาพการดำเนินการปัจจุบันกับสภาพการดำเนินการที่
คาดหวังและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
โดยรวมทุกด้าน ($n = 386$)

รายการ	สภาพการ ดำเนินการที่ คาดหวัง		ระดับ	สภาพการ ดำเนินการ ปัจจุบัน		ระดับ	PNib	ลำ ดับ
	M	S		M	S			
	ด้านหลักสูตร	4.28		0.44	มาก			
ด้านบุคลากร	4.43	0.68	มาก	3.97	0.84	มาก	0.12	4
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.32	0.52	มาก	3.48	0.65	ปาน กลาง	0.24	2
ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.33	0.61	มาก	3.36	0.75	ปาน กลาง	0.28	1
ด้านการประเมินผล	4.11	0.78	มาก	3.71	0.79	มาก	0.10	5
รวม	4.29	0.38	มาก	3.61	0.40	มาก	0.18	

จากตาราง 31 พบว่าสภาพการดำเนินการปัจจุบันของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($M = 4.29, S=0.38$) ในขณะที่ค่าเฉลี่ย
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินการที่คาดหวังของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($M = 3.16, S=0.40$) โดยรายการ
ประเมินที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด 3 ลำดับแรกคือ 1) ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการ

เรียนรู้ (PNib = 0.28) 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน (PNib = 0.24) และ 3) ด้านหลักสูตร(PNib = 0.16) ตามลำดับ

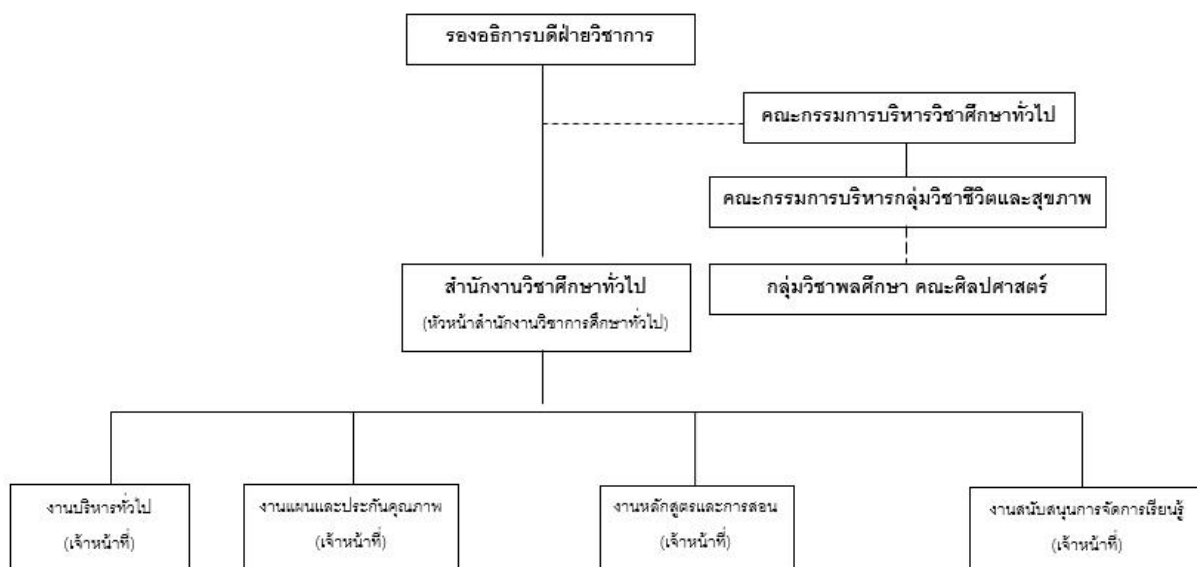
ตอนที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 การสร้างของรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบความเรียง และตารางประกอบความเรียง ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 1 ด้านโครงสร้างการบริหารงาน

1.1 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจัดตั้งสำนักงานวิชาการศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงานสายสนับสนุน ภายใต้สำนักงานอธิการบดี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป กำกับดูแล และรับผิดชอบหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ ทั้งงานหลักสูตรและการสอน งานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงงานแผนและประกันคุณภาพ ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผ่านหัวหน้าสำนักงานวิชาการศึกษาทั่วไป ตามโครงสร้างบริหาร ดังภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 14 โครงสร้างการบริหารสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป

1.2 สำนักวิชาการศึกษาทั่วไปควรจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหาร และดำเนินการเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป 2 ชุด ดังนี้

1.2.1 คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อบริหารงานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งแต่งตั้งรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน ผู้อำนวยการกองบริการศึกษาเป็นรองประธาน รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์ ฯ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ ฯ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์เป็นกรรมการ หัวหน้าสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปมีบทบาท และหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ และกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2. กำหนดแผนการปฏิบัติงานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
3. พิจารณารายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
4. พิจารณารายวิชา และกลุ่มวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป
5. พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
6. การทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1.2.2 คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงานในกลุ่มวิชา โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรดังนี้ 1) กลุ่มวิชาภาษา 2) กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 3) กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม 4) กลุ่มวิชาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม 5) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการจัดการ และ 6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป ซึ่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา ประกอบด้วยประธานโดยเลือกจากตัวแทนผู้สอนในกลุ่มวิชา อาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชาเป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปเป็นเลขานุการ โดยคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิต และสุขภาพ มีบทบาท และหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ
2. การเปิด - ปิด และกำหนดรายวิชาในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ
3. จัดอาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษาในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ
4. พิจารณารายละเอียดวิชา (มคอ.3 และ 5) ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ

ภาพประกอบ 15 ภาพโครงสร้างการบริหารกลุ่มวิชา

องค์ประกอบย่อยที่ 2 ด้านหลักสูตร

2.1 โครงสร้างหลักสูตร

2.1.1 โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม

คือ 1) กลุ่มวิชาภาษา 2) กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 3) กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม 4) กลุ่มวิชาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม 5) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการจัดการ และ 6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป ดังภาพประกอบ 16

ภาพประกอบ 16 ภาพโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

และรายวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2.1.2 รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1.2.1 วิชาบังคับ ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ 3 หน่วยกิต
(บรรยาย 2 ชม. - ปฏิบัติ 2 ชม. - ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชม.)

2.1.2.2 วิชาเลือก ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต
(บรรยาย 2 ชม. - ปฏิบัติ 2 ชม. - ศึกษาด้วยตนเอง 5 ชม.)

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

การกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมุ่งให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญา และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับปรัชญาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ตลอดจนร่วมกำหนดปรัชญาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปผ่านกลไกคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

2.2.1 วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจในธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้

ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของ ประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรง ตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

2.2.2 วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจใน ธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม มีคุณธรรม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของ ประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรง ตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

2.2.3 วัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางกาย และการดูแลสุขภาพ มีความเข้าใจในธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม มีความเคารพตนเอง และผู้อื่น มีระเบียบวินัย เคารพกฎ กติกา มารยาทของสังคม สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีทักษะพื้นฐานการออกกำลังกายหรือเล่น กีฬา เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีบุคลิกภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี มีความ รับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีน้ำใจนักกีฬา สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเล่นกีฬาหรือ ออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

2.3 ลักษณะเนื้อหาของรายวิชาพลศึกษา

2.3.1 วิชาบังคับ กลุ่มชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชาบูรณาการศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการดูแลสุขภาพ แบ่งออกเป็น 3 รายวิชา ดังนี้ วิชาพลศึกษา เพื่อคุณภาพชีวิต วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาในชีวิตประจำวัน และวิชานันทนาการเพื่อสุขภาพ

2.3.2 วิชาเลือก กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป เนื้อหารายวิชาเป็น กิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสนใจ โดยแยกรหัสวิชาตามชนิดกีฬา

2.4 การพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยการพิจารณาผ่านคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษา ทั่วไป และควรมีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทุก 4 ปี เพื่อให้หลักสูตรมี ความทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงการปรับย่อยในแต่ละรายวิชาทุกภาคการศึกษาผ่านกลไกการจัดทำ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

องค์ประกอบย่อยที่ 3 ด้านอาจารย์ผู้สอน

3.1 อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาสังกัดคณะศิลปศาสตร์ ในรูปแบบกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ เพื่อบริหารงานจัดการเกี่ยวกับรายวิชาพลศึกษา

3.2 บทบาทหน้าที่ และขอบเขตภาระงานอาจารย์พลศึกษา มีการกำหนดขอบเขต ภาระงานอาจารย์พลศึกษา ทั้งการสอน และภาระงานอื่น ๆ อย่างเหมาะสม โดยผู้สอนวิชาพลศึกษามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดขอบเขต ภาระงาน

3.3 การสรรหา และบริหารอัตรากำลัง คัดเลือกอาจารย์พลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ควรมีกระบวนการคัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่ถูกต้อง โปร่งใส ยุติธรรม ตามกระบวนการของทางคณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัย

3.4 การประเมินอาจารย์พลศึกษา มีการประเมินอาจารย์พลศึกษาตามขอบเขตภาระงาน และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผ่านกระบวนการของคณะศิลปศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอย่างเท่าเทียม เหมาะสม

3.5 การพัฒนาอาจารย์พลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ในฐานะต้นสังกัดควรสนับสนุน ส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม มีความทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงการศึกษาต่อ และการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ ผ่านแผนการพัฒนาบุคลากรที่เป็นรูปธรรม

องค์ประกอบย่อยที่ 4 ด้านงบประมาณ

4.1 งบประมาณรายรับ

4.1.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการเรียน การศึกษา จากการลงทะเบียนของนักศึกษา โดยคิดเป็นหน่วยกิตบรรยาย หน่วยกิตละ 150 บาท และหน่วยกิตปฏิบัติการ หน่วยกิตละ 300 บาท

4.1.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการสำนักงานตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัย

4.1.3 คณะศิลปศาสตร์มีเงินรายได้จากการลงทะเบียนของนักศึกษาตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัย

4.2 งบประมาณรายจ่าย (หมวดงบดำเนินงาน)

4.2.1 ค่าตอบแทน

คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงานของอาจารย์พลศึกษา และค่าตอบแทนบุคลากรของกิจกรรมหรือโครงการในรายวิชาพลศึกษาทุกภาคการศึกษา

4.2.2 ค่าใช้สอย

4.2.2.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายจ่ายหมวดค่าใช้สอย เป็นค่าเดินทางไปราชการในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา

4.2.2.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการซ่อมแซมสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

4.2.2.3 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

4.2.3 ค่าวัสดุ

คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนพลศึกษา

4.2.4 ค่าครุภัณฑ์

งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา และครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ตู้ทำน้ำเย็น) สำหรับนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

องค์ประกอบย่อยที่ 5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้พลศึกษา

5.1 ด้านสถานที่

5.1.1งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับสถานที่การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน มีหน้าที่ดังนี้

5.1.1.1 การขอใช้สถานที่

5.1.1.2 การควบคุมดูแลสถานที่

5.1.1.3 ประเมินผลการใช้สถานที่

5.1.1.4 ประสานงานกับสำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม ในการบำรุงรักษา และซ่อมแซมสถานที่

5.1.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบการบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

5.2 ด้านครุภัณฑ์

งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนพลศึกษาและการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน คือ การจัดหา จัดซื้อซื้อครุภัณฑ์ กีฬา และครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ตู้ทำน้ำเย็น) การใช้ครุภัณฑ์ การเก็บรักษาครุภัณฑ์ การควบคุม และการจำหน่ายครุภัณฑ์

5.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คือ จัดหา จัดซื้อ การใช้ การเก็บรักษา และการควบคุมวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้วิจัยนำวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) มาใช้ในการดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผน (P : Plan) การดำเนินการ (D : Do) การตรวจสอบ (C : Check) และการปรับปรุงแก้ไข (A : Act) มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ด้านงบประมาณ และ 4) ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ดังตาราง

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
4. การพัฒนาหลักสูตร	<p>1. คณะกรรมการบริหารวิชาการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป วิชาศึกษาทั่วไปวางแผน และกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก</p> <p>4. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาเอก</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรวิชาศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก</p> <p>4. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาเอก</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก</p> <p>4. คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาระดับปริญญาเอก</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป นำข้อมูลที่ได้จากกลไกตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตร และความต้องการพัฒนา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษา</p>

ตาราง 33 กระบวนการบริหารจัดการวิชาการวิชาชีพศึกษา หมวดวิชาชีพศึกษาทั่วไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านอาจารย์ผู้สอน

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
<p>อาจารย์ผู้สอน</p> <p>1. บทบาทหน้าที่ และขอบเขตภาระงาน</p> <p>2. การสรรหา และ จัดร่ำก่าลังอาจารย์ พดศึกษา</p> <p>3. การประเมิน อาจารย์ พดศึกษา</p> <p>4. การพัฒนา อาจารย์ พดศึกษา</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ มีวามแผนการ ประชุมกำหนดบทบาทหน้าที่ และ ขอบเขต ภาระงานของอาจารย์ พดศึกษา ภายใต้ระเบียบของคณะ ศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัย ทุก 4 ปีการศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ จัดร่ำก่าลังและแผนการบริหาร อาจารย์ พดศึกษา และแผนการประเมิน อาจารย์ พดศึกษา ในหมวดวิชาชีพศึกษา</p> <p>ทุกปีการศึกษา มีการกำหนด คุณสมบัติของอาจารย์ พดศึกษา ภายใต้ระเบียบของคณะศิลป ศาสตร์และมหาวิทยาลัย ทุก 4 ปี การศึกษา</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ มีการประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขต ภาระงานของอาจารย์ พดศึกษา ภายใต้ระเบียบของคณะ ศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัย เป็นลายลักษณ์ อักษรที่ชัดเจน ตามระยะเวลาและแผนที่ กำหนด</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ จัดทำกรรวิธีวิเคราะห์อัตราค่าจ้างที่ขาดแคลน และวิเคราะห์ค่า FTES ภาระงานการสอน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ประชุมเพื่อกำหนดเกณฑ์ คุณสมบัติของ อาจารย์ พดศึกษา และดำเนินการ แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกอาจารย์ พดศึกษา</p> <p>3. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ มีการประชุมคัดเลือกอาจารย์ พดศึกษา</p> <p>4. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ มีการพัฒนา อาจารย์ พดศึกษา</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ ตรวจสอบและรับรองรายงานผลการประชุม เรื่อง การกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขต ภาระงาน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพมากขึ้น และปรับ บทบาทหน้าที่ และขอบเขต ภาระงานของ อาจารย์พดศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบันทุก 4 ปีการศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์มีการ ปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ศึกษาให้มีประสิทธิภาพ อาจมีการปรับปรุงเกณฑ์ การสอบคัดเลือก การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร สอบ และคณะศิลปศาสตร์นำค่า FTES มาใช้ในการ บริหารการจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การ ประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกปี การศึกษา และในระยะยาว</p>	<p>1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ ตรวจสอบและรับรองรายงานผลการประชุม เรื่อง การกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขต ภาระงาน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพมากขึ้น และปรับ บทบาทหน้าที่ และขอบเขต ภาระงานของ อาจารย์พดศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบันทุก 4 ปีการศึกษา</p> <p>2. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์มีการ ปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ศึกษาให้มีประสิทธิภาพ อาจมีการปรับปรุงเกณฑ์ การสอบคัดเลือก การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัคร สอบ และคณะศิลปศาสตร์นำค่า FTES มาใช้ในการ บริหารการจัดสรรเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การ ประเมินคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกปี การศึกษา และในระยะยาว</p>

ตาราง 34 กระบวนการบริหารจัดการวิชาการวิทยาลัยศึกษา ทั้งหมดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
งบประมาณรายรับ	1.มหาวิทยาลัยกำหนดระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมนักศึกษาให้กับหน่วยงานในมหาวิทยาลัยรวมถึงคณะศิลปศาสตร์ และสำนักงานวิทยาลัยศึกษาทั่วไป	1.มหาวิทยาลัยประกาศระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมนักศึกษา จากการศึกษาโดยคิดเป็นหน่วยกิตบรรยาย หน่วยกิตละ 150 บาท และหน่วยกิตปฏิบัติกร หน่วยกิตละ 300 บาท	1.มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมนักศึกษา จากการศึกษา การลงทะเบียนของนักศึกษาจากเอกสารลงทะเบียนของนักศึกษาเพื่อพิจารณาการลงทะเบียนของนักศึกษาไปอย่างเหมาะสม	1.มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมนักศึกษา จากการศึกษา การลงทะเบียนของนักศึกษาจากเอกสารลงทะเบียนของนักศึกษาไปอย่างเหมาะสม
- สำนักงานวิทยาลัยศึกษาทั่วไป	2.คณะศิลปศาสตร์ กำหนดประมาณการรายรับของศิลปศาสตร์จากเอกสารลงทะเบียนเรียนวิทยาลัยศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทุกภาคการศึกษา โดยประมาณการรายรับจากกรที่กลุ่มวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปศาสตร์เปิดรายวิชาสอนนักศึกษาทั้งหมด 6 รายวิชา	2. สำนักงานวิทยาลัยศึกษาทั่วไปมีการเรียกเก็บเงินรายได้จากเอกสารลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และงบประมาณสนับสนุนการจัดการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย	2. สำนักงานวิทยาลัยศึกษาไปตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาไป และงบประมาณสนับสนุนการจัดการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย	2. สำนักงานวิทยาลัยศึกษาไปนำผลตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาไป และงบประมาณสนับสนุนการจัดการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย
- คณะศิลปศาสตร์	3. คณะศิลปศาสตร์ กำหนดจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 1,220 คน ต่อภาคการศึกษา คิดเป็นหน่วยกิตบรรยาย 2 หน่วยกิต และหน่วยกิตปฏิบัติกร 1 หน่วยกิต ประมาณรายรับต่อ 1 ภาคการศึกษาเท่ากับ 1,220 คน x (2 หน่วยกิต x 150 บาท) + 1,220 คน x (1 หน่วยกิต x 300 บาท) = 732,000 บาท	3. คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบประมาณการเงินรายรับ โดยคำนวณรายได้จากจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิทยาลัยศึกษา ซึ่งนักศึกษาที่มีความสามารถดีของมหาวิทยาลัยทุกภาค ตามประกาศของมหาวิทยาลัยทุกภาค การศึกษา	3. คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบประมาณการเงินรายรับ โดยคำนวณรายได้จากจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิทยาลัยศึกษา ซึ่งนักศึกษาที่มีความสามารถดีของมหาวิทยาลัยทุกภาค ตามประกาศของมหาวิทยาลัยทุกภาค การศึกษา	3. คณะศิลปศาสตร์นำผลการตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณจากเอกสารลงทะเบียนของนักศึกษา มาเป็นแนวทางในการวางแผนการเปิดสอนรายวิชาพลศึกษา เพื่อตอบสนองการบริหารงบประมาณในภาคการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
งบประมาณรายจ่าย หมวดงบดำเนินงาน	1. คณะศิลปศาสตร์ วางแผนการประชุม กำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนสหศึกษา และกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์	1. คณะศิลปศาสตร์ จัดประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนสหศึกษา และกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์	1. คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งผู้อำนวยการสหศึกษาเป็นคณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของจำนวน และรายการวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานที่หากไม่ตรงตามแผนที่จัดซื้อ ให้ประสานงานนักวิชาการพัสดุเพื่อดำเนินการติดตาม	1. คณะศิลปศาสตร์ ดำเนินการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนสหศึกษาในโอกาสที่เหมาะสม
(ค่าวัสดุ)	ศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ศิลปาคม วัสดุกีฬาต่อคณะศิลปศาสตร์ทุกปีการศึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ศิลปาคม 2. กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนสหศึกษา ภายใต้งบประมาณที่คณะศิลปศาสตร์กำหนด และนักวิชาการพัสดุดำเนินการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานตามแผนที่กำหนด	ดำเนินการตามแผนที่กำหนด	ดำเนินการตามแผนที่เหมาะสม
งบประมาณรายจ่าย หมวดงบดำเนินงาน	งานกีฬา สำนักงานพัฒนาการศึกษา วางแผนการประชุมเพื่อกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา และครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ใช้ทำน้ำเย็น) สำหรับนักเรียนเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และภาคการศึกษากลางกายนอกเวลาเรียนทุกปีการศึกษา	1. งานกีฬา สำนักงานพัฒนาการศึกษา จัดประชุมกำหนดงบประมาณ เสนอแผน ขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา และครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ใช้ทำน้ำเย็น) สำหรับนักเรียนเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และภาคการศึกษากลางกายนอกเวลาเรียนตามแผนที่กำหนด	สำนักงานพัฒนาการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบครุภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของจำนวน และรายการครุภัณฑ์ หากไม่ตรงตามแผนที่จัดซื้อ ให้ประสานงานนักวิชาการพัสดุเพื่อดำเนินการซื้อตามทุกครั้งที่	สำนักงานพัฒนาการศึกษาพบ และปรับปรุงแผนงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และภาคการศึกษากลางกายนอกเวลาเรียน

ตาราง 35 กระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
1. สถานที่	1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดแผนการขอใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานที่ศึกษา ชื่อกำหนด	1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์มอบหมายหน้าที่ให้ฝ่ายวิชาการดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ฝ่ายวิชาการเรียนการสอนกับหน่วยงานที่ศึกษา	1. ฝ่ายวิชาการคณะศิลปศาสตร์รายงานผล การดำเนินการดำเนินการต่อที่ประชุม คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและระบบการขอใช้สถานที่พัฒนาที่ทุกภาคการศึกษา และจัดเตรียมแผนการหาที่พักป็นกรณีเดิม เพื่อให้กระบวนการจัดการมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1. งานที่พัฒนาที่พัฒนาที่ศึกษา นำมาลด การตรวจสอบเอกสารการใช้สถานที่มาแก้ไข และจัดตารางการใช้สถานที่เรียนวิชาพลศึกษาอย่างเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไข ระบบการขอใช้สถานที่ทุกภาคการศึกษา และจัดเตรียมแผนการหาที่พักป็นกรณีเดิม เพื่อให้กระบวนการจัดการมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
1.1 การใช้สถานที่	1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดแผนการขอใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานที่ศึกษา ชื่อกำหนด	1. คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์มอบหมายหน้าที่ให้ฝ่ายวิชาการดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้ฝ่ายวิชาการเรียนการสอนกับหน่วยงานที่ศึกษา	1. ฝ่ายวิชาการคณะศิลปศาสตร์รายงานผล การดำเนินการดำเนินการต่อที่ประชุม คณะกรรมการบริหารคณะศิลปศาสตร์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและระบบการขอใช้สถานที่พัฒนาที่ทุกภาคการศึกษา และจัดเตรียมแผนการหาที่พักป็นกรณีเดิม เพื่อให้กระบวนการจัดการมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1. งานที่พัฒนาที่พัฒนาที่ศึกษา นำมาลด การตรวจสอบเอกสารการใช้สถานที่มาแก้ไข และจัดตารางการใช้สถานที่เรียนวิชาพลศึกษาอย่างเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไข ระบบการขอใช้สถานที่ทุกภาคการศึกษา และจัดเตรียมแผนการหาที่พักป็นกรณีเดิม เพื่อให้กระบวนการจัดการมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
1.2 การบำรุงรักษา	1.2 การบำรุงรักษา	1.2 การบำรุงรักษา	1.2 การบำรุงรักษา	1.2 การบำรุงรักษา
1.3 การควบคุมอาคารสถานที่	1.3 การควบคุมอาคารสถานที่	1.3 การควบคุมอาคารสถานที่	1.3 การควบคุมอาคารสถานที่	1.3 การควบคุมอาคารสถานที่
1.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	1.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	1.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	1.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	1.4 การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
	<p>3. งานกีฬาสำหรับพัฒนาศักยภาพนักศึกษา วางแผนประชุมกำหนดแผนการดูแลรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัย และประเมินการใช้สถานที่ในการเรียนการสอน วิชาการเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้สถานที่ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และมีการบริการบุคลากร นักศึกษาในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และมีการออกกำลังกายในเวลาและนอกเวลาเรียนทุกเดือน</p> <p>4. งานกีฬาสำหรับพัฒนาศักยภาพนักศึกษา กำหนด กำหนดที่ในการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้สถานที่ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และมีการออกกำลังกายในเวลาและนอกเวลาเรียนทุกเดือน</p>	<p>3. งานกีฬาสำหรับพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มีการประชุมเพื่อกำหนดการดูแลและการรักษาความปลอดภัย และประสานไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อขอพนักงานทำความสะอาด วิชาการในการดูแลรักษาความปลอดภัย สถานที่ และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และสรุปผลเป็นรายเดือน เพื่อจัดเวรยามดูแลความเรียบร้อยตามแผนที่กำหนด</p> <p>4. งานกีฬาสำหรับพัฒนาศักยภาพนักศึกษา กำหนดรูปแบบการประเมินใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาการ บริการบุคลากร นักศึกษาในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และมีการออกกำลังกายในเวลาและนอกเวลาเรียนทุกเดือน</p>	<p>3. งานกีฬาสำหรับพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ตรวจสอบตารางลงชื่อปฏิบัติงานและความพึงพอใจ ทำความสะอาด และพนักงานรักษาความปลอดภัยมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาหนทางที่จากรอการแผนการทำงานให้มีประสิทธิภาพในเดือนถัดไป</p> <p>4. งานกีฬาสำหรับพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินและเกณฑ์การให้คะแนนปรับปรุงเพื่อให้ถึงผู้บริการและได้รับข้อมูลมาพัฒนาการบริการสถานที่ซึ่งอำนวยความสะดวกต่อไป และนำผลจากการประเมินจากผู้บริการ นักศึกษา บุคลากร หน่วยงานภายนอก มาปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p>	

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
2. ครูผู้สอน	1. งานที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา กำหนด	1. ที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา ทำ	1. ที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา แต่งตั้ง	1. ที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา สำหรับ
2.1 การจัดหา	แผนการจัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนาผู้สอน	หนังสือขออนุมัติจัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนา	คณะกรรมการตรวจสอบรับครูผู้สอนที่พัฒนา และ	ครูผู้สอนที่พัฒนา ผลการตรวจสอบการ
จัดซื้อ	การเสนอผลการศึกษาและการบริการบุคลากร	และดำเนินการจัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนา	ตรวจสอบความครบถ้วน และคุณภาพของ	จัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนา ครูผู้สอนที่พัฒนา
2.2 การใช้	นักศึกษาในเวลาและนอกเวลาวิชาการทุก	แผนงานที่กำหนด	ครูผู้สอนที่พัฒนาการที่จัดซื้อ หากไม่ตรง	จัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนาเป็นการศึกษาต่อไป
2.3 การเก็บรักษา	มีการศึกษา	2. งานที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา ทำ	ตามที่กำหนด ให้ติดตามและดำเนินการให้	2. งานที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา นำผลที่
2.4 การควบคุม	2. งานที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา สำหรับ	หนังสือขออนุมัติจัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนา	ถูกต้อง	ได้จากกรรมการตรวจสอบ และสำหรับทำ
2.5 การจำหน่าย	และกำหนดพื้นที่ติดตั้งผู้พัฒนา เป็นบริการ	บ้านงานครัว (ผู้พัฒนา) และการจัด	2. งานที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา แต่งตั้ง	ยื่น หากพบการชำรุด เสียหาย ให้
	นำผู้สอน นักศึกษา บริเวณสนามกีฬา และ	จ้างในการติดตั้งผู้พัฒนา เป็นบริการนำ	คณะกรรมการตรวจสอบการติดตั้ง	ประสานงานนำร้านค้า ดำเนินการซ่อมแซม
	จุดออกกำลังกาย	ผู้สอน นักศึกษา และบุคลากรบริเวณ	ผู้พัฒนา เป็นบริการนำผู้สอน นักศึกษา ตาม	จุดบริการนำผู้สอน นักศึกษา และบุคลากร
	3. งานที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา	สนามกีฬา และจุดออกกำลังกาย	สนามกีฬา และจุดออกกำลังกายทุกจุด และ	ตามสนามกีฬา และจุดออกกำลังกายให้
	กำหนดการใช้ วิธีการดูแลบำรุงรักษาและ	3. ที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา จัดทำ	สำรวจผู้พัฒนา เป็นประจำทุก 2 สัปดาห์	หรือมีใช้งานอยู่เสมอ
	กำหนดเกณฑ์ ขั้นตอนการขออิมมูนิตี้	ทะเบียนครูผู้สอนที่พัฒนา ดำเนินการเก็บ	3. ที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา แต่งตั้ง	3. ที่พัฒนาผู้สอน นักศึกษา นำผลการ
	กีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษาและการ	รักษา และดูแลบำรุงรักษาครูผู้สอนที่	คณะกรรมการตรวจสอบครูผู้สอน และสำรวจ	ตรวจสอบครูผู้สอนที่พัฒนา และตามการ
	บริการบุคลากร นักศึกษาในเวลาและนอก	จัดทำตารางการใช้ และขออิมมูนิตี้	ตรวจสอบครูผู้สอนที่พัฒนาเป็นประจำทุกปี	ใช้งานได้จริงจำนวนเท่าไร เพื่อ
	เวลาวิชาการ	จากหน่วยงานภายในและภายนอก	การศึกษา หากพบครูผู้สอนที่มีอาการชำรุด	การเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการ
		มหาวิทยาลัย	เสียหายให้ดำเนินการซ่อมแซม หาก	ออกกำลังกายนอกเวลาเรียนหรือไม่ เพื่อ
			ซ่อมแซมไม่ได้ให้จำหน่ายครูผู้สอนที่	แผนการจัดซื้อครูผู้สอนที่พัฒนา
			ทะเบียนครูผู้สอนที่พัฒนา	เรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการบริการ
			นักศึกษา	บุคลากร นักศึกษาในเวลาและนอกเวลา
				วิชาการ

ปัจจัยนำเข้า (Input)	วางแผน (Plan)	ดำเนินการ (Do)	ตรวจสอบ (Check)	ปรับปรุง แก้ไข (Act)
2. วัตถุประสงค์	1. กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ สำรวจวัตถุประสงค์ฯ และทำแผนจัดซื้อวัสดุฯ กำหนดวัตถุประสงค์ฯ และจำนวนของวัสดุฯ	1. กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ทำหนังสือเพื่อขออนุมัติ และจัดซื้อวัสดุฯ กีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ตามประเภทกีฬา และจำนวนที่กำหนด	1. คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการ สำรวจรับวัสดุฯ เพื่อตรวจสอบความ ถูกต้อง ครบถ้วนตามจำนวนที่จัดซื้อ หาก พบข้อผิดพลาดให้แจ้งเจ้าหน้าที่พัสดุคณะ ศิลปศาสตร์ให้ดำเนินการตามขั้นตอนของ	1. กลุ่มวิชาพลศึกษานำผลการสำรวจฯ และ ตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุฯ มาเปรียบเทียบ และขั้นตอนการการจัดซื้อวัสดุฯ ในปี การศึกษาถัดไปให้มีประสิทธิภาพ
2.3 การเก็บรักษา	ประจำทุกปีการศึกษา	2. คณะศิลปศาสตร์ และกลุ่มวิชา พลศึกษา เก็บวัสดุฯ จากเจ้าหน้าที่	ศิลปศาสตร์ 2. คณะศิลปศาสตร์นำผลการตรวจรับวัสดุฯ กีฬา ว่าคงเหลือและสามารถใช้งานได้จริง จำนวนเท่าไร เพียงพอและเหมาะสมต่อ	
2.4 การควบคุม	พลศึกษา กำหนดการใช้วัสดุฯ และดูแล วัตถุประสงค์ฯ ในการเรียนการสอนวิชาพล ศึกษา	ผู้สอนเป็นผู้ดูแล และเก็บรักษาวัสดุ กีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ปีการศึกษา	2. คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการ สำรวจ และตรวจรับวัสดุฯ เป็นประจำทุก ปีการศึกษา	การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในปี การศึกษาถัดไป

องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) สามารถพิจารณาได้จาก 2 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบย่อยที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

เมื่อนักศึกษาเรียนวิชาพลศึกษาในฐานะวิชาศึกษาทั่วไปแล้ว นักศึกษามีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สอดคล้องหลักปรัชญาของวิชาศึกษาทั่วไปว่าด้วยความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ส่งผลให้นักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น ดังนี้

1.1 นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต อย่างพอเพียง มีความรับผิดชอบ อุดมคติ อุดมการณ์ ซื่อสัตย์ มีความสุภาพ และรู้จักกาลเทศะมีระเบียบวินัย และมีความใฝ่ใจนักกีฬา

1.2 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา และการดูแลสุขภาพเบื้องต้น มีบุคลิกภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

1.3 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานของการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีทักษะการคิด มีความคิดสร้างสรรค์และเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา มีการคิดวิจารณ์ญาณ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

1.4 นักศึกษามีจิตอาสา เสียสละ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมและเข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามัคคีและมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

1.5 นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสุขภาพและกีฬา คิดคำนวณและวิเคราะห์เชิงตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสมรรถภาพทางกายเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพได้ ตลอดจนใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดูแลสุขภาพทางกาย และภาวะสุขภาพอื่นๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน

องค์ประกอบย่อยที่ 2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน

ในส่วนของการบริหารงาน กำหนดผลผลิตของรูปแบบ โดยพิจารณาจากประสิทธิภาพของการบริหารงานขององค์กรที่เกี่ยวข้อง ลดหลั่นตามลำดับ คือ จากสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ลงสู่คณะศิลปศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษาในที่สุด โดยประสิทธิภาพในการบริหารงานพิจารณาจากการที่องค์กรในแต่ละระดับมีการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดภายใน

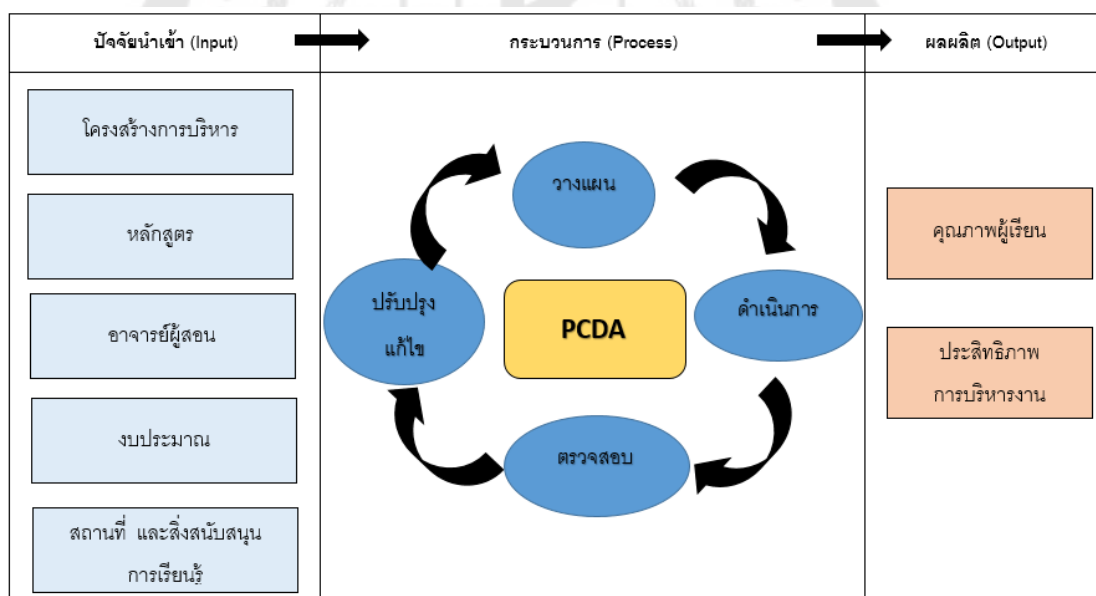
กรอบเงื่อนไขของเวลา โดยบรรลุผลตามเป้าหมายของงานนั้นๆ อย่างรูปธรรม ซึ่งสามารถจำแนกย่อยในแต่ละระดับ ดังนี้

2.1 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งมีบทบาทหน้าที่หลักในการบริหารงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จะต้องมีการจัด/ปรับโครงสร้างองค์กรตามแนวทางที่กำหนดอย่างชัดเจน มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ของแต่ละส่วนงานที่ชัดเจน สอดรับกับเป้าหมายของการดำเนินงานองค์กร พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดโครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามบริบท และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ในส่วนของการบริหารงบประมาณของสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวงจรงบประมาณ และมีกระบวนการ ขั้นตอนการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.2 คณะศิลปศาสตร์ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของกลุ่มวิชาพลศึกษา ตลอดจนการประสานงานกับสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ในฐานะของหน่วยงานต้องสังกัด จะต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปฏิทินที่สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนด ตลอดจนต้องมีการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในส่วนของการอาจารย์ผู้สอน โดยต้องมีการวิเคราะห์อัตรากำลังที่เหมาะสมกับภาระงาน มีกระบวนการสรรหา คัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่เหมาะสม มีคุณภาพตามกรอบอัตรากำลังที่ควรเป็น มีการกำหนดเงื่อนไขภาระงาน บทบาท หน้าที่ ของอาจารย์ที่ชัดเจน มีกระบวนการส่งเสริมเพื่อการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ในกลุ่มวิชาพลศึกษาที่เป็นรูปธรรม และกำหนดเกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษาที่ชัดเจน และในส่วนของการบริหารงบประมาณนั้น ต้องกำหนดงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอย่างชัดเจน และมีการดำเนินงานใช้งบประมาณดังกล่าว ตามแผนหรือกรอบที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.3 กลุ่มวิชาพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายและปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีกำหนด โดยต้องมีการวิเคราะห์ และกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ชัดเจน มีการกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียนที่เหมาะสมกับ

จำนวนนักศึกษา สอดคล้องกับแผนการศึกษาของแต่ละหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการกำหนดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษาได้รับผลประโยชน์จากการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างสูงสุดภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เหมาะสม มีการกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ. ในแต่ละระยะของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนปรัชญาของการจัดการศึกษาทั่วไป ตามกรอบปฏิทินการศึกษาและเงื่อนไขเวลาที่กำหนด ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมีการกำกับติดตามหรือกระบวนการทวนสอบที่เป็นระบบ มีการกำหนดตัวบ่งชี้ในกระบวนการทวนสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์พลศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และจะต้องมีการพิจารณาทบทวน ปรับปรุงกระบวนการทำงาน การบริการจัดการในกลุ่มวิชาพลศึกษาให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพสูงสุด

ภาพประกอบ 17 รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 ดังตาราง 36 - 48

ตาราง 36 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญมาแจกแจงค่าความถี่และค่าร้อยละตามตัวแปรนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	60.00
หญิง	2	40.00
รวม	5	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	1	20.00
ปริญญาเอก	4	80.00
รวม	5	100.00
ตำแหน่งทางวิชาการ		
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	3	60.00
รองศาสตราจารย์	2	40.00
รวม	5	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
มากกว่า 10 ปี	5	100.00
รวม	5	100.00

จากตาราง 36 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีระดับปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 80.00 เป็นส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ คิดเป็นร้อยละ 60.00 และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 100.00

ตาราง 37 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.64	0.41	มากที่สุด	4.65	0.36	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร	4.66	0.50	มากที่สุด	4.50	0.67	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร	4.54	0.50	มากที่สุด	4.67	0.33	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน	5.00	0.60	มากที่สุด	5.00	0.60	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ	4.75	0.76	มากที่สุด	4.75	0.42	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.00	0.55	มากที่สุด	4.70	0.95	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)	4.86	0.56	มากที่สุด	4.61	0.48	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 ด้านการวางแผน	4.85	0.58	มากที่สุด	4.64	0.48	มากที่สุด
2.1.1 การวางแผนด้านหลักสูตร	4.77	0.94	มากที่สุด	4.88	0.39	มากที่สุด
2.1.2 การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน	4.75	0.75	มากที่สุด	4.75	0.38	มากที่สุด
2.1.3 การวางแผนด้านงบประมาณ	5.00	0.31	มากที่สุด	4.75	0.63	มากที่สุด
2.1.4 การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.88	0.56	มากที่สุด	4.66	0.89	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 ด้านการดำเนินการ	4.82	0.66	มากที่สุด	4.57	0.46	มากที่สุด
2.2.1 การดำเนินการด้านหลักสูตร	4.71	0.58	มากที่สุด	4.46	0.69	มากที่สุด
2.2.2 การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน	5.00	1.00	มากที่สุด	4.50	0.63	มากที่สุด
2.2.3 การดำเนินการด้านงบประมาณ	5.00	0.67	มากที่สุด	4.58	0.33	มากที่สุด
2.2.4 การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.00	0.67	มากที่สุด	4.88	0.78	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 ด้านการตรวจสอบ	4.71	0.53	มากที่สุด	4.60	0.48	มากที่สุด
2.3.1 การตรวจสอบด้านหลักสูตร	4.72	0.86	มากที่สุด	4.54	0.59	มากที่สุด
2.3.2 การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน	4.75	0.88	มากที่สุด	4.75	0.75	มากที่สุด
2.3.3 การตรวจสอบด้านงบประมาณ	5.00	0.15	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
2.3.4 การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.00	0.56	มากที่สุด	4.88	0.72	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.91	0.53	มากที่สุด	4.67	0.53	มากที่สุด
2.4.1 การปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร	4.66	0.79	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด

ตาราง 37 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
2.4.2 การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน	5.00	0.38	มากที่สุด	4.75	0.75	มากที่สุด
2.4.3 การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	5.00	0.35	มากที่สุด	5.00	0.78	มากที่สุด
2.4.4 การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	5.00	0.60	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)	4.92	0.52	มากที่สุด	4.71	0.30	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหาร	5.00	0.33	มากที่สุด	5.00	0.17	มากที่สุด
รวม	4.74	0.46	มากที่สุด	4.68	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 37 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการ
 วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่
 ในระดับมากที่สุด (Md = 4.74 , IQR = 0.46) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md
 = 4.68 , IQR = 0.29) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับรูปแบบทุกองค์ประกอบ และม
 ีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 38 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.มีจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงานสายสนับสนุน อยู่ภายใต้สำนักงานอธิการบดี	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
2.สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
3.จัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
5.จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงานในกลุ่มวิชา โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
6.คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารงานภายในกลุ่มวิชา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
รวม	4.66	0.50	มากที่สุด	4.50	0.67	มากที่สุด

จากตาราง 38 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.66 , IQR = 0.50) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.50 , IQR = 0.67) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านโครงสร้างการบริหาร และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 39 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.มีโครงสร้างหลักสูตร	4.61	0.67	มากที่สุด	4.61	0.65	มากที่สุด
1.1โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มวิชา 30 หน่วยกิต	4.50	0.75	มากที่สุด	4.50	0.83	มากที่สุด
(1) กลุ่มวิชาภาษา 15 หน่วยกิต	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
(2) กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 3 หน่วยกิต	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
(3) กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม 3 หน่วยกิต	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
(4) กลุ่มวิชาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม 3 หน่วยกิต	4.00	1.00	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด
(5) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการจัดการ 3 หน่วยกิต	4.00	1.00	มาก	4.00	1.50	มาก
(6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต	4.00	1.00	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด
1.2 โครงสร้างของ กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ ประกอบด้วย รายวิชาพลศึกษา จาก 3 คณะ และจากวิทยาลัยแพทย ฯ	4.00	1.00	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 รายวิชาพลศึกษา อยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.50	0.75	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
(1) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชาบังคับ 3(2-2-5)	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
(2) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป เป็นวิชาเลือก 3 หน่วยกิต 3(2-2-5)	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. มีวัตถุประสงค์	4.66	0.67	มากที่สุด	5.00	0.67	มากที่สุด
(1) วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
(2) วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
(3) วัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
3. มีลักษณะ และเนื้อหา รายวิชา	4.50	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.1 เป็นวิชาบังคับ กลุ่มชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชา บูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
3.2 เป็นวิชาเลือก กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป เนื้อหา รายวิชาเป็นกิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพ เพื่อให้นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความ สนใจ	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4. มีการพัฒนาหลักสูตร	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.1 อาจารย์ผู้สอนพลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
รวม	4.54	0.50	มากที่สุด	4.67	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 39 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.54 , IQR = 0.50) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.67 , IQR = 0.33) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 40 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา สังกัดอยู่คณะศิลปศาสตร์ และจัดตั้งเป็นกลุ่มวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
2. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการสอน บริการวิชาการ การวิจัย การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และภาระงานอื่น ๆ	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3. คณะศิลปศาสตร์มีกระบวนการการสรรหา คัดเลือกและบริหารอัตรากำลัง อาจารย์พลศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4. มีการประเมินอาจารย์พลศึกษาตามขอบเขตภาระงาน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุน ส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาให้พัฒนาตนเอง	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.60	มากที่สุด	5.00	0.60	มากที่สุด

จากตาราง 40 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.60) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.60) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านอาจารย์ผู้สอน และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 41 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.งบประมาณรายรับ	4.66	1.00	มากที่สุด	5.00	0.33	มากที่สุด
1.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา จากการลงทะเบียนของนักศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปไม่มีเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.3 คณะศิลปศาสตร์มีเงินรายได้จากการลงทะเบียนของนักศึกษา ตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัย	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าตอบแทน)	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงานของอาจารย์พลศึกษา	4.00	1.00	มาก	5.00	0.50	มากที่สุด
3.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าใช้สอย)	4.00	1.00	มาก	5.00	0.67	มากที่สุด
3.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายจ่ายหมวดค่าใช้สอยในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	4.00	1.50	มาก	5.00	1.00	มากที่สุด
3.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการซ่อมแซมสถานที่	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.3 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าวัสดุ)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนพลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด

ตาราง 41 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
5.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าครุภัณฑ์)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
5.1งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็น หน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการ จัดซื้อครุภัณฑ์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
รวม	4.75	0.76	มากที่สุด	4.75	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 41 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์การบริหารจัดการวิชา
พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า
(Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด
(Md = 4.75 , IQR = 0.76) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.75 , IQR =
0.42) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และมีความ
คิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 42 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการ
บริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
(n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1. ด้านสถานที่	5.00	0.25	มากที่สุด	4.50	1.25	มากที่สุด
1.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอใช้สถานที่ การควบคุมดูแล สถานที่ ประเมินผลการใช้สถานที่ และประสานงานกับ สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมในการ บำรุงรักษา และซ่อมแซมสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มากที่สุด
1.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็น หน่วยงานรับผิดชอบการบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่ ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกาย ภายนอกเวลาเรียน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด

ตาราง 42 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
2. ด้านครุภัณฑ์	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับครุภัณฑ์ในการเรียนการสอน พลศึกษาและการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน คือ การจัดหา จัดซื้อซื้อครุภัณฑ์กีฬา และครุภัณฑ์งาน บำบัดน้ำครว (ตู้ทำน้ำเย็น) การใช้ครุภัณฑ์ การเก็บรักษาครุภัณฑ์ การควบคุม และการจำหน่ายครุภัณฑ์	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คือ จัดหา จัดซื้อ การใช้ การเก็บรักษา และการควบคุมวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
รวม	5.00	0.55	มากที่สุด	4.70	0.95	มากที่สุด

จากตาราง 42 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.55) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.70 , IQR = 0.95) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 43 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1. การวางแผนด้านหลักสูตร	4.77	0.94	มากที่สุด	4.88	0.39	มากที่สุด
1.1 วางแผนวางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.2 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.3 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.5 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.6 วางแผนมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดทำ มคอ.3 ในระบบ REG ของมหาวิทยาลัย	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.7 วางแผนประชุมพิจารณากำหนดลักษณะวิชา และเนื้อหาวิชา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.8 วางแผนและกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการพัฒนาคู่มือหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.9 วางแผน กำหนดกรอบแนวทาง หลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับกลุ่มวิชา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2. การดำเนินการด้านหลักสูตร	4.71	0.58	มากที่สุด	4.46	0.69	มากที่สุด
2.1 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
2.2 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.3 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ ของรายวิชาพลศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก

ตาราง 43 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
2.4 กำหนดรายวิชาที่ต้องเปิดสอน จำนวนกลุ่มการเรียนรู้ จำนวนผู้เรียน ช่วงเวลาที่เปิดสอน และพิจารณาผู้สอน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.5 จัดประชุมเพื่อกำหนดอาจารย์ผู้สอน รายวิชา พลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.6 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำ มคอ.3	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.7 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มีการจัดประชุมทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาพลศึกษา ก่อนพิจารณาส่งเกรด ก่อนให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำ มคอ. 5	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.8 ประชุมกำหนดลักษณะวิชา และเนื้อหาวิชา พลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.9 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.50	มาก
2.10 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานฯ ดำเนินการวิเคราะห์ หลักสูตรและประเมินความต้องการจำเป็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.11 จัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
2.12 จัดประชุม เพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และ จุดมุ่งหมายของรายวิชาในกลุ่มชีวิต และสุขภาพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.13 ประชุมเพื่อพัฒนา ปรับปรุงรายวิชาพลศึกษา ใน กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3. มีการตรวจสอบด้านหลักสูตร	4.72	0.86	มากที่สุด	4.54	0.59	มากที่สุด
3.1 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ เนื้อหาวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.2 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก

ตาราง 43 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
3.3 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.4 คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ ประชุม ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยของ รายวิชาเปิดสอน อาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.5 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ติดตาม ตรวจสอบรายวิชาที่ต้องเปิดสอน อาจารย์ผู้สอน การจัด กลุ่มการเรียน จำนวนนักศึกษา กลุ่มวิชาชีวิตและ สุขภาพ และกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.6 ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยการบันทึก มคอ.3 ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.7 ตรวจสอบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนการส่งเกรด ของอาจารย์ผู้สอนพลศึกษา และ ติดตาม ตรวจสอบ ความถูกต้องการบันทึก มคอ.5	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.8 ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของลักษณะ และ เนื้อหาวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.9 ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนสมบูรณ์ ของข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการจำเป็นในการ พัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	1.50	มากที่สุด	4.00	1.50	มาก
3.10 ตรวจสอบ พิจารณาแนวทางพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในกลุ่มวิชาชีวิตและ สุขภาพ	5.00	1.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.11 ทบทวน พิจารณาแนวทางพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในรายวิชาพลศึกษา	4.00	1.00	มาก	5.00	0.50	มากที่สุด
4. มีการปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร	4.66	0.79	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
4.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	4.00	1.00	มาก	5.00	0.50	มากที่สุด

ตาราง 43 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
4.2 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีพชีวิตและสุขภาพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.3 ทบทวนเนื้อหาวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา มาเป็นแนวทาง ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.4 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษา มาเป็นแนวทางในการกำหนดรายวิชาเปิดสอน การจัดอาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษา ในกลุ่มชีวิตและสุขภาพ	4.00	1.00	มาก	5.00	0.50	มากที่สุด
4.5 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดรายวิชาเปิดสอน การจัดอาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษาในรายวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.6 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.3 ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในปีการศึกษาถัดไป	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.7 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.5 ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในปีการศึกษาถัดไป	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.8 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมมาปรับเปลี่ยนลักษณะรายวิชาให้ทันสมัย	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.9 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหาวิชาพลศึกษา มาปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.10 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการจำเป็นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.11 ทบทวน แนวทางกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.12 ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาพลศึกษา ให้มีความทันสมัย	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
รวม	4.75	0.76	มากที่สุด	4.67	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 43 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร โดยรวมด้าน ความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.75 , IQR = 0.76) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด (Md = 4.67 , IQR = 0.39) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับกระบวนการ บริหารจัดการ ด้านหลักสูตร และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม สอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 44 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการ บริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านอาจารย์ ผู้สอน (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน	4.75	0.75	มากที่สุด	4.75	0.38	มากที่สุด
1.1 วางแผนการประชุมกำหนดบทบาทหน้าที่ และ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
ขอบเขต ภาระงานของอาจารย์พลศึกษา						
1.2 วางแผนการประชุมวิเคราะห์อัตรากำลังและ	4.00	1.00	มาก	4.00	1.00	มาก
แผนการบริหารอัตรากำลังอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษา						
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแนวทาง และเกณฑ์การ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
ประเมินอาจารย์พลศึกษาตามบทบาทหน้าที่ และ						
ขอบเขตภาระงาน						
1.4 วางแผนการประชุมในการวางแผนทางการพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
อาจารย์พลศึกษา						
2.การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน	5.00	1.00	มากที่สุด	4.50	0.63	มากที่สุด
2.1 จัดประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขต	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
ภาระงานของอาจารย์พลศึกษา						
2.2 จัดทำการวิเคราะห์อัตรากำลังที่ขาดแคลน และ	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
วิเคราะห์ค่า FTES ภาระงานการสอนของอาจารย์ผู้สอน						
วิชาพลศึกษา						
2.3 จัดประชุมกำหนดแนวทางการประเมินและพิจารณา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
เกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษา						
2.4 จัดประชุมกำหนดเกณฑ์และการส่งเสริมให้อาจารย์	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
พัฒนาตนเอง						

ตาราง 44 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
3.การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน	4.75	0.88	มากที่สุด	4.75	0.75	มากที่สุด
3.1 ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุม เรื่องการกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขต ภาระงานอาจารย์พลศึกษา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.2 กำหนด และตรวจสอบค่า FTES ภาระการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.3 ตรวจสอบ และประเมินการสอน และการปฏิบัติภาระงานอื่นๆ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.4 ตรวจสอบ ติดตามผลการพัฒนาอาจารย์พลศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
4.การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน	5.00	0.38	มากที่สุด	4.75	0.75	มากที่สุด
4.1 นำผลการตรวจสอบ ภาระงานของอาจารย์พลศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตภาระงาน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
4.2 ปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาและนำค่า FTES มาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา	5.00	1.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
4.3 พัฒนาปรับปรุงแนวทางการประเมินให้มีประสิทธิภาพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.4 ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
รวม	4.76	0.73	มากที่สุด	4.49	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 44 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.76 , IQR = 0.73) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.49 , IQR = 0.40) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านอาจารย์ผู้สอน และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 45 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.การวางแผนด้านงบประมาณ	5.00	0.31	มากที่สุด	4.75	0.63	มากที่สุด
1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.2 กำหนดประมาณการรายรับของศิลปศาสตร์จากการลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มากที่สุด
1.3 วางแผนประชุมกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงาน	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.4 วางแผนกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอย เป็นค่าเดินทางไปราชการในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.5 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.6 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณรายจ่ายในการดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.7 วางแผนการประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนพลศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
1.8 วางแผนการประชุมเพื่อกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.การดำเนินการด้านงบประมาณ	5.00	0.67	มากที่สุด	4.58	0.33	มากที่สุด
2.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มากที่สุด
2.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีการเรียกเก็บเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
2.3 คณะศิลปศาสตร์มีการเรียกเก็บเงินรายได้และติดตามการจัดสรรงบประมาณรายรับ จากการลงทะเบียนของนักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.4 จัดประชุมพิจารณากำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงานของอาจารย์พลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงาน และค่าตอบแทนบุคลากร	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณ และเดินทางไปราชการ	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.7 ประชุมพิจารณางบประมาณ และทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอแผน และขออนุมัติงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	5.00	1.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มากที่สุด
2.8 เสนอแผน และขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายในการดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.9 จัดประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.10 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.11 จัดประชุมกำหนดงบประมาณ เสนอแผน ขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	5.00	1.00	มากที่สุด	4.00	1.50	มากที่สุด
2.12 ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.การตรวจสอบด้านงบประมาณ	5.00	0.15	มากที่สุด	4.50	0.50	มากที่สุด
3.1 มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
3.3 คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบงบประมาณเงินรายรับ โดยคำนวณรายได้จากจำนวนนักศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.4 ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการประชุมในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของค่าตอบแทน เกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงาน และค่าตอบแทนบุคลากร	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณการเดินทางราชการ	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของงบประมาณที่ได้รับ การอนุมัติ จากมหาวิทยาลัยในการซ่อมแซมสถานที่	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.8 ตรวจสอบงบประมาณที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย เพื่อดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.50	มาก
3.9 แต่งตั้งอาจารย์พลศึกษาเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของจำนวน และรายการวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.10 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของจำนวน และรายการครุภัณฑ์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4. การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	5.00	0.35	มากที่สุด	5.00	0.78	มากที่สุด
4.1 ทบทวน ความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษาในครั้งถัดไปอย่างเหมาะสม	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.2 นำผลตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้มาเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณของสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.3 นำผลการตรวจสอบมาเป็นแนวทางในการวางแผนการเปิดสอนรายวิชาพลศึกษา เพื่อทบทวนการบริหารงบประมาณ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด

ตาราง 45 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
4.4 ทบทวนการกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.5 ทบทวนงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอยในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.6 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.7 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.50	มากที่สุด
4.8 สํารวจวัสดุกีฬาคลัง และทบทวนพิจารณา กำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.9 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.40	มากที่สุด	4.56	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 45 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.40) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.56 , IQR = 0.45) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 46 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.88	0.56	มากที่สุด	4.66	0.89	มากที่สุด
1.1 กำหนดแผนการขอใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.2 กำหนดแผนการสำรวจบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแผนการดูแลรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัย และประเมินการใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
1.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินการใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการขอใช้สถานที่จากหน่วยงานภายนอก	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.5 กำหนดแผนการจัดซื้อครุภัณฑ์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.6 วางแผนสำรวจและกำหนดพื้นที่ติดตั้งตู้ทำน้ำเย็น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.7 กำหนดการใช้ วิธีการดูแลบำรุงรักษาและกำหนดเกณฑ์ ขั้นตอนการขอยืมครุภัณฑ์กีฬา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.8 วางแผนสำรวจวัสดุกีฬา และทำแผนจัดซื้อวัสดุกีฬา กำหนดวัสดุอุปกรณ์ และจำนวนของวัสดุกีฬา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
1.9 กำหนดการใช้วัสดุกีฬา และดูแลวัสดุกีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.00	0.67	มากที่สุด	4.88	0.78	มากที่สุด
2.1 ขอใช้สถานที่และจัดทำตารางในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.2 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษาประสานสำนักงานบริหารกายภาพและสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการซ่อมแซมสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.3 จัดประชุมเพื่อกำหนดการดูแลความสะอาดและการรักษาความปลอดภัย	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
2.4 จัดทำรูปแบบการประเมินใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา และดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬาตามแผนงานที่กำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ตู้ทำน้ำเย็น)	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.7 จัดทำทะเบียนครุภัณฑ์กีฬา ดำเนินการเก็บรักษา และดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์ จัดทำตารางการใช้ และขอยืมครุภัณฑ์	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
2.8 จัดทำหนังสือเพื่อขออนุมัติ และจัดซื้อวัสดุกีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาตามประเภทกีฬา และจำนวนที่กำหนด	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
2.9 เบิกวัสดุกีฬาจากเจ้าหน้าที่พัสดุคณะศิลปศาสตร์ และอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ดูแล และเก็บรักษาวัสดุกีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.00	0.56	มากที่สุด	4.88	0.72	มากที่สุด
3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของตารางสอนและสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.2 ตรวจสอบผลการสำรวจสถานที่และครุภัณฑ์และตรวจสอบผลการบำรุงรักษาและซ่อมแซมสถานที่	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.3 ตรวจสอบตารางลงชื่อปฏิบัติงานและความเรียบร้อยของงานที่ได้รับมอบหมาย	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินและเกณฑ์การใช้สถานที่ และตรวจสอบผลจากการประเมินของผู้ใช้บริการ	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.5 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์กีฬา และตรวจสอบความครบถ้วน และคุณภาพของครุภัณฑ์	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
3.6 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับตรวจสอบการติดตั้งตู้ทำน้ำเย็นบริการน้ำดื่มให้นักศึกษา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
3.7 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับครุภัณฑ์ และสำรวจตรวจนับครุภัณฑ์กีฬา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.8 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับวัสดุกีฬา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนตามจำนวนที่จัดซื้อ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
3.9 คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจ และตรวจนับวัสดุกีฬา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4. การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	5.00	0.60	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด
4.1 นำผลการตรวจสอบตารางการใช้สถานที่มาแก้ไข และจัดตารางการใช้สถานที่เรียนวิชาพลศึกษา	5.00	1.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.2 นำผลการตรวจสอบการซ่อมแซมสถานที่ เพื่อวางแผนการบำรุงรักษา และซ่อมแซมสถานที่ทุกปี การศึกษา และในระยะยาว	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.3 นำผลการตรวจสอบการทำหน้าที่ของพนักงานทำความสะอาด และพนักงานรักษาความปลอดภัยมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อทบทวน พิจารณาวางแผนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.4 ปรับปรุงเพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้บริการและได้รับข้อมูลมาพัฒนาการบริการสถานที่ซึ่งอำนวยความสะดวกต่อไป	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
4.5 นำผลจากการประเมินจากผู้บริการนักศึกษา บุคลากร หน่วยงานภายนอกมาปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด
4.6 สำรวจครุภัณฑ์คงเหลือ นำผลการตรวจสอบการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา ครุภัณฑ์ปรับแผนการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬาในปีการศึกษาถัดไป	5.00	0.50	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
4.7 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบ และสำรวจตู้ทำน้ำเย็น หากพบการชำรุด เสียหาย ให้ประสานงานร้านค้า ดำเนินการซ่อมแซมจุดบริการน้ำดื่มให้นักศึกษาและบุคลากรตามสนามกีฬา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด

ตาราง 46 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
4.8 นำผลการตรวจนับครุภัณฑ์ เพื่อทำแผนการจัดซื้อครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.9 นำผลการตรวจรับ และตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุกีฬา มาปรับวิธี และขั้นตอนการจัดซื้อวัสดุกีฬาในปีการศึกษาถัดไปให้มีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	1.00	มากที่สุด
4.10 คณะศิลปศาสตร์นำผลการตรวจนับวัสดุกีฬา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.96	0.59	มากที่สุด	4.66	0.71	มากที่สุด

จากตาราง 46 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อยู่ โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.96 , IQR = 0.59) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 4.66 , IQR = 0.71) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อยู่ และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 47 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) องค์ย่อยประกอบที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1. นักศึกษาเรียนวิชาพลศึกษาในฐานะวิชาศึกษาทั่วไปแล้วมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.1 นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต อย่างพอเพียง มีรับผิดชอบ อดทน อดกลั้น ซื่อสัตย์ มีความสุภาพ และรู้จักกาลเทศะมีระเบียบวินัย และมีน้ำใจนักกีฬา	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา และการดูแลสุขภาพเบื้องต้น มีบุคลิกภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานของการออกกำลังกายและเล่นกีฬามีทักษะการคิด มีความคิดสร้างสรรค์และเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา มีการคิดวิจารณ์ญาณ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.4 นักศึกษามีจิตอาสา เสียสละ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม และเข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามัคคี และมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อสังคม	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสุขภาพและกีฬา คิดคำนวณและวิเคราะห์เชิงตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสมรรถภาพทางกายเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพได้ ตลอดจนใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดูแลสุขภาพทางกาย และภาวะสุขภาพอื่นๆได้อย่างรู้เท่าทัน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.50	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 47 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) องค์ย่อยประกอบที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.50) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR

= 0.00) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการด้านคุณภาพผู้เรียน และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

ตาราง 48 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) องค์ย่อยประกอบที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน (n = 5)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
1.สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งมีบทบาทหน้าที่หลักในการบริหารงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จะต้องมีการจัด/ปรับโครงสร้างองค์กรตามแนวทางที่กำหนดอย่างชัดเจน มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ของแต่ละส่วนงานที่ชัดเจน สอดรับกับเป้าหมายของการดำเนินงานองค์กร พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดโครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามบริบท และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ในส่วนของการบริหารงบประมาณของสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวงจรงบประมาณ และมีกระบวนการ ขั้นตอนการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.คณะศิลปศาสตร์ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของกลุ่มวิชาพลศึกษา ตลอดจนการประสานงานกับสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ในฐานะของหน่วยงานต้องสังกัด จะต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปฏิทินที่สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนด ตลอดจนต้องมีการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในส่วนของการจัดสอน โดยต้องมีภาวะหรืออัตรากำลังที่เหมาะสมกับภาระงาน มีกระบวนการสรรหา คัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่เหมาะสม มีคุณภาพตามกรอบอัตรากำลังที่ควรเป็น มีการกำหนดเงื่อนไขภาระงาน บทบาท หน้าที่ ของอาจารย์ที่ชัดเจน มีกระบวนการส่งเสริมเพื่อการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ในกลุ่มวิชาพลศึกษาที่เป็นรูปธรรม และกำหนดเกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษาที่ชัดเจน และในส่วนของการบริหารงบประมาณนั้น ต้องกำหนดงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอย่างชัดเจน และมีการดำเนินงานใช้งบประมาณดังกล่าว ตามแผนหรือกรอบที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.50	มากที่สุด

ตาราง 48 (ต่อ)

รายการ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	Md	IQR	ระดับ	Md	IQR	ระดับ
3.กลุ่มวิชาพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายและปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีกำหนด โดยต้องมีภาวะวิเคราะห์และกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ชัดเจน มีการกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา สอดคล้องกับแผนการศึกษาของแต่ละหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการกำหนดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษาได้รับผลประโยชน์จากการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างสูงสุด ภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เหมาะสม มีการกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ. ในแต่ละระยะของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนปรัชญาของการจัดการศึกษาทั่วไป ตามกรอบปฏิทินการศึกษาและเงื่อนไขเวลาที่กำหนด ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมีการกำกับติดตามหรือกระบวนการทวนสอบที่เป็นระบบ มีการกำหนดตัวบ่งชี้ในกระบวนการทวนสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์พลศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และจะต้องมีการพิจารณาทวนปรับปรุงกระบวนการทำงาน การบริการจัดการในกลุ่มวิชาพลศึกษาให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพสูงสุด	5.00	1.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.33	มากที่สุด	5.00	0.17	มากที่สุด

จากตาราง 48 พบว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยรวมด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.33) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Md = 5.00 , IQR = 0.17) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับการบริหารจัดการด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน และมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม สอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลการยืนยันคุณภาพความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 มาสรุปเป็นรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังตาราง 49 - 61

ตาราง 49 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงค่าความถี่และค่าร้อยละตามตัวแปรนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	52.60
หญิง	9	47.40
รวม	19	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	7	36.84
อาจารย์พลศึกษา	3	15.79
นักวิชาการศึกษา สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2	10.53
นักวิชาการศึกษา กองบริการการศึกษา	2	10.53
เจ้าหน้าที่งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา	3	15.79
นักวิชาการศึกษา	2	10.53
รวม	19	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	4	21.10
ปริญญาโท	7	36.80
ปริญญาเอก	8	42.10
รวม	19	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	7	36.80
5-10ปี	4	21.10
มากกว่า 10 ปี	8	42.10
รวม	19	100.00

จากตาราง 49 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.60 มีตำแหน่งผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 42.10 มีระดับการศึกษาปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 42.10 และมีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 42.10

ตาราง 50 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความพึงพอใจ		
	ระดับ		ระดับ	ระดับ		ระดับ	ระดับ		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.33	0.33	มาก	4.17	0.38	มาก	4.24	0.44	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร	4.26	0.59	มาก	3.94	0.51	มาก	4.22	0.44	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร	4.22	0.44	มาก	3.87	0.55	มาก	4.07	0.54	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.39	0.35	มาก	4.32	0.43	มาก	4.28	0.64	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ	4.34	0.42	มาก	4.30	0.52	มาก	4.33	0.54	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.42	0.46	มาก	4.31	0.44	มาก	4.29	0.54	มาก
องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)	4.47	0.31	มาก	4.28	0.41	มาก	4.30	0.42	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 ด้านการวางแผน	4.49	0.32	มาก	4.46	0.43	มาก	4.33	0.42	มาก
2.1.1 การวางแผนด้านหลักสูตร	4.58	0.51	มากที่สุด	4.43	0.42	มาก	4.41	0.50	มาก
2.1.2 การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน	4.39	0.44	มาก	4.38	0.64	มาก	4.32	0.55	มาก
2.1.3 การวางแผนด้านงบประมาณ	4.51	0.34	มากที่สุด	4.36	0.53	มาก	4.31	0.47	มาก
2.1.4 การวางแผนด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.48	0.36	มาก	4.28	0.60	มาก	4.29	0.61	มาก

ตาราง 50 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 ด้านการดำเนินการ	4.45		0.34	มาก		4.20	0.44	
2.2.1 การดำเนินการด้านหลักสูตร	4.43	0.46	มาก	4.17	0.40	มาก	4.28	0.42	มาก
2.2.2 การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน	4.26	0.68	มาก	3.86	0.71	มาก	4.11	0.70	มาก
2.2.3 การดำเนินการด้านงบประมาณ	4.54	0.31	มากที่สุด	4.37	0.54	มาก	4.41	0.47	มาก
2.2.4 การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.59	0.38	มากที่สุด	4.42	0.59	มาก	4.28	0.50	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 ด้านการตรวจสอบ	4.45	0.30	มากที่สุด	4.19	0.49	มาก	4.27	0.50	มาก
2.3.1 การตรวจสอบด้านหลักสูตร	4.54	0.46	มากที่สุด	4.14	0.53	มาก	4.29	0.51	มาก
2.3.2 การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน	4.32	0.54	มาก	4.05	0.70	มาก	4.16	0.78	มาก
2.3.3 การตรวจสอบด้านงบประมาณ	4.48	0.30	มาก	4.33	0.66	มาก	4.37	0.53	มาก
2.3.4 การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.50	0.41	มากที่สุด	4.27	0.60	มาก	4.29	0.61	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.53	0.38	มากที่สุด	4.34	0.74	มาก	4.32	0.45	มาก
2.4.1 การปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร	4.52	0.45	มากที่สุด	4.34	0.45	มาก	4.40	0.45	มาก
2.4.2 การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน	4.50	0.53	มากที่สุด	4.33	0.66	มาก	4.29	0.69	มาก
2.4.3 การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	4.54	0.33	มากที่สุด	4.29	0.61	มาก	4.19	0.57	มาก
2.4.4 การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.58	0.49	มากที่สุด	4.38	0.51	มาก	4.41	0.58	มาก

ตาราง 50 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)	4.64		0.49	มากที่สุด		4.17	0.46	
องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.67	0.45	มากที่สุด	4.25	0.52	มาก	4.46	0.44	มาก
องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน	4.61	0.55	มากที่สุด	4.08	0.61	มาก	4.28	0.62	มาก
รวม	4.48	0.32	มาก	4.21	0.36	มาก	4.30	0.39	มาก

จากตาราง 50 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาการพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.48, S=0.32$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($M = 4.21, S=0.36$) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.30, S=0.39$) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับรูปแบบ และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 51 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	1. มีจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงานสายสนับสนุน อยู่ภายใต้สำนักงานอธิการบดี	4.26		0.73	มาก		3.89	0.66	
2. สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.42	0.61	มาก	3.95	0.62	มาก	4.21	0.54	มาก
3. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป	4.47	0.51	มาก	4.16	0.50	มาก	4.42	0.51	มาก
4. คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.11	0.88	มาก	3.68	0.75	มาก	4.11	0.57	มาก
5. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงานในกลุ่มวิชา โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร	4.11	0.81	มาก	3.95	0.78	มาก	4.26	0.73	มาก
6. คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารงานภายในกลุ่มวิชา	4.21	0.63	มาก	4.00	0.67	มาก	4.21	0.63	มาก
รวม	4.26	0.59	มาก	3.94	0.51	มาก	4.22	0.44	มาก

จากตาราง 51 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 โครงสร้างการบริหาร โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (M = 4.26, S=0.59) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (M = 3.94, S=0.51) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.22, S=0.44) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านโครงสร้างการบริหาร และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 52 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความพึงพอใจ		ระดับ
							ต่อสังคม		
	M	S		M	S		M	S	
1.มีโครงสร้างหลักสูตร	4.13	0.54	มาก	3.87	0.55	มาก	4.02	0.56	มาก
1.1โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มวิชา 30 หน่วยกิต	4.11	0.56	มาก	3.86	0.56	มาก	4.03	0.56	มาก
(1) กลุ่มวิชาภาษา 15 หน่วยกิต	4.16	0.83	มาก	3.79	0.79	มาก	4.16	0.83	มาก
(2) กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 3 หน่วยกิต	4.37	0.76	มาก	4.05	0.62	มาก	4.26	0.65	มาก
(3) กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม 3 หน่วยกิต	4.05	0.78	มาก	3.89	0.74	มาก	4.05	0.71	มาก
(4) กลุ่มวิชาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม 3 หน่วยกิต	4.11	0.94	มาก	3.79	0.71	มาก	4.05	0.91	มาก
(5) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการจัดการ 3 หน่วยกิต	3.89	0.66	มาก	3.68	0.75	มาก	3.68	0.89	มาก
(6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต	4.05	0.85	มาก	3.95	0.62	มาก	3.95	0.71	มาก
1.2 โครงสร้างของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ ประกอบด้วย รายวิชาพลศึกษา คณะพยาบาล ฯ คณะเภสัชฯ คณะ และวิทยาลัยแพทย์ ฯ	4.16	0.96	มาก	3.84	0.90	มาก	3.89	0.66	มาก
1.3 รายวิชาพลศึกษา อยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.32	0.67	มาก	3.97	0.75	มาก	4.08	0.69	มาก
(1) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชาบังคับ 3(2-2-5)	4.32	0.75	มาก	4.00	0.82	มาก	4.11	0.74	มาก
(2) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป เป็นวิชาเลือก 3 หน่วยกิต 3(2-2-5)	4.32	0.67	มาก	3.95	0.78	มาก	4.05	0.71	มาก
2. มีวัตถุประสงค์	4.25	0.43	มาก	4.02	0.59	มาก	4.05	0.61	มาก
(1) วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	4.21	0.71	มาก	3.74	0.99	มาก	3.95	0.71	มาก
(2) วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	4.37	0.50	มาก	4.47	0.70	มาก	4.32	0.67	มาก

ตาราง 52 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	(3) วัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	4.16		0.69	มาก		3.84	0.83	
3. มีลักษณะ และเนื้อหารายวิชา	4.39	0.43	มาก	4.18	0.53	มาก	4.18	0.61	มาก
3.1 เป็นวิชาบังคับ กลุ่มชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชาบูรณาการศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการดูแลสุขภาพ	4.47	0.51	มาก	4.11	0.57	มาก	4.16	0.60	มาก
3.2 เป็นวิชาเลือก กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป เนื้อหารายวิชาเป็นกิจกรรมกีฬา หรือการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อให้ นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสนใจ	4.32	0.48	มาก	4.26	0.56	มาก	4.21	0.63	มาก
4. มีการพัฒนาหลักสูตร	4.32	0.48	มาก	4.21	0.54	มาก	4.32	0.67	มาก
4.1 อาจารย์ผู้สอนพลศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.32	0.48	มาก	3.97	0.48	มาก	4.32	0.67	มาก
รวม	4.22	0.44	มาก	3.87	0.55	มาก	4.07	0.54	มาก

จากตาราง 52 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (M = 4.22, S=0.44) ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (M = 3.87, S=0.55) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.07, S=0.54) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 53 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความรับผิดชอบต่อสังคม		
			ระดับ			ระดับ			ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
1. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา สังกัดอยู่คณะศิลปศาสตร์ และจัดตั้งเป็นกลุ่มวิชาพลศึกษา	4.42	0.51	มาก	4.21	0.63	มาก	4.16	0.69	มาก
2. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการสอน บริการวิชาการ การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และภาระงานอื่น ๆ	4.32	0.58	มาก	4.26	0.56	มาก	4.21	0.71	มาก
3. คณะศิลปศาสตร์มีกระบวนการสรรหา คัดเลือกและบริหารอัตรากำลังอาจารย์พลศึกษา	4.42	0.51	มาก	4.26	0.45	มาก	4.32	0.67	มาก
4. มีการประเมินอาจารย์พลศึกษาตามขอบเขตภาระงาน	4.47	0.51	มาก	4.42	0.51	มาก	4.47	0.70	มาก
5. คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุนส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาให้พัฒนาตนเอง	4.32	0.48	มาก	4.42	0.51	มาก	4.26	0.73	มาก
รวม	4.39	0.35	มาก	4.32	0.43	มาก	4.28	0.64	มาก

จากตาราง 53 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน ในภาพรวม โดยรวมความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (M = 4.39, S=0.35) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (M = 4.32, S=0.43) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.28, S=0.64) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านอาจารย์ผู้สอน และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 54 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความพึงพอใจ		ระดับ
							ต่อสังคม		
	M	S		M	S		M	S	
1.งบประมาณรายรับ	4.40	0.55	มาก	4.28	0.54	มาก	4.33	0.61	มาก
1.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา จากภาระลงทะเบียนของนักศึกษา	4.47	0.51	มาก	4.37	0.50	มาก	4.37	0.68	มาก
1.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา และการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย	4.37	0.60	มาก	4.26	0.56	มาก	4.37	0.60	มาก
1.3 คณะศิลปศาสตร์มีเงินรายได้จากการลงทะเบียนของนักศึกษา ตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัย	4.37	0.68	มาก	4.21	0.63	มาก	4.26	0.73	มาก
2.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าตอบแทน)	4.42	0.61	มาก	4.32	0.58	มาก	4.21	0.71	มาก
2.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงานของอาจารย์พลศึกษา	4.42	0.61	มาก	4.32	0.58	มาก	4.21	0.71	มาก
3.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าใช้สอย)	4.28	0.43	มาก	4.28	0.63	มาก	4.33	0.58	มาก
3.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบรายจ่ายหมวดค่าใช้สอยในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	4.32	0.58	มาก	4.16	0.83	มาก	4.26	0.56	มาก
3.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการซ่อมแซมสถานที่	4.26	0.56	มาก	4.32	0.67	มาก	4.42	0.61	มาก
3.3 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่	4.26	0.56	มาก	4.37	0.60	มาก	4.32	0.67	มาก

ตาราง 54 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	4.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าวัสดุ)	4.32		0.58	มาก		4.37	0.50	
4.1คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนพลศึกษา	4.32	0.58	มาก	4.37	0.50	มาก	4.37	0.60	มาก
5.งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าครุภัณฑ์)	4.26	0.56	มาก	4.32	0.48	มาก	4.37	0.60	มาก
5.1งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการจัดซื้อครุภัณฑ์	4.26	0.56	มาก	4.32	0.48	มาก	4.37	0.60	มาก
รวม	4.34	0.42	มาก	4.30	0.52	มาก	4.33	0.54	มาก

จากตาราง 54 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.34, S=0.42$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($M = 4.30, S=0.52$) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.33, S=0.54$) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 55 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความพึงพอใจ		
			ระดับ			ระดับ			ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
1. ด้านสถานที่	4.42	0.58	มาก	4.24	0.51	มาก	4.29	0.58	มาก
1.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับ การขอใช้สถานที่ การควบคุมดูแลสถานที่ ประเมินผลการใช้สถานที่ และประสานงานกับสำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมในการบำรุงรักษา และซ่อมแซมสถานที่	4.37	0.60	มาก	4.21	0.54	มาก	4.21	0.63	มาก
1.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่ ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน	4.47	0.61	มาก	4.26	0.56	มาก	4.37	0.60	มาก
2. ด้านครุภัณฑ์	4.42	0.61	มาก	4.37	0.50	มาก	4.32	0.58	มาก
2.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับครุภัณฑ์ในการเรียนการสอนพลศึกษาและการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน คือ การจัดหา จัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา และครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ตู้ทำน้ำเย็น) การใช้ครุภัณฑ์ การเก็บรักษาครุภัณฑ์ การควบคุม และการจำหน่ายครุภัณฑ์	4.42	0.61	มาก	4.37	0.50	มาก	4.32	0.58	มาก
3.ด้านวัสดุอุปกรณ์	4.42	0.69	มาก	4.47	0.61	มาก	4.26	0.73	มาก
3.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คือ จัดหา จัดซื้อ การใช้ การเก็บรักษา และการควบคุมวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.42	0.69	มาก	4.47	0.61	มาก	4.26	0.73	มาก
รวม	4.42	0.46	มาก	4.31	0.44	มาก	4.29	0.54	มาก

จากตาราง 55 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (M = 4.42, S=0.46) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (M = 4.31, S=0.44) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.29, S=0.54) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 56 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	1. การวางแผนด้านหลักสูตร	4.58		0.51	มากที่สุด		4.43	0.42	
1.1 วางแผนวางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย	4.58	0.84	มากที่สุด	4.53	0.61	มากที่สุด	4.42	0.69	มาก
1.2 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	4.58	0.69	มากที่สุด	4.53	0.61	มากที่สุด	4.37	0.76	มาก
1.3 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	4.58	0.69	มากที่สุด	4.63	0.50	มากที่สุด	4.47	0.70	มาก
1.4 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	4.68	0.48	มากที่สุด	4.53	0.61	มากที่สุด	4.42	0.77	มาก
1.5 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษา	4.53	0.84	มากที่สุด	4.26	0.81	มาก	4.47	0.70	มาก
1.6 วางแผนมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดทำ มคอ.3 ในระบบ REG ของมหาวิทยาลัย	4.63	0.60	มากที่สุด	4.53	0.51	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก
1.7 วางแผนประชุมพิจารณากำหนดลักษณะวิชาและเนื้อหารายวิชา	4.68	0.48	มากที่สุด	4.26	0.65	มาก	4.26	0.73	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความ รับผิดชอบ ต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	1.8 วางแผนและกำหนดขั้นตอนและระยะเวลา การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.74		0.45	มากที่สุด		4.37	0.60	
1.9 วางแผน กำหนดกรอบแนวทาง หลักการ และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปใน ระดับกลุ่มวิชา	4.26	0.73	มาก	4.26	0.73	มาก	4.37	0.68	มาก
2. การดำเนินการด้านหลักสูตร	4.43	0.46	มาก	4.17	0.40	มาก	4.28	0.42	มาก
2.1 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป	4.47	0.70	มาก	4.21	0.79	มาก	4.32	0.82	มาก
2.2 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชา ชีวิตและสุขภาพ	4.32	0.82	มาก	4.16	0.83	มาก	4.32	0.75	มาก
2.3 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชา พลศึกษา	4.42	0.77	มาก	3.89	0.66	มาก	4.05	0.62	มาก
2.4 กำหนดรายวิชาที่ต้องเปิดสอน จำนวนกลุ่ม การเรียน จำนวนผู้เรียน ช่วงเวลาที่เปิดสอน และ พิจารณาผู้สอน	4.53	0.77	มากที่สุด	3.79	0.71	มาก	4.05	0.71	มาก
2.5 จัดประชุมเพื่อกำหนดอาจารย์ผู้สอน รายวิชา พลศึกษา	4.32	0.67	มาก	4.26	0.73	มาก	4.42	0.69	มาก
2.6 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำ มคอ.3	4.16	0.76	มาก	4.11	0.74	มาก	4.32	0.75	มาก
2.7 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มีการจัด ประชุมทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาพลศึกษา ก่อนพิจารณาส่งเกรด ก่อนให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบ รายวิชาจัดทำ มคอ. 5	4.47	0.70	มาก	4.26	0.81	มาก	4.26	0.81	มาก
2.8 ประชุมกำหนดลักษณะวิชา และเนื้อหา รายวิชาพลศึกษา	4.26	0.73	มาก	4.21	0.79	มาก	4.26	0.81	มาก
2.9 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.42	0.77	มาก	4.21	0.79	มาก	4.26	0.73	มาก
2.10 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานฯ ดำเนินการ วิเคราะห์หลักสูตรและประเมินความต้องการ จำเป็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.42	0.77	มาก	4.63	0.50	มากที่สุด	4.63	0.50	มากที่สุด

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	2.11 จัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.47		0.70	มาก		4.16	0.60	
2.12 จัดประชุม เพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของรายวิชาในกลุ่มชีวิตและสุขภาพ	4.68	0.48	มากที่สุด	4.11	0.74	มาก	4.37	0.60	มาก
2.13 ประชุมเพื่อพัฒนา ปรับปรุงรายวิชาพลศึกษาในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	4.63	0.60	มากที่สุด	4.16	0.60	มาก	4.16	0.50	มาก
3. มีการตรวจสอบด้านหลักสูตร	4.54	0.46	มากที่สุด	4.14	0.53	มาก	4.29	0.51	มาก
3.1 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบเนื้อหาวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.63	0.60	มากที่สุด	4.26	0.73	มาก	4.47	0.51	มาก
3.2 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	4.58	0.51	มากที่สุด	4.05	0.71	มาก	4.32	0.67	มาก
3.3 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	4.74	0.45	มากที่สุด	4.21	0.54	มาก	4.47	0.51	มาก
3.4 คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพประชุม ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของรายวิชาเปิดสอน อาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษา	4.53	0.61	มากที่สุด	4.47	0.51	มาก	4.58	0.51	มากที่สุด
3.5 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ติดตาม ตรวจสอบรายวิชาที่ต้องเปิดสอน อาจารย์ผู้สอน การจัดกลุ่มการเรียน จำนวนนักศึกษา กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	4.68	0.48	มากที่สุด	4.26	0.56	มาก	4.26	0.56	มาก
3.6 ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยการบันทึก มคอ.3 ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	4.68	0.48	มากที่สุด	4.16	0.69	มาก	4.32	0.67	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความ รับผิดชอบ ต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	3.7 ตรวจสอบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนการส่ง เกรดของอาจารย์ผู้สอนพลศึกษา และ ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้องการบันทึก มคอ.5	4.47		0.61	มาก		4.00	0.88	
3.8 ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของลักษณะ และเนื้อหารายวิชาพลศึกษา	4.37	0.68	มาก	4.16	0.69	มาก	4.16	0.90	มาก
3.9 ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วน สมบูรณ์ของข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการ จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป	4.32	0.75	มาก	4.00	0.67	มาก	4.21	0.79	มาก
3.10 ตรวจสอบ พิจารณาแนวทางพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในกลุ่มวิชาชีพ และสุขภาพ	4.32	0.89	มาก	3.79	0.85	มาก	4.00	0.88	มาก
3.11 ทบทวน พิจารณาแนวทางพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในรายวิชา พลศึกษา	4.58	0.61	มากที่สุด	4.16	0.69	มาก	4.26	0.73	มาก
4. มีการปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร	4.52	0.45	มากที่สุด	4.34	0.45	มาก	4.40	0.45	มาก
4.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของหมวด วิชาศึกษาทั่วไป	4.42	0.84	มาก	4.42	0.61	มาก	4.53	0.61	มาก
4.2 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของ กลุ่มวิชาชีพและสุขภาพ	4.58	0.61	มากที่สุด	4.37	0.50	มาก	4.53	0.51	มาก
4.3 ทบทวนเนื้อหาวัตถุประสงค์ของรายวิชา พลศึกษา มาเป็นแนวทาง ปรับปรุง แก้ไข วัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	4.68	0.48	มากที่สุด	4.00	0.88	มาก	4.16	0.83	มาก
4.4 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของ นักศึกษา มาเป็นแนวทางในการกำหนดรายวิชา เปิดสอน การจัดอาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการ เรียน และจำนวนนักศึกษา ในกลุ่มชีวิตและ สุขภาพ	4.63	0.50	มากที่สุด	4.05	0.71	มาก	4.05	0.85	มาก

ตาราง 56 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	4.5 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดรายวิชาเปิดสอน การจัดอาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษาในรายวิชาพลศึกษา	4.26		0.87	มาก		4.26	0.56	
4.6 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.3 ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในปีการศึกษาถัดไป	4.16	0.96	มากที่สุด	4.37	0.50	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด
4.7 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.5 ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดในปีการศึกษาถัดไป	4.53	0.61	มากที่สุด	4.37	0.60	มาก	4.42	0.61	มาก
4.8 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมมาปรับเปลี่ยนลักษณะรายวิชาให้ทันสมัย	4.63	0.50	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก	4.58	0.61	มากที่สุด
4.9 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหาวิชาพลศึกษา มาปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.58	0.61	มากที่สุด	4.63	0.60	มากที่สุด	4.53	0.70	มากที่สุด
4.10 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการจำเป็นมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.68	0.58	มากที่สุด	4.42	0.77	มาก	4.42	0.77	มาก
4.11 ทบทวน แนวทางกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ จุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาปรับปรุง หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.47	0.84	มาก	4.32	0.75	มาก	4.26	0.73	มาก
4.12 ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาพลศึกษาให้มีความทันสมัย	4.63	0.60	มากที่สุด	4.37	0.60	มาก	4.37	0.60	มาก
รวม	4.51	0.39	มากที่สุด	4.23	0.36	มาก	4.32	0.37	มาก

จากตาราง 56 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านหลักสูตร โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.51, S=0.39$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($M = 4.23, S=0.36$) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.32, S=0.37$) แสดงให้เห็นว่า

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 57 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านอาจารย์ผู้สอน (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความรับผิดชอบต่อสังคม		
	ระดับ		ระดับ	ระดับ		ระดับ	ระดับ		
	M	S		M	S		M	S	
1.การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน	4.39	0.44	มาก	4.38	0.64	มาก	4.32	0.55	มาก
1.1 วางแผนการประชุมกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขต ภาระงานของอาจารย์พลศึกษา	4.32	0.67	มาก	4.47	0.70	มาก	4.47	0.61	มาก
1.2 วางแผนการประชุมวิเคราะห์อัตรากำลังและแผนการบริหารอัตรากำลังอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษา	4.21	0.79	มาก	4.21	0.71	มาก	4.32	0.58	มาก
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแนวทาง และเกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษาตามบทบาทหน้าที่และขอบเขตภาระงาน	4.42	0.69	มาก	4.47	0.84	มาก	4.32	0.82	มาก
1.4 วางแผนการประชุมในการวางแผนการพัฒนาอาจารย์พลศึกษา	4.63	0.50	มากที่สุด	4.37	0.83	มาก	4.16	0.83	มาก
2.การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน	4.26	0.68	มาก	3.86	0.71	มาก	4.11	0.70	มาก
2.1 จัดประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขต ภาระงานของอาจารย์พลศึกษา	4.21	0.92	มาก	3.79	0.98	มาก	4.05	0.78	มาก
2.2 จัดทำการวิเคราะห์อัตรากำลังที่ขาดแคลน และวิเคราะห์ค่า FTES ภาระงานการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษา	4.26	0.73	มาก	3.74	0.87	มาก	4.11	0.74	มาก
2.3 จัดประชุมกำหนดแนวทางการประเมินและพิจารณาเกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษา	4.21	0.79	มาก	3.84	0.83	มาก	4.11	0.81	มาก
2.4 จัดประชุมกำหนดเกณฑ์และการส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเอง	4.37	0.68	มาก	4.05	0.85	มาก	4.16	0.90	มาก
3.การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน	4.32	0.54	มาก	4.05	0.70	มาก	4.16	0.78	มาก

ตาราง 57 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	3.1 ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุม เรื่อง การกำหนดบทบาทหน้าที่และขอบเขต ภาระงาน อาจารย์พลศึกษา	4.16		1.01	มาก		4.00	0.82	
3.2 กำหนด และตรวจสอบค่า FTES ภาระการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษา	4.37	0.76	มาก	4.11	0.81	มาก	4.16	0.83	มาก
3.3 ตรวจสอบ และประเมินการสอน และการปฏิบัติภาระงานอื่นๆ	4.42	0.69	มาก	4.00	0.82	มาก	4.16	0.83	มาก
3.4 ตรวจสอบ ติดตามผลการพัฒนาอาจารย์พลศึกษา	4.32	0.75	มาก	4.11	0.74	มาก	4.16	0.76	มาก
4.การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน	4.50	0.53	มากที่สุด	4.33	0.66	มาก	4.29	0.69	มาก
4.1 นำผลการตรวจสอบ ภาระงานของอาจารย์พลศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตภาระงาน	4.42	0.69	มาก	4.21	0.79	มาก	4.21	0.85	มาก
4.2 ปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอน วิชาพลศึกษาและนำค่า FTES มาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา	4.47	0.61	มาก	4.26	0.73	มาก	4.32	0.82	มาก
4.3 พัฒนาปรับปรุงแนวทางการประเมินให้มีประสิทธิภาพ	4.58	0.61	มากที่สุด	4.37	0.68	มาก	4.37	0.76	มาก
4.4 ปรับปรุงแนวทางพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	4.53	0.70	มากที่สุด	4.47	0.70	มาก	4.26	0.65	มาก
รวม	4.34	0.48	มาก	4.11	0.54	มาก	4.20	0.60	มาก

จากตาราง 57 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (M = 4.34, S=0.48) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (M = 4.11, S=0.54) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.20, S=0.60) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านอาจารย์ผู้สอน และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 58 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความพึงพอใจ		ระดับ
	ระดับ			ระดับ			ระดับ		
	M	S		M	S		M	S	
1.การวางแผนด้านงบประมาณ	4.51	0.34	มากที่สุด	4.36	0.53	มาก	4.31	0.47	มาก
1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	4.47	0.70	มาก	4.42	0.69	มาก
1.2 กำหนดประมาณการรายรับของศิลปศาสตร์จากการลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	4.11	0.66	มาก	4.37	0.60	มาก
1.3 วางแผนประชุมกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงาน	4.53	0.51	มากที่สุด	4.26	0.73	มาก	4.26	0.56	มาก
1.4 วางแผนกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอย เป็นค่าเดินทางไปราชการในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก	4.26	0.56	มาก
1.5 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	4.58	0.51	มากที่สุด	4.32	0.82	มาก	4.21	0.71	มาก
1.6 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณรายจ่ายในการดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา	4.53	0.61	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก	4.32	0.58	มาก
1.7 วางแผนการประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนพลศึกษา	4.37	0.50	มากที่สุด	4.42	0.77	มาก	4.37	0.60	มาก
1.8 วางแผนการประชุมเพื่อกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	4.53	0.51	มากที่สุด	4.37	0.83	มาก	4.26	0.56	มาก
2.การดำเนินการด้านงบประมาณ	4.54	0.31	มากที่สุด	4.37	0.54	มาก	4.41	0.47	มาก
2.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา	4.58	0.51	มากที่สุด	4.11	0.81	มาก	4.32	0.67	มาก
2.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีการเรียกเก็บเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	4.63	0.60	มากที่สุด	4.21	0.71	มาก	4.47	0.70	มาก
2.3 คณะศิลปศาสตร์มีการเรียกเก็บเงินรายได้และติดตามการจัดสรรงบประมาณรายรับ จากการลงทะเบียนของนักศึกษา	4.63	0.50	มากที่สุด	4.26	0.87	มาก	4.42	0.61	มาก

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	2.4 จัดประชุมพิจารณากำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงานของอาจารย์พลศึกษา	4.53		0.51	มากที่สุด		4.32	0.89	
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณค่าตอบแทนเกี่ยวกับค่าสอนเกินภาระงานและค่าตอบแทนบุคลากร	4.53	0.51	มากที่สุด	4.58	0.69	มากที่สุด	4.47	0.51	มาก
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณและเดินทางไปราชการ	4.53	0.77	มากที่สุด	4.42	0.69	มาก	4.53	0.51	มาก
2.7 ประชุมพิจารณางบประมาณและทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอแผนและขออนุมัติงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	4.53	0.77	มากที่สุด	4.32	0.67	มาก	4.37	0.60	มาก
2.8 เสนอแผนและขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายในการดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬาและสถานที่	4.47	0.51	มาก	4.47	0.70	มาก	4.37	0.60	มาก
2.9 จัดประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬาและวัสดุสำนักงาน	4.53	0.51	มากที่สุด	4.37	0.76	มาก	4.32	0.67	มาก
2.10 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬาและวัสดุสำนักงาน	4.63	0.60	มากที่สุด	4.58	0.61	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก
2.11 จัดประชุมกำหนดงบประมาณเสนอแผนขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	4.42	0.51	มาก	4.32	0.75	มาก	4.47	0.70	มาก
2.12 ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์	4.53	0.51	มากที่สุด	4.53	0.61	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก
3.การตรวจสอบด้านงบประมาณ	4.48	0.30	มาก	4.33	0.66	มาก	4.37	0.53	มาก
3.1 มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา	4.42	0.51	มาก	4.42	0.69	มาก	4.42	0.61	มาก
3.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา	4.47	0.51	มาก	4.26	0.81	มาก	4.37	0.68	มาก
3.3 คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบงบประมาณเงินรายรับโดยคำนวณรายได้จากจำนวนนักศึกษา	4.42	0.51	มาก	4.37	0.76	มาก	4.47	0.61	มาก
3.4 ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการประชุมในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทน	4.47	0.51	มาก	4.21	0.85	มาก	4.26	0.73	มาก

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบแทนเกี่ยวกับคำสอนเกินภาระงาน และคำตอบแทนบุคลากร	4.47		0.51	มาก		4.47	0.77	
3.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณการเดินทางราชการ	4.53	0.51	มากที่สุด	4.42	0.77	มาก	4.32	0.67	มาก
3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ จากมหาวิทยาลัยในการซ่อมแซมสถานที่	4.53	0.51	มากที่สุด	4.37	0.76	มาก	4.32	0.67	มาก
3.8 ตรวจสอบงบประมาณที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย เพื่อดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬาและสถานที่	4.42	0.51	มาก	4.26	0.73	มาก	4.37	0.68	มาก
3.9 แต่งตั้งอาจารย์พลศึกษาเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของจำนวน และรายการวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน	4.53	0.51	มากที่สุด	4.26	0.73	มาก	4.47	0.70	มาก
3.10 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของจำนวน และรายการครุภัณฑ์	4.53	0.51	มากที่สุด	4.21	0.85	มาก	4.32	0.89	มาก
4.การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	4.54	0.33	มากที่สุด	4.29	0.61	มาก	4.19	0.57	มาก
4.1 ทบทวน ความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษาในครั้งถัดไปอย่างเหมาะสม	4.47	0.51	มาก	4.47	0.70	มาก	4.42	0.77	มาก
4.2 นำผลตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้มาเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณของสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป	4.42	0.61	มาก	4.47	0.77	มาก	4.42	0.77	มาก
4.3 นำผลการตรวจสอบมาเป็นแนวทางในการวางแผนการเปิดสอนรายวิชาพลศึกษา เพื่อทบทวนการบริหารงบประมาณ	4.68	0.48	มากที่สุด	4.37	0.76	มาก	4.26	0.81	มาก
4.4 ทบทวนการกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดคำตอบแทน	4.63	0.60	มากที่สุด	4.42	0.77	มาก	4.26	0.81	มาก
4.5 ทบทวนงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอยในการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	4.37	0.76	มาก	4.00	0.82	มาก

ตาราง 58 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	4.6 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	4.58		0.61	มากที่สุด		4.26	0.81	
4.7 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่	4.58	0.51	มากที่สุด	3.94	0.61	มาก	3.95	0.62	มาก
4.8 สํารวจวัสดุกีฬาคงเหลือ และทบทวนพิจารณากำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน	4.53	0.61	มากที่สุด	4.21	0.79	มาก	4.16	0.76	มาก
4.9 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	4.47	0.51	มาก	4.37	0.76	มาก	4.05	0.85	มาก
รวม	4.51	0.27	มากที่สุด	4.35	0.54	มาก	4.37	0.47	มาก

จากตาราง 58 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาการ พลศึกษา หอมวดีวิชาศึกษา ทัวไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านงบประมาณ โดยรวมด้าน ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.51, S=0.27) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก (M = 4.35, S=0.54) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.37, S=0.47) แสดง ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และมีความคิดเห็น ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ กำหนดทุกข้อ

ตาราง 59 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความพึงพอใจต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	1.การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.48		0.36	มาก		4.28	0.60	
1.1 กำหนดแผนการขอใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	4.32	0.67	มาก	4.16	0.83	มาก	4.21	0.71	มาก
1.2 กำหนดแผนการสำรวจบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่	4.47	0.51	มาก	4.32	0.75	มาก	4.26	0.73	มาก
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแผนการดูแลรักษาความสะอาด การรักษาความปลอดภัย และประเมินการใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.53	0.51	มากที่สุด	4.16	0.76	มาก	4.26	0.87	มาก
1.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินการใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการขอใช้สถานที่จากหน่วยงานภายนอก	4.53	0.51	มากที่สุด	4.26	0.65	มาก	4.32	0.58	มาก
1.5 กำหนดแผนการจัดซื้อครุภัณฑ์	4.53	0.51	มากที่สุด	4.32	0.67	มาก	4.32	0.75	มาก
1.6 วางแผนสำรวจและกำหนดพื้นที่ติดตั้งตู้ทำน้ำเย็น	4.42	0.51	มาก	4.26	0.65	มาก	4.26	0.81	มาก
1.7 กำหนดการใช้ วิธีการดูแลบำรุงรักษาและกำหนดเกณฑ์ ขั้นตอนการขอยืมครุภัณฑ์กีฬา	4.47	0.61	มาก	4.37	0.68	มาก	4.32	0.82	มาก
1.8 วางแผนสำรวจวัสดุกีฬา และทำแผนจัดซื้อวัสดุกีฬา กำหนดวัสดุอุปกรณ์ และจำนวนของวัสดุกีฬา	4.47	0.61	มาก	4.21	0.71	มาก	4.26	0.73	มาก
1.9 กำหนดการใช้วัสดุกีฬา และดูแลวัสดุกีฬาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.58	0.61	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก	4.42	0.69	มาก
2. การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.59	0.38	มากที่สุด	4.42	0.59	มาก	4.28	0.50	มาก
2.1 ขอใช้สถานที่และจัดทำตารางในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.58	0.61	มากที่สุด	4.37	0.76	มาก	4.21	0.63	มาก

ตาราง 59 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	2.2 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษาประสานสำนักงานบริหารกายภาพและสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการซ่อมแซม สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.58		0.51	มากที่สุด		4.42	0.69	
2.3 จัดประชุมเพื่อกำหนดการดูแลความสะอาดและการรักษาความปลอดภัย	4.58	0.61	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก	4.37	0.68	มาก
2.4 จัดทำรูปแบบการประเมินใช้สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.63	0.60	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก	4.32	0.67	มาก
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬาและดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬาตามแผนงานที่กำหนด	4.63	0.60	มากที่สุด	4.37	0.60	มาก	4.21	0.54	มาก
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (ตู้ทำน้ำเย็น)	4.63	0.50	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก	4.32	0.58	มาก
2.7 จัดทำทะเบียนครุภัณฑ์กีฬา ดำเนินการเก็บรักษา และดูแลบำรุงรักษาครุภัณฑ์ จัดทำตารางการใช้ และขอยืมครุภัณฑ์	4.53	0.51	มากที่สุด	4.42	0.69	มาก	4.37	0.68	มาก
2.8 จัดทำหนังสือเพื่อขออนุมัติ และจัดซื้อวัสดุกีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาตามประเภทกีฬา และจำนวนที่กำหนด	4.58	0.61	มากที่สุด	4.47	0.61	มาก	4.42	0.61	มาก
2.9 เบิกวัสดุกีฬาจากเจ้าหน้าที่พัสดุคณะศิลปศาสตร์ และอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ดูแล และเก็บรักษาวัสดุกีฬา ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	4.58	0.51	มากที่สุด	4.37	0.60	มาก	4.11	0.57	มาก
3.การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.50	0.41	มากที่สุด	4.27	0.60	มาก	4.29	0.61	มาก
3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของตารางสอนและสถานที่	4.53	0.61	มากที่สุด	4.37	0.68	มาก	4.32	0.82	มาก
3.2 ตรวจสอบผลการสำรวจสถานที่และครุภัณฑ์ และตรวจสอบผลการบำรุงรักษาและซ่อมแซมสถานที่	4.47	0.51	มาก	4.05	0.71	มาก	4.21	0.63	มาก
3.3 ตรวจสอบตารางลงชื่อปฏิบัติงานและความเรียบร้อยของงานที่ได้รับมอบหมาย	4.37	0.50	มาก	4.47	0.61	มาก	4.26	0.73	มาก

ตาราง 59 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินและเกณฑ์การใช้สถานที่ และตรวจสอบผลจากการประเมินของผู้ใช้บริการ	4.53		0.51	มากที่สุด		4.26	0.81	
3.5 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์กีฬา และตรวจสอบความครบถ้วน และคุณภาพของครุภัณฑ์	4.53	0.51	มากที่สุด	4.26	0.65	มาก	4.42	0.69	มาก
3.6 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับตรวจสอบการติดตั้งตู้ทำน้ำเย็นบริการน้ำดื่มให้นักศึกษา	4.53	0.61	มากที่สุด	4.32	0.67	มาก	4.32	0.67	มาก
3.7 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับครุภัณฑ์ และสำรวจ ตรวจนับครุภัณฑ์กีฬา	4.63	0.50	มากที่สุด	4.21	0.71	มาก	4.26	0.73	มาก
3.8 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับวัสดุกีฬา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนตามจำนวนที่จัดซื้อ	4.53	0.61	มากที่สุด	4.21	0.71	มาก	4.26	0.73	มาก
3.9 คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจ และตรวจนับวัสดุกีฬา	4.37	0.68	มาก	4.26	0.65	มาก	4.32	0.67	มาก
4. การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.58	0.49	มากที่สุด	4.38	0.51	มาก	4.41	0.58	มาก
4.1 นำผลการตรวจสอบตารางการใช้สถานที่มาแก้ไข และจัดตารางการใช้สถานที่เรียนวิชาพลศึกษา	4.53	0.61	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก	4.32	0.82	มาก
4.2 นำผลการตรวจสอบการซ่อมแซมสถานที่ เพื่อวางแผนการบำรุงรักษา และซ่อมแซมสถานที่ทุกปี การศึกษา และในระยะยาว	4.42	0.69	มาก	4.47	0.51	มาก	4.37	0.76	มาก
4.3 นำผลการตรวจสอบการทำหน้าที่ของพนักงานทำความสะอาด และพนักงานรักษาความปลอดภัยมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อทบทวน พิจารณาวางแผนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ	4.37	0.68	มาก	4.47	0.51	มาก	4.37	0.76	มาก
4.4 ปรับปรุงเพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้บริการและได้รับข้อมูลมาพัฒนาการบริการสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวกต่อไป	4.68	0.58	มากที่สุด	4.42	0.51	มาก	4.53	0.84	มาก

ตาราง 59 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	4.5 นำผลจากการประเมินจากผู้ให้บริการ นักศึกษา บุคลากร หน่วยงานภายนอกมา ปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	4.67		0.58	มากที่สุด		4.32	0.67	
4.6 สํารวจครุภัณฑ์คงเหลือ นำผลการตรวจสอบ การจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา ครุภัณฑ์ปรับแผนการ จัดซื้อครุภัณฑ์กีฬาในปีการศึกษาถัดไป	4.68	0.48	มากที่สุด	4.32	0.75	มาก	4.42	0.69	มาก
4.7 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบ และสํารวจผู้ ทำน้ำเย็น หากพบการชำรุด เสียหาย ให้ ประสานงานร้านค้า ดำเนินการซ่อมแซมจุด บริการน้ำดื่มให้นักศึกษาและบุคลากรตาม สนามกีฬา	4.67	0.48	มากที่สุด	4.21	0.71	มาก	4.37	0.76	มาก
4.8 นำผลการตรวจนับครุภัณฑ์ เพื่อทำ แผนการจัดซื้อครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการเรียน การสอนวิชาพลศึกษา	4.68	0.48	มากที่สุด	4.42	0.61	มาก	4.42	0.61	มาก
4.9 นำผลการตรวจรับ และตรวจสอบการจัดซื้อ วัสดุกีฬา มาปรับวิธี และขั้นตอนการจัดซื้อวัสดุ กีฬาในปีการศึกษาถัดไปให้มีประสิทธิภาพ	4.63	0.60	มากที่สุด	4.37	0.60	มาก	4.37	0.60	มาก
4.10 คณะศิลปศาสตร์นำผลการตรวจนับวัสดุ กีฬา	4.47	0.70	มาก	4.42	0.69	มาก	4.42	0.61	มาก
รวม	4.52	0.37	มากที่สุด	4.42	0.51	มาก	4.29	0.53	มาก

จากตาราง 59 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษา ทัวไป โนมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้ โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก (M = 4.52, S=0.37) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก (M = 4.42, S=0.51) และด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก (M = 4.29, S=0.53) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับกระบวนการบริหารจัดการ ด้านสถานที่ และสิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้ และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความ รับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 60 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน (n = 19)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบระดับสังคม		
	M	S		M	S		M	S	ระดับ
	1. นักศึกษาเรียนวิชาพลศึกษาในฐานะวิชาศึกษาทั่วไปแล้วมีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น	4.67		0.45	มากที่สุด		4.25	0.52	มาก
1.1 นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง มีรับผิดชอบ อดทน อดกลั้น ซื่อสัตย์ มีความสุภาพ และรู้จักกาลเทศะมีระเบียบวินัย และมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	4.63	0.60	มากที่สุด	4.16	0.69	มาก	4.42	0.69	มาก
1.2 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา และการดูแลสุขภาพเบื้องต้น มีบุคลิกภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดี เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.47	0.77	มากที่สุด	4.42	0.77	มาก	4.42	0.77	มาก
1.3 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานของการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีทักษะการคิด มีความคิดสร้างสรรค์และเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา มีการคิดวิจารณ์ญาณ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี	4.74	0.45	มากที่สุด	4.37	0.83	มาก	4.53	0.51	มากที่สุด
1.4 นักศึกษามีจิตอาสา เสียสละ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมและเข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามัคคีและมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อสังคม	4.79	0.42	มากที่สุด	4.21	0.86	มาก	4.47	0.61	มาก
1.5 นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสุขภาพและกีฬา คิดคำนวณและวิเคราะห์เชิงตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสมรรถภาพทางกายเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพได้ ตลอดจนใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการดูแลสุขภาพทางกายและภาวะสุขภาพอื่นๆได้อย่างรู้เท่าทัน	4.74	0.45	มากที่สุด	4.11	0.94	มาก	4.47	0.61	มาก
รวม	4.67	0.45	มากที่สุด	4.25	0.52	มาก	4.46	0.44	มาก

จากตาราง 60 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม โดยรวมความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.67, S=0.45$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($M = 4.25, S=0.52$) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.46, S=0.44$) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้เรียน และมีความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์กำหนดทุกข้อ

ตาราง 61 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์พลศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน ($n = 19$)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	1.สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งมีบทบาทหน้าที่หลักในการบริหารงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จะต้องมีการจัด/ปรับโครงสร้างองค์กรตามแนวทางที่กำหนดอย่างชัดเจน มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ของแต่ละส่วนงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายของการดำเนินงานองค์กร พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดโครงสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามบริบท และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ในส่วนของการบริหารงบประมาณของสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับงบประมาณ และมีกระบวนการ ขั้นตอนการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	4.63		0.60	มากที่สุด		3.79	0.92	

ตาราง 61 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นประโยชน์		ระดับ	ความเป็นไปได้		ระดับ	ความรับผิดชอบต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	2. คณะศิลปศาสตร์ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของกลุ่มวิชาพลศึกษา ตลอดจนการประสานงานกับสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ในฐานะของหน่วยงานต้องสังกัด จะต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปีปฏิทินที่สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปที่กำหนด ตลอดจนต้องมีการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้อาจารย์พลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในส่วนของอาจารย์ผู้สอน โดยต้องมีการวิเคราะห์อัตรากำลังที่เหมาะสมกับภาระงาน มีกระบวนการสรรหา คัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่เหมาะสม มีคุณภาพตามกรอบอัตรากำลังที่ควรเป็น มีการกำหนดเงื่อนไขภาระงาน บทบาท หน้าที่ของอาจารย์ที่ชัดเจน มีกระบวนการส่งเสริมเพื่อการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ในกลุ่มวิชาพลศึกษาที่เป็นรูปธรรม และกำหนดเกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษาที่ชัดเจน และในส่วนของการบริหารงบประมาณนั้น ต้องกำหนดงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีอย่างชัดเจน และมีการดำเนินงานใช้งบประมาณดังกล่าว ตามแผนหรือกรอบที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	4.63		0.50	มากที่สุด		4.21	0.71	

ตาราง 61 (ต่อ)

รายการ	ความเป็น ประโยชน์		ระดับ	ความ เป็นไปได้		ระดับ	ความ รับผิดชอบ ต่อสังคม		ระดับ
	M	S		M	S		M	S	
	3.กลุ่มวิชาพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายและปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีกำหนด โดยต้องมีการวิเคราะห์ และกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ชัดเจน มีการกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา สอดคล้องกับแผนการศึกษาของแต่ละหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการกำหนดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับผลประโยชน์จากการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างสูงสุดภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เหมาะสม มีการกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ. ในแต่ละระยะของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนปรัชญาของการจัดการศึกษาทั่วไป ตามกรอบปฏิทินการศึกษาและเงื่อนไขเวลาที่กำหนด ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมีการกำกับติดตามหรือกระบวนการทวนสอบที่เป็นระบบ มีการกำหนดตัวบ่งชี้ในกระบวนการทวนสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์พลศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และจะต้องมีการพิจารณาทบทวนปรับปรุงกระบวนการทำงาน การบริการจัดการในกลุ่มวิชาพลศึกษาให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพสูงสุด	4.58		0.69	มาก ที่สุด		4.26	0.73	
รวม	4.61	0.55	มาก ที่สุด	4.08	0.61	มาก	4.28	0.62	มาก

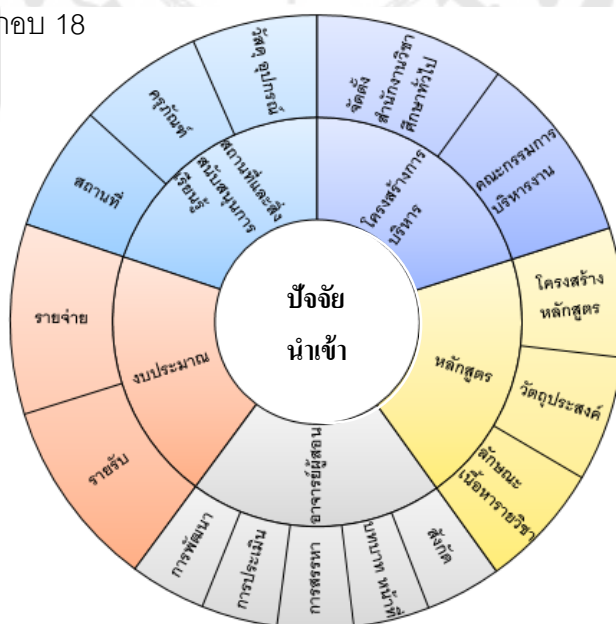
จากตาราง 61 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา ทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output) องค์ประกอบย่อยที่ 2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน ในภาพรวม โดยรวมความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.61, S=0.55) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (M = 4.08, S=0.61) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก (M = 4.28, S=0.62) แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน และมีความคิดเห็น

ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกันผ่านเกณฑ์ กำหนดทุกข้อ

ผลสรุปการสังเคราะห์รูปแบบ (Model) การบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

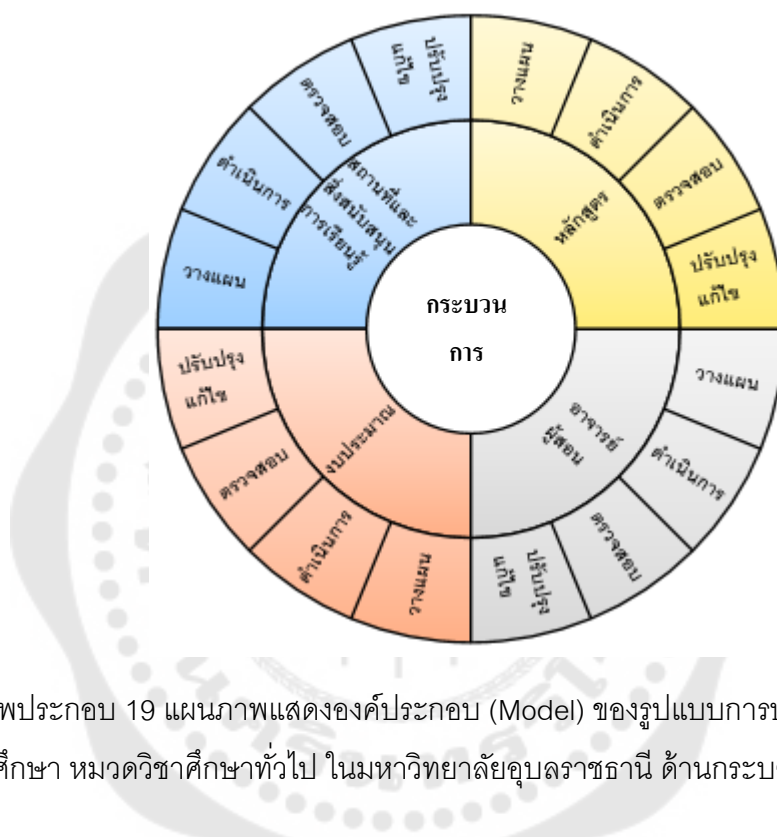
จากผลการสังเคราะห์ข้อกำหนดหรือรายการบังคับคุณภาพของการบริหารจัดการรายวิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รวมถึงผลการประเมินคุณภาพ รูปแบบ ฯ ทั้ง 5 มิติการประเมิน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษา ทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ซึ่ง สามารถสรุปรูปแบบ (Model) แผนภาพตามองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการวิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านโครงสร้าง การบริหาร มี 2 รายการ คือ การจัดตั้งสำนักงานศึกษาทั่วไป และคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษา ทั่วไป 2) ด้านหลักสูตร มี 3 รายการ โครงสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ และลักษณะ เนื้อหารายวิชา 3) ด้านอาจารย์ผู้สอน มี 5 รายการ คือ สังกัด บทบาทหน้าที่ การสรรหา การประเมิน และการ พัฒนาอาจารย์ผู้สอน 4) ด้านงบประมาณ มี 2 รายการ คือ รายรับ และรายจ่าย และ 5) ด้าน สถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มี 3 รายการ สถานที่ ครูภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสามารถ สรุปได้ดังภาพประกอบ 18

ภาพประกอบ 18 แผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

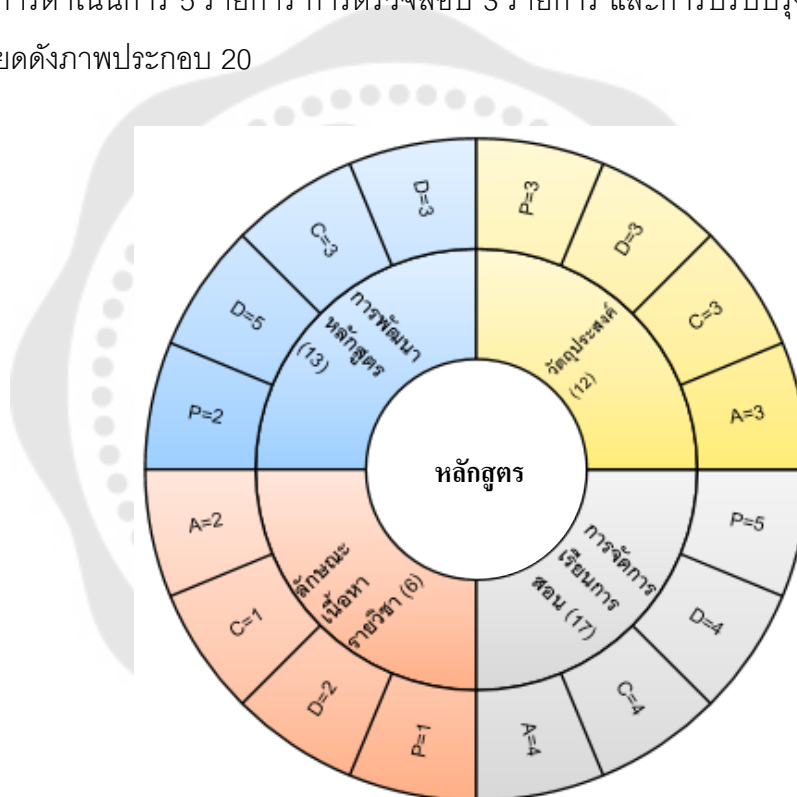
2. ด้านกระบวนการ (Process) ผู้วิจัยนำวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการดำเนินงานประกอบด้วย การวางแผน (P : Plan) การดำเนินการ (D : Do) การตรวจสอบ (C : Check) และการปรับปรุงแก้ไข (A : Act) มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน 3) ด้านงบประมาณ และ 4) ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 19

ภาพประกอบ 19 แผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านกระบวนการ (Process)

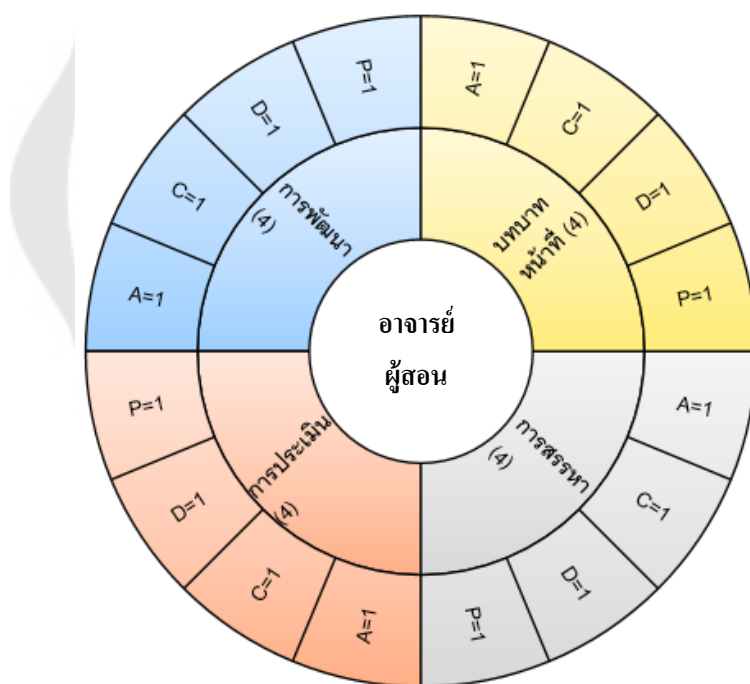
จากภาพประกอบ 19 สามารถกำหนดเป็นแผนภาพย่อย (Sub- Model) ของกระบวนการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ในแต่ละด้านได้ดังภาพประกอบ 20 – 23 ดังนี้

2.1 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านหลักสูตร มีทั้งหมด 48 รายการ ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์มี 12 รายการ ได้แก่ การวางแผน 3 รายการ การดำเนินการ 3 รายการ การตรวจสอบ 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 3 รายการ 2) การจัดการเรียนการสอนมี 17 รายการ ได้แก่ การวางแผน 5 รายการ การดำเนินการ 4 รายการ การตรวจสอบ 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 4 รายการ 3) ลักษณะ เนื้อหารายวิชา มี 6 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 2 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 2 รายการ และ 4) การพัฒนาหลักสูตรมี 13 รายการ ได้แก่ การวางแผน 2 รายการ การดำเนินการ 5 รายการ การตรวจสอบ 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 3 รายการ รายละเอียดดังภาพประกอบ 20

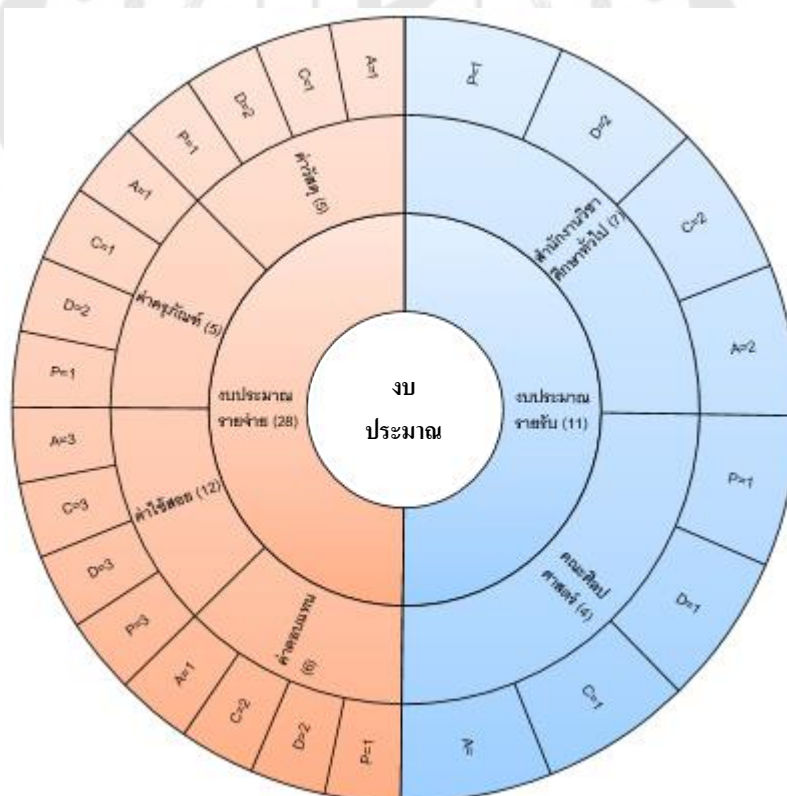
ภาพประกอบ 20 แผนภาพย่อย(Sub- Model) ของกระบวนการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านหลักสูตร

2.2 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านอาจารย์ผู้สอน มีทั้งหมด 16 รายการ ประกอบด้วย 1) บทบาท หน้าที่อาจารย์พลศึกษามี 4 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 1 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ 2) การสรรหา และอัตรากำลังมี 4 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 1 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ 3) การประเมินอาจารย์พลศึกษามี 4 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 1 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ และ 4) การพัฒนาอาจารย์มี 4 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 1 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 21

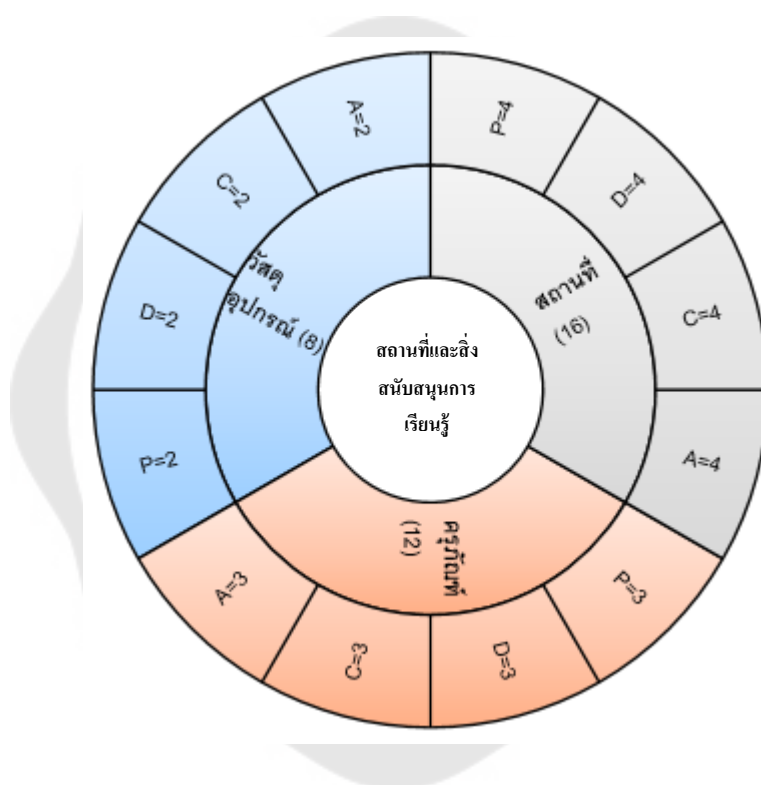
ภาพประกอบ 21 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านอาจารย์ผู้สอน

2.3 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านงบประมาณ มีทั้งหมด 39 รายการ ประกอบด้วย 1) งบประมาณรายรับมี 11 รายการ แบ่งเป็น สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป มี 7 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 2 รายการ การตรวจสอบ 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 2 รายการ และคณะศิลปศาสตร์มี 4 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 1 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ และ 2) งบประมาณรายจ่ายมี 28 รายการ แบ่งเป็น ค่าตอบแทนมี 6 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 2 รายการ การตรวจสอบ 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ, ค่าใช้สอยมี 12 รายการ ได้แก่ การวางแผน 3 รายการ การดำเนินการ 3 รายการ การตรวจสอบ 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 3 รายการ, ค่าครุภัณฑ์มี 5 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 2 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ และค่าวัสดุอุปกรณ์มี 5 รายการ ได้แก่ การวางแผน 1 รายการ การดำเนินการ 2 รายการ การตรวจสอบ 1 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 1 รายการ สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 22

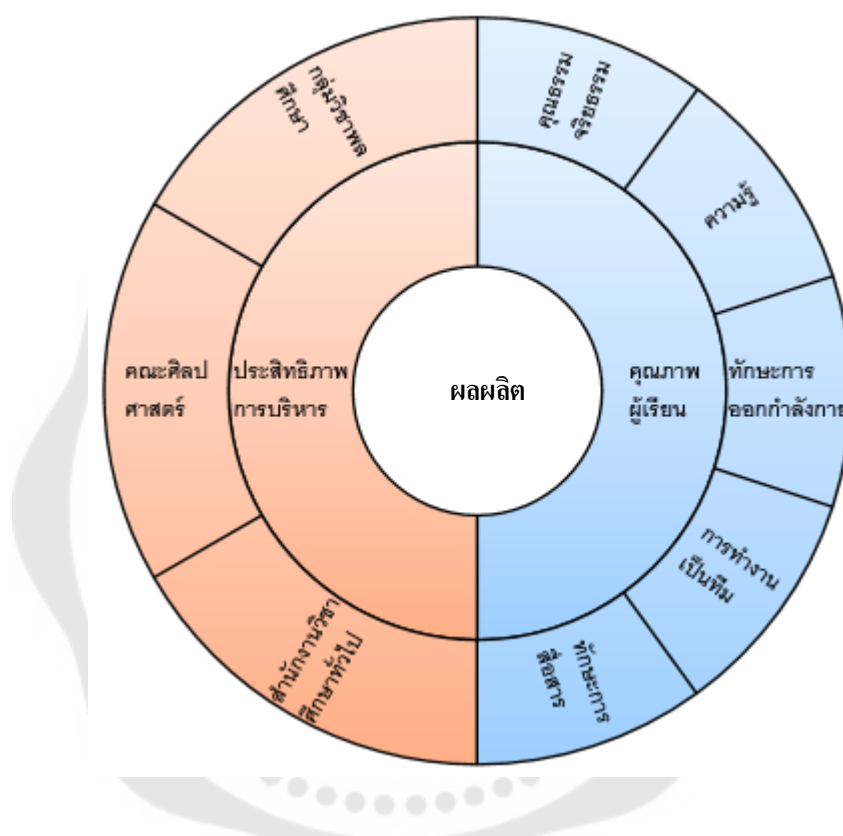
ภาพประกอบ 22 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านงบประมาณ

2.4 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีทั้งหมด 36 รายการ ประกอบด้วย 1) ด้านสถานที่มี 16 รายการ ได้แก่ การวางแผน 4 รายการ การดำเนินการ 4 รายการ การตรวจสอบ 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 4 รายการ 2) ด้านครุภัณฑ์มี 12 รายการ ได้แก่ การวางแผน 3 รายการ การดำเนินการ 3 รายการ การตรวจสอบ 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 3 รายการ และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์มี 8 รายการ ได้แก่ การวางแผน 2 รายการ การดำเนินการ 2 รายการ การตรวจสอบ 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข 2 รายการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 23

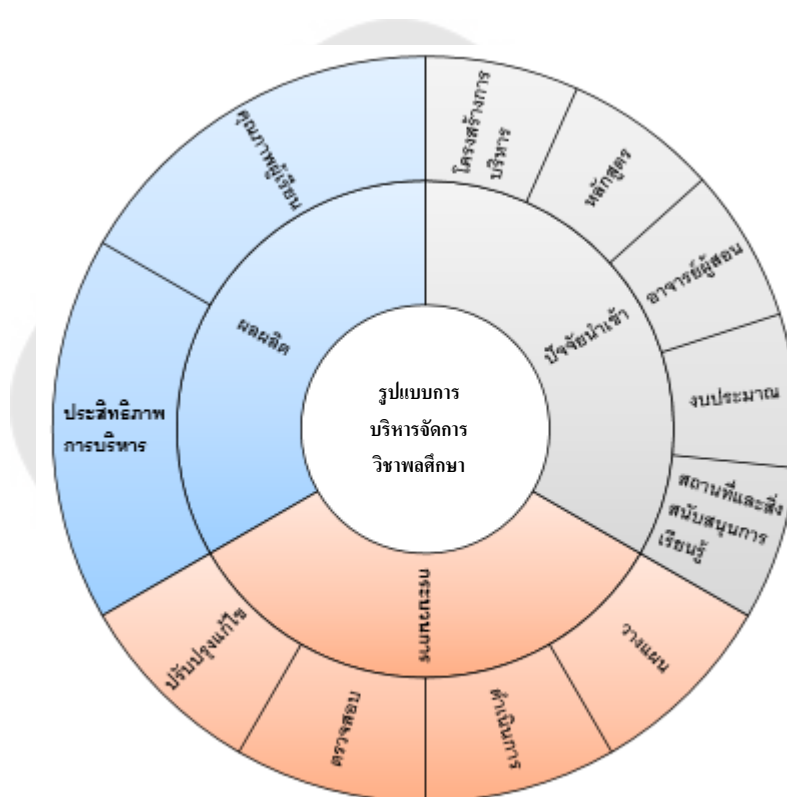
ภาพประกอบ 23 แผนภาพย่อย (Sub-Model) ของกระบวนการบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ด้านสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

3. ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน มี 5 รายการ คือ คุณธรรม จริยธรรม, ความรู้, ทักษะการออกกกำลังกาย, การทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสาร และ 2) ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน มี 3 รายการ คือการบริหารงานของสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ และกลุ่มวิชาพลศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ 24

ภาพประกอบ 24 แผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านผลผลิต (Output)

จากแผนภาพแสดงองค์ประกอบ (Model) และแผนภาพย่อย (Sub-Model) ข้างต้น สามารถสรุปเป็นรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยแบ่งองค์ประกอบเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Output) ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหาร หลักสูตร อาจารย์ผู้สอน งบประมาณ และสถานที่และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 2) ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การวางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข และ 3) ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพการบริหารงาน ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภาพรวม (Overall- Model) ได้ดังภาพประกอบ 25

ภาพประกอบ 25 แผนภาพแสดงภาพรวม (Overall- Model) ของรูปแบบการบริหารจัดการ
รายวิชาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยกำหนดความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
3. เพื่อตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในระยะนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามความมุ่งหมายเฉพาะข้อที่ 1 โดยเป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey research) ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ และในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยสรุปเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 7 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2)ด้านโครงสร้างการบริหาร 3)ด้านอาจารย์ผู้สอน 4)ด้านงบประมาณ 5) ด้านการจัดการเรียนรู้ 6)ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และ 7) ด้านการประเมินผล โดยนำองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน มาศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้เชี่ยวชาญ และการจัดสนทนากลุ่มของอาจารย์ผู้สอนพลศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นศึกษาความต้องการจำเป็นในนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 5 ด้าน โดยกลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 1 นี้เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Selection) ตามตำแหน่งทางการบริหาร ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการหรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ 1 คน และรองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะต่างๆ จำนวน 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 7 คน ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง(Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ตามเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ที่กำหนด เป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา 3 คน เจ้าหน้าที่ด้านกีฬา 3 คน เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 คน เจ้าหน้าที่กองบริการการศึกษา 2 คน นักวิชาการศึกษา 2 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามคณะและชั้นปี รวมจำนวนทั้งสิ้น 386 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวិชาทั่วไป ในระยะนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ขั้นต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ ตามความมุ่งหมายเฉพาะข้อที่ 2 และ 3 โดยเป็นการวิจัยแบบสังเคราะห์ (Synthesis research) ร่วมกับการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research) ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed method research) ผู้วิจัยข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ทั้ง 3 ขั้นตอนมาสังเคราะห์ข้อมูลและศึกษาทฤษฎีการบริหารด้านต่างๆ นำมาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จากนั้นนำรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ 2 ด้าน คือ ด้านความถูกต้อง และความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งกำหนดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย 7 คน อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 12 คน

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนพลศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชา พลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และจัดการสนทนากลุ่ม (focus group) อาจารย์ผู้สอนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร่วมกับการสรุปอุปนัย (Analytic Induction)

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ ที่เป็นจริง และผลการวิเคราะห์สภาพที่ควรจะเป็นในการศึกษาสภาพและปัญหา มาวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วยวิธีการ PNI Modified (Modified Priority Needs Index)

2. วิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร และนำข้อมูลที่ได้จากการ สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การจัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง และการสรุปจากแบบสอบถามตามความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวด วิชาศึกษาทั่วไป มาทำการสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesis) เพื่อร่างรูปแบบของการบริหารจัดการ วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์แบบประเมินคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านความถูกต้อง และความเหมาะสมของ รูปแบบ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IQR) ในการพิจารณา ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้ข้อความที่มีค่าคะแนน มัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

2.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของแบบประเมินคุณภาพรูปแบบ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้ข้อความที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 มายืนยันคุณภาพของรูปแบบการการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สรุปผลการการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร

จากการศึกษา พบว่า รายวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และจำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษา สอดคล้องกับพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทั้ง 5 ด้าน ทำให้นักศึกษาได้ออกกำลังกาย และผ่อนคลายจากการเรียน อีกทั้งยังส่งผลต่อนักศึกษาให้มีทักษะในการออกกำลังกายอย่างถูกต้อง ปลอดภัย ซึ่งรายวิชาพลศึกษาถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม บังคับให้นักศึกษาเรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และรายวิชาพลศึกษามีจำนวนหน่วยกิตน้อยเกินไป จึงควรกำหนดให้รายวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ มีเนื้อหารายวิชาเป็นลักษณะบูรณาการกับศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน และปรับหน่วยกิตเป็น 3 หน่วยกิต อีกทั้งควรเปิดวิชากิจกรรมกีฬาหรือการออกกำลังกาย เป็นรายวิชาเลือกให้นักศึกษาได้สามารถเลือกลงทะเบียนได้ตามความสนใจ และควรกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และบริบทของมหาวิทยาลัย และมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ส่วนการศึกษาความต้องการจำเป็นในนักศึกษา พบว่า ด้านหลักสูตร นักศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 3 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.16

1.2 ด้านโครงสร้างการบริหาร

จากการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีบริหารงานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยสำนักงานพัฒนาคุณภาพนักศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ข้อเสนอแนะ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตร และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปจากอาจารย์ผู้สอนในคณะต่าง ๆ ส่งผลให้มีนโยบาย และการประสานงานที่ไม่ชัดเจน การบริหารขาดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงควรจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปเป็นหน่วยงานที่กำกับ ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ

โดยไม่ต้องมีจำนวนบุคลากรมาก และควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไปจากระดับหมวดวิชาศึกษาทั่วไปลงไปสู่ระดับกลุ่มวิชา และควรมีตัวแทนอาจารย์พลศึกษาอยู่ในคณะกรรมการชุดใดชุดหนึ่งที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป

1.3. ด้านบุคลากร

จากการศึกษา พบว่า ปัจจุบันมีอาจารย์พลศึกษา 5 คน รับผิดชอบรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งอาจารย์พลศึกษา สังกัดคณะศิลปศาสตร์ และไม่มีหลักสูตรรองรับ ส่งผลต่อการบริหารจัดการหลายด้าน คณะศิลปศาสตร์จึงควรกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจน หรือผลักดันให้เกิดการสร้างหลักสูตรพลศึกษาหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง หรือย้ายสังกัดไปอยู่ในศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อความเชี่ยวชาญ และการพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขตภาระงานตามสภาพจริง มีกระบวนการคัดเลือกอาจารย์พลศึกษาที่โปร่งใส ยุติธรรม โดยคัดเลือกอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ และจบทางด้านพลศึกษาโดยตรง มีการวางแผนอัตรากำลังอาจารย์พลศึกษาทุก 2 ปี และจัดทำแผนการสนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์พลศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น การเพิ่มพูนความรู้ในวิชาชีพ การเขียนผลงานวิชาการ การขอตำแหน่งทางวิชาการ และการวิจัย เป็นต้น ส่วนการศึกษาความต้องการจำเป็นในนักศึกษา พบว่า ด้านบุคลากร นักศึกษามีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 4 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.12

1.4 ด้านงบประมาณ

จากการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรเงินรายได้จากการลงทะเบียนของนักศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้กับคณะเจ้าของรายวิชา แบ่งเป็น หน่วยกิตบรรยาย หน่วยกิตละ 150 บาท และหน่วยกิตปฏิบัติ หน่วยกิตละ 300 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภายในคณะ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรคำนวณ และปรับอัตราการจัดสรรงบประมาณไปยังคณะ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงาน คณะศิลปศาสตร์ ควรมีการกำหนดงบประมาณในการจัดโครงการ หรือกิจกรรมในรายวิชาที่ชัดเจน และจัดทำแผนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษา มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานกีฬา สำนักพัฒนา นักศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนของนักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา หรือการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน ควรกำหนดงบประมาณ และแผนงบประมาณในการจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สถานที่ร่วมกัน

1.5 ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษา พบว่า สำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดช่วงเวลาในการสอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ไม่มีการกำหนดจำนวนผู้เรียน และกลุ่มการเรียน ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทำให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาไม่สมดุลกัน ดังนั้นสำนักงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการจัดทำแผนการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาทุกหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา จำนวนนักศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียน และรายวิชาพลศึกษามีทั้งหมด 15 วิชา แต่มีรหัสวิชาเพียงรายวิชาเดียว มีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนนับพันคน ส่งผลให้เกิดปัญหาในการลงทะเบียน การจัดสอบ เช่น นักศึกษาลงทะเบียนผิด เข้าห้องเรียน / ห้องสอบผิด / หรือรายชื่อตกหล่น และการที่รายวิชาพลศึกษามีรหัสวิชาเดียวที่ถือเป็นการปิดกั้นนักศึกษาที่มีความสนใจที่จะลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาพลศึกษาอื่น เนื่องจากไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรหัสวิชาเดิมซ้ำได้ ดังนั้นจึงควรแยกรหัสของรายวิชาพลศึกษา โดยจำแนกตามกิจกรรมกีฬาหรือการออกกำลังกาย ทั้งนี้รายวิชาพลศึกษาควรมีจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นให้เด็กทำกิจกรรม และปรับวิธีการสอนเน้นให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย และออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และควรปรับตารางสอนวิชาพลศึกษาเป็นช่วงเช้า หรือช่วงเย็น ส่วนการศึกษาความต้องการจำเป็นในนักศึกษา พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน นักศึกษามีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 2 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.24

1.6 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

จากการศึกษา พบว่า สถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน หลายแห่งเกิดการชำรุดเสียหาย ขาดการบำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์กีฬาหลายรายการไม่เพียงพอ ไม่พร้อมใช้งาน อีกทั้งไม่มีจุดบริการน้ำดื่มให้นักศึกษา ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา หรือควรจัดตั้งสำนักงานกีฬา ที่สามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับสถานที่ ครุภัณฑ์ และวัสดุ อุปกรณ์ การกีฬา ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน และให้บริการนอกเวลาเรียน ส่วนการใช้สถานที่ควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน กิจกรรมของมหาวิทยาลัยหรือนักศึกษา และการหารายได้ของมหาวิทยาลัย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสำรวจ และจัดซื้อ ดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่ในการเรียนการสอน และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ อีกทั้งควรติดตั้งจุดบริการน้ำดื่มบริเวณสนามกีฬาต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการบริการนักศึกษานอกเวลาเรียน ส่วนการศึกษาความต้องการจำเป็นในนักศึกษา พบว่า

ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ นักศึกษามีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.28

1.7 ด้านการประเมินผล

จากการศึกษา พบว่า คณะศิลปศาสตร์มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอาจารย์พลศึกษาไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อการประเมินภาระงานชั้นต่ำ และการต่อสัญญาจ้างของอาจารย์พลศึกษา ดังนั้นคณะศิลปศาสตร์ควรมีการปรับเกณฑ์การประเมินของอาจารย์พลศึกษาตามสภาพจริง มีความชัดเจน เพื่อลดช่องว่างของผลสัมฤทธิ์จากผลการประเมิน การประเมินการเรียนการสอนของนักศึกษามีการประเมินผ่านระบบ REG ตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย ปัญหาที่พบคือรายวิชาพลศึกษามีเพียงรหัสเดียว ทำให้การประเมินผลออกมาในภาพรวมในรายวิชาเดียว จึงไม่สามารถจำแนกผลการประเมิน และข้อเสนอแนะของแต่ละรายวิชา และกลุ่มวิชาได้ ดังนั้นจึงควรมีการแยกรหัสรายวิชา หรือจัดทำระบบการประเมินให้สอดคล้องกับสภาพจริง ให้สะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนจริง และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ควรดำเนินการตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย ส่วนการศึกษาความต้องการจำเป็นในนักศึกษา พบว่า ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ นักศึกษามีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 5 มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.10

2. ผลการสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังนี้

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยใช้ทฤษฎีระบบ (System Theory) และวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ คือ
  - 1) ด้านโครงสร้างการบริหาร 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านอาจารย์ผู้สอน 4) ด้านงบประมาณ และ 5) ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
2. ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบ คือ
  - 1) การวางแผน 2) การดำเนินการ 3) การตรวจสอบ และ 4) การปรับปรุงแก้ไข
3. ด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบ คือ
  - 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน และ 2) ด้านประสิทธิภาพการบริหาร

2.2 ผลการตรวจสอบค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ทุกองค์ประกอบ พบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับรูปแบบและมีความคิดเห็นด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($Md = 4.74$, $IQR = 0.46$) และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($Md = 4.68$, $IQR = 0.29$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

2.3 ผลการตรวจสอบยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($M = 4.48$, $S=0.32$) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($M = 4.21$, $S=0.36$) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.30$, $S=0.39$) ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ

อภิปรายผล

รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญให้การยอมรับว่ามีความถูกต้อง ความเหมาะสม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การยอมรับว่ามีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีควรมีการจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงานสายสนับสนุน ภายใต้สำนักงานอธิการบดี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป กำกับ ดูแล และรับผิดชอบต่อหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยเฉพาะ ประสานงานด้านหลักสูตร และการสอน งานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงงานแผนและประกันคุณภาพ ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผ่านหัวหน้าสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ตามโครงสร้างบริหาร และกระบวนการบริหารการศึกษาสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2549) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับสถาบันการศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องมีการบริหารหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรมีการใช้ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความชัดเจน ทันสมัย มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

การบริหารงาน มีการบริหารโดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา ทั้ง 6 กลุ่มวิชา เพื่อดูแลวิชาศึกษาทั่วไปโดยตรง ส่งผลให้การจัดการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมีลักษณะผสมผสาน แนวคิดของหลายคน และเมื่อประกอบกับการบริหารโดยคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งโดยทั่วไปจะมีรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน และมีกรรมการอีกจำนวนหนึ่งทำหน้าที่ดูแล และควบคุมการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยนั้น พบว่าคณะกรรมการมีอำนาจ

หน้าที่ในการกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และการดำเนินการในเชิงนโยบาย รวมทั้งตัดสินใจเชิงปฏิบัติ เช่น การคัดเลือกวิชา การตัดสินใจดำเนินงาน และคัดเลือกผู้สอนด้วยแต่ตัวบุคคลและอุปกรณ์การเงิน ซึ่งเป็นไปตามรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทั่วไปจัดการของคณะกรรมการบริหารเครือข่ายการศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทย (2556) ซึ่งเน้นการจัดการเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปว่าจะต้องมาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับสูงจนถึงระดับล่าง และระดับล่างสู่ระดับสูง สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการนี้เป็นนโยบายของสถาบันได้สำเร็จ และการมีคณะกรรมการหรือหน่วยงาน/ ศูนย์การจัดการศึกษาทั่วไป ที่ดูแลรับผิดชอบการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาทั่วไป ทั้งทางด้านการปรับปรุงพัฒนา การสอนให้ทันสมัย และการจัดการเพื่อควบคุมคุณภาพของการศึกษาทั่วไปนั้น จะก่อให้เกิดการวางแผน การประชุมจัดเตรียมงาน จัดหาบุคลากร ประเมินรายงานผล จัดหาวัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการที่ผู้วิจัยนำทฤษฎีการบริหาร POSDCoRB ของกวลิค และ เออร์วิกค์ (จินตนา พรสัมฤทธิ์โชค, 2555) มาปรับใช้ในกระบวนการบริหารจัดการทั้ง 7 ประการ คือ 1) Planning: การวางแผน 2) Organizing: การจัดองค์กร 3) Directing: การอำนวยการ และ 4) Coordinating: การประสานงาน 5) Reporting: การรายงาน โดยใน 5 ส่วนแรกนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อบริหารงานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีบทบาท และหน้าที่ กำหนดวัตถุประสงค์ และกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กำหนดแผนการปฏิบัติงานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พิจารณารายวิชา และกลุ่มวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงานในกลุ่มวิชา 6 กลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยมีบทบาท และหน้าที่เฉพาะ คือ กำหนดกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพการเปิด – ปิด และกำหนดรายวิชาในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ จัดอาจารย์ผู้สอน จำนวนกลุ่มการเรียน และจำนวนนักศึกษาในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ พิจารณารายละเอียดวิชา ในส่วนที่ 2 คือ 6) Staffing : การจัดบุคลากรปฏิบัติงานพบว่า การที่กำหนดขอบเขต ภาระงานอาจารย์พลศึกษา ทั้งการสอน และภาระงานอื่น ๆ อย่างเหมาะสม รวมถึงการสรรหา และบริหารอัตรากำลัง คัดเลือกอาจารย์พลศึกษา และการประเมินอาจารย์พลศึกษา ตามขอบเขตภาระงาน และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และมีการพัฒนาส่งเสริมอาจารย์พลศึกษาให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม มีความทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงการศึกษาต่อ และการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการนั้น จะเน้นส่งเสริมให้การบริหารจัดการรูปแบบเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเมื่อประกอบกับ 7) Budgeting: การงบประมาณ โดยได้มีการจัดสรร

ค่าธรรมเนียมการศึกษา จากการลงทะเบียนของนักศึกษาคิดเป็นหน่วยกิตบรรยาย หน่วยกิตละ 150 บาท และหน่วยกิตปฏิบัติการ หน่วยกิตละ 300 บาท ส่งผลให้สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปไม่มีเงินรายได้จากการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และสามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการบริหารจัดการสำนักงานตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ต้องมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายซึ่งประกอบด้วยค่าตอบแทนการสอนเกินภาระงานของอาจารย์พลศึกษา และค่าตอบแทนบุคลากรของกิจกรรมหรือโครงการในรายวิชาพลศึกษา ค่าใช้สอยเป็นค่าเดินทางไปราชการเพื่อพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา มีหน่วยงานรับผิดชอบงบประมาณรายจ่ายในการซ่อมแซมสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียน ดูแล บำรุงรักษาครุภัณฑ์กีฬา และสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาเรียนอย่างชัดเจน ตลอดจนมีการกำหนดค่าวัสดุ ค่าครุภัณฑ์ จัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงานในการเรียนการสอนพลศึกษาที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความราบรื่นของการบริหารจัดการ

จากการนี้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้ดำเนินการตาม วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) (Deming, 1986) เช่น ด้านหลักสูตรที่ 1) Plan กระบวนการวางแผน ซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีการดำเนินงานตามกลุ่มโครงสร้างของคณะกรรมการในระดับต่างๆ โดยมีคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป ทำหน้าที่วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ภายใต้ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปตามแนวทางที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ทุก 4 ปี ก่อนการปรับปรุงหลักสูตร และมีคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพวางแผนจัดประชุมเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ทุก 4 ปี ก่อนการปรับปรุงหลักสูตรเช่นเดียวกัน และท้ายที่สุดมีกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ทำหน้าที่วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ของรายวิชาพลศึกษา ภายใต้วัตถุประสงค์กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ทุก 4 ปี ก่อนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับโครงสร้างที่มีการลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ 2) Do ในส่วนนี้คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ดำเนินการจัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ ของรายวิชาพลศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา 3) Check กำหนดให้คณะกรรมการบริหารวิชาการศึกษาทั่วไป คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มีการจัดประชุมตามแผนที่กำหนด

และมีการตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา กับวัตถุประสงค์ของ กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทุก 4 ปี 4) Act .กระบวนการในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่ม วิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ พิจารณาทบทวนเนื้อหาวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา มาเป็น แนวทาง ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษาให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทุก 4 ปี โดยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้นำทฤษฎีระบบ System Theory (ภาวิตา ธาธาศรีสุทธิ, 2542) ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) 2)กระบวนการ (Process) 3)ผลงาน (Output) มาใช้ เป็นกรอบดำเนินงานต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเน้นให้เกิดความสอดคล้องต้องกัน การ จัดทำแผนงาน รูปแบบการดำเนินงาน งบประมาณ ทีมงาน พันธมิตร ฯลฯ ภายในกรอบเวลาที่ กำหนด ซึ่งสามารถอภิปรายแจกแจงตามกรอบของทฤษฎีระบบได้ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวด วิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมมีคุณภาพด้านความเป็นประโยชน์ ความ เป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโครงสร้างการบริหารมีจัดตั้ง สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงานสายสนับสนุน อยู่ภายใต้สำนักงานอธิการบดี มีการ จัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรหมวด วิชาศึกษาทั่วไป จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงานในกลุ่มวิชา โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร และมีคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานในการบริหารปัจจัยนำเข้าเป็นไปได้อย่างสะดวก และเป็นระบบมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา อ่อนตา และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2558) ที่พบว่า การ บริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่นในทศวรรษหน้าควรมีการจัดโครงสร้าง องค์การแบบยืดหยุ่น การบริหารงานแบบแนวราบเพื่อกระจายอำนาจ มีการกำหนดข้อกำหนดการ จ้าง (TOR) ที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ภาระงานเพื่อพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน

ในส่วนของปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรนั้น ได้กำหนดให้มีโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชา ศึกษาทั่วไปแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มวิชา 30 หน่วยกิต ประกอบด้วย 1) กลุ่มวิชาภาษา 2) กลุ่มวิชา ชีวิตและสุขภาพ 3)กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม 3 หน่วยกิต 4) กลุ่มวิชา สุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม 5)กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการ จัดการ และ 6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ สมितिรักษ์ จันทักษ์ (2560) ที่พัฒนา รูปแบบการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินการจัดการเรียนการ

สอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปต้องดำเนินการเป็นไปตามกฎหมาย ส่วนการดำเนินงานเปิดรายวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อรองรับก็แล้วแต่ปรัชญา ภารกิจ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของแต่ละสถาบัน โดยส่วนใหญ่จะแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชาหรือภาควิชาต่าง ๆ เช่น กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (บางสถาบันรวมเป็นกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ (บางสถาบันรวมเป็นกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์) กลุ่มวิชาพลานามัย/พลศึกษา และพบว่าในส่วนนี้รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ได้กำหนดว่าโครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และสอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิต, นพพร สุวรรณโชติ, และ ประเมท เหมรชตนนท์ (2557) ที่ได้ศึกษารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชา SRE-100 กีฬา นันทนาการและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พบว่า วิชา SRE -100 กีฬานันทนาการ และการออกกำลังกายเป็นวิชาศึกษาทั่วไปแบบบังคับในทุกหลักสูตรของระดับปริญญาตรี

อนึ่งการดูแลรักษาอุปกรณ์การกีฬานั้น มีการกำหนดให้งานกีฬา สำนักพัฒนา นักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การขอใช้สถานที่ การควบคุมดูแลสถานที่ ประเมินผลการใช้สถานที่ และประสานงานกับสำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมในการบำรุงรักษา และซ่อมแซมสถานที่ โดยมีสำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และการออกกำลังกายนอกเวลาให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และได้ออกกำลังกายอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539) ที่กล่าวไว้ว่า ในการเรียนการสอนหรือการใช้หลักสูตรพลศึกษาจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญ คือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากการเรียนการสอนเป็นลักษณะการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติประกอบกับการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างจากวิชาอื่น ครูผู้สอนจึงควรสำรวจปัจจัยและสภาพการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา ให้มีความทันสมัยและเพียงพอกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรมากที่สุด สอดคล้องกับ สมิทธิรักษ์ จันทรักษ์ (2560) ที่พบว่าปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้สำเร็จ และสอดคล้องกับซุก และคณะ (Suk-Hyang Lee, 2008) พบว่า การส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องของสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการสนับสนุนและส่งเสริมการเข้าถึงหลักสูตร สอดคล้องกับมลทา เมืองทรัพย์ (2559) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่ามีห้องเรียนที่เหมาะสมกับรายวิชา และมีสื่อการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย ตามที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพได้กำหนดให้เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย คือ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่สร้างสรรค์ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนการสอน ทั้งอาคารเรียน ห้องเรียน สื่อการสอน ล้วนก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทั้งสิ้น สอดคล้องกับลินดา เกณฑ์มา และคนอื่น ๆ (2558) ที่ศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า ห้องเรียนควรมีอุปกรณ์การสอนหรือสื่อการสอนที่ใช้งานได้ง่าย สะดวก และสอดคล้องกับกฤษฎา กุณชอล (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่า ทรัพยากรการเรียนรู้มีความสำคัญต่อผู้เรียนในการช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น รวมทั้งช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ นอกจากนั้นแล้วยังเป็นประโยชน์กับผู้สอนในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้น่าสนใจยิ่งขึ้น ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนในด้านการเตรียมเนื้อหาเพราะสามารถให้ผู้เรียนเรียนจากแหล่งทรัพยากรที่เตรียมไว้ได้เอง

2. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศิริกัญญา แก่นทอง (2561) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และได้ศึกษาผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันที่พัฒนาขึ้น พบว่า คุณภาพของรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมภาพรวมแต่ละองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก เพราะรูปแบบที่กำหนดไว้มีการวางแผนการประชุมกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขต ภาระงานของอาจารย์พลศึกษาที่ชัดเจน ตลอดจนมีการนำผลการตรวจสอบ ภาระงานของอาจารย์พลศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตภาระงาน วางแนวทางการพัฒนาอาจารย์พลศึกษา สอดคล้องกับ

สุนิสา อ่อนตา และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2558) ที่ระบุว่า การพัฒนารูปแบบการสอนให้มีความหลากหลายเหมาะสม มีการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการมีระบบการคัดสรรอาจารย์ผู้สอนที่เหมาะสมและมีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดรูปแบบการบริหารจัดการที่ดี ส่วนการวางแผนด้านหลักสูตร ซึ่งวางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพกำหนดรายวิชาที่ต้องเปิดสอน จำนวนกลุ่มการเรียนรู้ จำนวนผู้เรียน ช่วงเวลาที่เปิดสอน และพิจารณาผู้สอน ติดตามตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยการบันทึก มคอ.3 ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ตรวจสอบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนการส่งเกรดของอาจารย์ผู้สอนพลศึกษา และ ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้องการบันทึก มคอ.5 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพประชุมเพื่อพัฒนา ปรับปรุงรายวิชาพลศึกษา ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ และกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไปนั้นจะเป็นการช่วยย้าทวน หรือตรวจสอบระบบการบริหารจัดการให้มีการดำเนินการตามกรอบที่วางไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับกันตัญญ์ คลังพหล, ศศิธร จันทมฤก, และ วัชส์พร จิโรจพันธ์ (2561) ที่พบว่าในรายวิชาศึกษาทั่วไปต้องมีการปรับปรุงหลักสูตร โดยจัดตั้งคณะกรรมการในการปรับปรุงหลักสูตรและคณะกรรมการชุดดังกล่าว ควรมีหน้าที่พิเศษติดตาม อีกทั้งควรแยกเป็นเนื้อหาแต่ละวิชาให้ชัดเจน และไม่ควรมีความทับซ้อนซึ่งกันและกัน

3. ด้านผลผลิต (Output) พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยรวมด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับมาก เพราะผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปนั้นมุ่งวัดถึงการที่นักศึกษาจะต้องมีจิตอาสา เสียสละ เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมและเข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามัคคีและมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับมลฑา เมืองทรัพย์ (2559) ที่พบว่า ด้านผลผลิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเน้นการพัฒนาคนให้เป็นบัณฑิต เป็นคนที่สมบูรณ์ มีชีวิตที่ดีงาม ประณีต ประเสริฐ สมกับความเป็นมนุษย์ และสอดคล้องกับผลสรุปที่ได้จากการสำรวจความต้องการจำเป็นที่นักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่างานที่ที่ต้องการได้จากการศึกษาในรายวิชาศึกษาทั่วไป คือ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สอดคล้องกับ (Robert .S.L, 2016) ที่ได้ศึกษาปัญหาและการประเมินผลการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการศึกษาทั่วไป พบว่า นักศึกษาจำนวน 382 คนที่เข้าร่วมในหลักสูตรการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่ตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจ มีพฤติกรรมที่ดี จากการบูรณาการกิจกรรมการ

เรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีความรับผิดชอบส่วนบุคคลและสังคมในการให้ผลสะท้อนกลับจากผู้สอน และสอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2549) ที่ระบุว่าจุดเน้นในจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป คือ ทำให้มีความรู้ที่กว้างขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมโลก/นานาชาติ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความรู้และตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วิจากรณ มีความสามารถในการปรับตัวและการตัดสินใจ แก้ปัญหา มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อยู่เสมอ และมีทักษะและความสามารถในการสื่อสาร สอดคล้องกับชูชานน่า Susanna Wai Ching Lai-Yeung (2016) ที่ระบุว่ารายวิชาศึกษาทั่วไปที่ ออกแบบมาแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั้น จะเป็นหนทางที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการ แก้ไขปัญหาตรงตามความต้องการของนักศึกษา โดยผลสัมฤทธิ์ของวิชาศึกษาทั่วไปนั้น นักศึกษา ยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา และการดูแลสุขภาพเบื้องต้น มีบุคลิกภาพ และสมรรถภาพทางกายที่ดี เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีทักษะพื้นฐานของการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีทักษะการคิด มีความคิด สร้างสรรค์และเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา มีการคิดอย่างมีวิจากรณญาณ และ แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาได้อย่าง ถูกต้องปลอดภัย และดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวถึง ผลของการเรียนพลศึกษาว่า การพลศึกษานั้นมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เพราะ พลศึกษามีความสำคัญมากในการปลูกฝังให้คนในชาติสนใจและใส่ใจในการดูแลสุขภาพของ ตนเอง เพื่อการดำรงการสร้างและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและครอบครัว และชุมชนให้ ยั่งยืน ส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ ให้มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่พัฒนาขึ้นนั้นที่คุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ จึงควร นำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปนำเสนอต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อพิจารณานำรูปแบบการ บริหารจัดการวิชาพลศึกษาไปทดลองใช้เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการรายวิชา กลุ่มวิชา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. จากผลการศึกษาที่พบว่า การบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลนั้น จะต้องมีโครงสร้างองค์การรับผิดชอบที่ชัดเจน ดังนั้นจึงควรพัฒนาโครงการจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เพื่อหาแนวทางมาปรับใช้กับหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2. ควรมีการวิจัยในเชิงประเมินคุณภาพบัณฑิต แล้วนำมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของรูปแบบหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาให้หลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาอื่นๆ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บรรณานุกรม

- Barrow, R., and,ed. Milburn,G. (1990). *A Critical Dictionary of Educational Concepts* (2nd ed). New York: Teach College Press.
- Becker, C. J. (1972). *Development of an Instrument of Measure teachers Attitudes Toward Curriculum*.
- Brown, W. B. (1980). *Organization theory and management : a macro approach*. New York : Wiley.
- Byars, L. L., and Rue, L. W. (1997). *Human Resource Management*. Irwin.
- Campbell, J. R. (1976). *Reclaiming a Lost Heritage*. Ames: Iowa State University.
- City of Roseville. (2012). *Budget Manager*. Retrieved from http://www.roseville.ca.us/hr/media/job_specs/Budget_Manager.pdf
- Daniel Bell. (1970). *The reforming of general education*. New York: Columbia University Press.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the Crisis*. MIT Center for Advanced Engineering Study.
- Hannan, M. T. A. J. F. (1985). *Obstacles To Comparative Studies. in New Perspectives on Organizational Effectiveness. Edited by Paul Goodman, Johannes, M. Pennings and Associates*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Harvard committee. (1945). *General education in a face society*. Massachusetts: Harvard University Press.
- Ivancevich, J. M. (1998). *Human Resource Management*. Irwin McGraw Hill.
- Joint Committee on Standards for Educational Evaluations. (1994). *The program evaluation standards: How to assess evaluations of educational programs*. Newbury Park: CA: Sage.
- Kaufman, R. (2000). *Mega planning*. Thousand Oaks:Sage Publications.
- Keeves, P. J. (1988). *Model and Model Building: Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook*. Oxford : Pergamon Press.
- Kikulis, L. M. (1992). Strategic Change in Organizational Design of Nation Sport Organization (Sport Organization, Canada). *Dissertation Abstracts Management*.

- Levine, A. (1979). *Handbook on undergraduate curriculum*. San Francisco: Jossey-Bass.
- McGovern, S. L. (1999). An evaluation of service provided to elite athletes at a multi-sport tanning facility A model of excellence. *Dissertation Abstracts International*, 59 (8), 4057.
- McInychuk, N. (1992). Toward Understanding the Level Word of the Physical Education Teacher in Curriculum Implementation. *Dissertation Abstracts International*.
- Mohammad, M., Sajjadi Seyed, M., Noaparast Khosrow, B., and Hashem, F. (2017). Disciplinary lenses model: A new approach to collegiate-level general education. *Academic Journals*. Retrieved from <http://www.academicjournals.org/ERR>
- Mueller, R. A. (2013). A general model of organizational values in educational administration. *Educational Management Administration & Leadership* 2014, 42 (5), 640–656.
- Paul Newton, David Burgess, and David P. Burns. (2010). Models in Educational Administration: Revisiting Willower's 'Theoretically Oriented' Critique. *Educational Management Administration & Leadership*, 38(5), 578 – 590.
- Poston Jr. (2011). *School Budgeting for Hard Times: Confronting Cutbacks and Critics*. Retrieved from <http://sk.sagepub.com/books/school-budgeting-for-hard-times>.
- R. Wayne Mondy, Robert M. Noe, Shane R. Premeaux, and Mondy, R. W. (1999). *Human Resource Management* (7th ed). New Jersey: Prentice – Hall International.
- Reviere, R., . and others. (1996). *Needs Assessments a Creative and Practical guide for social scientists*: United State of America: Taylor & Francis.
- Robbins, S. P. (1997). *Managing Today*. Prentice Hall.
- Robert .S.L, J. R. M., Mueller C. and Jenna L. (2016). Connecting Intercultural Communication Service Learning with General Education: Issues, Outcomes, and Assessment. *Journal of General Education*, 65(1), 66-84.
- Robert Clark. (1992). *Human Resources Management: Framework and Practice* (2nd edn). *Asia Pacific Journal of Human Resources*, 32(1), 110-111.

- Shih Yi-Huang, Hsu Jen-Pin, and Ye Yan-Hong. (2018). The Intention of General Education in Taiwan's Universities: To Cultivate the Holistic Person. *Journal of Education and Learning*, 7(2), 287-292.
- Simon, H. A., Smithburg, Donald W., and Thompson, Victor A.,. (1961). *Public Admisnistration*. New York: Alfred Aknopt.
- Stack, F. A., M. & Schwarz, N. (Eds.). (1991). *The psychology causes of happiness in Subjective Well-Being: An interdisciplinary perspective*. New York: BPCC Wheatons.
- Suk-Hyang Lee, M. L. W., Jane H. Soukup and Todd D. Little. (2008). Self-Determination and Acces s to the General Education Curriculum. *The Journal of Special Education*, 42(2), 91-107.
- Susanna Wai Ching Lai-Yeung. (2016). *Developing a General Education Course to Address Undergraduates' Mental Health Issues: Academic, Professional and Practical Considerations Addressing Undergraduates' Mental Health Issues*. The Open University of Hong Kong.
- Taylor, F. W. (2002). *The Principles of Scientific Management*. New York: Harper.
- Tracy, D., and William J. M. (2001). *Truth, trust, and the bottom line*. Chicago: Dearborn Trade.
- Witkin, B. R., and Altschuld., J. W. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*. Thousand Oaks: Sage Publication.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทิปส์ พับบลิคเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กฤษฎา กุณฑล. (2556). การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมกับบริบทของ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 8 (2), 96-106.

- กันต์ฤทัย คลังพหล, ศศิธร จันทมฤก, และ วัศส์พร จิโรจพันธ์. (2561). การประเมินผลหลักสูตร การศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 8(3), 87-100.
- กิติมา ปรีดีดีดิก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษรวิพัฒน์ ผู้จัดจำหน่าย.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2538). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558*. สืบค้นจาก <http://sla.wu.ac.th/gen/site/history>.
- คณะกรรมการบริหารเครือข่ายการศึกษาทั่วไปแห่งประเทศไทย. (2556). *กรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd)*. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- คมศร วงษ์รักษา. (2540). *การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2, [ฉบับพิมพ์ซ้ำ])*. ยะลา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2541). *การจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา = Theory and practice in educational institution (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- จินตนา พรสัมฤทธิ์โชค. (2555). *ผลการพัฒนาภาวะผู้นำต่อการมีภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาล ในรายวิชาปฏิบัติการบริหารการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ พย.ม.)*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จิรวรรุณี บุญวัฒนาภรณ์. (2556). *ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการของกองบังคับการปราบปราม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (วิทยานิพนธ์ ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์))*. มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.

- ประวิทย์ ประมาณ. (2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามแนวคิดกระบวนการ ออกแบบย้อนกลับ. วารสารวิชาการ สถาบันพลศึกษา, 5 (1).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การบริหารงานวิชาการ =Academic administration. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยธิดา ตริเดช. (2536). การบริหารงานสาธารณสุข = Public health administration (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิยนุช ชุนสวัสดิ์, นพพร สุวรรณโชติ, และ ปรมเมท เหมรชตนนท์. (2557, วันที่ 18 - 20 มิถุนายน 2557). รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชา SRE-100 กีฬา นันทนาการและการ ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. Paper presented at the นำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติด้านการศึกษาทั่วไปหัวข้อ “เปิดโลกกว้างทางปัญญา วิชาศึกษาทั่วไป”.
- เปรมชัย สโรบล. (2550). ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระ จุฬจอมเกล้า (ดุชนิพนธ์ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร, กรุงเทพฯ ฯ.
- พยอมน วงศ์สารศรี. (2542). การจัดการทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: อักษรศาสตร์.
- พรจันทร์ พรศักดิ์กุล. (2550). รูปแบบกระบวนการงบประมาณของโรงเรียนที่บริหารงบประมาณแบบ ใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, กรุงเทพฯ ฯ.
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2550). องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า (ดุชนิพนธ์ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา)). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ ฯ.
- พระธรรมปิฎก. (2538). แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป. คำบรรยายในการ สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง วิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี. กรุงเทพฯ.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2550). ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรวิชาศึกษา ทั่วไป. สืบค้นจาก <http://sla.wu.ac.th/gen/site/history>
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2544). รายงานวิจัย เรื่อง การประเมินเพื่อพัฒนางานการศึกษาทั่วไป ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2549). *สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของวิชาการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยไทย : รายงานการวิจัย = Status and trends of general education in Thai Universities.*
กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2550). *หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป หลักการและวิธีดำเนินการ (พิมพ์ครั้งที่ 3).*
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2526). *รายงานวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาของวิชา พื้นฐานทั่วไป.* กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ไพรัช ตระการศิริพันธ์. (2544). *งบประมาณแผ่นดิน = Government budget.* กรุงเทพฯ : ภาควิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภาวิดา ธาธาศรีสุทธิ. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1).* กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มณีรัตน์ ภิญโญภาพสกุล. (2549). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 3 (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.).*
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- มลथा เมืองทรัพย์. (2559). *ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 12(2), 128-142.*
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2533). *พัฒนาการวิจัยและการอบรม (พิมพ์ครั้งที่ 3).* กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- มูนา จารง. (2560). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์ เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 (ค้นคว้า อิศระ ค.ม. (การบริหารการศึกษา)).* บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- ยุวลักษณ์ เส้นหวาน. (2556). *การพัฒนารูปแบบและกลไกการบริหารจัดการสถาบันการพลศึกษาสู่ ความเป็นเลิศ. วารสารครุศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 41 (4), 83-98.*
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).* พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 1).*
สงขลา. ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2545). *การจัดการคุณภาพ : จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ลาวัลย์ วงศ์แก้ว. (2556). *ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเครือข่าย* *ลิซล 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.* (ค้นคว้าอิสระปริญญา ศศ.ม. (บริหารการศึกษา)). บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกาญจน์.
- ลินดา เกณฑ์มา, ชลลดา พงศ์พัฒนโยธิน, อัครวิทย์ เรืองรอง, พนอเนือง สุทัศน์ ณ อยุธยา, ชัชศรัณย์ จิตคงคา, และ จตุพล เจริญรื่น. (2558). *การศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.* *วารสารสารสนเทศ, 1(14), 69-81.*
- วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์. (2541). *การบริหารงานพัสดุ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). *การสอนพลศึกษา:* กรุงเทพฯ : บริษัทวิทย์พัฒนา.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2518). *หลักการอุดมศึกษา.* กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วุฒิวัดณ์ อินทสุวรรณ. (2547). *ศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรดา* (ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศิริกัญญา แก่นทอง. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันสำหรับนักศึกษา* *มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 5(ฉบับพิเศษ), 120-132.*
- ศิริกัญญา แก่นทอง, สุทธิวรรณ ตันติระจนาวงศ์, และ สมถวิล วิจิตรวรรณ. (2559). *การพัฒนา* *รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เกิดจากการหลอมรวมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.* *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 8(1), 126-137.*
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2552). *หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บ็ูค พอยท์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2546). *การบริหารการตลาดยุคใหม่.* กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ. (2547). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคนบดี* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุฎฐิบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2555). *หลักการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหาร
การศึกษาและอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ สีนธระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมิทธิรักษ์ จันทรักษ์. (2560, วันที่ 22 มิถุนายน 2560). *การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาศึกษา
ทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
วิทยาลัยดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร. Paper presented at the นำเสนอการประชุมขนาดใหญ่
วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 8, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.*
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2552). *ข้อมูลวิชาศึกษาทั่วไป*. สืบค้นจาก
<http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2559). *สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษา*. สืบค้นจาก [https://www.mhesi.go.th/home/index.php/service/45-
education-service/96-higher-education-service](https://www.mhesi.go.th/home/index.php/service/45-education-service/96-higher-education-service).
- สำนักพัฒนาการศึกษา. (2555). *หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555*.
อุบลราชธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สิน พลัดบุญทอง. (2544). *แบบผู้นำและการบริหารอาคารสถานที่ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค เขต
การศึกษา 3 (วิทยานิพนธ์ ค.ม.)*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง,
กรุงเทพฯ.
- สุทธิชัย อิงคยะกุล. (2546). *พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณในเขตพื้นที่การศึกษาของ
จังหวัดฉะเชิงเทรา (วิทยานิพนธ์ ค.ม.)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- สุนิสา อ่อนตา, และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2558). *การบริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยขอนแก่นในทศวรรษหน้า. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
38(30), 160-168.*
- สุปราณีวี ขวัญบุญจันทร์. (2554). *ทิศทางการพัฒนาคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
วารสารคณะพลศึกษา, 14(พิเศษ), 139-150.*
- สุภาพร ยอดธรรมมา. (2547). *การพัฒนาการดำเนินงานการควบคุมภายในงานพัสดุ วิทยาลัยสารพัด
ช่างชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ กศ.ม.)*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สุรเสน ทั้งทอง. (2556). *รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพ
สถานศึกษาทั้งระบบ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร*

เขต 1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

สุวิมล ว่องวานิช. (2542). *การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิสิตคณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสริมสุข ชลวานิช. (2530). *การกำหนดความต้องการและการจัดหาอัตราพัสดุ*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

หวน พันธุ์พันธ์. (2548). *การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี : พันธุ์พันธ์การพิมพ์.

หวน พันธุ์พันธ์. (2549). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.

อนันต์ เตียวต้อย. (2551). *รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
มงคล (ดุสิตนิพนธ์ ป.ร.ด. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา))*. มหาวิทยาลัยศิลปากร,
กรุงเทพฯ.

อรรรรณ สุวรรณเพ็ง. (2556). *การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (สารนิพนธ์ ศศ.ม.)*. มหาวิทยาลัยปทุมธานี,
ปทุมธานี.

อัจฉรา เสาวเฉลิม. (2546). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัมพร พงษ์กังสนานนท์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต (ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่))*.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

อุทุมพร จามรมาน. (2541). โมเดล Model. *วารสารวิชาการ*, 1(3), 22-26.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยกำหนดผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการ รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยในขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 5 คน รายชื่อดังนี้

ลำดับ	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง
1.	ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลรัตน์	อดีตปรีกษารัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ด้านนโยบายการศึกษา บริหารงานบุคคล ข้าราชการ ครูการศึกษา และการศึกษาเอกชน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร. บรรจบ ภิรมย์คำ	อดีตคณบดี คณะศึกษาศาสตร์และ พัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
3.	รองศาสตราจารย์สมใจ ศิริโชค	ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรินทร์ ชีทอง	รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร สถาบันการพลศึกษา
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ พบลาภ	คณบดีคณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

2. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการ รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยในขั้นตอนที่ 5 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้าน โครงสร้างและการบริหารงานวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้าน หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนพลศึกษา จำนวน 2 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 5 คน รายชื่อดังนี้

ลำดับ	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง
1.	รองศาสตราจารย์ ดร. บรรจบ ภิรมย์คำ	อดีตคณบดี คณะศึกษาศาสตร์และ พัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2.	รองศาสตราจารย์สมใจ ศิริโชค	ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วชิรินทร์ ชีทอง	รองอธิการบดี ฝ่ายบริหาร สถาบันการพลศึกษา
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพรัตน์ พบลาภ	คณบดีคณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธนะ ติงศภัทย์	ผู้ช่วยคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ดังนี้

3.1 แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ใน
ขั้นตอนที่ 3 การสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 5 คน
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ – นามสกุล	ตำแหน่ง
1.	รองศาสตราจารย์ ดร. สมบุญ ศิลป์รุ่งธรรม	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒน ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร. จิติมา วรรณศรี	หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุธนะ ติงศภัทย์	ผู้ช่วยคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พราม อินพรม	อาจารย์ประจำ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กวีทา พรหมเทพ	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

3.2 แบบประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการ รายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1.	รองศาสตราจารย์ ดร. สมบุญ ศิลป์รุ่งธรรม	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา วรรณศรี	หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ติงศภักดิ์	ผู้ช่วยคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พราม อินพรม	อาจารย์ประจำ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
5.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวีทา พรหมเทพ	อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

3.3 แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการรายวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในขั้นตอนที่ 6 การยืนยันคุณภาพในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1.	รองศาสตราจารย์ ดร. สมบุญ ศิลป์รุ่งธรรม	อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
2.	รองศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา วรรณศรี	หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ติงศภักดิ์	ผู้ช่วยคณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พราม อินพรม อาจารย์ประจำ คณะสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวีธา พรหมเทพ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ภาคผนวก ข

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งกำหนดกระบวนการวิจัย จำแนกเป็น 2 ระยะ ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ขั้นตอนที่ 2 จัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์ความต้องการจำเป็นจากนักศึกษา

ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบ และยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนที่ 4 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านความถูกต้อง และความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 6 ตรวจสอบยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรี เชาวน์นันทน์ ทะนอก

สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา แขนงวิชาการบริหารพลศึกษาและการกีฬา

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์

1. ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

1. **ด้านโครงสร้างการบริหาร** (เล่าเรื่องรูปแบบ ยกตัวอย่างเช่นสำนักวิทยายกตัวอย่าง มหาวิทยาลัย)

1.1 ท่านคิดว่าโครงสร้างการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าควรเป็นอย่างไร)

1.2 ท่านคิดว่าการจัดกลุ่มวิชาพลศึกษาภายใต้โครงสร้างการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร(ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่าควรเป็นอย่างไร)

2. **ด้านหลักสูตร**

2.1 ท่านคิดว่าวิชาพลศึกษาจำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษาของท่านหรือไม่

2.2 ปัจจุบันวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือกศึกษาทั่วไป ในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม ท่านเห็นด้วยกับโครงสร้างนี้หรือไม่ อย่างไร

2.3 ปัจจุบันมีการวางแผนการลงทะเบียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้นักศึกษาในอย่างไร

2.4 ในความคิดของท่านวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์หรือไม่ อย่างไร

2.5 ในความคิดของท่านวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ครบทั้ง 5 ด้านหรือไม่ อย่างไร

2.6 วิชาพลศึกษาควรเป็นส่วนหนึ่งในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปหรือไม่ (ถ้าจำเป็น) ควรมีโครงสร้างหลักสูตรเป็นเช่นไร (บังคับ บังคับเลือก เลือกเสรี กี่หน่วยกิต)

3. ด้านบุคลากร

3.1 ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษาเพียงพอต่อความต้องการในการลงทะเบียนของนักศึกษาหรือไม่อย่างไร

3.2 ท่านคิดว่าเกณฑ์การประเมินการต่อสัญญาของอาจารย์กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ที่ไม่ได้สังกัดหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

3.3 ท่านคิดว่าควรมีกลไกในการพัฒนาบุคลากร และสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรของหน่วยงานท่านอย่างไร

4. ด้านงบประมาณ

4.1 ปัจจุบันท่านคิดว่าการจัดสรรงบประมาณหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

4.2 ท่านคิดเห็นว่ามีมหาวิทยาลัยควรมีนโยบายอย่างไรเกี่ยวกับการจัดสรร และบริหารงบประมาณงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา

5. ด้านการจัดการเรียนการสอน

5.1 ท่านคิดว่าปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษาซึ่งเป็นรหัสเดียวมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (แยกรหัส บูรณาการ ยกตัวอย่างมหาวิทยาลัย)

5.2 ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

6. ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 ท่านคิดว่าอุปกรณ์ สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ ควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอะไรหรือไม่

6.2 ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานใดที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา และควรมีหน้าที่อะไรบ้าง

6.3 กระบวนการในการสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

7. ด้านการประเมินผล

7.1 การประเมินผลวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมควรมีกระบวนการอย่างไร (ยกตัวอย่าง กระประเมิน REG การทวนสอบ ซึ่งสุ่ม)

7.2 ท่านคิดว่านักศึกษาได้รับความรู้จากการเรียนวิชาพลศึกษา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่อย่างไร

ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ท่านคิดการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ท่านคิดว่าควร
รับดำเนินการ.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

.....

.....

.....

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งกำหนดกระบวนการวิจัย จำแนกเป็น 2 ระยะ ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหา ของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ขั้นตอนที่ 2 จัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 สสำรวจความต้องการจำเป็นจากนักศึกษา

ระยะที่ 2 การสร้าง พัฒนา ตรวจสอบและยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดศึกษาวิชาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนที่ 4 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านความถูกต้อง และความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 6 ตรวจสอบยืนยันคุณภาพรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุง แก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

แบบสนทนากลุ่ม

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

ผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรี เซาวนันท์ ทะนอก

สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา แขนงวิชาการบริหารพลศึกษาและการกีฬา

แนวประเด็นในการสนทนากลุ่ม

ประเด็นในการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการจำเป็น และแนวทางการแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
แก่ออกเป็น 7 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างการบริหาร

1.1 การจัดกลุ่มวิชาพลศึกษาภายใต้โครงสร้างการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (หากไม่เหมาะสมท่านคิดว่าควรเป็นอย่างไร)

1.2 โครงสร้างการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร (หากไม่เหมาะสมท่านคิดว่าควรเป็นอย่างไร)

1.3 ท่านคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับโครงสร้างวิชาพลศึกษา อยู่ภายในสาขามนุษย์ศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์

2. ด้านหลักสูตร

2.1 รายวิชาพลศึกษามีความสอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์หรือไม่ อย่างไร

2.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับโครงสร้างหมวดวิชาเลือกศึกษาทั่วไปที่จัดให้รายวิชาพลศึกษาอยู่ในกลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม

3. ด้านบุคลากร

3.1 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษาเพียงพอต่อความต้องการในการลงทะเบียนของนักศึกษาหรือไม่อย่างไร

3.2 ท่านคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินการต่อสัญญาของอาจารย์กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ที่ไม่ได้สังกัดหลักสูตร

4. ด้านงบประมาณ

4.1 การจัดสรรงบประมาณของรายวิชาพลศึกษาในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่
อย่างไร

4.2 ในความเห็นของท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีควรมีนโยบายเกี่ยวกับการ
จัดสรร และบริหารงบประมาณงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษาอย่างไร

5. ด้านการจัดการเรียนการสอน

5.1 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

6. ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 อุปกรณ์ สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เพียงพอ เหมาะสม
หรือไม่ และควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมในส่วนใดหรือไม่

6.2 ในความคิดเห็นของท่าน กิจจัดด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการ
จัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร และควรมีแนวทางในการจัดการอย่างไร

7. ด้านการประเมินผล

7.1 การประเมินผลวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมควรมี
กระบวนการอย่างไร

7.2 ท่านคิดว่านักศึกษาได้ความรู้จากการเรียนวิชาพลศึกษา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ได้หรือไม่อย่างไร

ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ท่านคิดการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ท่านคิดว่าควร
รับดำเนินการ.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....

.....

รายชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
งานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

ชื่อผู้ดำเนินการสนทนา.....ว่าที่ ร.ต.เชาวนนท์ ทะนอก.....
 ชื่อผู้จัดบันทึก.....นายจักรเวศ อธิฐรัตน์.....ชื่อผู้ช่วยทั่วไป.....-.....
 สถานที่สนทนากลุ่ม.....คณะศิลปศาสตร์.....วัน เดือน ปีที่สนทนากลุ่ม.....26 เมษายน 2561....
 เริ่มการสนทนาเวลา.....น. จบการสนทนาเวลา.....น.

ลำดับ	ชื่อ - ชื่อสกุล	ตำแหน่ง	สังกัด	ลายมือชื่อ	เบอร์โทร
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

*****

คำชี้แจง

1. แบบสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. ผู้ตอบแบบสำรวจ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่เคยผ่านการลงทะเบียนเรียนในกลุ่มวิชาพลศึกษามาแล้ว
3. แบบสำรวจนี้มีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป โดยให้นักศึกษาตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา
ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำแนกย่อยเป็น 5 ด้าน คือ
  - 1) ด้านหลักสูตร
  - 2) ด้านบุคลากร
  - 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน
  - 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
  - 5) ด้านการประเมินผลโดยแต่ละด้านจะมีคำตอบใน 2 ประเด็นย่อย คือ ความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริง ให้นักศึกษาอ่านคำถามโดยละเอียด และตอบทั้ง 2 ประเด็นย่อยดังกล่าว ตามความคิดเห็นหรือสภาพที่เป็นจริงที่นักศึกษาประสบ
- ตอนที่ 3 ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่น ๆ หากนักศึกษามีปัญหา ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อคำถามในตอนที่ 2 ให้นักศึกษาเขียนเพิ่มเติมลงในตอนที่ 3
4. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนี้จะถูกนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสำรวจ จึงขอให้ผู้ตอบแบบสำรวจตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. คณะ วิศวกรรมศาสตร์ บริหารศาสตร์ ศิลปศาสตร์
 เกษตรศาสตร์ เกษตรศาสตร์ รัฐศาสตร์
 นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พยาบาลศาสตร์
 ศิลปประยุกต์ ฯ วิทยาลัยแพทยศาสตร์ ฯ
3. ชั้นปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2
 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 5 ขึ้นไป
4. จำนวนรายวิชาที่นักศึกษาเคยลงทะเบียนเรียน
 1 รายวิชา ระบุ.....
 2 รายวิชา ระบุ.....
5. นักศึกษาอยากเรียนวิชาพลศึกษาในข้อใดมากที่สุด (ตอบได้ 1 ข้อ)
 ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล
 ตะกร้อ เทเบิลเทนนิส วิ่งเพื่อสุขภาพ
 วายน้ำ ดาบสากล มวยสากล
 มวยไทย โยคะ แอโรบิก
 แบดมินตัน การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย
 อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 3 ด้าน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับความคิดเห็น

- 5 หมายถึง มีความคาดหวัง / สภาพที่เป็นจริงตามประเด็นข้อคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคาดหวัง / สภาพที่เป็นจริงตามประเด็นข้อคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคาดหวัง / สภาพที่เป็นจริงตามประเด็นข้อคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคาดหวัง / สภาพที่เป็นจริงตามประเด็นข้อคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคาดหวัง / สภาพที่เป็นจริงตามประเด็นข้อคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคาดหวัง					สภาพที่เป็นจริง						
		มากที่สุด ← → น้อยที่สุด					มากที่สุด ← → น้อยที่สุด						
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)		
4.3	สถานที่ในการฝึกซ้อมพลศึกษานอกเวลาเรียนมีเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา												
4.4	วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนพลศึกษาเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา												
4.5	การบริการน้ำดื่มในการเรียนการสอนพลศึกษา และการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียนเหมาะสม เพียงพอต่อนักศึกษา												
4.6	สามารถใช้/ยืมอุปกรณ์กีฬาหรืออุปกรณ์การออกกำลังกายนอกเวลาเรียนเพื่อฝึกซ้อมหรือเล่นกีฬาได้โดยสะดวก												
5. ด้านการประเมินผล													
5.1	การประเมินผลการเรียนการสอนพลศึกษามีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า												
5.2	การประเมินผลวิชาพลศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด												
5.3	การประเมินผลวิชาพลศึกษาโปร่งใส ยุติธรรม และตรวจสอบได้												
5.4	วิธีการวัดผลมีความหลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา												
5.5	ข้อสอบครอบคลุม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา												

ตอนที่ 3 ปัญหา แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ปัญหาการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาประสบมีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่นักศึกษาคิดว่า
ควรรับดำเนินการ

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

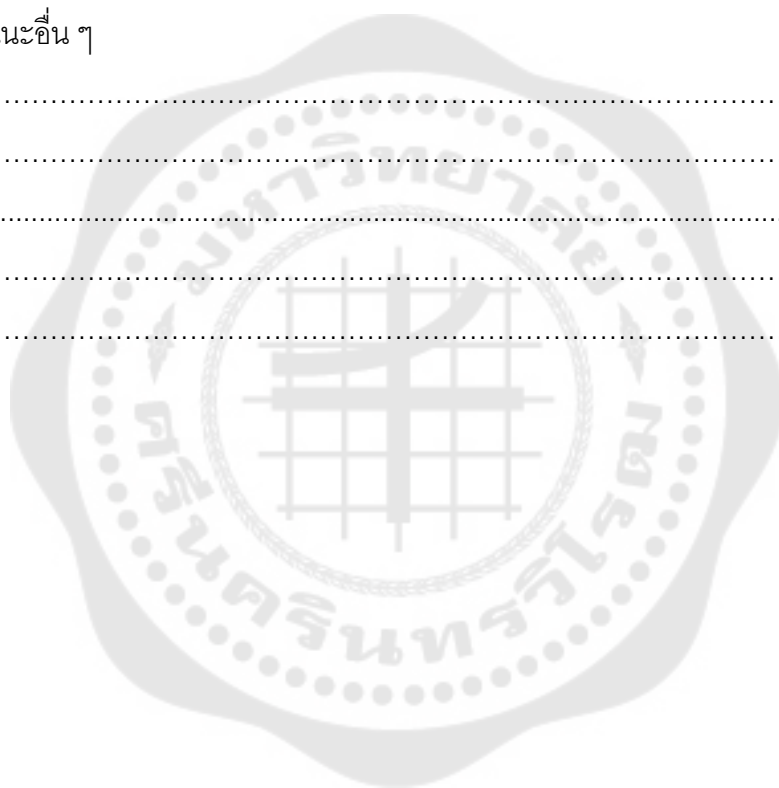
.....

.....

.....

.....

.....

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2

แบบประเมินคุณภาพ

“รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี”

คำชี้แจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยมุ่งพิจารณาใน 2 ประเด็น คือ

1.1 ความถูกต้องของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประเมินเพื่อบอกระดับคุณภาพได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

1.2 ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องและเหมาะสม เป็นไปตามกฎหมาย จรรยาบรรณในการวิจัย และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ประเมินได้รับความเสียหาย

2. ข้อความแต่ละข้อในแบบประเมินฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี การจัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการสำรวจความต้องการจำเป็นในนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อความในแต่ละข้อว่า มีความถูกต้อง และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง	ข้อความนั้นมีความถูกต้อง/มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง	ข้อความนั้นมีความถูกต้อง/มีความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง	ข้อความนั้นมีความถูกต้อง/มีความเหมาะสมปานกลาง
2 หมายถึง	ข้อความนั้นมีความถูกต้อง/มีความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง	ข้อความนั้นมีความถูกต้อง/มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้สร้างและ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดตอบข้อความในแต่ละข้อให้ครบถ้วน ถูกต้อง และตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ ร.ต.เชาวนันท ทะนอก

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุฎีบัณฑิต

สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา

เบอร์ติดต่อ 089-817-0386

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ เพศชาย เพศหญิง
2. ระดับการศึกษา ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก
3. สาขาวิชาที่จบการศึกษาสูงสุด (ระบุ).....
4. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์
5. ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ/การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป น้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5 – 10 ปี มากกว่า 10 ปี

หัวข้อ	รายการ	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
		3.	<p>กลุ่มวิชาพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม ตลอดจนต้องกับเป้าหมายและปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กำหนด โดยต้องมีภารกิจวิเคราะห์ และกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ชัดเจน มีการกำหนดรายวิชาที่จะเป็นสื่อสอนในแง่ของภาคการศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ตลอดจนต้องกับแผนการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียนที่เหมาะสมกับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการกำหนดเอกสารผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของผู้สอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับผลประโยชน์จากการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างสูงสุดภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เหมาะสม มีการกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ. ในแต่ละระบอบของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนปรัชญาของการจัดการศึกษาทั่วไป ตามกรอบปฏิทินการศึกษาและเงื่อนไขเวลาที่กำหนด อันเป็นการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาพลศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมี การกำกับติดตามหรือกระบวนการตรวจสอบที่เป็นระบบ มีการกำหนดตัวบ่งชี้ในกระบวนการตรวจสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์พลศึกษามีการพัฒนางานของตนเองอยู่เสมอ และจะต้องมีการพิจารณาหาบทวน ปรับปรุงกระบวนการทำงาน การบริการจัดการในกลุ่มนักศึกษาให้เกิดขึ้น ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด</p>								

ข้อเสนอนี้เป็น ๑

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบประเมินฉบับนี้

แบบประเมินคุณภาพ
“รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี”

คำชี้แจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยมุ่งพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ

1.1 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี เป็นรูปแบบที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจริง

1.2 ความเป็นไปได้ของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกระบวนการดำเนินงาน

1.3 ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีกระบวนการดำเนินงานที่คำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนิสิต ก่อให้เกิดทักษะ องค์ความรู้ และเกิดการยอมรับในผลของนักศึกษาผู้ที่ต้องได้รับผลกระทบจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

2. ข้อความแต่ละข้อในแบบประเมินฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี การจัดสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการสำรวจความต้องการจำเป็นในนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อความในแต่ละข้อว่า ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับใด ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นประโยชน์/มีความเป็นไปได้/
มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นประโยชน์/มีความเป็นไปได้/
มีความรับผิดชอบต่อสังคมมาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นประโยชน์/มีความเป็นไปได้/
มีความรับผิดชอบต่อสังคมปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นประโยชน์/มีความเป็นไปได้/
มีความรับผิดชอบต่อสังคมน้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นประโยชน์/มีความเป็นไปได้/
มีความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยที่สุด

4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในครั้ง นี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้
สร้างและ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัย
อุบลราชธานีต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดตอบข้อความในแต่ละข้อ
ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และ
ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้
ว่าที่ ร.ต.เชาวนนท์ ทะนอก
นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต
สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
เบอร์ติดต่อ 089-817-0386

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ เพศชาย เพศหญิง

2. ตำแหน่ง

ผู้บริหาร

อาจารย์พลศึกษา

เจ้าหน้าที่สายสนับสนุน

นักวิชาการศึกษา สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการศึกษา กองบริการการศึกษา

เจ้าหน้าที่งานกีฬา สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการศึกษา

3. ระดับการศึกษา

ระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาโท

ระดับปริญญาเอก

4. ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ/การสอนรายวิชาศึกษาทั่วไป

น้อยกว่า 5 ปี

ระหว่าง 5 - 10 ปี

มากกว่า 10 ปี

หัวข้อ	รายการ	ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้					ความรับมีต่อข้อสงสัย				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	2.2.3 การดำเนินการด้านงบประมาณ															
	2.2.4 การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ															
	2.3 การตรวจสอบ															
	2.3.1 การตรวจสอบด้านหลักสูตร															
	2.3.2 การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน															
	2.3.3 การตรวจสอบด้านงบประมาณ															
	2.3.4 การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ															
	2.4 การปรับปรุงแก้ไข															
	2.4.1 การปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร															
	2.4.2 การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน															
	2.4.3 การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ															
	2.4.4 การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ															
3.	องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)															
	2.1 องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน															
	2.2 องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 ด้านประสิทธิผลการบริหารงาน															

หัวข้อ	รายการ	ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้					ความรับผิดชอบต่อสังคม				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	<p>2.7 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งประสานงบประมาณ และทำหนังสือถึงมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอแผน และขออนุมัติงบประมาณในภาคซ่อมแซมสถานที่</p> <p>2.8 งานกีฬา สำนักงานพัฒนามัธยมศึกษา เสนอแผน และขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายในภาคดูแล บำรุงรักษาศูนย์กีฬา และสถานที่</p> <p>2.9 คณะศิลปศาสตร์ จัดประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน</p> <p>2.10 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา และวัสดุสำนักงาน</p> <p>2.11 งานกีฬา สำนักงานพัฒนามัธยมศึกษา จัดประชุมกำหนดงบประมาณ เสนอแผน ขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อศูนย์กีฬา และศูนย์กีฬาบ้านนาครักษ์ (ผู้ทำหน้าเฝ้า)</p> <p>2.12 งานกีฬา สำนักงานพัฒนา ดำเนินการจัดซื้อ ศูนย์กีฬา และศูนย์กีฬาบ้านนาครักษ์ (ผู้ทำหน้าเฝ้า)</p>															
3.	การตรวจสอบต้นแบบประมวล															
	<p>3.1 มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียมการศึกษา</p> <p>3.2 สำนักงานวิชาศึกษาศาสตร์ไปตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้จากภาคลงทะเบียนเรียนของมัธยมศึกษา</p> <p>3.3 คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบงบประมาณเงินรายรับ โดยคำนวณรายได้จากจำนวนนักศึกษา</p>															

หัวข้อ	รายการ	ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้					ความรับผิดชอบต่อสังคม					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.	<p>กลุ่มวิชาชีพศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมาย และปฏิทินการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยต้องมีการวิเคราะห์ และกำหนด วัตถุประสงค์ของรายวิชาเพื่อศึกษา ในหมวดวิชาชีพศึกษาทั่วไปที่ชัดเจน มีการกำหนดรายวิชาที่จะ เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา และจำนวนกลุ่มการเรียนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา สอดคล้องกับแผนการศึกษาของแต่ละหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่เป็นการเรียนการสอนใน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญสาขานี้ มีการกำหนดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาให้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับผลประโยชน์จากการ เรียนการสอนในรายวิชาอย่างสูงสุดภายใต้เงื่อนไขและบริบทที่เหมาะสม มีการ กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำ มคอ. ในแต่ละระยะของการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ คำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนมีรายงานการจัดการศึกษาทั่วไป สภาวะ กระบวนการศึกษาและวิธีสอนในเวลาที่กำหนด ดำเนินการจัดทำการเรียนการสอนในรายวิชา หลัศึกษารายวิชาคุณภาพ โดยมีกำกับติดตามหรือกระบวนการทบทวนที่เป็นระบบ มีการ กำหนดตัวบ่งชี้ในกระบวนการทบทวนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็น รูปธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์ผู้ศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และจะต้องมีการ พิจารณาบททวน ปรับปรุงกระบวนการทำงาน การบริหารจัดการในภาควิชาพลศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพสูงสุด</p>																

ข้อเสียด้านอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบประเมินฉบับนี้

ภาคผนวก ค

คุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 62 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการ
 วิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1. ด้านหลักสูตร							
1.1 วิชาพลศึกษาเป็นรายวิชาที่สอดคล้องกับ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 วิชาพลศึกษาควรเป็นวิชาบังคับที่นักศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่สร้างเจตคติที่ดีต่อการออกกำลังกาย	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วิชาพลศึกษาควรอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1
1.4.1 กลุ่มวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
1.4.2 กลุ่มสุขภาพ ชีวิต และสิ่งแวดล้อม	1	1	0	0	1	4	0.6
1.4.3 กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1
1.5 วิชาพลศึกษามีจำนวนหน่วยกิตเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
1.5.1 จำนวน 1 หน่วยกิต (ปฏิบัติ)	1	1	0	0	1	4	0.6
1.5.2 จำนวน 2 หน่วยกิต (บรรยาย 1 ปฏิบัติ 1)	1	1	0	0	1	4	0.6
1.5.4 จำนวน 3 หน่วยกิต (บรรยาย 2 ปฏิบัติ 1)	1	1	1	1	1	5	1
1.6 การกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้วิชาพลศึกษา หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ครบทั้ง 5 ด้าน	1	1	1	1	1	5	1
1.6.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	1	1	1	1	1	5	1
1.6.2 ด้านความรู้	1	1	1	1	1	5	1
1.6.3 ด้านทักษะทางปัญญา	1	1	1	1	1	5	1
1.6.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล.....	1	1	1	1	1	5	1
1.6.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร.....	1	1	1	1	1	5	1
1.7 ความรู้จากการเรียนวิชาพลศึกษา สามารถนำไปใช้.....	1	1	1	1	1	5	1
1.8 เนื้อหารายวิชาพลศึกษามีความเหมาะสม							
1.8.1 เนื้อหารายวิชามีความครอบคลุมและสอดคล้อง.....	1	1	1	1	1	5	1
1.8.2 เนื้อหาความรู้ในการสอนพลศึกษาทันสมัย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.8.3 เนื้อหารายวิชาเหมาะสมกับระดับ.....	1	1	1	1	1	5	1
2. ด้านบุคลากร							
2.1 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และทุ่มเท.....	1	1	1	1	1	5	1
2.2 อาจารย์ผู้สอนตรงต่อเวลา และปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1
2.3 อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิค และวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดี	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 62 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
2.4 การเรียนวิชาพลศึกษามีเจ้าหน้าที่เตรียมอุปกรณ์.....	1	1	1	1	1	5	1
2.5 กรณีที่มีนักศึกษาค่อนข้างมาก มีผู้ช่วยสอนพลศึกษาใน.....	1	1	1	1	1	5	1
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน							
3.1 การเปิดรายวิชาพลศึกษามีความหลากหลาย.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.2 วิชาพลศึกษาควรแยกรหัสวิชาออกเป็นวิชาย่อยตาม.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.2.1 จำนวน 2 – 4 วิชา	1	1	0	1	1	4	0.8
3.2.2 จำนวน 5 – 7 วิชา	1	1	0	1	1	4	0.8
3.2.3 จำนวน 8 – 11 วิชา	1	1	0	1	1	4	0.8
3.2.4 มากกว่า 12 วิชา	1	1	0	1	1	4	0.8
3.3 จำนวนกลุ่มการเรียนวิชาพลศึกษาที่เปิดสอนมี.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.4 นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
3.5 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาพลศึกษาต่าง ๆ มหาวิทยาลัย.....							
3.6 จำนวนนักศึกษาต่อกลุ่มการเรียนวิชาพลศึกษา.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.6.1 จำนวน 30 คน	1	1	1	0	1	4	0.8
3.6.2 จำนวน 40 คน	1	1	1	1	1	5	1
3.6.3 จำนวน 50 คน	1	1	1	1	1	5	1
3.6.4 จำนวน 60 คน	1	1	1	0	1	4	0.8
3.7 วิธีการสอนพลศึกษามีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1
3.7.1 วิธีการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนเน้นกระตุ้นความ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7.2 วิธีการสอนพลศึกษาเน้นการพัฒนาทักษะและ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7.3 วิธีการสอนพลศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7.4 วิธีการสอนพลศึกษาเน้นความสนุกสนาน เพื่อสร้าง.....	1	1	1	1	1	5	1
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก							
4.1 สถานที่เรียนมีความเหมาะสมกับรายวิชาพลศึกษาที่เรียน..	1	1	1	1	1	5	1
4.2 สถานที่ / อุปกรณ์ในการเรียนต่าง ๆ มีความสะอาด.....	1	1	1	1	1	5	1
4.3 สถานที่ในการฝึกซ้อมพลศึกษานอกเวลาเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
4.4 วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนพลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.5 การบริการน้ำดื่มในการเรียนการสอนพลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 62 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
5. ด้านการประเมินผล							
5.1 การประเมินผลการเรียนการสอนพลศึกษามีหลัก.....	1	1	1	1	1	5	1
5.2 การประเมินผลวิชาพลศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์.....	1	1	1	1	1	5	1
5.3 การประเมินผลวิชาพลศึกษาโปร่งใส ยุติธรรม.....	1	1	1	1	1	5	1
5.4 วิธีการวัดผลมีความหลากหลาย สอดคล้อง.....	1	1	1	1	1	5	1
5.5 ข้อสอบครอบคลุม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 62 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 63 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาวศศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในภาพรวม

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	1	1	1	1	1	5	1
1.1 องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1
1.2 องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
1.3 องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
1.4 องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
1.5 องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)	1	1	1	1	1	5	1
2.1 การวางแผน	1	1	1	1	1	5	1
2.1.1 การวางแผนด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.1.2 การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.1.3 การวางแผนด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.1.4 การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.2 การดำเนินการ	1	1	1	1	1	5	1
2.2.1 การดำเนินการด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.2.2 การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.2.3 การดำเนินการด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.2.4 การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.3 การตรวจสอบ	1	1	1	1	1	5	1
2.3.1 การตรวจสอบด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.3.2 การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.3.3 การตรวจสอบด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.3.4 การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.4 การปรับปรุงแก้ไข	1	1	1	1	1	5	1
2.4.1 การปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.4.2 การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.4.3 การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.4.4 การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)	1	1	1	1	1	5	1
2.1 องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2.2 องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 63 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หอมวติศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในภาพรวม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 64 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หอมวติศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
องค์ย่อยประกอบที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร							
1.มีจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงาน.....	1	1	1	1	1	5	1
2.สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.จัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1
4.คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป มีหน้าที่.....	1	1	1	1	1	5	1
5.จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงาน.....	1	1	1	1	1	5	1
6.คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ.....	1	1	0	0	1	4	0.6
องค์ย่อยประกอบที่ 1.2 ด้านหลักสูตร							
1.มีโครงสร้างหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
1.1โครงสร้างหลักสูตรหอมวติศึกษาทั่วไปแบ่งออกเป็น	1	1	1	1	1	5	1
(1) กลุ่มวิชาภาษา 15 หน่วยกิต	1	1	1	1	1	5	1
(2) กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 3 หน่วยกิต	1	1	1	1	1	5	1
(3) กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม	1	1	1	1	1	5	1
(4) กลุ่มวิชาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	5	1
(5) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม.....	1	1	1	1	1	5	1
(6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 โครงสร้างของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ ประกอบด้วย.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.3 รายวิชาพลศึกษา อยู่ในหอมวติศึกษาทั่วไป	1	1	0	1	1	4	0.8
(1) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	1	1	0	1	1	4	0.8
(2) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป.....	1	1	1	1	1	5	1
2. มีวัตถุประสงค์							
(1) วัตถุประสงค์ของหอมวติศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
(2) วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีพชีวิตและสุขภาพ	1	1	1	1	1	5	1
(3) วัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
3. มีลักษณะ และเนื้อหาวิชา	1	1	1	1	1	5	1
3.1 เป็นวิชาบังคับ กลุ่มชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชา.....	1	1	1	1	1	5	1
3.2 เป็นวิชาเลือก กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1
4. มีการพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
4.1 อาจารย์ผู้สอนพลศึกษามีส่วนร่วมใน.....	1	1	1	1	1	5	1
องค์ย่อยประกอบที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน							
1. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา สังกัดอยู่คณะศิลปศาสตร์.....	1	1	1	1	1	5	1
2. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการสอน	1	1	0	1	1	4	0.8
3. คณะศิลปศาสตร์มีกระบวนการสรรหา	1	1	0	1	1	4	0.8
4. มีการประเมินอาจารย์พลศึกษาตามขอบเขตภาระงาน	1	1	0	1	1	4	0.8
5. คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุน ส่งเสริม.....	1	1	1	1	1	5	1
องค์ย่อยประกอบที่ 1.4 ด้านงบประมาณ							
1. งบประมาณรายรับ	1	1	1	1	1	5	1
1.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรร.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีเงินรายได้จากการ.....	1	1	1	0	1	4	0.8
1.3 คณะศิลปศาสตร์มีเงินรายได้จากการลงทะเบียน.....	1	1	1	1	1	5	1
2. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าตอบแทน)	1	1	1	1	1	5	1
2.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าใช้สอย)	1	1	1	1	1	5	1
3.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบราย.....							
3.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมเป็น.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.3 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา.....	1	1	1	0	1	4	0.8
4. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าวัสดุ)	1	1	1	1	1	5	1
4.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงาน.....	1	1	1	1	1	5	1
5. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าครุภัณฑ์)	1	1	1	1	1	5	1
5.1 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
องค์ย่อยประกอบที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
1. ด้านสถานที่	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 64 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงาน.....ง	1	1	1	1	1	5	1
1.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1
2. ด้านครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
2.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบ.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.ด้านวัสดุอุปกรณ์	1	1	1	1	1	5	1
3.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบวัสดุอุปกรณ์.....	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 64 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 65 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
ด้านหลักสูตร							
1. การวางแผนด้านหลักสูตร							
1.1 วางแผนวางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
1.6 วางแผนมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา.....	1	1	1	1	1	5	1
1.7 วางแผนประชุมพิจารณากำหนดลักษณะวิชา	1	1	1	1	1	5	1
1.8 วางแผนและกำหนดขั้นตอนและระยะเวลา.....	1	1	1	1	1	5	1
1.9 วางแผน กำหนดกรอบแนวทาง หลักการ และจุดมุ่งหมาย.....	1	1	0	1	1	4	0.8

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
2. การดำเนินการด้านหลักสูตร							
2.1 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	0	1	1	4	0.8
2.2 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	1	1	0	1	1	4	0.8
2.3 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ ของรายวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
2.4 กำหนดรายวิชาที่ต้องเปิดสอน จำนวนกลุ่มการเรียนรู้.....	1	1	0	1	1	4	0.8
2.5 จัดประชุมเพื่อกำหนดอาจารย์ผู้สอน รายวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
2.6 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำ มคอ.3	1	1	1	1	1	5	1
2.7 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มีการจัดประชุม.....	1	1	1	1	1	5	1
2.8 ประชุมกำหนดลักษณะวิชา และเนื้อหาวิชาพลศึกษา							
2.9 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์.....	1	1	1	1	1	5	1
2.10 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานฯ ดำเนินการวิเคราะห์.....	1	1	1	1	1	5	1
2.11 จัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.12 จัดประชุม เพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.13 ประชุมเพื่อพัฒนา ปรับปรุงรายวิชาพลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
3. มีการตรวจสอบด้านหลักสูตร							
3.1 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมี.....	1	1	1	1	1	5	1
3.2 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.3 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.4 คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพประชุม.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.5 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ติดตาม	1	1	1	1	1	5	1
3.6 ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยการบันทึก.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.7 ตรวจสอบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนการส่งเกรด.....	1	1	1	1	1	5	1
3.8 ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของลักษณะ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.9 ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนสมบูรณ์.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.10 ตรวจสอบ พิจารณาแนวทางพัฒนาปรับปรุง	1	1	1	0	1	4	0.8
3.11 ทบทวน พิจารณาแนวทางพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1
4. มีการปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร							
4.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	1	0	1	4	0.8
4.2 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิต.....	1	1	1	1	1	5	1
4.3 ทบทวนเนื้อหาวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา							

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
4.4 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษา	1	1	1	0	1	4	0.8
4.5 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษามา.....	1	1	1	0	1	4	0.8
4.6 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.3 ให้เป็นไปตามแนว.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.7 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.5 ให้เป็นไปตามแนว.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.8 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมมา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.9 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.10 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูล.....	1	1	1	1	1	5	1
4.11 ทบทวน แนวทางการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
4.12 ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาพลศึกษา.....	1	1	0	1	1	4	0.8
ด้านอาจารย์ผู้สอน							
<i>1.การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
1.1 วางแผนการประชุมกำหนดบทบาทหน้าที่.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 วางแผนการประชุมวิเคราะห์อัตรากำลังและ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแนวทาง และเกณฑ์การ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วางแผนการประชุมในการวางแผนทางการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>2.การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
2.1 จัดประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขต	1	1	0	1	1	4	0.8
2.2 จัดทำการวิเคราะห์อัตรากำลังที่ขาดแคลน	1	1	0	1	1	4	0.8
2.3 จัดประชุมกำหนดแนวทางการประเมินและ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.4 จัดประชุมกำหนดเกณฑ์และการส่งเสริม.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>3.การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
3.1 ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุม	1	1	1	1	1	5	1
3.2 กำหนด และตรวจสอบค่า FTES ภาระการสอน.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.3 ตรวจสอบ และประเมินการสอน และการปฏิบัติภาระงานอื่นๆ	1	1	0	1	1	4	0.8
3.4 ตรวจสอบ ติดตามผลการพัฒนาอาจารย์พลศึกษา	1	1	0	1	1	4	0.8
<i>4.การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
4.1 นำผลการตรวจสอบ ภาระงานของอาจารย์พลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.2 ปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.3 พัฒนาปรับปรุงแนวทางการประเมินให้มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1
4.4 ปรับปรุงแนวทางพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
ด้านงบประมาณ							
<i>1.การวางแผนด้านงบประมาณ</i>							
1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียม	1	1	1	1	1	5	1
1.2 กำหนดประมาณการรายรับของศิลปะศาสตร์.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนประชุมกำหนดงบประมาณรายจ่าย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วางแผนกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณในการ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.6 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณรายจ่าย.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.7 วางแผนการประชุมกำหนดงบประมาณในการ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.8 วางแผนการประชุมเพื่อกำหนดงบประมาณในการจัด.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>2.การดำเนินการด้านงบประมาณ</i>							
2.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่า.....	1	1	1	1	1	5	1
2.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีการเรียกเก็บเงินรายได้จาก.....	1	1	1	1	1	5	1
2.3 คณะศิลปศาสตร์มีการเรียกเก็บเงินรายได้และติดตาม.....	1	1	1	1	1	5	1
2.4 จัดประชุมพิจารณา กำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวด.....	1	1	1	1	1	5	1
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณค่าตอบแทน.....	1	1	1	1	1	5	1
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณ และเดินทางไปราชการ	1	1	1	1	1	5	1
2.7 ประชุมพิจารณางบประมาณ และทำหนังสือถึง.....	1	1	1	1	1	5	1
2.8 เสนอแผน และขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายใน.....	1	1	1	1	1	5	1
2.9 จัดประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา.....	1	1	1	1	1	5	1
2.10 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.11 จัดประชุมกำหนดงบประมาณ เสนอแผน ขออนุมัติ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.12 ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
<i>3.การตรวจสอบด้านงบประมาณ</i>							
3.1 มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปตรวจสอบการจัดสรร.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.3 คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบงบประมาณเงินรายรับ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.4 ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการประชุมใน.....	1	1	1	1	1	5	1
3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของค่าตอบแทน เกี่ยวกับ.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
3.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณการ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของงบประมาณที่ได้รับการ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.8 ตรวจสอบงบประมาณที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย.....	1	1	1	1	1	5	1
3.9 แต่งตั้งอาจารย์พลศึกษาเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.10 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์	1	1	0	1	1	4	0.8
4.การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	1	1	0	1	1	4	0.8
4.1 ทบทวน ความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขระเบียบ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.2 นำผลตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้.....	1	1	1	1	1	5	1
4.3 นำผลการตรวจสอบมาเป็นแนวทางในการวางแผนการ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.4 ทบทวนการกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทน	1	1	0	1	1	4	0.8
4.5 ทบทวนงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอยใน.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.6 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	1	1	1	1	1	5	1
4.7 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการดูแลบำรุง.....	1	1	1	1	1	5	1
4.8 สํารวจวัสดุที่ฟ้าคงเหลือ และทบทวนพิจารณา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.9 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
1.การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
1.1 กำหนดแผนการขอใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1
1.2 กำหนดแผนการสำรวจบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแผนการดูแลรักษาความสะอาด	1	1	1	1	1	5	1
1.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินการใช้สถานที่ในการเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 กำหนดแผนการจัดซื้อครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
1.6 วางแผนสำรวจและกำหนดพื้นที่ติดตั้งตู้ทำน้ำเย็น	1	1	1	1	1	5	1
1.7 กำหนดการใช้วิธีการดูแลบำรุงรักษาและ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.8 วางแผนสำรวจวัสดุที่ฟ้า และทำแผนจัดซื้อวัสดุที่ฟ้า.....	1	1	1	1	1	5	1
1.9 กำหนดการใช้วัสดุที่ฟ้า และดูแลวัสดุที่ฟ้า	1	1	1	1	1	5	1
2.การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
2.1 ขอใช้สถานที่และจัดทำตารางในการเรียนการ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.2 งานที่ฟ้าสำนักพัฒนานักศึกษาประสานสำนัก.....	1	1	1	1	1	5	1
2.3 จัดประชุมเพื่อกำหนดการดูแลความสะอาดและ.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 65 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
2.4 จัดทำรูปแบบการประเมินใช้สถานที่ในการเรียนการ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา	1	1	0	1	1	4	0.8
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	1	1	0	1	1	4	0.8
2.7 จัดทำทะเบียนครุภัณฑ์กีฬา ดำเนินการเก็บรักษา	1	1	1	1	1	5	1
2.8 จัดทำหนังสือเพื่อขออนุมัติ และจัดซื้อวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1
2.9 เบิกวัสดุกีฬาจากเจ้าหน้าที่พัสดุคณะศิลปศาสตร์	1	1	1	1	1	5	1
3.การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของตารางสอนและสถานที่	1	1	1	1	1	5	1
3.2 ตรวจสอบผลการสำรวจสถานที่และครุภัณฑ์.....	1	1	1	1	1	5	1
3.3 ตรวจสอบตารางลงชื่อปฏิบัติงานและความเรียบร้อย.....	1	1	1	1	1	5	1
3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินและ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.5 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์กีฬา	1	1	1	1	1	5	1
3.6 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับตรวจสอบการติดตั้งตู้.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับครุภัณฑ์ และสำรวจ	1	1	1	1	1	5	1
3.8 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1
3.9 คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจ.....	1	1	1	1	1	5	1
4. การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
4.1 นำผลการตรวจสอบตารางการใช้สถานที่มาแก้ไข	1	1	0	1	1	4	0.8
4.2 นำผลการตรวจสอบการซ่อมแซมสถานที่	1	1	0	1	1	4	0.8
4.3 นำผลการตรวจสอบการทำหน้าที่ของพนักงานทำ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.4 ปรับปรุงเพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้บริการและได้รับข้อมูล.....	1	1	1	1	1	5	1
4.5 นำผลจากการประเมินจากผู้ใช้บริการนักศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
4.6 สำรวจครุภัณฑ์คงเหลือ นำผลการตรวจสอบ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.7 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบ และสำรวจตู้จำหน่าย	1	1	1	1	1	5	1
4.8 นำผลการตรวจนับครุภัณฑ์ เพื่อทำแผนการจัดซื้อ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.9 นำผลการตรวจรับ และตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุกีฬา	1	1	0	1	1	4	0.8
4.10 คณะศิลปศาสตร์นำผลการตรวจนับวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 65 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 66 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
<i>องค์ย่อยประกอบที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน</i>							
1. นักศึกษาเรียนวิชาพลศึกษาในฐานะวิชาศึกษาทั่วไป.....	1	1	1	1	1	5	1
1.1 นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานของการออกกำลังกายและ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 นักศึกษามีจิตอาสา เสียสละ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>องค์ย่อยประกอบที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน</i>							
1. สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีบทบาทหน้าที่หลัก.....	1	1	0	1	1	4	0.8
2. คณะศิลปศาสตร์มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุน.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3. กลุ่มพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์มีบทบาท.....	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 66 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 67 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และ
ความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในภาพรวม

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	1	1	1	1	1	5	1
1.1 องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1
1.2 องค์ประกอบย่อยที่ 1.2 ด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
1.3 องค์ประกอบย่อยที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
1.4 องค์ประกอบย่อยที่ 1.4 ด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
1.5 องค์ประกอบย่อยที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)	1	1	1	1	1	5	1
2.1 การวางแผน	1	1	1	1	1	5	1
2.1.1 การวางแผนด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.1.2 การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.1.3 การวางแผนด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.1.4 การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.2 การดำเนินการ	1	1	1	1	1	5	1
2.2.1 การดำเนินการด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.2.2 การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.2.3 การดำเนินการด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.2.4 การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.3 การตรวจสอบ	1	1	1	1	1	5	1
2.3.1 การตรวจสอบด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.3.2 การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.3.3 การตรวจสอบด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.3.4 การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
2.4 การปรับปรุงแก้ไข	1	1	1	1	1	5	1
2.4.1 การปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
2.4.2 การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1
2.4.3 การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1
2.4.4 การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)	1	1	1	1	1	5	1
2.1 องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
2.2 องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 ด้านประสิทธิภาพการบริหารงาน	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 67 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความรับผิดชอบต่อสังคมรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในภาพรวม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 68 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
องค์ย่อยประกอบที่ 1.1 ด้านโครงสร้างการบริหาร							
1.มีจัดตั้งสำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหน่วยงาน.....	1	1	1	1	1	5	1
2.สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีหน้าที่รับผิดชอบ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.จัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1
4.คณะกรรมการบริหารวิชาศึกษาทั่วไป มีหน้าที่.....	1	1	1	1	1	5	1
5.จัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชา เพื่อบริหารงาน.....	1	1	1	1	1	5	1
6.คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ.....	1	1	0	0	1	4	0.6
องค์ย่อยประกอบที่ 1.2 ด้านหลักสูตร							
1.มีโครงสร้างหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
1.1โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแบ่งออกเป็น	1	1	1	1	1	5	1
(1) กลุ่มวิชาภาษา 15 หน่วยกิต	1	1	1	1	1	5	1
(2) กลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ 3 หน่วยกิต	1	1	1	1	1	5	1
(3) กลุ่มวิชาสังคม พลเมือง และกระบวนการยุติธรรม	1	1	1	1	1	5	1
(4) กลุ่มวิชาสุนทรียภาพ ดนตรี ศิลปะ และวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	5	1
(5) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม.....	1	1	1	1	1	5	1
(6) กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป 3 หน่วยกิต.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 โครงสร้างของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ ประกอบด้วย.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.3 รายวิชาพลศึกษา อยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	0	1	1	4	0.8
(1) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	1	1	0	1	1	4	0.8
(2) รายวิชาพลศึกษา อยู่ในกลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป.....	1	1	1	1	1	5	1
2. มีวัตถุประสงค์							
(1) วัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 68 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
(2) วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	1	1	1	1	1	5	1
(3) วัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
3. มีลักษณะ และเนื้อหาวิชา	1	1	1	1	1	5	1
3.1 เป็นวิชาบังคับ กลุ่มชีวิตและสุขภาพ เป็นวิชา.....	1	1	1	1	1	5	1
3.2 เป็นวิชาเลือก กลุ่มวิชาเลือกศึกษาทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1
4. มีการพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
4.1 อาจารย์ผู้สอนพลศึกษามีส่วนร่วมใน.....	1	1	1	1	1	5	1
องค์ย่อยประกอบที่ 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน							
1. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา สังกัดอยู่คณะศิลปศาสตร์.....	1	1	1	1	1	5	1
2. อาจารย์ผู้สอนพลศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการสอน	1	1	0	1	1	4	0.8
3. คณะศิลปศาสตร์มีกระบวนการสรรหา	1	1	0	1	1	4	0.8
4. มีการประเมินอาจารย์พลศึกษาตามขอบเขตภาระงาน	1	1	0	1	1	4	0.8
5. คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุน ส่งเสริม.....	1	1	1	1	1	5	1
องค์ย่อยประกอบที่ 1.4 ด้านงบประมาณ							
1. งบประมาณรายรับ	1	1	1	1	1	5	1
1.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรร.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีเงินรายได้จากการ.....	1	1	1	0	1	4	0.8
1.3 คณะศิลปศาสตร์มีเงินรายได้จากการลงทะเบียน.....	1	1	1	1	1	5	1
2. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าตอบแทน)	1	1	1	1	1	5	1
2.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าใช้สอย)	1	1	1	1	1	5	1
3.1 คณะศิลปศาสตร์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบราย.....							
3.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อมเป็น.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.3 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา.....	1	1	1	0	1	4	0.8
4. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าวัสดุ)	1	1	1	1	1	5	1
4.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงาน.....	1	1	1	1	1	5	1
5. งบประมาณรายจ่าย (หมวดค่าครุภัณฑ์)	1	1	1	1	1	5	1
5.1 งานกีฬา สำนักงานพัฒนานักศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
องค์ย่อยประกอบที่ 1.5 ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
1. ด้านสถานที่	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 68 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา เป็นหน่วยงาน.....ง	1	1	1	1	1	5	1
1.2 สำนักงานบริหารกายภาพ และสิ่งแวดล้อม	1	1	1	1	1	5	1
2. ด้านครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
2.1 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบ.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.ด้านวัสดุอุปกรณ์	1	1	1	1	1	5	1
3.1 คณะศิลปศาสตร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบวัสดุอุปกรณ์.....	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 68 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวด วิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 69 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
ด้านหลักสูตร							
1. การวางแผนด้านหลักสูตร							
1.1 วางแผนวางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 วางแผนการจัดประชุม เพื่อกำหนดแผนการจัดการเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
1.6 วางแผนมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา.....	1	1	1	1	1	5	1
1.7 วางแผนประชุมพิจารณากำหนดลักษณะวิชา	1	1	1	1	1	5	1
1.8 วางแผนและกำหนดขั้นต้นและระยะเวลา.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 69 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
1.9 วางแผน กำหนดกรอบแนวทาง หลักการ และจุดมุ่งหมาย.....	1	1	0	1	1	4	0.8
<i>2. การดำเนินการด้านหลักสูตร</i>							
2.1 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	0	1	1	4	0.8
2.2 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพ	1	1	0	1	1	4	0.8
2.3 จัดประชุมกำหนดวัตถุประสงค์ ของรายวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
2.4 กำหนดรายวิชาที่ต้องเปิดสอน จำนวนกลุ่มการเรียนรู้.....	1	1	0	1	1	4	0.8
2.5 จัดประชุมเพื่อกำหนดอาจารย์ผู้สอน รายวิชาพลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
2.6 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา จัดทำ มคอ.3	1	1	1	1	1	5	1
2.7 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มีการจัดประชุม.....	1	1	1	1	1	5	1
2.8 ประชุมกำหนดลักษณะวิชา และเนื้อหาวิชาพลศึกษา							
2.9 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์.....	1	1	1	1	1	5	1
2.10 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานฯ ดำเนินการวิเคราะห์.....	1	1	1	1	1	5	1
2.11 จัดประชุมเพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้.....	1	1	1	1	1	5	1
2.12 จัดประชุม เพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้.....	1	1	1	1	1	5	1
2.13 ประชุมเพื่อพัฒนา ปรับปรุงรายวิชาพลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>3. มีการตรวจสอบด้านหลักสูตร</i>							
3.1 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมี.....	1	1	1	1	1	5	1
3.2 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.3 จัดประชุมตามแผนที่กำหนด และมีการตรวจสอบ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.4 คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิชาชีวิตและสุขภาพประชุม.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.5 กลุ่มวิชาพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ติดตาม.....	1	1	1	1	1	5	1
3.6 ติดตาม ตรวจสอบความถูกต้อง เรียบร้อยการบันทึก.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.7 ตรวจสอบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนการส่งเกรด.....	1	1	1	1	1	5	1
3.8 ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของลักษณะ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.9 ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนสมบูรณ์.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.10 ตรวจสอบ พิจารณาแนวทางพัฒนาปรับปรุง.....	1	1	1	0	1	4	0.8
3.11 ทบทวน พิจารณาแนวทางพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>4. มีการปรับปรุงแก้ไขด้านหลักสูตร</i>							
4.1 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	1	1	1	0	1	4	0.8
4.2 ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขวัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาชีวิต.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 69 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
4.3 ทบทวนเนื้อหาวัตถุประสงค์ของรายวิชาพลศึกษา							
4.4 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษา	1	1	1	0	1	4	0.8
4.5 นำผลการตรวจสอบการลงทะเบียนของนักศึกษามา.....	1	1	1	0	1	4	0.8
4.6 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.3 ให้เป็นไปตามแนว.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.7 ปรับปรุงแก้ไขการจัดทำ มคอ.5 ให้เป็นไปตามแนว.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.8 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมมา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.9 นำผลการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.10 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูล.....	1	1	1	1	1	5	1
4.11 ทบทวน แนวทางการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
4.12 ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาพลศึกษา.....	1	1	0	1	1	4	0.8
ด้านอาจารย์ผู้สอน							
<i>1.การวางแผนด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
1.1 วางแผนการประชุมกำหนดบทบาทหน้าที่.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 วางแผนการประชุมวิเคราะห์อัตรากำลังและ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแนวทาง และเกณฑ์การ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วางแผนการประชุมในการวางแผนทางการพัฒนา.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>2.การดำเนินการด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
2.1 จัดประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ และขอบเขต	1	1	0	1	1	4	0.8
2.2 จัดทำการวิเคราะห์อัตรากำลังที่ขาดแคลด	1	1	0	1	1	4	0.8
2.3 จัดประชุมกำหนดแนวทางการประเมินและ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.4 จัดประชุมกำหนดเกณฑ์และการส่งเสริม.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>3.การตรวจสอบด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
3.1 ตรวจสอบและรับรองรายงานการประชุม	1	1	1	1	1	5	1
3.2 กำหนด และตรวจสอบค่า FTES ภาระการสอน.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.3 ตรวจสอบ และประเมินการสอน และการปฏิบัติภาระงานอื่นๆ	1	1	0	1	1	4	0.8
3.4 ตรวจสอบ ติดตามผลการพัฒนาอาจารย์พลศึกษา	1	1	0	1	1	4	0.8
<i>4.การปรับปรุงแก้ไขด้านอาจารย์ผู้สอน</i>							
4.1 นำผลการตรวจสอบ ภาระงานของอาจารย์พลศึกษา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.2 ปรับปรุงกระบวนการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.3 พัฒนาปรับปรุงแนวทางการประเมินให้มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 69 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
4.4 ปรับปรุงแนวทางพัฒนาตนเองของอาจารย์พลศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
ด้านงบประมาณ							
<i>1.การวางแผนด้านงบประมาณ</i>							
1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดระเบียบการจัดสรรค่าธรรมเนียม	1	1	1	1	1	5	1
1.2 กำหนดประมาณการรายรับของศิลปศาสตร์.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนประชุมกำหนดงบประมาณรายจ่าย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 วางแผนกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณในการ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.6 กำหนดแผน และประมาณการงบประมาณรายจ่าย.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.7 วางแผนการประชุมกำหนดงบประมาณในการ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
1.8 วางแผนการประชุมเพื่อกำหนดงบประมาณในการจัด.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>2.การดำเนินการด้านงบประมาณ</i>							
2.1 มหาวิทยาลัยประกาศใช้ระเบียบการจัดสรรค่า.....	1	1	1	1	1	5	1
2.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีการเรียกเก็บเงินรายได้จาก.....	1	1	1	1	1	5	1
2.3 คณะศิลปศาสตร์มีการเรียกเก็บเงินรายได้และติดตาม.....	1	1	1	1	1	5	1
2.4 จัดประชุมพิจารณา กำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวด.....	1	1	1	1	1	5	1
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณค่าตอบแทน.....	1	1	1	1	1	5	1
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณ และเดินทางไปราชการ	1	1	1	1	1	5	1
2.7 ประชุมพิจารณางบประมาณ และทำหนังสือถึง.....	1	1	1	1	1	5	1
2.8 เสนอแผน และขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายใน.....	1	1	1	1	1	5	1
2.9 จัดประชุมกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุกีฬา.....	1	1	1	1	1	5	1
2.10 จัดทำหนังสือขออนุมัติงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.11 จัดประชุมกำหนดงบประมาณ เสนอแผน ขออนุมัติ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.12 ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
<i>3.การตรวจสอบด้านงบประมาณ</i>							
3.1 มหาวิทยาลัยตรวจสอบความถูกต้องของระเบียบ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.2 สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปตรวจสอบการจัดสรร.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3.3 คณะศิลปศาสตร์ตรวจสอบงบประมาณเงินรายรับ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.4 ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการประชุมใน.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 69 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
3.5 ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบแทน เกี่ยวกับ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณการ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7 ตรวจสอบความถูกต้องของงบประมาณที่ได้รับการ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.8 ตรวจสอบงบประมาณที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย.....	1	1	1	1	1	5	1
3.9 แต่งตั้งอาจารย์พลศึกษาเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.10 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์	1	1	0	1	1	4	0.8
4.การปรับปรุงแก้ไขด้านงบประมาณ	1	1	0	1	1	4	0.8
4.1 ทบทวน ความเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขระเบียบ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.2 นำผลตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณเงินรายได้.....	1	1	1	1	1	5	1
4.3 นำผลการตรวจสอบมาเป็นแนวทางในการวางแผนการ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.4 ทบทวนการกำหนดงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าตอบแทน	1	1	0	1	1	4	0.8
4.5 ทบทวนงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าใช้สอยใน.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.6 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการซ่อมแซมสถานที่	1	1	1	1	1	5	1
4.7 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการดูแลบำรุง.....	1	1	1	1	1	5	1
4.8 สสำรวจวัสดุกีฬาคงเหลือ และทบทวนพิจารณา.....	1	1	1	1	1	5	1
4.9 ทบทวน และปรับแผนงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
ด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
1.การวางแผนด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
1.1 กำหนดแผนการขอใช้สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1
1.2 กำหนดแผนการสำรวจบำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานที่	1	1	1	1	1	5	1
1.3 วางแผนประชุมกำหนดแผนการดูแลรักษาความสะอาด	1	1	1	1	1	5	1
1.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินการใช้สถานที่ในการเรียน.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 กำหนดแผนการจัดซื้อครุภัณฑ์	1	1	1	1	1	5	1
1.6 วางแผนสำรวจและกำหนดพื้นที่ติดตั้งตู้ทำน้ำเย็น	1	1	1	1	1	5	1
1.7 กำหนดการใช้ วิธีการดูแลบำรุงรักษาและ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.8 วางแผนสำรวจวัสดุกีฬา และทำแผนจัดซื้อวัสดุกีฬา.....	1	1	1	1	1	5	1
1.9 กำหนดการใช้วัสดุกีฬา และดูแลวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1
2.การดำเนินการด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
2.1 ขอใช้สถานที่และจัดทำตารางในการเรียนการ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.2 งานกีฬาสำนักพัฒนานักศึกษาประสานสำนัก.....	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 69 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
2.3 จัดประชุมเพื่อกำหนดการดูแลความสะอาดและ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.4 จัดทำรูปแบบการประเมินใช้สถานที่ในการเรียนการ.....	1	1	1	1	1	5	1
2.5 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬา	1	1	0	1	1	4	0.8
2.6 จัดทำหนังสือขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	1	1	0	1	1	4	0.8
2.7 จัดทำทะเบียนครุภัณฑ์กีฬา ดำเนินการเก็บรักษา	1	1	1	1	1	5	1
2.8 จัดทำหนังสือเพื่อขออนุมัติ และจัดซื้อวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1
2.9 เบิกวัสดุกีฬาจากเจ้าหน้าที่พัสดุคณะศิลปศาสตร์	1	1	1	1	1	5	1
3.การตรวจสอบด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของตารางสอนและสถานที่	1	1	1	1	1	5	1
3.2 ตรวจสอบผลการสำรวจสถานที่และครุภัณฑ์.....	1	1	1	1	1	5	1
3.3 ตรวจสอบตารางลงชื่อปฏิบัติงานและความเรียบร้อย.....	1	1	1	1	1	5	1
3.4 ตรวจสอบความเหมาะสมของวิธีการประเมินและ.....	1	1	1	1	1	5	1
3.5 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์กีฬา	1	1	1	1	1	5	1
3.6 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับตรวจสอบการติดตั้งตู้.....	1	1	1	1	1	5	1
3.7 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับครุภัณฑ์ และสำรวจ	1	1	1	1	1	5	1
3.8 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1
3.9 คณะศิลปศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจ.....	1	1	1	1	1	5	1
4. การปรับปรุงแก้ไขด้านสถานที่ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้							
4.1 นำผลการตรวจสอบตารางการใช้สถานที่มาแก้ไข	1	1	0	1	1	4	0.8
4.2 นำผลการตรวจสอบการซ่อมแซมสถานที่	1	1	0	1	1	4	0.8
4.3 นำผลการตรวจสอบการทำหน้าที่ของพนักงานทำ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.4 ปรับปรุงเพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้บริการและได้รับข้อมูล.....	1	1	1	1	1	5	1
4.5 นำผลจากการประเมินจากผู้ใช้บริการนักศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
4.6 สำรวจครุภัณฑ์คงเหลือ นำผลการตรวจสอบ.....	1	1	1	1	1	5	1
4.7 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบ และสำรวจตู้ทำน้ำเย็น	1	1	1	1	1	5	1
4.8 นำผลการตรวจนับครุภัณฑ์ เพื่อทำแผนการจัดซื้อ.....	1	1	0	1	1	4	0.8
4.9 นำผลการตรวจรับ และตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุกีฬา	1	1	0	1	1	4	0.8
4.10 คณะศิลปศาสตร์นำผลการตรวจนับวัสดุกีฬา	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 69 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวด วิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีองค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ตาราง 70 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความรับผิดชอบต่อสังคมของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output)

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	1	2	3	4	5		
<i>องค์ย่อยประกอบที่ 3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน</i>							
1. นักศึกษาเรียนวิชาพลศึกษาในฐานะวิชาศึกษาทั่วไป.....	1	1	1	1	1	5	1
1.1 นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต.....	1	1	1	1	1	5	1
1.2 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกาย.....	1	1	1	1	1	5	1
1.3 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานของการออกกำลังกายและ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.4 นักศึกษามีจิตอาสา เสียสละ.....	1	1	1	1	1	5	1
1.5 นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	1	1	1	1	1	5	1
<i>องค์ย่อยประกอบที่ 3.2 ด้านประสิทธิผลการบริหารงาน</i>							
1. สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไปมีบทบาทหน้าที่หลัก.....	1	1	0	1	1	4	0.8
2. คณะศิลปศาสตร์มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุน.....	1	1	0	1	1	4	0.8
3. กลุ่มพลศึกษา คณะศิลปศาสตร์มีมีบทบาท.....	1	1	1	1	1	5	1

จากตาราง 70 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีองค์ประกอบที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Output) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 โดยมีข้อที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

ภาคผนวก ง

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC- 187/80E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการอำนวยการพิจารณาโครงการวิจัยที่ดำเนินการในนามของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยนี้จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

- ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง:** การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา หนวศวิชาศึกษากองทัพ ในมหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี
- ชื่อผู้วิจัยหลัก:** ว่าที่ร้อยตรีชาวัฒน์ วัฒนธู
- สังกัด:** คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เอกสารที่รับรอง:**
1. แบบเสนอโครงการวิจัย
  2. โครงร่างการวิจัย
  3. เอกสารขออนุญาตเข้าร่วมการวิจัย
  4. หนังสือนัดให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาครบถ้วน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วันที่เดือนปี 8 มี.ค. 2561
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วันที่เดือนปี 8 มี.ค. 2561
3. เอกสารขออนุญาตเข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วันที่เดือนปี 8 มี.ค. 2561
4. หนังสือนัดให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วันที่เดือนปี 8 มี.ค. 2561

(ลงชื่อ).....

(นางอติชาลี บุญดีเยี่ยม)

กรรมการและผู้อำนวยการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในนามของ

(ลงชื่อ).....

(ศาสตราจารย์พร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในนามของ

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-187/2560

วันที่ให้การรับรอง : 12/03/2561

วันหมดอายุใบรับรอง : 12/03/2562

ที่ ศบ 6922(3) 399

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขทัย 23 กรกฎาคม 10110

21 มิ.ย. 2561

เรื่อง ขอแจ้งผลการพิจารณาโครงการวิจัยเลขที่ SWJEC 187/60
เรียน ว่าที่ร้อยตรีเชาวนันทน์ หอนอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ใบรับรองโครงการวิจัย SWJEC/E-187/2560

ตามที่ท่านได้ส่งโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการวิชาพลศึกษา ของวิทยาลัยฯ ไป
ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธานี โครงการวิจัยเลขที่ SWJEC 187/60 เพื่อรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับ
พิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ นั้น

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว บัดนี้
คณะกรรมการฯ ให้การรับรองโครงการวิจัยดังกล่าวเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2561 รายละเอียดดังนี้

Certificate Number	SWJEC/E-187/2560
Date of Approval	12 มีนาคม 2561 (อายุใบรับรองโครงการวิจัย 12 เดือน)
Date of Expiration	12 มีนาคม 2562
Continuing Review	ทุก 12 เดือน (ครบกำหนดระยะเวลาครั้งแรก วันที่ 12 มีนาคม 2562)

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ขอให้ความกรุณาให้ผู้วิจัย
ส่งรายงานความก้าวหน้าของงานวิจัยและต่ออายุการรับรองก่อนกำหนดวันหมดอายุ 30 วัน เพื่อให้เป็นไปตามวิธีดำเนินการ
มาตรฐาน (SOPs version 2.0) ของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้รายละเอียดของเอกสารให้การรับรองตามที่ปรากฏใน Certificate
of Approval (Certificate Number SWJEC/E-187/2560) นั้นแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์สุวิทย์ ภัทรสุวรรณ์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรีเชาวนันท ทะนอก
วัน เดือน ปี เกิด	24 มีนาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2537 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนชุมชนวัดบ้านหนองกง จังหวัดบุรีรัมย์
	พ.ศ. 2542 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
	พ.ศ. 2545 วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จากสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
	พ.ศ. 2548 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาพลศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
	พ.ศ. 2562 การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (การบริหารพลศึกษาและกีฬา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 424 หมู่ 3 หมู่บ้านทรัพย์รุ่งเรือง ตำบลเมืองศรีไค อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 34190